

به خوّرایی و به شتوهک PDF داگره

😬 Ganjyna

لينکى کتيْبِمکان أَنَّ مَم لينکە بکەرەوە بۇ داگرتنى کتيْبەکان drive.google.com/folderview?id=1gk8e3nSJGJLu36xeLUjwdbjgTSVsIbo_

نــاوى كـتـێـب: كەوتنى ئيمام نــاوى نووسىەر: د . نەوال سەعداوى نــاوى وەرگێـــر: جيڤارا كەمال بـــــابـــــەت: پۆمان ديـــــزايــــــن: دانا حەسەن نــۆرەى چــاپ: يەكەم ٢٠١٩ سلێمانى چ_اپخ_انــه: کارۆ تـــــيــــراژ: (۱۰۰۰) دانه نـــــرخ: (۵۰۰۰) دینار ژمارەى سپاردن: لە بەرپۆەبەرايەتى گشتى كتێبخانە گشتىيەكان ژمــاره (١٣٠٤)ــى ســاڵــى (٢٠١٩)ــى پێـدراوه .

يێشكەش

يە:

شەھربانو شيرازى ئێرانى فاتمه تاج سەرى سودانى ئيعتدال مەحمودى ميسرى بۆ ھەموو كچان و كوړان له مندالي و سهرهتاي لاويتي تا دوايي،

ئەم رۆمانە پێشكەش

نەوال سەعداوى

پێشەكى وەرگێڕ

ماوەيەكە بىق چەند كارىكى وەرگىزانى بەرھەمەكانى دكتۆرە نەوال سەعداوى جگە لە پىشەكىيەكەى خۆى مىن وەك وەرگىز پىنشەكىم بىق نەنووسىيوە تەنھا پىشكەشكردن نەبىت، بەلام لەم رۆمانەى پىمخۆشىبوو بەرچاو روونيەك بدەمە خوينەرى ئازيز سەبارەت بەم رۆمانە، لە راستىدا ئەم رۆمانەى دكتۆرە نەوال يەكىكە لە شاكارە جوانەكانى و سەبارەت بە رۆمانەكە دكتۆرە نەوال دەلىتت: *(إن روايتها – التي نشرت على صعيد عالمي في والاندونيسية – مستوحاة من قصة الرئيس المصري الراحل أنور السادات الذي وصفتە السعداوي بالحاكم المستبد الذي استغل الدين قى السياسية).* رۆمانەكەى كە لەسەر ئاستى جىھانى و بە زياتر لە ١٤ زمان بلاوكراوەتەوە لەوانە ئىنگلىزى و ئەلمانى و بە زياتر مىسرەوە انور السادات سەر ۋەرەنەكەي كە يەسەر ئاستى جىھانى دە بە دىتەر مەرەنى بە ئىرەن بەرەنەكەي كە يەسەر ئاستى جىھانى دە بەرىياتر مەرەنىي مەرەنەكەي كە يەسەر ئاستى جىھانى دە بەرىياتر

كەوتنى ئىمام

فەرمانرەوايەكى توندرەو ناوى دەبات بەھۆى ئەوەى ئايينى تىكەلى فەرمان الاردى كە ئەرمان دى ئەرەل كارەكتەرى ئىمامى لە رۆمانەكەر سياسەت كردووە، دكتۆرە نەوال كارەكتەرى ئىمامى لە رۆمانەكەر سیاسه کردوه کردوه به سهروکی میسر و ههموو شهو سهروک و بهرپرس و کردووه به محق یان و به دهست و شوینکه و تو و هکانیشیان دهسه لاندارانه ی که خویان و به رده ست و شوینکه و تو و هکانیشیان دهسه لات و نایینه کانیان له پیناو به رژهوه ندی تاکه که سسی و صوری دونيايى بن كۆتا قۇرخ كردووه، نەوال بە ھيچ مەبەسىتىكى خراپ و به نهنقهستی نهبووه دژایه تیمی نایین و خودا و پیغه مبهران بکان به لکو ههموو نه دهسته واژه و وشبه و کاره کته رانه ی خستوه ته ینداو گهیاندنی پهیامی توندرهوی و فرمانی نابهجینی پیاوان و دهسه لاتداران و پادشا و ئهندام و لایه نگران و شوینکه و تووان به جیاوازیی پلەوپایـەی حکومـی و حیزبـی و ئايينييـش، هــەر ئەوەشـه واى كىردووە ئەم رۇمانـەى پېشىكەشىي چەنـد كەسـايەتىيەكى لـه ئافرەتـان كـردووە لـه ولاتەكانـى مىسـر و سـودان و ئيـران كـه ولاتهكانيان دەسىتەيەكى تونىدرەو لـ ئيمامـ ناتەندروسىتەكان تېيدا پايەبەرزن هەر ئەوەشىە واي كىردووە ئەم رۇمانىە لىە زۆرنىك لە ولاتانى عەرەبى لەلايەن ئيمامەكانەوە قەدەغە بكرينت، بەو ھيوايەي خوينەرى ئازىز تام و چېژى ئەم رۇمانىە نەبەسىتىتەوە بە ئەگەرى دژايەتيى نەوال سەعداوى بۇ ئاييىن بەلكو مەبەسىت لـە ناوەرۆكى رۆمانەكە بەرەنگاربوونـەوەى ســەرۆك و دەســەلاتى تونـدرەو ~~و~~ زەبروزەنگى پياوانــە.

سەرەتا

ومراجعا كالبيدة المنطر بالبالي والعقابل والتقابين فالمراجع القامين والم

The second se

carries to end the plant to see that to

ية المراجع المراجع المراجع المراجع المراجع التي التي المراجع المراجع المراجع المراجع المراجع المراجع

کاتیک مندال بووم له خەونەکانمدا روخساری خودام دەبینی وەک روخساری دایکم یەکسانییەکی زۆر و وەک روخساری باوکم بەزەییەکی زۆر، بەلام فاتمه ئەحمەد کە له قوتابخانه هاوریم بوو روخساری خودای به توندوتیژیکی زۆر دەبینی وەک روخساری باوکی و زولمیکی زۆرتری وەک روخساری مامی.

هه کاتیک که مندال بووم ئهوهم بو ئاشکرا بوو که روخساری خودا وه کروخساری باوکهکان له لایه مندالانی هاوریمهوه دهبینریت و ههندیک جاریش وه کروخساری دایکان. کیشهکه ئهوهیه که خودا نه به چاوهکانی مندالان و نه چاوی گهورهکانیش نابینریت و هیچ هوکاریکیش نییه بو بینینی تهنها له خهونهکاندا نهبیت و له شیوهی ئه و روخسارانه کی لیمانه وه نزیکن.

کاتیک قوتابی بووم له قوتابخانه ههولم دا ئهم روّمانه بنووسم، بهلام نهمزانی چوّن بینووسم. بیروّکهکه له میّشکمدا بوو، ههروهها ههستهکان و کهسایهتییهکانیش..، بهلام زمانهکه هاوکاریی نهدهکردم.

كەوتنى ئيمام

ئيدى ئەم رۆمانە ھەمىشە بەدوامەوە بوو و لەگەلم دەژيا و لە دە ئىدى كىم چې سالى كۆتايى پەستانىكى زۆرى خسىتبورە سەرم و كەسايەتىيەكانى سالی حودیتی ، به چاوهکانیان لیم وورد دهبوونهوه له به ناگاییم و له خهونهکانمدا و ب چود یا تا یا که شته کانیشم له دهرهوه و ناوهوه و لات. کاتیکیش ته نانه تا له کاتی گه شته کانیشم له ده ده و فاوه و ما و های و لات. کاتیکیش چاوم کەوت بە شەھربانو شىيرازى ئىرانى چىرۆكى دەسىتدرىيژىكردنە پوم در کچهکهی بۆ گێږامـهوه لـه بهنديخانـه. کاتێکيـش فاتمـه تـام سهر سودانیشم چاو پیکهوت و کورهکهی و هاوریکانیم بینی له ریکخراوی دەست و مەچـەک بـراوەکان دوای ئـەوەی شـەريعەتيان بەسەردا جيبەجى كراوە. ھەرەوەھا دواى ئەوەى ماوەى سى مانگ له بەندىخان لەگەل ئىعتىدال مەحمود و كچانى تىردا لە مىس ژیانم برده سهر. ئهم رۆمانه ههر بهدوامهوه بوو. ههر کاتیکش روخساري يەكيك لـه فەرمانرەواكانم دەبينى لـه وينەيەكدا يان لەرىر عەمامەيەكى پيرۆز يان كلاويكى سەربازى سەرى دەركردورە كە لـه خەونەكانـدا چاوەكانـى بەدوامـەوە بـوو. هـەر كاتێـک كـه گەشـتم كردبيت بۆلوبنان و گويم له تەقىنەرەي بۆمبەكانى حيزب الله دەببور كىه لىه بەرامببەردا حزبى شىلەيتان وەلامىدەدايبەرە. كاتىك گەشتم كرد بۆ مەككە و لەسەر ديوارەكان ريكلامەكانم خويندەوە که نووسىرابوون بەخێرھاتنى ميوانانى رەحمان دەكەيىن، بەلام لەو ديوي ديوارهكەوە پياو و كچێكى وەك غولامم دەبينى كە سىێھەميان شەيتان بوو. لە گوندەكەشمان كەفر تەحلـە كاتيك روخسارى كچە پووره جووتیارهکانمم دهبینی، لـه قەناتر کاتیک روخسـاری ئافرەتـه بكوژه هەتاييەكانىم بينى، لـه هۆڵـى توێـكارى كۆلێجـى پزيشـكى و وەزارەتى تەندروسىتىيش، ليە ئەردەن و سىەلت و شىرىتى قەنال كە بەرەكانى جەنگە. لـە روخسـارى ئـەو مندالانـەى شـيريان دەخـواردەوە

1.

و له ترسی تیشکی نهوهوی و ئهو پرشنگهی وهک تیشک وا بوو دەمردن. ھەروەھا لـه روخسارى شاراوەي ئـەو كچـه مندالانـەي لـه يشتى حيجابيكى رەشەرەن يان لە جەژن و بۆنەكان و فيستيڤالەكانى هەلبژاردن و ريفراندۆممەكان يان له دانيشتنەكانى هينانى رۆھمەكان و دەركردنى جنۆكە و دەركەوتنى پاكىزەيى و ئاورشىينكردنى جلى ئافرەتانى بالاپۆش بە وينەى خاچ، پرشىنگى ئاگرەكان لە دووكەلكېشى کلیساکان و منارهی مزگهوتهکانهوه سهریان دهردهکرد. رومانهکه و كەسايەتىيەكانى لەگەلم مانەرە، ھەر كاتىكىش دادەنىشىتم دەسىتم دەدايە تا بينووسىم لەنيوانى پەنجەكانىم ھەلدەكات. وەك جيوە دەخزا. بەتايبەتى كەسايەتى ئىمام كـە كەسايەتىيەكى جيوەيـى ھەبـوو و لهگهڵم شيۆازهكاني جرتوفرت و پێش و دواي دهكرد. كه لێي نزيك بوومايهتهوه دوور دهكهوتهوه گهر ليشي دوور بكهوتمايهتهوه نزيك دەببورەوە. ھەررەھا كەسبايەتيى نەيبارى شبەرعيى زۆر ئەمسبەر و ئەو سەرى لەگەل دەكردم تا وام لى ھات بىسىرمەوە و لىلى گەرىم، ب الام دەستى ئىمام درىد دەبوو و راى دەكىشايەوە بۆ تەنىشت خوی و دەیگرت و نەيدەويست بيسريتەوە گەر نا، ئەوا رۆمانەكە دىموكراتيەتى لەدەست دەدا.

کهسایه تییه کانی ئافره تان و کچان باشتر و زیاتر جیکیرتر بوون، به لام ناوی کچی خودا شهوانیکی زور دوودلّی ده کردم. هه لّم دا ناوه کهی بگورم، چونکه ئابرووبه ربوو له حه رام کراوه کان بوو. ئیتر چون ده کریّت کچیّک ناویّکی قه ده غه کراو هه لگریّت به ته نیشت ئهوه ی که (مندالیّکی ناشه رعی) له سکدایه له وانه یه له مه سیحیه تدا ریّگه پیدراو بیّت وه ک گویّمان لیّی ده بوو ده و ترا کوری خود ا مه سیحه، به لام شتیک بیستین به ناوی کچی خود ا ئه وه هه ر

كەوتنى ئيمام

نابيّت، بەلام لە رۆمانەكەدا كچى خودا ليّى پرسىيم چى دەببوو گەر مريەمى پاكيزە بوومايـە و كچيّكم ببوايـە لەجياتيـى نيّرينەيـەك، ئايا گەر وا بوايـە كچەكـەم كچى خودا نەدەببوو و نەدەببووە يەكيّك لـە پيّغەمبـەران؟

مەستىمكرد زەحمەتىكى زۆرە گۆرىنى ناوى كچى خودا، لەبەر ئەوەى خەلكى بەو ناوەوە بانگيان دەكرد لە كاتى لەدايكبوونيەوە تا ئەوكاتەى لە ئەنجامى بەردباران كردنى دەمريت. واى لى ھات واز لە رۆمانەكە بىتىم و بىرى لى نەكەمەوە، چۆن دەبىت كەسايەتىيەكان خۆيان و ناوەكانيان بسەپيتىن بەسەرمدا؟ ئەوەى سەير بوو ئەوە بوو كاتيك ليى گەرام خۆى ھاتە لام و شىتەكانى خسىتەوە دەست خۆم، بە ويستى خۆى خۆى دەدات بە دەستمەوە و كاتيك دانيشتم فخم، بە ويستى خۆى خۆى دەدات بە دەستمەوە و كاتيك دانيشتم بېر پەتكردنەوەى ھەندىك قەدەغەكراوى زمانەوانى نەبىت لە لىدانى بەز رەتكردنەوەى ھەندىك قەدەغەكراوى زمانەوانى نەبىت لە لىدانى مەندىك لە بەھا مرۆۋايەتيەكان بەتايبەت كەسايەتىيەكان و تەنھا مەندىك لە بەھا مرۆۋايەتيەكان بەتايبەت كەسايەتىيەكان و تەنھا بەخومم وت لانىكەدا تەواوى دەسەلاتەكانى لە دونيادا بدەمى، مەندىك لە بەھا مرۆۋايەتيەكەن بەتايبەت كەسايەتىيەتى خودى ئىمام. مەندىك لە بەھا مرۆۋايەتيەكان بەتايبەت كەسايەتىيەتى خودى ئىمام. مەندىك لە بەھا مرۆۋايەتيەكەن بەتايبەت كەسايەتىيەتى خودى ئىمام. مەندىك لە بەھا مرۆۋايەتيەكەن بەتايبەت كەسايەتىيەتى خەمەن بە خۆمم وت لانىكەي لە بەردا تەواوى دەسەن كەنكەن بەتايەتى خەيكى، دەسەلاتە دەيتى ئەردا تەرورى دەلىيەت كەسايەتىيەت كەسەيەتى خەردى ئىمام. دەمسەلاتە دەيكەرا تەرەرى دەلەردەت كەسەيەت كەسەيەتى خەردى ئىمام.

قاهیره / فهبرایهری ۱۹۸۷

سەرەتاي گەران

والمطبقة الطاريس أواريها فأستادي ويستقدون العدين

شەوى جەژنى قوربان. دواى راوەدونانىكى زۆر و پىش ئەوەى رۆژ بىتەوە يەكىك لە پشتەوە لىيدام. لە تارىكىيەكەدا بە شوىن دايكمدا دەگەرام و تەنھا سەگەكەمم لەگەل بوو. چەقۆيەكيان كرد بە پشتمدا. ئاورم دايەوە سەيريان بكەم بىنيم ون بوون. نەياندەتوانى سەيرى تىشكى خۆر بكەن. رۆژانە دەنووستن و شەوان ھەلدەسانەوە. شەرەفى جەنگ و شەركردنيان نەدەزانى. لە پشتەوەيان دەدا.

پیض ئەوەى بكەوم و پیتەكانم بیر بچیتەوە پرسیم. بۆچى تاوانبارەكە لیدەگەرین و تاوانلیکراوەكە دەكوژن مىن ھیشتا لە سەرەتاى لاویتیمدام و دایكیشم بە پاكیزەیى مردووه. وتیان دایكت بە بەردەباران كردن و رەجمكردن مرد و تۆش زۆلیت. پیش ئەوەى پیتەكانم بیر بچیتەوە و لەھۆشخۆ بچم، وتم مىن زۆل نیم و ئەوان لە مالى مندالان بە (كچى خودا) بانگیان دەكردم ھەر چەندیكیش بیروھۆشم لەدەست بدەم روخسارى دایكمم بیر ناچیتەوه. لەوەتەى

11

كەوتنى ئىمام

منی بووه جیّی هیشتووم دژی دوژمنان بجهنگم. به شسهیری نیشتمان مرد. وتیان دایکی تو دلسوزی بو نیشتمان و خودا و ئیمام نهبووه و به کافری مردووه و جیّگهی ئاگره. پیش ئهوهی خویّن له میشکمدا نهمینیّت و بیروهوشم بروات وتم دایکی من ناپاک نهبووه و پیش ئهوهی من لهدایک ببم باوکم له دهستی هه لهاتووه. وتیان ئهی باوکت کیّیه؟ وتم ئیمامه. وتیان بیّدهنگ به، زمانت به برینچیّت

پیش مردن به زمانبرین سنزایاندا. ئیمام به پینی شهریعهتی خودا حوکمی دهدا. رهجمکردنی ئافرهتیک سیکسی کردبیّت، برینی دهستی کهسیک دزیی کردبیّت، ههروهها زمابرینی ههر کهسیک که پروپاگهندهی مردن دهکات بههوی تیشکهوه و مهی کردنه رووبارهوه.

شەوى جەژن و دوور لە چاوەكانى ئىمام دەچوون خوارەوە بۆ رووبارەكە و دەيانخواردەوە تا رادەى لەھۆشىخۆچون. پاشان ھەلدەسانەوە دواى ئەوەى ھۆشىيان ھاتوەتەوە و پەشىمان دەبوون. داواى بەخشىن دەكەن. شەوى جەژنى قوربان ئىمام دەيبەخشىن. دەرگاى بەندىخانەكان دەكرانەوە. مىردووەكان و شەھىدەكانى جەنگ و تىشكەكە و رەجمكراو و دەسىتوقاچ براوەكان لەدواوە. ئىمام ھەر بەدوايەوە بوو. بە تارىكىيەكەدا رايدەكرد و سەگەكەشى ئىمام ھەر بەدوايەوە بوو. بە تارىكىيەكەدا رايدەكرد و سەگەكەشى لەدوايەو. خەرىك بوو دەردەچوو پېش خۆرھەلاتن، بەلام چاقەكانى لەپشتى دەدات. پېش ئەۋەى بكەويت دەيپرىسى بۆچى تاۋانبارەكە لە پشتى دەدات. پېش ئەۋەى بكەويت دەيپرىسى بۆچى تاۋانبارەكە دەرىت دەدات. يەن ئەرمى بەردەبرن! ئىدى دەنگەكان ون دەبن دەبىت بەبى ھىچ يېتىكى تەرىكى و بىروھۆشىي رەش يان سېي دەبىت.

نازانن بخويّننهوه

Sec. Sec.

تاریکییهکی چره. نه خوّر و نه مانگ دیار نین. نازانن ئایا شهوه یان روّژیکی تاریکه له دارستانیکی چر به دارودرهخت. تیشکیکی هیّمن له لایتی دهستی پاسهوانهکه یان سهروّکی ئاساییشهکان دیتهدهر. له تیشکهکهدا جهستهکهیان دهبینی رادهکات. له جوولهی قاچهکانهوه دهزانن که مروّقه و ئاژهل نیه، دهبینن که ئافرهته و پیاو نییه. دوو مهمکی بهرزی ریّک وهستاو لهسهر سنگ. ئافرهتیّک له سهرهتای لاویتیدا. ئیّسکهکانی بچکوّله و پیّستی وهک پیّستی مندالان نهرم. ئهسمهر وهک رهنگی قوری رووبار، روخساریی دریژکوّله و چاوهکانی بادهمی وهک خوداوهنده کوّنهکان. چاوهکانی و بیلبیلهکانی وهک شهو رهش. قاچهکانی بچووک و له راکردن ناوهستن. شتیک به دهستی چهپیهوهیهتی وهک ئهوهی لقی داریّک بیّت. وهک چوّن لهدایک بووه تهواو رووت. کوّئهدامی زاوزیّی شاراوهتهو لهژیّر لهدایک بوده تهواو رووت. کوّئهدامی زاوزیّی شاراوهتهو، لهژیّر لهدایک بوده دوا یان لهژیّر گهلایهکی سهوزدا. کاتیّک وهک ماسییهک

10

كەوتنى ئيمام

دەر دەكەريىت و پاشان دووبارە شەو دادىتەوە. خۆيى و سەگەكەى ون دەبن و خەرىكە ديار نامىنىن.

وں جبال میں بیا یا یہ جاوہ کانی ئیمام دہبیت دوو به و به لام تاریکاییه که به چاوہ کانی ئیمام دہبیت دوو به و سەرۆکی ئاساییش له پیشیانه وہ یه. پیزبه ندیّک له پیاوان جه سته یان پته و و توکن. هه ریه که شیان به دهستی چه پیانه وه پارچه به ردیّک یان ئامیریّکی کوشتنی گرنجگرنجی هه لگرتووه. به شویّن کچه که دا پاده که ن به و له وان به تواناتره له پاکر دندا. به و له وان شاره زاتری نهینیه کانی شویّنه که یه. شویّنه که به و شویّنه یه که تیّیدا له دایک بووه و مردووه. خه ریک بوو ده رده چوو گه رنه وه ستایه تا سنگی پر له هه وا بکات.

سەرسوورمانم زۆرى نەخاياند كاتێک بۆ يەكەمين جار وەستام لەدواى ئەو دۆراندنەى لەكۆتا جەنگدا بەدەستم ھينا. لەوەتەى دايكم مردووە. لە پيچى ريڭەى بەرزاييەكە ى نيوان دەريا و رووبارەكە. لە ريڭە لە بەرەكانى جەنگەوە بۆ مالەوە. ھەناسەيەكم لى دەر چوو دواى ئەوەى كە بۆ بەرزاييەكە سەر كەوتم. لقەكە لە دەستم كەوتە خوارەوە و دلم ھەۋا و بانگى ئەو خوشكەم كرد كە دەمزانى بەدواى مندا ديت. بيست سالە من خەون بەم چوونەدەرەوەيەوە بەدواى مندا ديت. بيست سالە من خەون بەم چوونەدەرەوەيەوە بەدواى مندا ديت. بىست سالە من خەون بەم چوونەدەرەوەيەوە بەدواى مندا ديت. بەرامەي ھەۋا لەبيرمدا ون نەبووە. ھەموو پيچيكى زەويم بىر دىتەوە. ئەم سى دار خورمايەش. درەختى جميز. بەرزاييەكەى سەر دۆلى سەوز، ھەواى دەريا. بەرامەي دايكم ھەلدەم. ئەم زەوييە نىشتمانمە.

خەریک بوو دەر دەچوو گەر نەوەسىتايە تا سىنگى پر لە بەرامەى ژيانى بكات. گوللەكـە لـە پشـتيداوە. وەك تيـر لـە پشـتەوە بـۆ دل دەرچووە. كەوتـە سـەرزەوى و خوينى بـەر بـوو، لـە تەنيشتيشـيەوە

ســهگهکهی. چۆلهکـهکان شـپرزه بـوون و هاواريـان کهونـی پـر کـرد. دەنگى خويندنى كەلەشىير و و قەلـەرەش و گويدريــژ بـەرز بـووەوە بۆ ئاسىمان. سەگەكان بە وەرىنەكانيان بەشىدارىيان كىرد. خەريىك بوو رۆژ دەبووەوە. پياوانٽِک که دشداشهى سيپيان لەبەر بوو و ریشی رەشی دریژیان ھەبوو، ھەستان. دەنگ بەرزكەرەوەكانىان لهسهر مناره و لووتکهکان بهست که وايهري کارهباي ليدوه شور بوبووهوه. دهنگهکه وهک ههورهگرمهیهک دهر چوو، خهلکی هان دهدا بن نويز كردن و دلسوزيى نويكردنهوه بن ئيمام. له پاشان له ناكاو دەنگەكـه بەھـۆى بچرانـى كارەبـاوە نەمـا. بېدەنگـى و ھېوربوونـەوە گەرايەوە و خەلكى بە نووستوويى مانەوە. بى ئەوەى كەس بزانيت لـ تاریکیدا تاوانهکه کوتایهات، به لام کهون و دارودرهختهکان و بەرزايى نيوان دەريا و رووبارەكە بېنييان. لـه سـنگى بەردېكدا لـه ناخی، زەويدا بە ھەلكۆلراوى مايەوە. سال لە دواى سال. لە ژياندا له شيوهى بەرديكدا مايەوە وله تەنيشتىشىيەوە سەگەكەى. جەستە زيندووه كه به بهرد بوو. (ئەممە راستيەكى زانستيە. له مېژووشدا ياوەرانى ئەشىكەوت لەگەل سىەگەكەيان سىن سىەد سال لە ناخى زەوبدا ژباون).

بەلام ئەو كچە تەنيايە و ھاوريدى نييە جگە لە سەگەكەى (خوشك و براكانيش كە لـە دواييدا ديدن) كەونيش ھەمان ئـەو كەونـەى ئەمرۆيە كە تييدا دەژين. ئاسمان و زەوى و درەخت و خانووەكان و رووبار و دەريا. وتم ئايا ئەوە دەرياى سېوى ناوەراستە. ئايا ئەوە نيلە؟ وتيان ليرە ناوەكان دەگۆرين. زەمەنيش جياوازە، بەلام شوينەكە ھەمان شوينە. خۆريش ھەمان خۆرە. گوللە گەنمەكانيش ھەمان شتن. گاميشەكەش پيستىكى رەشى ھەيە و لەسەر چواريى

كەوتنى ئيمام

بـهرهو رووبارهکـه دهچیتـه خـوارهوه. لـه ئاوهکـهدا مهلـه دهکات و پشـتى لەژێـر تیشـكى خۆرەكـەدا دەبرىسـكێتەوە. بەخۆشــى و حەوانـهوه چاوەكانـى ليّك دەنيّت و دەيانكاتـهوه. لـه رووبارەكـه ديّتـه دەرەوە و بە جەسىتەيەكى ئاسىودەوە دەرۆيشىت. لە نزيىك كىڭگەى وينجهكه دهوهستيّت و خواردن دمخوات. لهسهرخو دمخوات و كلكي دەلەرينىيتـەوە. گوينچكەكانـى ھەلخسىـتووە بـۆ دەنگـى جەنجەرەكـە و ســهرنجی ئـهو ئافرەتـه دەدات چاوەكانـی پێچـراوە و بــه گوريســێک بەستراوەتەوە و لەدوايەوە پياوينك بەدار حەيزەرانينك ھەيە. دەدات بەسبەر شانەكانىدا ھەركە وەسىتا. ھەناسبەيەكى وەك سبەرسبوورمانم هەلمىرى. ئافرەتەكە لەپيش جەنجەرەكەوە دەسىوورىت و گامىشىەكە پیاسه دهکات؟ وتیان لیّره یاسا نماییشکردن و داواکردنه. له بازاردا نرخی گامیشهکه له نافرهتهکه گرانتره. پیاو چوار ژنی ههیه، بهلام يـەک گامينشــى ھەيــە. كىلگــە ســەوزەكانىش وە شــرىتىك بــە رۆخـى رووبارەكەدا درىزبوونەتەرە رىزبەندىيەك كە گامىش ەكان لەژىر تیشکی خۆردا مەلـه دەكـەن. لـەدواى شـريتە سـهوزاييەكەوە بيابان هەيە و پاشان چيايەك لە لمى زەرد. گەر بەرەو بەرزاييەكە بچيت چەت ريكرەكانى ليد. دالەكان و كەمتيارەكان تەنھا مىردووەكان دەخىۆن. تەنھا مرۆشە گۆشىتى زىندوو دەخوات. پلنگەكان گۆشىتى ئاسکهکان دهخون و له خواردنی گۆشتی مروق خویان بهدوور دەگىرن. گۆشىتى ئاسىكەكان دەگمەنـە. گۆشىتى مىرۆڤ زۆرە و بينهندازه. تيمساحهكان ناپاكن و مارهكانيش لولپيچ و نهرم لەسەرەوە و ژەھرەكانيان كوشىندەيە. ليرەدا تەنھا سەگەكان دەزانن دڵسۆزى چيه. هێشتا تاريكىيەكەش بەردەوامـه. مێرووەكان لـە شيوهى بالدارهكان وهك ميش يان كولله يان مشك. خشوكهكان

و بوونەوەرەكان لەسمەر چوارپى رادەكەن. خەلكەكە لەكوينى؟ كەس نابينم. کچه کوژراوهکه و بکوژهکانيش ديارنهماون. وتم ئايا ئيره مروقى لى نييه؟ وتيان به مليونان له مروق ليرهن. وهك ههوا. که بهچاوی ئاسایی نایانبینیت. له ئەشکەوتەکاندان لـه نـاو سـکی زەويدان. خانووى ھاوشىيوەى گۆر. لە رووناكى دەترسىن. وادەزانن ئاگىرە. لــە تىشــكى خــۆر دەترســن. وادەزانــن تىشــكى نەوەويــە. نەھامەتيەك لەو ديوى دەرياكانەوە دينت. كە زلھيزەكان لەناو شىرى مندالاندا رەوانمەى دەكمەن. يان توورەييەكمە لەلايەن خوداوە. ئمەي بۆچى خودا لييان توورە دەبيت؟ كەس نازانيت. نازانن تاوانەكەيان چییه. وشه ی خودا ناناسن، چونکه ئهوه وشهیه کی نووسراوه. ئەوانىش نە نووسىين و نە خويندنەوە نازانن. ھەروەھا وشەكانىش. تەنھا ورتەورت يان هاوار و قيژاندن نەبنت. وتم ناكرنت قسەيان له گەل بكرينت؟ وتيان بەلى گەر لە زمانەكەيان بزانيت و جلوبەرگى پياوانه بپۆشىيت و به حيجابينک كۆئەندانى زاوزيت بشاريتەوه. به سهرسوورمانيكهوه وتم كام كۆئەندام من تهواوى جلوبهرگم يۆشىيە. بە پەنجە گرنجگرنجەكانيان ئاواژەيان بۆ روخسارم كرد. ترسام و زمانم تيكه لبوو. وتم كي ئهمهى يي وتوون؟ وتيان ئەرە قسەى خودايە. وتم قسەى خودا نووسىراوەتەرە و ئيوه نازانن بخويننهوه ئيتر چۆن زانيتان ئەوە قسمى خودايه؟ ماوەيەكى زۆر بېدەنگ بوون. ھەندېكيان سەيرى ھەندېكى تريانيان كرد. چاوهكانيان بۆ ئاسمان بەرز كردەو، و ئاماژەيان بۆ وينەيەك کرد که به (قوس ئەلنەسىر / کەوانى سەركەوتن)ەوە ھەلواسىرابوو وتم ئەرە كېيە؟ ھەناسەيەكى سەرسوورمانيان ھەلكىشا و وتيان نايناسيت؟ وينهكهى له ههموو شوينيك هه لواسراوه. له شهقام.

19

كەوتنى ئيمام

لهسه ديوارهكان. له دوكانهكان. لهسه كهوانهكانى سهركهوتن. ناوى (ئيمام)ه ئهو له ههموو شوينيكه. وتم: ئهوهى كه له ههموو شوينيكه له هيچ شوينيك نييه. وتيان دلسۆزيمان بۆ ههتاههتايه پى داوه گهورهمان ئيمام خوداى بينيوه و قسهكانى خوداى زانيوه. وتم ئهى ئيمام لهكوى خوداى بينيوه؟ وتيان له خهوندا خودا سهردانى كردووه.

بانگەوازى دايك

له مندالیمدا کاتیک له خهودا دهبووم خودا سهردانی دهکردم و دهنگیکی ئارامی وهک دهنگی دایکمی ههبوو. کاتیکیش گویّم له دهنگی تهقهکان بوو و بینیم ویّنهکهی ئیمام کهوته خوارهوه، پام کرد. له مردن نهدهترسام، چونکه مردن کاری ئاسانه گهر له چاوتروکانیکدا روو بدات. لیّکردنه وه سهر له مل به لیّدانیّکی شمشیّر. برینی دل به تهنها گولله یه که به لام ترسناکی راستهقینه مردنی له سهرخوّیه. له چالیّکدا له زهویدا به گوریس ده مهستنه وه. به ردبارانم ده کهن به رد به دوای به رددا. روّژ له دوای روّژ. پهنجا روّژ یان سه دیا ههزار. گهر جهسته شم بمریّت ئه وا روّحم خوّی پیش ئه وه ی خوینه رماندو یان ده کات. مردنی ایندیت به واری ماندو ماندو یان ده کات. موز یان سه دیا ههزار. گه ر جهسته شم بمریّت ئه وا روّحم خوّی به ده سته وه نادات. پیّش مردنم به ردبارانکردنم ماندو ویان ده کات. دویتیه نه روی خوینه ره کانم خویّنیان تیدا نه مینیّت ده سته کانی ئه وان خویّنیان لیّدیّت. روّحم گه رده کانی خوّله که هه لده مژیّت. جهسته ده بیته به ردیّک و به رده کانی رهت ده کاته وه. له دووریشه وه ده بینم

21

كەوتنى ئيمام

و رووبارهکهدا. لـه تاریکییهکهدا وهستاوه و چاوهروانـی مـن دهکات. لهوه ته منی بووه وهستاوه و چاوه روانمه. بیست ساله و هیشتا و مستاوه و پشتی بهرزه. دهنگی و هک چرپه. و هک شنهی هـ هـ واو و درهخت. و هک بانگه وازيکي هيمن لـ ه نـاو سـکي زهوييـ هوه. کچی خودا، وهره ناویان نابووم کچی خودا. سهگهکهشم ناوی مەرزوق بوو. لەوەتـەى لەدايـك بووم لەگەلمدايـە. تـا كۆتايـى لهگه لمدا مایه وه. نووسین و خویندنه وه نازانیت. قسه ی خودای نەخويندوەتەوە، بەلام تەنھا ئەو راسىتيەكان دەزانىت. دەزانىت كە من بيبه ريم له خوينى ئيمام. چۆن دەتوانم بيكو ژم لـ كاتيكدا باوکی نادیارمه و بهبی ئه سهرباری (دایکی نادیار)م ئیستا بوونم نەدەببوو. كەس نەيدەزانى كچى ئەوم تەنھا مەرزوق و دایکم نهبیت. بینی لهسهر زهوییهکه راکشهاوه و ههنسکی گریانیکی بیدەنگیەتی. ھەروەھا لـه تاریکییەکـەدا بینـی کـه چـووه دەرەوە و ھەلھات. بە روخسارى ئاشىنابوو و لەبىرىدا ھەلى گرت. واي لي هات ههر كات وينهكهيي بيني هه لواسراوه به دهنگيكي بەرز دەوەرىت. خەلكى لە وەرىنەكەي نەدەگەيشىتن، چونكە خەلك له زمانی سهگ ناگەن، بەلام سەگەكان له زمانی مرۆڤ دەگەن. هەروەها بەھەمان شىنوەى مرۆف مىشىكى ھەيە و تواناى ئەوەى هەيـه ميد رو لاي خـۆى ھەلگريت. مـەرزوق شـيوهى دەناسىييەرە كاتيك چووه دهرهوه و هه لهات. به دوايدا راى كرد و له پشتهوه گرتی. پاتۈلەكەي لـه چەپـەوە بچـرى و پارچەيـەك لـه قوماشـەكە به كەلبەكانيەوە مايەوە. رەنگى خاكى وەك جلوبەرگى سەربازى و بەرامـهى عـهرەق و عەتريكـى هـهرزان بەهـاى ليـوە دەهـات. پارچەكەي لەدوايەوە جنھىشت و لـە ترسىي ســەگەكە راي كـرد.

کاتیک رای دەکـرد دەنگـی پیّکانـی دەھـات. پارچەيـەک ئاسـن بـه ياژنهی پيلاوهکانيهوه بوو. رووی بهرهو ئاسمان و بهردهوام بوو له راكردن. هيواى به خودا گەورەيه. خودايه بەسەر دوژمنهکانم سهرم بخه و هیواکانم بینه دی. چاوه لیلهکانی پری هيواي زۆرن. ليوهكانى ئەستوور و ويستى بەدەستهينانى كەونى تيدايه. تەختيك له ئاسمان و تەختيكيش له زەوى. كۆشكىك له هاويندا بەسبەر دەريادا بروانٽت. كۆشىكى زستانەش لـە باشبوور. كۆشكىكىش لە بەھەشت رووبارەكان لەژىريەوە برۆن و حۆرى و غيلماني تيدا بيت. زماني وشک و تينويهتي. دهمي کراوه و هەناسەبركێيەتى و بەبى وەسىتان رادەكات. لـه مندالْييەوە بېبەش كراوه و نابريتهوه. حاوزى دەستخسىتىش وەك نەخۆشىيەكى دريز خايهن تير نابيت. هيواش به خودا سنووري نييه. هيماي بروا يوون لەسبەر نيوچاوان وينه كيشراوه و ھەلكۆلراوە. تەسبىحتكى دەنىك زەرد بە دەسىتى چەپيەوەيەتى. لەسىەر كەلەكەى چەييشى كَبِلانَيْكَى دَرَيْتْ هَايَة شَمَشَيْرِهَكَانَ تَيْدَايَة. دەستى راستىشى بە رانيەوەيەتى كونى سەر پانتۆلەكەى شاردوەتەوە.

له تاریکییه که ا به دهم و تنه وه ی ئایه تی الحمد لله ون بوو... هه ناسه کانی بۆنی مه ی و عهره قی ئافره تیکی هه ژاری لیده هات. شهوی وه پینی مه رزوق به رز بووه وه. که س گوی لی نه بوو. پۆکیته کانی جه ژن له گوی چکه کاندا ده زرنگانه وه. ئیمامی ش له ده نگ به رز که ره وه کاندا و تاری ده دا. به ناوی خود اوه ده ستپیده کات و به سلاواتدان له سه رپیغه مبه رکوتایی پی دینیت. له دوای و تاره که وه لیک جیا ده بنه وه و ده چنه وه ماله وه. حه زی سه رکه و تن له میشکیاندایه و له گه روشیاندا تالی دۆراندن. له

كەوتنى ئىمام

شەقامەكاندا پياوانىدى بە چەقىقوە دەر دەكەون. ھەر يەكەيان بە دەنگىكى بەرز ھاوار دەكات. قەساب. بىدەنگى و ھىمنى بال دەكىشىت. پاشان لە ھەر مالىكدا ھاوارى تاوانلىكراوەكە بەرز دەبىتەوە. دووكەلىكى چر و بەرامەى گۆشتسووركردنەوە. لەدواى نانخواردن جلوبەركى نوى دەپۆشىن. پىلاوەكانىش لە پاژنەكەيدا پارچەيەك ئاسىنى وەك گۆيەك پىوەيە. بى لە زەوى دەدەن و سوپاسى خودا دەكەن بىق نىعمەتەكانى. لە دەسىتى راستياندا تەسىبىدىك و لە دەستى چەپىشىياندا بەردىك. وادەى رەجمكردنى شەيتانە.

به گوریس بهستیانهوه. بازنهیهکیان بهدهوریدا کیّشا. له ههلّدان و پیکانی ئامانجهکه پیّشبرکیّیان بوو. خالّی نیّوهند لهسهر هیّمای شهیتان. براوهی یهکهم نیشانیّکی شهرهفی پیّ دهدریّت لهگهڵ کۆشکیّکی بچووک لهتهنیشت کۆشکی ئیمام و حۆرییهکانهوه.

زەوييەكە لەژىريدا ساردە. بەرامەى خۆل لە لووتيدا. لەسەر زەوييەكە بەستراوەتەوە. سىنگى رووت كىراوە. ئەژنۆكان و قۆلەكان كراوە. دەنگى لىدانى تەپلەكان دەھاتە گويى. رۆكىتەكانى جەژن. پىكەنىنەكانى مىدالان و مىزلدانە رەنگاورەنگەكان. لەني روخسارى مىدالاندا بەشوين روخسارى كچەكەيدا دەگەرا. روخسارە بچووكە ھەلبزركاوەكەى بىنى. دەستى بۆ بەرز كردوەتەوە و بە دەنگىكى ھىمن بانگى دەكات: وەرە كچى خودا.

لەوەتەى منى بووە گويم لە دەنگيەتى لەگەل جوولەى ھەوا و گەلاى درەختەكان. دەنگەكەى لە بىرمىدا وەك نەخشى سەر بەردە. لە تارىكىيەكەدا بەبى جوولە وەستاوە. بەردىك لە شىزەى پەيكەردا. بە مەينەتىيەكى رەش داپۆشىراوە و بەشەكانى جەستەى

شاردوەتەوە كە لە دەورى بە بازنەيى پرووناكىيەك ھەيە كە سەرچاوەكەى ناديارە. دەستە گەورەكانى لەسەر سىنگيەتى. شىتىكيان لە كەون شاردوەتەوە. پەنجەكانى لەسەر ئاستى دلّى كۆ كردوەتەوە. ھىلەكانى پروخسار جىلىيرە. بەبى بەرامبەر ژيانى بەخشىيوە. ئازارى دۆزىنەوەكە لە چاوەكاندايە. شىۆكەكە پرۆيشتووە و تەنھا پەۋارەكان مارەتەرە. تىشك يان تىپروانىنى نويتى كەرن. جەستەى بارىك گۆشتى پيوە نەبوو. وەك پرە و نويتى كەرن. جەستەى بارىك گۆشتى پىرە نەبوو. وەك پرە و تۆپەلىك لە ھەرادايە. سەرى بەرز. ھەموو شتىكى لەدەست دارە تەنھا خۆيال. بەبى ويستى بەرى بەرز. ھەموو شتىكى لەدەست دارە تۆپەلىك لە ھەرادايە. سەرى بەرز. ھەموو شتىكى لەدەست دارە تەنھا خۆي نەبىيت. خەندەيەك لەسەر لىرەكانيەتى. نەيتىيەكەى تۆپەتىكەن يەبىت خەندەيەك يەن زمان. بە دەست دەگىرىت لەناو تەنھا خۆي نەبىت خەندەيەك لەسەر يومكانيەتى. نەيتىيەكەي تۆپەلىك لە ھەرادايە. سەرى بەرز. ھەموو شتىكى لەدەست دارە تەنھا خۆي نەبىت. خەندەيەك لەسەر يومكانيەتى. نەيتىيەكەي تۆپەلىك لە ھەرادايە. سەرى بەرز. ھەمور شەركەن يەرىن تەنھا خۆي نەبىت. خەندەيەك لەسەر يومكانيەتى. نەيتىيەكەي تەنھا خۆي نەبىيت. خەندەيەك لەسەر يورەكىنيەتى. نەيتىيەرەي تەنھا خۆي ئەبىيەت. خەندەيەك لەسەر يومكەيەت. يەنىيىيەكەي

پاسهوانه کهی ئیمام دواهه مین دهرگای کۆشکه کهی داخست. ئایهت ئەلکورسی خویند و شهیتانه کان و رۆحه کانی جنی وه دهر نا. بیده نگی بالی به سه ر شهودا کینشا. ئیمام و چاوه کانی نووستن. شهیتانه کان نووستن.، فریشته کانیش نووستن خوداوه ندیش نووست، گه لای دره خته کانیش نووستن. ئه و هینشتا وه ستاوه و به ده وری خویدا ده سووریت. هیچ که سیک نایبینیت. هینده جه سته ی نوشتاوه ته وه خه ریکه سه ری له زهوی ده دات. شتیکی شاراوه ی له سنگیدا ده ر کرد. به له پی ده سته گه و ره کانی که له ده ستی خودایان ده کرد به سوزیکه وه زهوییه که ی ته خت کرده وه. تو په له گله کان و به رده کانی لادا. زه وییه که ی به خولیکی نه رمی وه ک سنگی دایک راخست، رای کیشام.

10

كەوتنى نيمام

من نووستبووم. روخسارم هەلبزركاو ك كونيكى جله سپييهكهوه سهرى دەر كردووه. چاوەكانم نوقاو. سىنگم بەرز دەبيتەرە و نزم دەبيت وەك ھەناسە قوولەكانى مندالان. دەستم هاتوهته دهر و کراوهتهوه. جوولهیهک له خهودا وهک بانگهوازیکی بيدهنگ. شاله خورييه رهشهكهی له خوّی كردهوه و تيوهی پێچام. دەستم بەر پەنجەكانى كەوت و بە ھەر پينج پەنجەكەم گرتم و بەرم نەدا. بە درىزايى شەو پەنجەكانى لەنيو دەستمدا هیشتهوه، به دریژیی ههناسهی قوولی سنگی دایک. پاشان هندی هيدى دەستى كرد بە راكيشانى. خوينيش دلوپ دلوپ لە دلمدا دەكشىيتەرە. ساتى جيابورنەرە جەسىتەم ھەژا. لە خەر بەئاگا هاتم. بینیم بەدیارمەوە وەستاوە و سەیرم دەكات. سەرى لە ئاسىمانە و چارەكانى دوو ئەسىتىرەن لە شەودا دەبرىسكىنەرە. پاشان لای کردهوه. پشتی بهرز. ههنگاوهکانی فراوان. نه خیرا و نه هيواش. به جۆريك قۆلەكانى له ههوادا دەجوولينيت وەك ئەوەي مولكى خۆي بيت. وردەوردە دوور كەوتەوە و ون بو<mark>و</mark> بن ئەرەي قەبارەي كەم بېتەرە.

مندالاني خودا

کاتیک دەنگی تەقەکان هات بینیم کەوت. لە ساتی کەوتنەکەدا پوخساری گۆرا، بورە خاوەنی پوخساریکی تر. ئەرە ئەو پوخساری نییه کە دەمناسی. پوخساریکی بیگانه پیشتر نەمبینیبوو. پوخساری پیاو و باوک و ئیمامیش نییه. پوخساری مرۆڤ و ئاژەلیش نییه. وەک پوخساریکی ترسناکی دیوەزمەی نیو چیرۆکەکانی داپیره که لەگەل شیرپیدانم سەبارەت بە دیوەزمە و جنەکان بۆی دەگیپرامەرە. وەک هەموو مندالانی تر من داپیرەی پاستەقینەم لەو مالەدا نەبینیوه. مەدالانیکی زۆر بی دایک و بی باوک و بی داپیره. پییان دەوتن مندالانیکی زۆر بی دایک و بی باوک و بی داپیره. پییان دەوتن مەدالانیکی زۆر بی دایک و بی باوک و بی داپیره. پیان دەوتن مەدالانیکی زۆر بی دایک و بی باوک و بی داپیره. پی دەوتن مەدالانیک خودا. منیش ناوم کچی خودایه. من پرووبەپروو خودام مەدالانیک و ام دەزانی خودا باوکمه. دایکیشم هاوسەری خودایه. له تەبینیبوو. وام دەزانی خودا باوکمه. دایکیشم هاوسەری خودایه. له مەدالانی دەکرد. شەو تاریکە و خەلکی ھەموو نووستوون و ئەو وەستاوه. من پاکشاوم

كەوتنى ئيمام

پەتى بەرەو دەنگەكە دەرۆيشىتم. لە دوورەوە لەو ديوى دەرگاكەوە دههات. دهرگاکهم دهکردهوه و سنهیرم دهکرد. کهس نییه. به رارهوه دریزهکهدا تا کۆتایی دەرۆیشىتم. کەس نییە. دەرگايەکی دیکە داخراوه و ناکریتهوه. پهنجهرهکه کراوهتهوه و بهستهر تارمهکهدا دەروانيت. به بازيك دەچوومـه سـهر پەنجەرەكـه. بەسـەر ليوارى ديوارەكـەدا دەرۆيشـتم. قۆلەكانـم لەپيشـەوە رادەگـرم و جەسـتەم هاوسـ ەنگى خۆى رادەگرينت. وەك پەرينك جووللەم سوكە. قاچەكانم لـه زەوييان نـەدەدا. وەك رۆح بەبـێ جەسـتە بەسـەر ليۆارەكـەدا دەرۆيشىتم بىن ئەوەى بكەوم. پاشان وەك پشىيلە لەسبەر دەسىت و قاچەكانىم خىۆم ھلدەدەمىە تارمەكـە. لـە تاريكىيەكـەدا دەوەسىتم و گوێ بۆ دەنگەكە ھەلدەخەم. كێ لەو ديوى دەرگاكەوەيە و چرپەم بۆ دەكات. دەرگايەكى تەختە بۆيەكەي وەك رەنگى كىڭگە سەورزە قليشيكي بچووكي تيدايه تيشكي ليوه ديته ئهم ديو. - كيْيه لەو تارىكيەدا؟ - منم. - تۆكيى؟ - کچي خودا.

- وەرە كچى خودا.

دەچمىە ژوورە نيمچىە تاريكەكەوە. ھاوسىەرى پاسىەوانەكە لەو ديوى دەرگاكەوە وەسىتاوە. دەسىتەكانى بەرەو مىن بە رەنگى زەوى دريدژ كىراوە. دشداشىەكەى رەش و فىراوان. سىەرى بىە لەچكەيەكى سىپى پيچاوە... چاوەكانى فىراوان و بريسىكە دەدەن. روخسىارى وەك سىنگى دايىك نەرم. ھەناسىەكانى بەھيواشىى بەرز دەبنەوە و نىزم دەبنەوە. مەمكەكانى پى لىە شىيرن. گۆيەكەى رەش و قوت. لە

نيّوانى دوو پەنجەى پەستانى دەخستە سەر و ئازارى دەدۆشى. دلۆپە شىرەكان دلۆپ دلۆپ دەكەوتنە خوارەوە. جيّگەى كچەكەى لە تەنىشتيەوە چۆلە. ميردەكەى نووستووە و پرخەى دەبىستريت. روخسارى پرى لە گرنجگرنجى و مووە، لەژير بەتانىيەكى تەنكەوە خۆى گرمۆلە كردووە. سەرى ليوەى ھاتوەتە دەر و قژيكى كەمى پيرەيە. پيلوەكانى داخراون لەناكاو كرانەوە و لەنير باوەشى بىنيمى. بە دوو چاوى سوورەوە لە روخسارم ورد بووەوە و ھاوارىكرد: كچى من نىيە. ئەوە كچى كينيە؟ وتى ئەوە كچى خودايە. دەستى بەرز كردەوە و زللەيەكى ليدا: ئەى زۆلى كچى زۆل.

له تاريكييەكەدا چاوەكانم كردەوە. جيّگەيەكى زۆر سەرى مىدالانى ليۆە ھاتوەتە دەر. لە تەنىشتمەوە جيّگەى مىداليّكى ھاوتەمەنم ھەيە ناوى نعمەت الله يە، پيّى دەليّم خوشكى. قرى پەشيكى نەرمە لەرتىر بەتانيەكەوە سەرى دەر ھيناوە. چاوەكانى كراوە. ھەناسەكانى پچرپچر. بە دەنگيّكى ھيّمنانەوە وچرپاندى: وەرە، كچى خودا. لەسەر جيّگەكەى خۆم ھەلدەسم و لەتەنيشت ئەوەوە دەنووم. بە دەستەكانى باوەشم پيّدا دەكات و جەستەى ھەلدەلەرزيّت: من دەترسم. لە چى دەترسيت؟ لە خودا دەترسم. بۆچى؟ نازانم. ئايا تۆلە خودا ناترسيت؟ من كچى خودام ئايا دەبيّت لە باوكم بترسم؟ قۆلەكانيم تيّوە دەئاليّنيّت. لەريّر گويّچكەشمدا دلّى ليّى دەدا. سىنگى وەك سىنگى دايك نەرمە. تا بەيانى لەباوەشى يەكتردا دەنووستين. يېيْش پۆرھەلاتىن بەئاگاى دەھينامەوە. كچى خودا بگەريّرەوە سەر

فرمانــهکان توندوتیــ بـوون. نووســتن کاتــی دیاریکـراو و زهنگـی خــۆی ههبـوو. لــهدوای نووســتنهوه کــهس بــۆی نهبـوو جێگهکــهی

كەرتنى ئيمام

جی بهیلیّت. گەر دووان لـه جیّگەكەیەكدا بەیەكەوه بگیرانایـه ئەوه سـزاكەی تونـد بـوو. ژووری سـزادان لـه تارمەكـەی پشـتەوه بـوو. لەبارەيـەوه چيرۆكى ترسـناكم بيسـتبوو. لەبـەردەم دەرگاكەيدا پياويّكى پتەوى دريّژ وەسـتاوه. سـەرى مـووى پيّوه نييـه و لەبـەر خۆرەكەدا دەبريسكايەوه. روخسارى پان و مويەكى زۆرى پيّوه بوو. چاوەكانى بچووك و ليّل. تەسبيحيّكى زەرد بـه دەستى راستيەوه و داريّكى دريّژيش بـه دەستى چەپيـەوه.

شــهو خوشـکهکهم باوهشـی پێدا دهکـردم. بـه دهنگێکی هێمـن و شاراوەوە چىرۆكى دايكى بۆ دەگێرامەوە. خودا لـە خـەودا سـەردانى کردووه و وهک مریهمی پاکیزه دووگیان بووه لیّی. جلیّکی فراوانی پۆشىيە تا بەرزى سىكى بشارىتەرە. شەو دواى ئەرەى خەلكے نووسىتون بوويەتى بەلام چارەكانى ئىمام بىنيويەتى. بە گورىسىەكان بهستوويانهتهوه و رهجميان كردووه بهرد لهدواى بهرد. كاتيك باوهشم پيداكردبوو پيموت: گهر خودا هۆكارەكە بوبيت ئيتر بۆچى دەيكوژن؟ نعمەت الله وەلامەكەي نەدەزانى. خەو زۆرى بۆ دەھينام ييش ئەوەى وەلامەكە بزانم. لە خەونمدا خودام لە شىيوەى پياويكدا دەھاتە پێشچاو. لـه تاريكىيەكەدا وەسىتاوە و دەسىتى چەپى خسىتوەتە پشتيەوە. سەرى بى مورى لەژىر تېشكى خۆردا دەبرىسكايەوە و روخساری موویهکی زۆر دای پۆشىيبوو. چاوەکانىم نوقاوە و جەسىتەم لەژێر بەتانىيەكـەوە دەلـەرزى. دەسىتى چەپـى لـە پشـتەو<mark>ە</mark> دەجوولننينت. لەبەردەممدا بەرزى دەكاتەوە و يەنجەكانى دەكاتەوە. دارى بەدەسىتەوە نىيە. بە دەنگىكى نەرم دەچرىينىيت وەرە كچى خودا. ايم نزيك دەبورەوە تا دەستى لى دەدام. ھەست بە لەپ گەورە بەسىۆزەكەى دەكەم، پېسىتى وەك سىنگى دايك نەرمـە. سـەرم

دەخستە سەر سىنگى و چاوەكانىم لىك دەنا، بە دەستەكانى دەيدا بەسەر روخسارمدا و دواتىر بۆ سەر سىنگم و سىكم. ھەژان و لەرزىنىكى سەيرم پىدا ھات. بە دەنگىكى ھىمن چرپاندى: مەترسىە من خودام و مەسىيحت دەبىت.

له خهو به اگا ده هاتم و دونیا تاریکه. جه سته م له عهره قدایه و بەرامەى خوداى لىدىت. ھىشىتا ھەژان و لەرزىنەكە بەردەوامە. دەستم بەرەو سىكم دەچيّت و ھەستى دووگيانى بوون وەر دەگرم. شتيک له ناخمدا وهک کۆرپەيەک دەجوولنت. دلّى لەژير دەستمدا و مک دلی من لیدهدات. تاریکییه که چره و روژ نهبووه ته وه. تیشکیکی کهم له درزهکانی پهنجهرهکهوه دیته ژوورهوه. سهقفهکه بهرزه و رەنگى خۆلەمىشىيە. وايەرىكى كارەباي لىوە شىۆر بورەتلەرە، يەسبەر وايەرەكبەوە مېشىپكى رەشبى نەرم ھەيبە. سبەرى مىداللەكان رەش و بچووك لەژىر بەتانىيەكەرە ھاتوونەتە دەرەرە. خوشىكەكەم نووستووه و قرى روخسارى دايۆشيوه. چاوهكانم ليك نا تا بنووم. بەرامەي خودا له لووتمدايه. دەنگى وەك چرپە له گويمدايه. دەستى له پشتيەوەيەتى، بەلام من چيتر نەدەترسام، چونكە ئەو دارى پى نییه و دەستیشی وەک سىنگى دايكم نەرمه. هیشتا به ھەنگاوى هيدواش ليم نزيك دەبيتهوه. لهژيد تيشكهكەدا روخسارى دەر دەكەرىخت. ئەر رەخسارە نەبور كە بىنيبورم. چارەكانى سوررن و پریشکی تیدایه و پهنجهکانی دهستی زبر و ئاسنینه کاتیک له گەردىمەوە دەئالىت. ھەول دەدەم ھەلبىم و جەسىتەم بە زەوييەوە بهستراوه. دەمم دەكەمەرە تاكو دايكم بانگ بكەم. دەنگم دەر ناچيّت، دەنگدانەوە لـ كويچكەمدايه.

ئەم دەنگە چىيە؟ رۆكىتەكانى جەژنە؟ ھەلھەلەكىشانە يان ھاوار؟

روخساری پاپای کۆن

به گویدی خوم دەنگی تەقەكانىم بىست و بىنىم ئىمام كەوت. پوخسارى بە ئاسماندا ھەلواسىرابوو و تىشكى خۆرى تىدا پىچەوانە دەبووەوە. دەنگەكە ھەروەھا دەنگى ھەورەگرمە وا بوو و دواتى گۆرا بۆتىشكىكى نەوەوى. واى لى ھات پوخسارى بەرەو زەوييەكە سووپا بە پەنگى خۆل. لەسەر شائۆكە وەك پوخسارى خودا پوخسارى پرشىنگدار بوو. لە كاتى كەوتنەكەدا ھەلگەپايەوە و پەنگى وەك پوخسارى شەيتان تارىك بوو. من پىشتر پووبەپوو پەنگى وەك پوخسارى شەيتان تارىك بوو. من پىشتر پووبەپوو شەيتانم نەبىنىبوو، بەلام لە خەون و چىرۆكەكانى داپىرە بىنيبووم. ھەموو پىش زەنگى نووستن لەدەورى كۆ دەبووينەوە. چىرۆكى شەيتانم نەبىنىبوو، بەلام لە خەون و چىرۆكەكانى داپىرە بىنيبووم. مەموو پىش زەنگى نووستان لەدەورى كۆ دەبووينەوە. چىرۆكى مەموو پىش زەنگى نووستان لەدەورى كۆ دەبووينەوە. چىرۆكى مەمور يىش زەنگى نووستان لەدەورى كۆ دەبووينەوە. چىرۆكى مەرو داي يۆشىيەت لە خانەي مىدالان بووم. پوخسارى باوكى و دايكىم نەدەزانى لە خەوندا پوخسارى خودام بە دوو دىو دەبىنى دىيكىيان نەرم وەك سىنگى دايكم و بە دىيەكەي تىردا ترسىناك و مو داى پۆشىيبوو. ھەمىشە لە شىيوەي پىياودا دەمبىنى. يەكەمىن

يياو كه له ژيانمدا بينيم. مندالهكان پييان دەوت (پاپا) لەناكاو دەر دهکهوت. نهمدهبینی له هاتن و چوونه دهرهوهی دهرگاکهی دهرهوه. له ناوه راستی تارمه که دا ده وه ستا و قاچه کانی کرابوونه وه ک ئەوەى زەوى لەت بووبيت ليوەى ھاتبيتە دەرەوە يان لە ئاسمانەوە كەوتورەتە خوارەرە. ماسىرولكەكانى روخسارى نەدەجرولان. سەرى مووى پٽوه نهبوو لهڙير تيشكهكهدا دهبريسكايهوه. روخساري موو دای پۆشـيبوو و ريشـی درێـژ بـوو. کراسـێکی سـيی لهبهردابـوو لـه سنگەكەيدا كرابورەرە. لـه ئيخـه كرارەكـەي كراسـەكەرە مويەكى زۆرى رەش ھاتبورە دەرەرە. ئىسكەكانى سىنگى گەررە و مەمكەكانى يان و ماسوولکهکانی توند و بن گۆشت. لهسهر ههر مهمکېک خالېکی رەشىي وەك گۆيەكى يوكاوە ھەيلە للەر دېلوى كراسلە تەنكەكلەرە دياره. پشتينيکی پانی له پشته لهسهر ناوکی بهستراوه. دوو سمتی ليوكاوه لەنتو يانتۆلەكەيدا. ئىسكەكانى قاچەكانى بەرز و كەوانەيى لەژىر ئەژنۆكانىدا. رانەكانى توند وەك رانى پلنگ لەكۆتايى سكىدا بەيەكمەرە نورسارن لە بەرزىيەكى رەك دومەل بە قەبارەي ليمۆيەك. دەسىتى چەپى بەبى گۆچان نەدەبور. دەسىتى راستىشى قۆلى

مندالیکی کچ یان کوری پی بوو. به دوای خویدا رایده کیشا بو ژووری سزادانه که. دهرگاکه ی له سه ر داده خست و ده گه رایه وه بو تارمه که. له سه ر کورسییه حه یزه رانه که داده نیشت و منداله کانی بانگ ده کرد. له سه ر کورسییه ته خته کان له ده وری کو ده بو وینه وه. وانه ی ئایین ده ستی پی ده کرد. به ده نگیکی هیمنی گر ده یخوینده وه. به ده ستیکی گوچانه که و ده سته که ی تری کتیبی خودا. (قل اعوذ برب الفلق من شر ما خلق ومن شر غاسق اذا وقب ومن شر النفا ثات في العقد). چاوه کانم لیکده ناو ده نوستم. له خه ونمدا نفا ثاتم ده بینی

كەوتنى ئىمام

له شيّوهى هه لرّى پهشدا له ئاسمان. له دەنگەكەى كە وەك دەنگى فرۆكەى ھەوايى وا بوو بەئاگا دەھاتمەوە دەيپرسى: سزاى دزيكردن چييە؟ منداللەكان ھەموو بە يەك دەنگ ھاوار دەكەن و دەليّن: دەستبرين. ئەى سزاى زينا؟ لە تارمەكەدا دەنگمان دەزرنگايەرە: پەجمكردن بە بەرد تا مردن. ئيتر بيّدەنگى بال دەكيشيّت تا ئەو پادەيەى گويّمان لە ھەناسەكانى يەكتر دەبيّت. نعمەت الله لە تەنيشتمەوە دانيشتووه. بە دوو چاوەوە سەيرم دەكات كە جيّكى ھەموو ترسى دونيايان تيّدا دەبيتەوە، زينا چييە؟ چاوم ليك دەنا و مەموو ترسى دونيايان تيّدا دەبيتەوە. زينا چييە؟ چاوم ليك دەنا و دەھاتمەوە كە دووبارە دەيخويندەوە: (قل ھو اللە احد، اللە صمد، لم يلد ولم يولد، ولم يكن لە...) نعمەت اللە ليّم نزيك دەبوەوە تا مەمرى بە سەرمەوە دەنووسا و بە گويّمدا دەيچرياند: ئەى خودا مەسيحى لى نەبووە؟

دەنگى وەك ھەناسەدانەوەيەك ھێمن بوو، بەلام چاوە لىلەكانى سووپاند بە لاماندا و بە دەنگى بەرز وتى: ئەوە كى بوو قسەى كرد؟ ئىتر ھىچى ترم نەبىست دەنگى گۆچانەكە نەبىت لە ھەوادا شەقەى دەھات. مەپرى جەژنم بىنى لە قاچەكەنيدا بەستراوەتەوە بە زەوييەكەوە. قاچى پادەكىشا و ھەولى دەدا خۆى پزگار بكات و بە دەنگىكى بەرز باعەباعى بوو. چاوەكانى مندالەكان بەدزىيەوە بەرەو لاى مەپەكە دەچوو. گويچكەكانيان دەنگە ھيواشە گپەكەى بەرەو لاى مەپەكە دەچوو. گويچكەكانيان دەنگە ھيواشە گپەكەى بەرەو لاى مەپەكە دەچوو. گويچكەكانيان دەنگە ھيواشە گپەكەى بەرەو لاى مەپەكە دەچوو. گويتكەكەنيان دەنگە ھيواشە دەبى بەرەو لاى مەپەكە دەچوو. گويتكەكەنيان دەنگە ھيواشە كەرە بەرە دەنىيەت كە چىرۆكەكەي دەگىرايەوە. لە خەودا خودا سەردانى بارىكەكەي كردووە و فرمانى يى كردووە كە كوپەكەي سەر بېپىت. بارىكەكەش ملى كوپەكەي گرتووە و چەقىزى خستورەتە سەر. مىدالەكان لەسەر كورسىيە تەختەكان خۆيان گرمۆلە كردبوو ف

چوبوونه ناو یهکهوه... گۆچانه دریزهکهی وهک چهقو دهبریسکایهوه دریزبوو و لهسهر ملی (فزل الله) گیرسایهوه. وهک کورپهیهک چووه ته وه ناو خویی و له ته نیشت منه وه دانیشتووه. دهستی له دهستمدایه، سارده وهک به فر و نینو که کانی شین هه لگه راو. نه ژنو کانی له سهر کورسییه ته خته که به رز و رووت. به لیواریکی دشداشه کهی هه ولی داپوشینی ده دا. خوین له روخساریدا نه مابوو. کورسییه ته خته که له ژیریدا ده له رزی. ده نگه که وه کدانه چیر که وا بوو به هوی سه رماوه. ده سیم گرت و به ده نگیکی هیمن و نه می به روه به قری وت: کوره که چی کردووه و بوچی باو که که سه ری ده بیستراوه وه پیم وت: کوره که چی کردووه و بوچی باو که که سه ری ده بیستراوه وه پیم به مانده بینی و نه و ده ده نگیکی هیمن و نه بیستراوه وه پیم به مانده بینی و نه و ده ده نگیکی هیمن و نه به روه که را بوو نیم به رو ده یه می ده ده به رو که به ری ده به رو کرد نه مانده بینی و نه و ده یه ده ده که به رو که می ماواری کرد باو که که له خودا ناپرسیت بوچی و کوره که ش به باو کی نالیت بوچی. گویزایه لی خودا نه رک و گویزایه لیی باو کی یان میردیش له بوی ایه لیی خوداوه به.

كۆچانەكەى لەسەر ملى فزل اللە ھەلگرت و بە سەرە گرنجەكەى ئاماژەى بۆ مەرە بەستراوەكە كرد و وتى: ئەمە قوربيانى جەژنى قوربانە سەرى دەبريىن و گۆشىتەكەى دەخۆيىن، لەبەر ئەوەى گەورەمان ئيبراھيم گويرايەلى خوداى كردووە، ھەروەھا لەبەر ئەوەى ئيسماعيل گويرايەلى باوكى بووە. ئيتر وانەى ئايين كۆتايى ھات. وەك چۆن دەر كەوت لە تارمەكە ون بوو. فزل اللە لە شوينەكەى ھەلنەسا لەسەر كورسىيە تەختەكە. قاچەكانى وەستاوە. سەرى لەنيوان ئەژنۆكانيەتى.

زەنگى نووسىتن ليّيىدا. لەسىەر كورسىييە تەختەكـە ھەسىتام و لەگەلم (فزل الله)ش ھەسىتا. دشداشـەكەي لـەدواوە پيّوە نووسىاوە و

كەوتنى ئيمام

شویّنه کهی له سه ر کورسییه که ته ره. به له پی ده ستم و پیْش ئه وه ی که سیبینیت سریم. بزنی میز هاته به ر لووتم. به دشداشه که م ده ستم سری و چوومه ته والیته کان. له په نجه ره که وه و له دو وره وه ژووری سزادانم بینی و له پشتیشیانه وه گومه زی کلیسا و منره ی مزگه و ته که دیار بوو. دره ختیکی گه وره تیشکه که ی گرتبو و سینه ریکی ره ش شیوه ی دیواره کانی شار دبو و هو و شیو دیه کی وه ک خوداوه ندی تیدا دروست کردبو و وه ک ئه وه ی له جیهانیکی تردا بیت. ده رگاکه ی ته خته یه و ره نگی زه رده، ده سکینکی کانزایی سیبی هه یه که چه ند په له یه کی ره شی پیوه یه وه ک خوینینکی کانزایی ده ره که وی نه که چه ند په له یه کی ره شی پیوه یه وه ک خوینینکی کانزایی ده ره که وی نه که چه ند په له یه کی ره شی پیوه یه وه ک خوینینکی کانزایی ده ره که وی ندی آن کانی می ره شی پیوه یه وه ک خوینینکی کون

چاوهکانم لهسهر دهسکهکه جنگیره. نعمهت الله نهدهجوولا و نهشهاته دهرهوه. چاوهکانم لنکنا و نووستم و دواتر ههستام. هیشتا دهرگاکه داخراوه. فزل الله له تهنیشتمهوهیه. نانهکهی لهژیر دشداشهکهیهوه دهر هینا. بهرامهی نان هاته لووتم. له وانهی ئایینهوه هیچم نهخواردووه. دهستمان له ملی یهکتر کرد و ههردوکمان لهسهر پهنجهرهکه دانیشتین. دشداشهکهی من بونی میزهکهی ئهوی لی دیت. دشداشهکهی ئهویش بونی عهرهقی من. نعمهت الله له ژووری سزادانهکه نههاته دهرهوه. به دهنگیکی چرپه وتی: که گهوره بووم دهیکوژم.

وهک ئهوهی گویی لیمان بیت. زهوی قلیشا و لهبهردهماندا به دریژی و زهبهلاحی وهستا. ماسولکهکانی روخساری گرژ ببوون. مووهکانی سنگی له کراوهیی کراسهکهیهوه هاتووهته دهر. ماسوولکهکانی سنگ پتهو و گوی مهمکهکان قوت. قاچهکانی وهک دهمی مقهست کراونهتهوه. چاوهکانی لهسهرمان جیگیره و ئیمهش

لهسـهر پهنجهرهکـه راکشـاوین. لووتـی بـۆن دهکات و کونـه لووتـه گهورهکانـی پـری مـووی رهشـه.

نۆرەى مىن ھات و وەك ئەوەى خودا بيت خۆممدايە دەستى. وەك قەدەرم بۆ ھەر شوينىك بيەويت راپيچم دەكات. پاشان لە خەو بەئاگا ھاتم. خۆمم لەسەر جىگەكەم بىنىيەوە و تەرىيەك لەژىرمدايە و دەزولەيەك بەسەر قاچەكاندا وەك عەرەق دەچۆرىت. بە پەنجەم لەژير بەتانىيەكەوە ھەستم كرد و پاشان لەبەر رووناكىيەكەدا دەستم لە چاوەكانم نزيك كردەوە. پەنجەم بە خوينى سوور تەر ببوو.

.

تەنھا يەك جار لە مێژوودا

له پشتهوه گولله که لیّی دام له و کاته ی رام ده کرد و مهرزوقیش له دوامه وه یه. پیشه وه ی پیته کان له ده ست بده م و میرژو و ون بکه م. هه مو و جله کانم له به ردا بو و. بینیم به په نجه کانیان ئاماژه بق روخسارم ده که ن. ئه وه عه وره ته، ویّرای مردن جه سته هه ژا. وتم کی ئه مه ی پی وتوون؟ وتیان ئه وه قسه ی خودایه. هه ژا. وتم کی ئه مه ی پی وتوون؟ وتیان نه وه قسه ی خودایه. ماوه یه کی زور بیده نگبون. هه ندیکیان سه یری هه ندیکیتریان کرد. چاویان بق ئاسمان به رز کرده وه. ئاماژه یان بق وینه یه ک کرد که به سه ر که وانی سه رکه و تنه و هم لواسرابو و. وتیان گه وره مان ئیمام خودای بینیوه و قسه کانی زانیوه. وتم ئه کم دو و مین می ماره یه مه و می مودان به در کرده و مارژه و مه و میران کرد که به سه ر که وانی سه رکه و تنه و هم لواسرابو و. وتیان کرد و مان ئیمام خودای بینیوه و قسه کانی زانیوه. وتم ئه کردووه. پیش ئه وه ی بیرم له ده ست بده م، به بیرمدا هاته و. موتم منیش خودا له خه و نمان ای کردووم. و تیان خودا سه ردانی ئافره تان ناکات و ناش چیته خه و نیانه و. وتم خودا سه ردانی مانوه تان ناکات و ناش چیته خه و نیانه و. وتم خودا م داده مردانی می به می پاکیزه ی کردووه و ئافره و مه به بیرمدا ه ی خودا م دردانی مانوه می می کردووه و ئافره تیان خودا

تەنها يەك جارە لە ميزوودا و خودا دووبارەى ناكاتەوە. وتم خودا سەردانى پيغەمبەر محمدى كردووە و لە خەونيشدا خۆى پيشانى ئيبراھيم داوە ئيتر بۆچى سەردانەكانى بۆلاى ئيمام دووبارە دەكاتەوە؟ ماوەيەكى زۆر بيدەنگ بوون. ھەنديكيان سەيرى ھەنديكى تريانى كرد. چاويان بۆ ئاسمان بەرز كردەوە، وتيان: ئەو خوداى بينيوە و ئەوان نەيانبينيوە.

سەرۆكى ئاسايىش

تاريكييەكە چرە وەك ئەوەى خۆر كوژابيتەوە. ئەويش بە راكردن ھەلديّت و سەگەكەشى لەدوايەوە بە چوار پى لەسەر خۆلەكە. خۆلەكە دەچيتە چاوى ئيمام كاتيّك بەدوايدا رادەكەن و لەدواشيانەوە سەگەكانيان دەوەريّت. سەرۆكەكەيان لەباشترين جۆرەكانى دەستەسىر لـە گيرفانى دەر دەكات و شووشەى چاويلكەكەى يى دەسىريّت. لـە كاتەوەى ئيمام ئەو پۆست و نازناوەى يى داوە ئەو چاويلكە رەشەى لەچاودايە و خەلكى نازناوەى يى داوە ئەو نابينن بە چاوەكانى سەرنجى جوولەى چونكە ئەو سەرۆكى ئاساييشە و ئەركى پاريزگاريكردنە لە ئىمام و ئەندامانى حيزب اللە. لە ريزى پيشەوەش لەلاى چەپيەرە ئىمام و ئەندامانى حيزب اللە. لە ريزى پيشەوەش لەلاى چەپيەرە ئىمام و ئەندامانى حيزب اللە. لە ريزى پيشەوەش لەلاى چەپيەرە ئىمام و ئەندامانى حيزب اللە. كە ريزى يىشەم دەبىنيت وەستاوە ئەرەن ئىمام دەندا و تەنەر اللە. ئە ريزى يېشەرەش لەلاى چەپيەرە ئىمام و ئەندامانى حيزب اللە. كە ريزى يېشەرەش دەلەى جەپيەرە ئىمام و ئەندامانى حيزب لەلە. كە ريزى يېشەرەش دەلەلى چەپيەرە ئىمام دەندىنىتە دەنە جەستەي خودى ئىمام لە شويتى ئىمامى دوور ئىمام دەندەندى دەن بەرىرى كە ھەلەرە ئىمام لە شويتى ئىمامى دەرەر دەرەنىتىت دەنەلەنى چەسەتەي خودى ئىيمام لە شويتى ئىمامى دوور ئەمەتورەتەدە، لاى راستىتىشەرە گەردى نوسەر دەبىينىت دەرەرەنەرەنى بەرە يەلەرى يەن بەرەرى بەرەرەرەنەينەرە دەرەرىن بەرەرەن يەرەرە يەرەرە يەرەرە يەرەرە يەتەرەرە دەرەرەردورە، چارى چەپى لەسەر مەرشەكەيە دە راستىشەر

بەرەو تارمەى ئافرەتان. ريزى دووەميش ريزى وەزيرەكانە كە شانەكانيان بەيەكەوە نووساوە دەست و قاچەكانيان لەسەر دليانە و لەپشتەوە بەستراونەتەوە، بيانىيەكانيش بەبيدەنگى و روخسارى بريقەدار و پيلاوى بريسكەوە وەستاون و ئافرەتەكانيشيان لـه تەنيشتيانەوەن لـە تارمەى ئافرەتان، گەورە ئافرەتانى دەولەتيش لەناوەراستياندا ھاوسەرى شەرعى روخسارى فريشتەى پۆشىزە و نيشانىكى جۆرى (وسامى شەرەف)ى لەسەر سىنگە.

به لاچاویک دەبینیت سەرنجی گەرمی گەورە نووسەر دەدات و ئەویش تیروانینەکانی لەگەڵ ئاڵۆگۆر دەکات. ئیمامیش چاوەکانی بەرەو خودایه. نەیاری شەرعیش چاوی چەپی لەسەر عەرش و چاوی راستیشی لەسەر سەرۆکی ئاساییشه. خەندەکانیان دەگۆریەوە و شەویش پیکی دلسۆزی و ھاورییەتیان ھەلدەدا. دوو ھاوریی دژ، یەکیکیان لە حیزب الله و ئەویتریان له حزبی شەیتان، ھەردوکیشیان شەرعین و ویستی بالا ھیناونیەتیە بوون. وەک دوو برای زر دایکیان یەکە و باوکیان دووانە دوو دوژمن کە قین و خۆشەویستی یەک ئافرەت کۆی دەکردنەوه.

من له ریزی پیشهوه وهستابووم و هاوارهکان و دهنگی تۆپهکانی جهژن دهنگی دهدایهوه ئیمام بهرهو ئاسمان وهستاوه و منیش لهژیر چاویلکه رهشهکهمهوه سهرنجی چاوی خه لکهکه دهدهم. جوولهکانم هه لده گرتهوه پیش ئهوهی بکهون و سهرنجی دهستهکانم دهدا پیش ئهوهی پهنجه بهرزبکاتهوه و بینیت به پهله پیتکه که دا. یه که به یه که روخساره کانیان دهناسم سهریان دهبینم لهنیو سهرهکاندا جیایان ده که مهوه. روخساره کانیان له چاوی میزه که مدا له نیو فایله کاندایه به پیاوان و ئافره تانیانه وه. بینیم له پشته و هستاوه و سهری له و دیوی ئه و سهرهی

٤١

بەردەمى دەشارىتەرە. دەستبەجى ناسىمەرە. روخسارى بزركا و باريک وهک روخساري دايکي زانيهي کچي زانيه ناجووليّت تهنها له ژير هوهى زهويدا نهبيت و له گه لحيزبه نهينييه کان و نهياره نا شەرعىيەكان. ھەژارە و تەنھا جەسىتەى شىك دەبات. تەنھا بە نرخى خواردنى دەيفرۆشىت جارىكيان كە گەنج بووم چوومە لای. کچێکی بچووکی وہک مندال. پێش ئـهوہی جێمی یهکـهم دەست پيبكەم وتى قروشەكانت دەركە. وتىم ئايا متمانەم پى ناكەيت؟ وتى تۆ لەو جۆرانەي كە لە عەرەقى ئافرەتان دەخۆى. زمانم بەسترا چۆن ئەو منداللە بى پەردە راستىيەكانمى زانيوە. قروشهکانم له گیرفانم دهر کرد و خستمه چاوی میزهکهوه. چەندجارىك چوومە سەرى تا ماندوو بوو، نووست. دەستم بردە ناو چاوی میزهکه و ههرچی پارهی ههبوو بردم و پیش ئهوهی بەئاگا بيتهوه هاتمه دەرەوه. سال لەدواى سال قروشەكانم كۆ کردهوه و خانوویهکی سی نهومیم به قوری سوور دروست کرد. هاوسه رگیریم له گه لکچی وهزیر کرد و چوومه ناو حیزب الله. يٽِش هاوســهرگيري هاوسـهرهکهمم نهبينيبوو. بالاپۆشـيٚکي پاکيزهيه خوی پیشانی پیاوان نادات. لهسهر داوای وهزیر و سوننهتی خوا و پێغەمبەر ھاوسىەرگىرىم لەگەڵ كرد. بە مارەييەكى زۆر كريم و دوای ئاهەنگیکی گەورە و به ئامادەبوونی ئیمام گواستمەوە. ســهرچەفى گواسـتنەوەكە بەخاوينى مايـەوە. وتـم كەســنك پيشـم كەوتورە و ھەرالله بە خودا بنت. شەرەفى وەزير لەسەروو شـهرهفی منهوهیه و خوداش غهفور و رمحیمـه و کـهس لهسـهروو ئەوەوە نىيە. ليم دا تا دانى بە گوناھەكەيدا نا و پاشان ليى خۆش بووم وهک چۆن خودا خۆش دەبيت. من بوومه پەرستراوى ئەو و جنگەى سەرى لە نزىكى قاچەكانم بوو. ئەو مولكى منە

و من هیی ئهو نیم رەتی دەكەمەوە و عاشقم دەبیّت منیش تەنها عاشقی ئەو كەسانەم كە رەتم دەكەنەوە. گویّم لی دەبوو دایكم به باوكمی دەوت: لەسەر زەوی تۆ سیّبەری منی گەر لیّت ھەلّبیّم دوامدەكەویت و بەدوامدا رادەكەیت. گویّشم لیّبووه كه ئیمام دەیوت: تەنها ئەو شتە سەرقالم دەكات كە كەسیّك بی ئەوەی فرمان بدەم بەو كارە بیفرمانی فرمانەكانم دەكات. لەپشتی چاویلكه رەشەكەمەوە سەرنجی چاوەكانیم دەدا بەرەو ئەو دەچوون لەو كاتەی لە ریزەكەدا وەستاوە. چاوەكانی پری رەتكردنەوەیە و چاوەكانی ئەویش پری عەشقە. بە خۆمم وت تەنها ئە دەتكوژیّت و لە میرودا هیچ كام لە گەورەترین پادشاكان نەكەوتوە گەر ھۆكارەكەی ئافرەتیّكی دۆراو نەبووبیّت.

٤٢

ھاوسەرى شەرعى

هاوارهکان دهنگیان دهدایهوه (خوات لهگهڵ) گوی٘چکهی که دوو پارچه ئهڵماسی پێوه شوّڕ بووهوه دهلهرییهوه و لهدهوروبهری ملیوّنان تیشکی پهرش کردبوو. گهردنیشی سپی وهک شووشه ملوانکهیهکی ئهڵماسی سووری به پێنج قهدی تیّوه ئالآبوو. له سهر سنگیشی نیشانه کهی له جوّری وسام وهک خوّر تیشکی پهخش دهکرد. پهنجهکانیشی پربوون له مستیله و بهردی بهنرخ و شووشه وهک چوّن ئاسمان ئهستیّرهکان رووناکی دهکهنهوه بهو شیوویه تیشک و بریسکهیان دههات. ئهو له تارمه که وهستابوو و ئافرهتانی گهوره پیاوانی دهولهتیش له دهوری به روخساری پر و جلوبهرگی حهریری و گرانبهها و عهورهتهکانیان لهژیّر حیابیکی رهشی له باشترین جوّرهکانی قوماشدا شاردبووهوه. له کاتهی لهتارمه که وهستابوو رووی له ئیمام بوو و ئهویش رووی له خودا بوو. لهژیّر پهراسوهکانیهوه دلیّک لی دهدات و له سهر دلیشی له دهدا و مهورهتهکانیان کهویش دوماشدا شاردبووهوه.

مەسىحى بە بزمار پيدا داكوتراوە. دەستى بەرز كردەوە و وەك نزابه که هیمای سیکوشه کیشا. باوک و کور و روحی پیروز. له دوژمنهکانی بیپاریزه خاتونی پاکیزه. استغفرالله. ئهی خودا و ينغهمبەر بيپاريزه، چونكە من لەپيناو خۆشەويستىدا مەسىحم جي هيشتووه. ناوي خوم و باوكم و كهسوكار و نيشتمان و ئايينم وازليّهينا و هەموويانم كرده دەرياوه. زۆر ماندوو بووم له شۆرىنى قاپ و قاچاخ له شەمەندەفەرەكان ھەناسەم دەدا و ھەوايەكم ھەلدەمىژى كە مليۆنان كەس پېش من ھەليان مژبوه. به روخسارهکاندا خهندهم دهکرد و کهس خهندهی بق من نەدەكرد. ھەملول رۆژانتكى يەكشلەممان دەچۈرملە كليسا و داوام له مەسىيە دەكرد له هەژارى رزگارم بكات. بىسىت سال نه باوک و نه کور و نه روحی پيروز رزگاريان نهکردم. پاشان ئیمام هات و رزگاری کردم. بینیم لهسهر عهرش دانیشتووه و له یه کهم بینینهوه کهوتمه خوشهویستی. هه لی گرتم و سهرم بهرهو ئاسمان بهرز بووهوه و زانیم که بهههشت لهسهر زهوييه. بروام به خودا و پيغهمبهر هينا. باخچهکان و كۆشىك و خزمەتكار و بەردەسىت و رووبارەكانى ھەنگويىن و مـهی. سـهرم بـهرز دهکـردهوه و سـهرانی دیکـهش لـه دهورم نزم دهبوونهوه. به روومدا خهندهیان دهکرد و من نهمدهکرد. بهبهردهم وهزيرهكاندا دەرۆيشتم و تيشكەكانيش له دەورم. نه خوش خانه کان و لانی مندالان ده که مه وه. ناوه که م له میژوودا به پیتی بریقهدار هه لکو لراوه. هاوسه ری ئیمام هاوشیوهی نییه لهسهر عهرش و هيچ ئافرەتىكى پېناگات نه له جوانى و نه له زانست و نه له بوون.

خـودات لهگـهڵ. هێشـتا هـاوارهكان لـه گوێچكهكانيدابه و ړووی لـهوه و ئـهو ړووی لـه شـوينيکی ديکهيـه. تۆپهکانـی سەركەوتن لى دەدرىن و لەگەل ھەر تەقاندنىكىدا دلّى لىدەدات. ســـەكۆى رۆكىتــەكان بەســەر ســەرىدا دەرۆن وئەويـش تەنھـا کلاویکی شاش و تەنکی ئیمامی لەسمەرە. سىنگىشى رووتمە بـــى كراســى درعــى پارێـزگارى. لەســەر ســەكۆى شــانۆكە بـى پاريزگاريكردن وهستاوه تەنھا خودا و پيغەمبەر دەيپارينزن. له ههموو ناههموارييهك بيپاريزه خاتوو مريهم. زمانم تيكه لبوو (استغفرالله) م كرد. زماني ناوي خودا و پيغهمبهر دەھينينت و دليشى مەسىيح. خودايـ الـ دو ژمنانى بيپاريد. لـ حەسبودەكان و له شهرى (نەفاثات فى العقد) بە تايبەتىيش لە ھاوسىمەرە كۆنەكمەي. لمە پشىتى ريزەكانمەوە خۆى شاردوەتەوە و له دشداشه که يدا کاغهزيکي نوشتاوه ي جادووو له شيوهي دوعادا لهسهر سنگيتي. داواكاره له خودا بيكات به مهيموون. خودایه له داوی ئافرهتان بیپاریزه داوی ئافرهتان گەورهیه (ان كيدهـن عظيـم)، بـٽ كچـه بچووكەكەشـى لەوەتـەى لەدايـك بـووه خوازيارى مردنيتى. سەرى لەنيو سەرەكانى دىكە دەشارىتەوە و به دەستى چەپىشيەوە شتىكى درىدى يىيە وەك ئامىرىكى كوشتن وايه.

ليدانهكانى دلّى لهگەل هاواركيّشانهكان دەنگ دەداتەوە. ئەم دەنگە چىيە؟ دەنگى گوللەيە؟ بە چاوە شىينەكانى وەك رەنگى دەريا دەبينيّت لەناكاو روخسارى لە ئاسمانەوە دەكەويتە سەر زەوى و روخسارەكانى دەوروبەريشى ون دەبى و تۆز و خۆل ئەو ناوە دەتەنيّت. چاوەكانى دەكاتەوە تالە خەو ھەسىتيّت

بەلام چاوه شينەكانى ئەو كراوەن. نەنووستووە و دانەنيشتووە و كورسى عەرشيشى لەژيردا نييە. بە ھەمان شيۆە ئەويش ونبوو. يان سەرى بەرەو خوار ھەلگەراوەتەوە و ھەر چوار پييەكەى بۆ سەرەوە. وينەى خاچم لەسەر سىنگى كيشا. ئەى دايكى پاكيزەمان مريەم چى رووى داوە؟ كاتيك روخسارى دايكى بينى بە قەبارەى خۆر چاوەكانى ليك نا: دايك و كور و روحى پيرۆز. خودايە پەنا بە تۆ ئەگرم: باوك و كور و روحى پيرۆز.

Scanned by CamScanner

.

خودا لهگەڭ ئيمامە

به گویی خوم دەنگی تەقەكانم بیست و چاوم ھەلبریبوو بو عەرشی ئاسمان. تەنھا ھیندەی چاوتروكانیک له عەرشی ئاسمان بیناگا بووم. ئەو بیناگابوونەی قۆستمەوە و تەقەی كرد. روخساریم نەبینی و به تەواوی نەمزانی كییه. یەكیک له ئەندامانی حیزبی شەیتان. روخسار به روخساریان و سەرۆكەكەشیان دەناسم. بیكەلک و لەبیركراو بوو له تاریكیەوە دەرم كرد بۆ رۆشنایی. له ھیچەوە دروستمكرد و فرمانمكرد بووه سەرۆكى نەیارى شەرعی. پیم وت دژى ھەموو بریارەكان بومستە بریارەكانی مىن نەبیت، چونكە مىن تەنیا فەرمانرەوام لەسەر زەوى و سەرۆكى بالاى (حزب الله) م. و تۆش كۆشكىكت ھەيە لە مەيدانى ئازادى و برە پارەيەكى مانگانە و رۆژنامەيەكى رۆژانە و كورسىيەكىش لە ئەنجومەنى شورا و پارلەمان.

بينيم رووى له رۆژهەلاته و خەندەيەكى كرد. له قوتابخانه هاوريم بوو. چاوەكانى ليكدەنا و خەونى بەوەوە دەبينى وينەكانى له لاپەرەى يەكەمدا بلاو بكريتەوە. خەونيك ھەموو

رۆژیک دووباره دەبووەوه. منیش وهک ئەو ھەمان ئەو خەونەم دەبىنى. لاپەرەى يەكەمىش تەنھا وينەى سەرۆكەكان يان سەرۆک حيزبەكان يان پياوكوژەكان و زۆلەكانى بلاو دەكردەوه. لە قوتابخانەش لە تەنىشت منەوە دادەنىشت و پانتۆلەكەى لە خورىيە گرانبەھاكان بوو. منيش پانتۆلەكەم لە پشتەوە كونيكى تيدا بوو بە دەستم دەمشاردەوە. باوكم جووتياريكى ھەژار بوو خەونى پيوە دەبينيم بوومەتە پاسەوان لە ديوانى ئيمام. باوكى ئەو دەولەمەند بوو بۆ خويندن گەشتى كردبوو بۆ ئەو ديوى ئافرەتيكى كردبووە ھاوسەرى خۆى برواى بە مەسيح ھەبوو و عەرەبىشى نەدەزانى. قر زەردىكى قاچوقول سىپى گۆشتەكەى و مەرەبىشى نەدەزانى بەھەشت سىپى دەچووەرە. بە چاويكى تىنو وەك حۆرىيەكانى بەھەشت سىپى دەچووەرە. بە چاويكى تىنو

زۆرىكم لـه ئافرەتـان ناسـيوه، بـهلام وەك پىستى جەسـتەم هەژارى تەنيومى و ترسىشم لـه برسىتى واى لى كردووم چەند بخىقم تىر نەبم هـەر چەندىش داھاتـوو مسـۆگەر بكەم، ناچىتـه سـەر. ھەمـوو رۆژىكىش وىنەكەمم دەبىنى لـه رۆژنامەكاندا سـەر. ھەمـوو رۆژىكىش وىنەكەمم دەبىنى لـه رۆژنامەكاندا مەلواسـراوە. چاوەكانـم لىك دەنيّم تـا خەونـه كۆنەكـەم بۆ بگەرىتـەوە. ئەوىش ئەوەيـە كە لەسـەر عەرشى زەوى و ئاسمان دانىشـم. لـە مندالىمـەو، نووسـتووم و خودا دەبىنم. روخسارىكى وەك باوكمى ھەيـە بـرى گرنجگرنجىيـە. ھىلى زەمـەن و ئاولـەى دەنىشـم. لـە مندالىمـەو، نووسـتووم و خودا دەبىنم. رەخسارىكى دەنىشـم. لـە مندالىمـەو، نووسـتووم و خودا دەبىنم. رەخسارىكى دەنىشـم. لـە مندالىمـەو، نووسـتووم و خودا دەبىنم. رەخسارىكى دەنىشـم. لەمندالىمـە دەر بىلبىلەى چەپى خالىكى سەيە، ھەيـە دەدىداشـەيەكى جووتيارانـە كە لەبەردايـە و كلاوىكى تەنكى شاشى خوريـى لەسـەرە. بـە دەنگـى گـرى باوكانـە بانگـم دەدات ئىمـام،

٤٩

منيش دەليّم بەلّـێ خودايــه. رزقيّكى زۆرت لــهم دونيـا و ئــهو دونياش پي دەدەم بَەبى ئەژمار، بەلام بە مەرجيّك. منيش دەلْيْم چييه خودايه؟ دەستىم بۆ درينژ دەكات و شتىكى تىدايە. پەنجەكانى دەكاتەرە و تەسىبىحىكى دەنكرەرد دەبىنم. سى و سى دەنك. گەر تەنھا دەنكىكى سى جار بسوورىنىت ئەوا ژمارەي دەبيته نەرەد و نۆ. لەگەل ھەر دەنكىكيدا يەكىك لـە نارەكانم بىنە. ئەرە فرمانى منە. ھەر كەسىيكىش لينى پرسىيت ئەممە چيە. ئەرا لـه گیرفانێکی درێڗٛی دشداشـهکهی شمشـێرێکی بریسـکهداری دهر کرد که خەریک بوو نووکەکەی بچیّت بە سىنگمدا گەر كەمیّک نهچوومايهته دواوه و لهو جوولهی چوونه دواوهيهم چاوم کردهوه و له خهو بهئاگا هاتم. دایکم روخساری بینیم بزرکاوه و خورپەيەك لـه دلمدايـه. وتى ئـەوە چيتـه كورم روخسـارت بۆ وای لی هاتووه؟ پیم وت خودام بینی وتی خودا خیر ئهی بۆچى دەلەرزىت؟ وتم شمشـيريكى پى بوو و خەريك بوو تيم هەڵچەقێـت. تفێکـی کـردە ئيخــه کراوەکــەی دشداشــه رەشــەکی و وتى ئەرە شەيتان بورە و خودا نەبورە. ھەسىتە و خۆت پاك بكهرهوه و نويد بكه تا خودا ليت خوش بيت.

دایکم نویّژی بهیانی دهکرد پیّش ئهوهی بچیّت بو کیلِّگه و ئیّوارانیش بو نویّژی عیشا دهگه پایهوه. نهمبینیبوو باوکم تهنها یهک رکات نویّژ بکات و له پهمهزانیشدا دهیخوارد و دهیخواردهوه و نیّرگهلهی دهکیّشا و شهوهکانیشی به نایهکسانی له نیّوانی چوار هاوسهرهکهی دابهش دهکرد. سی شهوی دهدا به کوّتا هاوسهری و تهنها شهویک به دایکم. گویّم لیّی بوو دهیوت خودا له ههموو گوناههکان دهبوریّت تهنیا هاوهڵ بوّ پهیداکردن نهبیّت. تهنها خودایهک ههیه له ئاسمان و تهنها فه رمان په وایهکیش

هەبە لەسبەر زەوى ئەويش ئىمامە. پېش ئەوەى بمريت سىەردانى گۆرى پيغەمبەرى كردووە و دواى ئەوەى لە مەككە گەرايەوە عەبايەكى دەپۆشى لەجياتيى دشداشىە لەبەر بكات. گويتم ليتى بو دەيوت سەردانكردنى گۆرى پنغەمبەر ھەمو گوناھەكان دەسىرىتەوە و ھىچى نامىنىتەوە. ئىدى باوكم بە پاكى و بى كوناه مرد. بِيْش ئەوەشى دايكم بمريّت بِيّم وت بۆ سەردانيكى گۆرى پنغەمبەر ناكەيت تا لە بەھەشىت بگەيتەرە بە باركم. وتى باوكت ھەملوق بەرھەمەكلەي فرۆشت و ھيچى پېنلەدام. نرخى بليتى چوون بۆ مەككەم پى نييە. ئيتر دايكم گوناھەكانى نەسىردرانەوە. بە لەپى دەسىتى فرمىسىكەكانى سىرى و وتى كورم گەر خودا دەروازەكانى رزقى لى كردىتەرە ئەوا بليتىكم بۆ بكره بق سهردانيكردنى گۆرى پنغەمبەر. وتم ئەمه بەلنن بنت دايه لهبيرى ناكهم. ئيتر بەلْينەكەش و روخسارى دايكيشم بير چوهوه. سال له دوای سال تیپهری و ماوهی بیست سال دایکمم نەبىنى. ئەو لە خانوويەكدا دەژى لەوپەرى باشوور. منيش سەرم بۆ ئاسمان بەرزدەكردەوە. تەنھا خودا و ئەندامانى (حزب الله) م دەبىنى. بيىرم چوبورەرە كە حىزبى شەيتانىش ھەبور. گەر فرمانى خۆم نەبوايە ئەوا نە بوونى دەبوو نەشەرعيەتيش. به خومم وت گهر شهیتان نهبیت لهنیوانی خه لکیدا ئهوا ترس نەدەبوو. گەر ترسيش نەبنت ئەوا ھيچ فەرمانرەوا و ئىمامنك لەســەر عــەرش نەدەمـا، ئەويـش لــە ئەنجومەنـى شـورا رۆلـى ئۆپۆزىسىيۆنى دەبىنى. لـه پېشىچارى خەلكى دەيوت نەخير و بـه گویی منیشدا دەپوت بەلنى. له باوكيەوە زەوى و سامانى وەك میراتی بۆ مابووهوه و تەنھا ناوبانگ و چوونه ناو میژووی كەمبوو. سەردانى پيغەمبەرى كردووە كە گۆرەكەيدا و ناوى

حاجى لەخۆينا. دلّى بەتاله له ئيمان و هاوسەرەكەشى واتاي يەكبوونى نەدەزانى. وينەي خاچى لەسەر سىنگى دەكيشا و بۆ باوک و کوړ و روحی پیرۆز دەکەوتە سەر ئەژنۆ. سې وەک قەيماغ باريك وەك لقى دار و بە حەوت زمان قسىه دەكات. لهبهردهم خه لکیدا شانازیی پنوه دهکات و له ناهه نگه کاندا له تەنىشىتيەوە دادەنىشىت. منيش ھاوسىەرەكەمم لەژير حىجابدا دەشاردەوە و له شەقامىش لە پشتمەوە دەرۆيشت. نەيدەزانى، بنووسيت و كتيبى خوداشى نەدەخويندەوە. ميشكى نوقسان و جەسىتەى پر چەورى. سەرى بچورك و شانەكانى قورس. له پارچەيەكى خوار دروست كراوە بەبى بن و بنەچە. پېش ئەوەى خودا دەرگاى رزقم بۆ بكاتەوە، كردمە ھاوسىەرم. وەك بەستەرىكى پيرۆز ھەژارى كۆى كردىنەوە. لەدواى چونە سەر عەرشىش چىتر ھاوسىەرە كۆنەكە لەگەڵ ژيانى نويم ناگونجيّت. له ئەنجومەنى شوراش وتيان كە ئىمام بۆى ھەيە مافى خۆيەتى مالّى نوى و هاوسهرى نوى و عەبايەكى نويمى له باشترين جۆرەكان ھەبيّت. پاشان باشترين خوريى ھاوردەكراويان بۆ هينام. هاوســهريکی نويـش لــه باشـترين جـوّرهکان. ســپی وهک قەيماغ و چارەكانى بە رەنگى دەريا و بە زمانەكانى سەر زەرى قسبه دەكات. وتيان ئەوە مافى ئىمام، چونكە ئەو لە باشترين يياوەكانە و ھاوسىەرەكەشى باشىترىنى ئافرەتانە و ھيچ ئافرەتىك يني ناگات نه له جواني و نه له زانست و نه له سامان. له گەشتەكانم لەگەلم دەھات و له شوينى من له ئاھەنگەكانى كردنەوەكانى شوينە گشتىيەكان كارى دەكرد. جلوبەرگى فەرميى دەيۆشىي و لەگەڵ جەماوەر لـە ئاھەنگەكانى سـەركەوتن ھـاوارى دهکرد و ویسامی وهر دهگرت و لهسهر سنگی دای دهنا. له

د. ئەۋال سەغداۋى

شكستهكانیشدا جلوبهرگی پهریستاری لهبهردهكرد و (بونبون) ی پیشكهش به كهمئهندامهكانی جهنگ دهكرد و لهگهل بیوهژنهكانی شههیدهكان گورانی دهچری، لهسهر كهوانهكانی سهركهوتنیش وینهی ئیمام دهشهكایهوه، چاوهكانی منیش بهرهو ئاسمان بوون. پهردهم لهبهردهم لاچوو، خودام بینی. ورته ورتی وتنهوهی ئایهتهكانمه و لهنیوانی لیوهكانم خهندهیه کهیه بر فونهوی ئایهتهكانمه و لهنیوانی لیوهكانم خهندهیه گویچكهم و دهستم له ههوادا دهجوولینم. لیوهكانم وهك لیوی پیغهمبهران. کاتیک لهسهر تهختی سهكوكه وهستابووم به جهستهیهكی ریكهوه و پوخساری ئیمام پوشیبوو. لهسهر نیوچاوانم نیشانهی سهركهوتن و لهسهر سنگیشم ویسامی سهركهوتن ههیه. لای چههمهوه سهروكی ئاساییش و لای پاستیشمهوه نووسهرانی گهوره و دواجار نهیاری شهرعیم. له پشتیشمانه و پینهه

خودات لهگەل. هاوارەكە لـه گـەروى پياوان و ئافرەتان و قوتابيانى قوتابخانەكان بە بەرگى فەرميەوە و كچان بە جلوبەرگى پەرستار و سـەربازەكان بـه پانتۆلى خاكى و كريكارەكانيش بـه بەدلـه شـينەكانيان و جووتياران بـه دشداشـه و كلاوى شاشـەوە لـه سـەريان و گروپـه ميلليەكانيش بـه سـەماكانيان. هاوارەكان و سرود و ليدانى تەپلـەكان و رۆكيتەكانى جـەژن دونيايان پر هـەزاران رەنـگ كردووه. لـه ئاسـماندا هەلمى سـەركەوتن لەلايەن فرۆكەكانـەوە دەنووسـرين و بۆمب ھەلگرەكانيش كـه ماوەى سـەد سـاله بەسـەر چوون. لـه گوينچكەكانيشـيدا هاوارى (خودات لەگـەل) دەنـگ دەداتـەوە و چاوەكانى بـەرەو خودا و دەيانپرسى: خودايە گەر تـۆ لەگـەل مندايت شكست بۆچى و

بۆ نهینیی بۆمبی نەوەویم لی دەشاریتەوه؟ بۆچی نهینییەکە دەدەیتە دوژمنەکانمان و له عەبدە بروادارە دلسۆزەکانتی حەرام دەکەیت؟ پەنات پیدەگرم، چونکە تۆ لە بیانو و نەخۆشییەکان ناپرسیت. ئەوە ویستی تۆیە و بۆم نییه دژایەتیی بکەم، چونکه دژایەتیکردن زیانەکانی له سودەکانی زیاتره. من وامدەزانی که ئەو شەیتانەی لە تەنیشتمەوە وەستاوە لە سىنووری ویستی بالای مندا رۆلی نەیاری شەرعی دەگیریت و ویسامی ئازادی و دیموکراتیەت لەسەر سىنگم دادەنیت، بەلام فیلی کرد و خۆی بەزلزانی و رۆژنامەکانی پر کردووه له وینەکانی خوی بەسەر وینەکانی مندا، بەرومدا وەک فریشتەیەک خەندە دەکات و له پشتیشەوه لیدم دەدات، لە ئاھەنگەکاندا لە ریزبەندیی زلهیزەکاندا

هاوسـهره نويّكهم زانسـتى سياسـهتى لـهو ديـوى دەريـاكان خويّنـدووه. بيردۆزيّكى خۆى هەيـه لـه فەرمانپەوايەتى و بەسـتنەوەى پياوانـدا. وتـى گۆچانەكـه لـه ناوەپاسـتەوە بگرە و بەردەوام ليّمەدە. تەنها جاريّك بـه سۆزى دايكانـەوه بده بەسەر شـانەكاندا، جارى دووەم بەسـەردا بكيّشـه. من و تۆش پۆلـەكان ئالوگۆر دەكەين، گەر تۆ ليتدا ئەوا من وەك فريشـتە بـه خەندەوە ديّم. كاتيكيش گەر تۆ هيّمن و ليّبورده بوويت ئەوا من گۆچان و جلەوەكـه وەردەگرم. وتـم تـۆ وريـاى نەيـاران و ئەندامانى حيزبى شـەيتان بـه. وتـى پياوەكانيـان جلەوگيـر دەكـەم، چونكـه پياو گەر ئالاى خۆبەدەسـتەوەدانيش بـەرز بكاتـەوە مىداليّكى بيتاوانـه، ئافرەت مار و شـەيتانە تەنانەت گەر حيجابيش بكات و بېيتوانـە، ئافرەت مار و شەيتانە تەنانەت گەر حيجابيش بكات و

٥٤

ھاوسىلەرىكى كۆن لەگەڵ دشداشلەكەم دامنا. كچىكى ناشلەرغىش لـه سـاتێکی سهرشـێتی و سهرخۆشـی مهیدا دروسـتبووه. وتـی هاوسىلەرە كۆنەكلەت داماوە و ترسىلى نىيلە، بەلام كچەكلەت خرایه ی توی دهویت و تهنها کوشتن ئارامی دهکاتهوه و تینویتی دەشكىنىت. وتم كچ ھەرگيىز باوكى ناكوژىت گەر وەك گورگ دەستدرىزيىشىي بكاتـه سـەر. خۆشـى دەويـم و دڵسـۆزمە. وتـى تن خوشت دەويت و خۆشەويستييش كويره و كاتيك تۆ لەژير رووناكييهكهدا ومستابووى و ئهو له ريزهكاندا له تاريكييهكهدا بِنْ فرسبهتيك دهگهرا دهستى خوى بوهشينيت. وتم تهنها ئەندامانى حزبى شەيتان يان بەكرىگىراويك لـ حزب نەسىكان یان دوژمنیک له دەرەوەی ولات لیم دەدات. وتی دوژمنەکانت زۆرن هەر كات خودا بەرزى كرديتەوە دوژمنانت زياد دەكەن بەبى كراسى درع و پارێزگارى نەچىتە شەقامەكان. وتم پارێزەر خودايه. وتى گەر گولله تەقى تەنھا خودا بەس نىيە. وتم استغفر الله تق چ كافريّكيت خاچەكەت لـه سىنگت نەكردووەتەوە. ئايا تق بروا به توانای خودا ناکهيت له پاريزگاريکردنم؟ ئايا تۆ بروات به پيغهمبهر محمد و خودا نييه؟ وتى لهو شهوهوهى شووم پی کردوویت مەسىحم لەدلم دەركردووه و بروام به خودا و ينغهمبهر و تۆش هيناوه، به لام له دوژمنهكانت دەترسم و خۆياراسىتن باشىترە لە چارەسسەركردن. وتم ناچم بۆ بىنىنى دوژمنهکانم، به لکو چاوم به گهله خۆشەويستەکەم و سەربازە دلستۆزەكانم دەكەريّت، دلّيان پرى خۆشەرىستى و دلستۆزىيە و دەنگيان بۆ ژيانى من تا ھەتايە بەرز دەبيتەوە، ئايا گويت لەو هاوارانه نييه ئافرەت؟

00

بۆدى گارد

بۆدى گاردەكە كە بە عەرەبى واتە (الحارث الجسدى / پاسەوانى جەستەيى) ھىچى نەدەزانى سەبارەت بە فەرمانرەوايى و خەلافەت. ئەركەكەى تەنھا ئەوە بوو لە تەنىشت ئىمامەوە بوەستىت و بە جەستەيەكى جوانەوە و روخسارىكى مەتاتى ئىمام بېۆشىت. تەنھا خوداش تواناى ئەوەى ھەبوو كە ئىمامى راستەقىنە لە دروستكراوەكە جيا بكاتەوە. كەواتە (بۆدى گارد) ە كە ماندوو بوو. ھەر كە گويّى لە دەنگى تەقەيەك بوايە بە يەك ھەنگاو خۆى ھەلدەدايە پيش ئىمام تا لەجياتيى ئەو گوللەكە لە سىنگى بدات. بە خۆشحاليەكى ناوازەوە لەپيناو نىشتمان دەمرىت ھەنگاو خۆى ھەقدەدايە پىش ئىمام تا لەجياتيى ئەو گوللەكە لە دەچىتە ژوورەوە. ھاوسەرەكەشى نازناوى بىزەرنى شەھىدەكان دەچىتە ۋورەوە. ھاوسەرەكەشى نازناوى بىزەرنى شەھىدەكان دەچىتە ۋورەوە. ھاوسەرەكەشى نازناوى بىزەرنى شەھىد وەر دەچرىت و مووچەيەكى دوو ھىندە و ويسامىكى لە پلەى سىيەم

لـه ليستى خزمەتكارەكانـى ئيمامـدا نازناوێكـى فەرميـى ھەبـوو: (بۆدى گارد). ھيچ پياويك بۆى نەبوو ئەم پايەيە ھەلگريت، چونکه ئەوە پايەيەكى بەرزە و مەترسىدارترىن يايەيە لە دەولەتدا. يٽويستي به دلسٽزي روا بووني سهد له سهدي ههيه بۆ ئيمام بن بیرکردنه وه له هیچ دوودلییهک. بیرکردنه وه له دودلی بق تەنھا چاوتروكاندنيك لەوانەيە بېيتە ھۆي گيان لەدەسىتدانى ئيمام. (بيرنەكردنەوە بە ھيچ شىيوەيەك) ئەوە ئەو لەپىشىينە و گرەنتىيە بوو بۆ بەدەستھينانى ئەو پايەيە. ئىمامىش خودى خۆى بۆدى گاردەكـ ھەلدەبژىرىت. دەستنىشـانكراوەكان بۆ بەدەسـتەينانى كارەكـﻪ لـﻪ ريزبەندىيەكـى دوورودريـردا وەسـتاون. كاتىك لەسـەر جۆلانەيەك لـە باخچـەى كۆشىكەكە دانىشىتورە ئـەران بـە بەردەمىدا دەرۆن. دواى ھەلبژاردنى خانەكانى مېشىك ھەلبژاردنى تەواو دەكرىت. ئەنجام-ەكان لەس-ەر كاغەزىكى ئېجىگار سىيى تۆم-ار دەكرين. بوونى ھەر خاليكى رەش لەسەر كاغەزە سىييەكە واتاي ئەرەپ كە يەكىك لە خانەكانى مىشك بىر دەكاتەرە. - ئايا تۆ ئامادەيت بۆ مردن لەينناو ئىمامدا؟ - بەلى بە خۆشحالىيەوە.

هەموو دەلين بەلى كەس نالىت نەخىر، بەلام ئىمام متمانەى بە قسەى كەس نىيە. متمانەى تەنھا دەدات بە ئامىرى ئەلىكترۆنى كە تەنھا ئەو دەتوانىت راستى لە درۆ جيا بكاتەوە. تاقىكردنەوەيەكى قورس كە لە يەك مليۆن پياودا تەنھا يەكىك دەر دەچوو. لەدواى ھەلبژاردنى مىشكەوە نۆرەى ھەلبژاردنى جەستە دىت. ئەويش تاقىكردنەوەيەكى ئاسان نىيە. تواناى مىشك كە ھەست بە گوللەكە بكات پىش تەقىنى. تواناى جەستە بۆ بازدان و

پیشوازیکردنی مردن به هەنگاویک. توانای ئەوەی وەک جەستەی ئیمام بوەستیت لەبەردەم خەلکیدا ھەست بە جیاوازی نەکریت کە ئیمامی راستەقینە نییە. توانای کەوتن و مردن بی ئەوەی کەس ھەست بکات و بی ئەوەی کەس ھەست بە دەنگی تەقەکە بکات، چونکە ھەمیشە ئەو جۆرە گوللانە لـه ئامیریکی بیدەنگەوە دەر دەچیت. ھاوارەکانیش بەرز دەبن و دەنگەکان دەشاریتەوە گەر دەنگیک ھەبیت. خودات لەگەل. ئیدی ئیمام سەری بۆ ئاسمان بەرز دەکاتەوە و ئاگای لـه زەوی نابیت. لـەم ساتوەختەدا گوللەکە دەر دەچیت. بۆدی گاردەکە بەخۆشحالییەوە وەری دەگریت و بین ئەوەی کەس ھەست بىلان قاچەکانی ئیمام. دەر دەچیت. بۆدی گاردەکە بەخۆشحالییەو وەری دەگریت و دەستبەجی جەستەکەی ون دەبیت و جەستەیەکی دیکە شوینی مەتات. دەیخاتە سەر روخساری و ئەو دەبیتە ئیمام و کەس مەتات. دەيخاتە سەر روخساری و ئەق دەبیت ئىمام و کەس

ئەلیکترۆنیەکە لـەکار کەوتـووە و و تـەزووى کارەبا بچـراوە و سەرۆکى ئاساييشىش چاوى لەسـەر پيزەكانى دواوەيە. ئىمامىش پرووى بـەرەو ئاسـمانە. ئەويـش بـە ھەمـان جوولـه سـەرى بـەرز دەكاتـەوە. كاتيكيش ئىمـام دەسـتى دەجووليّنيّت بـۆ سـلاوكردن لـه جەمـاوەر بەھەمـان جوولـه ئەويـش دەسـتى دەجووليّنيّت. ھيـچ چاويّک نەيدەتوانى جياوازىيـان تيّدا بدۆزيتـەوە. كـه ئيمـام بـه پريگەدا دەپرۆيشت بـە ھەمان شـيّوە لاسايى دەكردەوە. پرۆيشتنيكى ناوازە كەميّک شـەلى پيوە ديـار بـوو. بـه هيزيكى زياتـر قاچـى لەسـەر زەوى دادەنا وەك لـە قاچى پاسـتى. لـه مىداللييەوە ئيّسكى قاچى پاستى خوارى تيّدا بوو. كەمى كاليسيۆم لـە شـيرى دايكدا. وايدەزانى ھۆكارەكەى حەسـووديە ھەربۆيە ملوانكەيەكى كردبووە مل كە چاوەزاريّكى مورى شىنى پيرەبوو و جلوبەرگى كچانەشى

ئیمام له توانایدا ههبوو له یهک کاتدا له دوو شوینی جیاوازدا ئامادهیی ههبیّت. هیچ کهسیکیش ئهو نهیّنییهی نهدهزانی بوّدی گاردهکه نهبیّت. ئیمام بهگویّیدا دهیچرپاند: له شویّنی من بروّ بوّ ئهم کوّبوونهوهیه یان ئهو ئاههنگه یا بوّ ئهنجومهنی شورا یان بوّ نویّژی ههینی یان بوّ ئهو کاره له دهرهوهی ولات.

ئیمامی گەورەكان و وەزیرەكان دەروات و كەسىیش گومانی ئەوە ناكات كە ئەوە ئیمام نییە. تەنانەت خودی خۆیشی گومانی له خۆی نییە. گەر گومانیش بكاتە خۆی ئەوا ھاوار و پیاھەلدانەكانی جەماوەر بروابوون بە خۆی بۆ دەگیریتەوە. بە روخساری مەتاتى ئیمامەوە سەربەرزانە دەروات. چاوی بە باليۆز و شارەزا

٥٩

كەرتنى نيمام

و بيانييه كان ده كهويت. شريته كه دهقر تينيت و خانه يه كى دالدهدان دەكاتەوە. كە كۆبوونەوەى ئەنجومەنى شورادا بەبيدەنگى وەك ئیمام دەمينيتەوە. گوی له رايۆرتى وەزيرەكان دەگريت و سەر دەلەقينىيت وەك ھىمايەك لە تىگەيشىتنى. يان بەرەو ئاسىمان دالغە ليدەدات وەك ئەوەي بير بكاتەرە. ھيچ كەسىتك ئەرە نابينيت که بیر ناکاتهوه که میشکی جهستهی لهسهر کورسییهکه جی دەھيلايت و دەچيته خوارەوە بۆ نهۆمى ژير زەوى. روخسارە مەتاتەك دادەنيت و لووتى پەستىنراوى ژير لووتى دەست ليدەدات و يدەخورينيت. له دەرگاى پشتەوە بە روخساريكى راستەقىنەرە لەگەل خمەتكارەكان دەچىتە دەرەرە. خۆى ھەلدەداتە پاسه کهوه پيش ئهوهي بوهستيت و پيش ئهوهشي بليت بېريت، دادەبەزيت. بەكۆلانەكاندا دەروات و بە نوكە شەق پارچە بەردىك له پيش خويهوه رادهماليت تا ده گاته مالهوه. دايكي له ئاميزي دهگریت و بهرامهی نان و رونی به لووتدا دیت. ئایا بیست سال دايكت بير دەچيتەرە؟ دايكە ئايا بيست سال تيپەريوە؟ من دوينى ليرەبووم. دايكيشى دەليّت ھەر كەس بە رۆژگار خۆى داپۆشىيت رووته و ههر كەسيش له سولتان دوور بنت سولتانه. لەسەر ئەژنى دادەنىشىيت و وەك جۆلان دەيجوولينيت و ھەوالەكانى بۆ دەگىرىتەرە. ئەم زسىتانە بىچورە جورجكەكان بەسبەرما مىردن. مامت خوا ليمي خوشبيت به كۆليرا مرد. خالت چوو بۆ حەج و نهگەرايەوە. سەگێک گازى لە كچى پوورەكەت گرت. لە خەونىشىمدا ىاوكت سەردانى كىردم و پنى وتىم كە لە بەھەشىت چارەروانمە. كورم تۆ بەلىنەكەت بير چورەرە ئەي كوا بليتى سەردانكردنى گۆرى پيغەمبەر؟

٦.

سەرى دەخاتە سىنگيەوە. ھەرگيز دايكە بيرم نەچووەتەوە، بەلام كىشە و گرفتەكان بى چارەسەرن. تەنھا خواى گەورە تواناى چارەسەركردنى ھەيە. قەرزى دەرەكى. ململانىي زلھىزەكان. جەنگى ئەستىرەكان و ئەندامانى حىزبى شەيتان و مىدالانى حەرام و كچانى حەرام. ئازارەكەش دايكە لەژىر دەستدايە لە سىنگمدا. دايكى بە دەستە قلىشاوەكانى بەدوايدا دەگەرىت تا ئەو برينە دەدۆزىتەوە لە سىنگەوە بۆ دل. بە خۆلەمىشى فرنەكە يان بە قاوەى ھاراو برينەكە دادەپۆشىت و لەنتوانى قۆلەكانىدا دەنوىت

كاتيك وەستابوو، روخسارى ئيمامى پۆشيبوو لەپيش كەوتن دەنگى قووڵ و لە دوورەوە دەھات. وەك دەنگى خەونيك لەنيّو خەوندا. زۆر جار خەوتووە و خەونى بينيوە كە خەون دەبينيّت. ھەڵدەسايەوە، بەڵام ئەو ھيّشتا لە خەونەكەيدا بووە و دووبارە دەنويتەوە و خەون دەبينيتەوە كە خەون دەبينيّت. لە خەونەكەيدا دەزانيّت كە خەون دەبينيّتەر پوخسارە مەتاتەكە دەپۆشيت و ھيتشتا خەون دەبينيّت. بو پليكانەكانى كۆشكەكەدا ديتە خوارەوە وەك كەسيكى بە خەوەوە بروات. سوارى ئوتومبيلەكەى ئيمام وەك كەسيكى بە خەوەوە بروات. سوارى ئوتومبيلەكەى ئيمام وەزيرەكان دەبينين بە گرنگيدانەوە گويّى گرتووە لە كاتيكدا گويّى و لە ھيچ نييە. سەرى وەك ھيمايەك بۆ تىيگەيشىت دەجوولينيت و لە ھيچيش تيناكات. سەرى دەخورينيت وەك ئەوەى بير لە ھيچ نييە. سەرى يەكى مەرن دەخاتەوە بوكى ئەردوە لە كەتيكدا گويّى دەبيت و دەست بە گرنگيدانەوە گويتى گرتووە لە كاتيكدا گويتى دەبيت لەھيچ نييە. سەرى دەكە ھيمايەك بەر دەخوولينيت دەبيت دەمىينىن بە گرنگيدانەوە گويتى گرتووە لە كاتيكدا گويتى دەبيت دەمىينىن بە گرنگيدانەوە گويتى گرتووە لە كاتيكدا گويتى دەبيت و دەست بىر نەكەتەرە، يەرى دەستى دەبور ئىيەرە بەرەر بەرىرەكەن دەيبينىن بە گرىكىدانە دە يەرى دە دەلە ئە ئەنىيدى كەرەيتى دەبيت دەمىت بەرى دەكە ئەيمايەك بەر تىكەيىيە دەبولەيە كەتينىدى دەبود دەست دەبور يەرى دەكە يەرى دەخورينيت دەبورى يەرەرەيى بەر دەرىتەرە، بەلام بىر ناكەتەرە، چونكە بىركردنەوە مەرجى پايەكە دەبور. كاتيكىش دەنگى تۆپەكان ھاتن و تارىكى داھات خوين لە دەمارەكانىدا نەما، چونكە ئەي لە مىدالييەدە لە تارىكى دەترسىت.

11

هەروەها لە هاوار و پياھەلدانەكان و دەنگى تەپلەكانى سەركەوتن دەترسيت. لەم ساتانەدا بى ئەوەى كەس ھەستى پيبكات گوللەكە دەر دەچيت. كەسيش جگە لەو ناكەويت. بە تەنيا ئەو دەمريت و كەسى لەگەل نامريت. جەستەى دەكەويتە نيوانى قاچەكانى و بە نەيتى ون دەبيت. بەخيرايى دەسەلات دەگوازريتەوە بۆ روخسارىكى ترى مەتاتى. خەلكىش ھەست ناكات كە شىتىك رووى دابيت يان گۆرابيت. ئىمامىش لەسەر سەكۆى شانۆكەيە و سەرى بەرز كردوەتەوە بۆ ئاسمان. رۆكىتەكانى جەژن و ھاوارەكانىش بەرز دەبنەوە (خودات لەگەل).

دووانه روخسار

له دوورهوه مندالیم لهوه دهکات خوش بیت. زهمهن ئازاره که ده خوات و تهنها خوشیه کان له بیره وه ریدا ده هیلیت وه. فرمیس که کانیش له چاوه کاندا ده بیته په نجه ره یه ک بق بینین. ئیستاش رو خساری خوش که که مده بینم. له تاریکی شهودا چاوه کانی له چاوه کانمدا ده بریس کینه وه. قوله کانی له ده و رمن. سنگی نه رمه وه ک سنگی دایک. براکه شم وه ک بونی جه سته مه میشه له گه لمه بونی عه ره قه که ی و خاوینیشی ده که م، چونکه ئه وه جه سته ی منه و بونی ئه و بونی منه.

له قوتابخانهی پهریستاران خوّمم بینی جلوبهرگیکی سپیم لهبهردایه و قژیشم به قوماشیکی سپی داپوشراوه. وهک فریشته له سیسهمیکهوه دهچمه سیسهمیکی تر. جوولهیهکی سووک خهریکه قاچهکانم بهر زهوی ناکهون. وهک روحی بی جهسته دریّژ و باریک وهک خهیال. دهنگم چرپهیه و ههناسهشم وهک مندالان قووله. مهمکهکانم هژیر جله سپییهکانهوه بچووک و ههلتوقیو. سیسهمیکی

٦٣

سپیم هەیه له قاوشیکی گەورەدا. ھەروەھا چەکمەجەیەکی تەختە پیتەکانی ناوەکەمی لەسـەرە کچی خودا، لـه تەنیشـتیەوە ناوی خوشـکەکەم نعمـەت اللـه. روخسـاری لاواز و سـپی، چاوەکانیشـی کاتیک دەمبینـی پـر دەبـن لـه رووناکی.

قوتابخانهى پەرىسىتارەكان بىنايەكى زەبەلاحى رەش بور رەنگەكمەى لە كۆنمەوە مابورەوە. يەكەميىن قوتابخانمە كچانى هەتيوى بى دايك و باوك. لە تەنىشىتيەوە نەخۆشخانەي جەنگى بە پەنجەرە بۆياخكراوەكانى بە بۆەي رۆنى و تارمە شوشەبەندەكانى دەيروانى بەسبەر رووبارەكەدا. لەپشىت رووبارەكەشبەوە بىنايەكى كۆنى زەبەلاچى سەردەمى كۆپلايەتى. رەنگى رەش خۆلاوى بېروە رەنگى زەوى. پەنجەرەكانى بەرز و كەتىبەي ئاسىنى يۆرەپ وەك بەندىخانىە. چاوى مندالان لەو دىوى پەنجەرەكانەوە برىسىكە دەداتەوە وهک ئەستىرەكان لە كەونىكى رەشدا. مىدالانى خودا. يان بە زمانە فەرميەكمى مندالانى نا شەرعى. لەپشىت خانمە مندالەكانموه پانتاييهكى زەوى ھەبوو زەرد و تەخت وەك بيابان. پاشان زەوييەكە بەرز دەبىتە وە لە شىنوەى گردىكى نزمدا كە چەندىن درەختى درکاویی پیوه بوو. به گژوگیای شهیتانی ناویان دهبرد. وایان دەزانى كە لە خۆوە و بەبى ويستى خودا دەروين. لە ناوەراستى بەرزاييەكەدا بينايەكى زەبەلاحى رەش قىوت بۆتـەو. ديىوارە رەشـە بەرزەكانى چونەتە ھەورەكانەوە وەك ئەوەي رووبەرووى ئاسىمان ببنهوه. پهنجهرهی بهرز کهتیبه کرابوون وهک خانهی مندالان. لـهو ديـوى پەنجەرەكانـەوە ئافرەتـان بـه ســەرى پێچـراوەوە يـان بـه قـ ثي تيکئـالاوهوه سـهريان دهر كـردووه. قـ ژهكان دريـ ژ و ئالۆسـكاو بەئاسـانى پـرن لـە ئەسـپى. قـرْەكان لەرْيّىر تيشـكى خۆرەكـەدا رەنگى

پەلكەزىرىنــه دەنوينــن. (خانــووى شــادومانى) بــه زمانــى ئەدەبــى و (خانــووى بيّرەوشــتەكان) لــه فايلــى ســەرۆكى ئاســاييش.

له پەنجەرەكەيەوە لە قوتابخانەى پەرىسىتاران ئەو نە رووبارەكە و نە بەرزاييەكەى دواى رووبارەكەى نەدەبىنى. نەخۆشىخانەى جەنگى گەورە و زەبەلاح بوو كەونى لەپێشىچاو ون دەكرد. تەنھا پارچەيەك لە ئاسمان نەبێت لە سەروو ديوارەكانە ديار بوو كە لە رۆژئاوابووندا تىشىكى خۆرى تى دەھات.

ر نگه يندراويش نهبوو له پهنجهرهكهوه سهير بكات. تارمهكاني، نەخۆشىخانەى جەنگى بەرامبەر پەنجەرەى پەرىسىتارەكان بوو. يزيشكانى سوپا سەيرى كچەكانيان دەكرد. خەندە دەكەن، سەريان دەجوولىينىن، يان فىكە لىدەدەن. جلوبەرگى سەربازى دەيۆشىن. لهسهر سنگ و شانه کانیان ئهستیره و نیشان ههیه و کلاوی جەنگىيان لەســەر نـاوە. شــەوانىش دواى لىدانـى زەنگى نووسـتن خوشکهکهم سهری له سیسهمهکه نزیک دهکردهوه و چیرۆکنکی خۆشەويسىتيى بۆ دەگيرامەوە. لەژير رووناكىيە نزمەكەدا وينەيەك له سىنگىدا دەردەكات. وينەي پياوينك. كلاويكى سەربازى لەسەرە. لەسبەر سىنگىشىي ويسىامىكى لە شىيوەي خۆردا ھەيە. ليوارى كلاوەكـه سـينبەريكى خۆلەميشـيى خسـتووەتە سـەر روخسـارەكە. شيوازی چاوهکان و لووت دهشاريتهوه. له ژير لووتيدا سميليکی رەش ھەيـە. بـه وريايـى كورتكراوەتـەوە بـە شـيۆەيەكى چوارگۆشـە وەك سىمىلى ھىتلەر. وينەكە ماچ دەكات و لە سىنگىدا لەسەر دلى دەيشـارىتەوە. سـەرلەنوى چىرۆكەكـەم بـۆ دەگىرىتـەوە. گوللەيـەك بەر سىنگى كەوتبوو. لەسمەر جېڭە كەوتبوو و ئەويش بەدياريموه. ناوينابوو فريشته بەسىۆزەكە و پەنجەكانى لەسـەر برينەكـە نـەرم

٦٥

-

بوو. به دریزایی شهو به دیاریه وه ده مایه وه. هه رکات چاوه کانی بکردایه ته وه ده یبینی یان وه ستاوه به دیاریه وه یان دانیشتووه. گه ر خه ویشی لیکه و تبیت و زهنگ لیبدات له چاو تروکانیکرا ده گه یشته لای و گه رزه نگیش لیی نه دایه به سه ری په نجه ده پر ق یشت. دایده پق شیه وه گه ر پرووت بوایه و ئاوی ده دایه گه ر تینوی بوایه و پیش نوو ستنیش بقی ده خوینده وه. ته نها کتیبی خودا و هه واله کانی جه نگی بق ده خوینده وه. ته نها باسی شه پر و کو شتنی بق ده کرد، سی پیاوی کو شتبوو و چواره م دوای ئه وه ی گولله یه که له سنگی ده دات هه لدیت و پراده کات. له جه ژنی سه رکه و تندا ئیما م ویسامیکی پی به خشی. هه رله مندالییه وه له سه رکو و تندا ئیما م ویسامیکی چوله که کانی به وه ستاوی له سه ر دره خته کان ده کو شتن مه شقی کردووه. دو ات په نجشی هه رله مندالییه وه له سه رکو شتن مه شقی کردووه. چوله که کانی به وه ستاوی له سه رده خوان ده کو شتن مه شقی کردووه. خواره وه.

منیش وهک دایک لهئامیزم دهگرت. جەستەی وهک چۆلەکە لاواز. له ناخمدا سۆزیک هەیه بۆ سىنگی دایک. سەرم لەنیوانی مەمکەکانی توند دەکەم و هەناسه هەلدەمژم: نامەویت گولله بتکوژیت. چاوەکانیشی به تیشک دەبریسکانەوه. خۆشەویستیی دەمکوژیت نەک گولله.

من هیچم سەبارەت بە خۆشەویستى نەدەزانى. دلم بە سۆزەوە لییدەدا بۆ ئامیزیک بەبى ئازار جەستەم لەخۆ بگریت. چاوەكانم سەیریان دەكرد و دەبریسكانەوە. لـه چەكمەجەكەمدا چەندین نامه ھەیە بە دەست و خەتى خۆم نووسىراوە و بۆ كەسم نەناردوە. لـه ناخمدا ترسیكى قوول ھەیـە لـه خۆشەویسـتى. ترسـیکى زیاتىر لـه

خودا. له خانهى مندالان نويزم دەكرد و خوداشم له خەونەكاندا له شيوەي پياويكدا دەبىنى. دەسىتىكى سۆزى بەسەر سىنگەدا دەگىرا و سکم به مهسیح بهرز دهبووهوه، له بهیانیدا کاتیک نویژم دهکرد گويم له دهنگي خودا دهبوو، تووره بوو. له عنهتم لي دهکات و هەرەشمەي سىزادانم لى دەكات. استغفر ئەكەم و سىوجدە دەبەم تا سهرم له زەوى دەدات، دووبارە دەچمەوە سەر ئەژنىق و سىجود دەبەم و تەوبە دەكەم، بەلام ھىشتا دەنگى توورەيە. رۆژانىە يېنج حار نويت دەكمەم. له ھەملو نويتريكيشدا دەكەوملە سلەر ئەژنىق و سجود به لام ههر توورهیه و ئارام نابیتهوه. شهوانیش له ژیر بەتانيەكەوە خۆم گرمۆلە دەكەم دەمبىنى دەھات. بە دەنگىكى ھىمن و توورهیی نهمابوو. روخساریکی نهرمی وهک تیشکی مانگ و قۆلىشى وەك قۆلى دايك بەسىۆز. ھەرەشمەم ليدەكات و روحىم پر له خۆشەويسىتى پاكيىزە دەكات. سىكم بە دووگيانى پيرۆز بەرز دەبيتەوە. ياشان دەمبينى لاى دەكردەوە. وا ھەست دەكەم دەروات بهبى گەرانەوە. بە دەنگىكى ھىمن بانگم دەكرد لاى دەكردەو، و به روخساريكي ديمهوه دههاتهوه لام. رەنگيكى تۆخ و تاريك به توورهیی و چاوهکانی گریان تیدا بوو. دهمم دهکردهوه تا هاوار بكهم، بهلام جەسىتەم بە زەوپيەوە بەسترابووەوە، لـه خـەو بەئـاگا دەھاتم لـه عەرەقدا نوقوم بوبووم. لەسـەر كاغەزىكى سـپى يەكەمين پيتەكانىناوەكمەم لمە يەكەميىن ناممە دەنووسىم بۆ ھيچ كەسىنك: لمە خەوندا خودام بينى. دوو روخسارى ھەيـە روخساريكيان نـەرم و بهسۆز وهک روخساری دایک و روخساریکیشیان وهک شهیتان.

يەكەمىن پىتەكانى خۆشەويستى

ریکه پیدراو نه بو له په نجه ره کانه وه سهیر بکهین. تارمه کانی نه خوش خانه ی جه نگی به رامبه ر په نجه ره ی په رستاره کان بو و. پیاوانی سه پا سهیری کچه کانیان ده کرد. بینا زه به لاحه که ش تیشکی خوری لی گرتبوون. له سه ر دیواره به رزه که وه تیشکیکی به رز ده هاته ژووره وه له و کاته ی له و دیوی په نجه ره که وه وه ستا بو وم. له پشتیشمه وه هه ستم به په نجه زبره کان ده کرد بق دواوه پام ده کینشینت. په نجه ی سه رقکی په ریستاران. ته مه نی ناوه پاست بو و کورته بالا. له چکه یه کی سپی و کراسیکی سپی دریزی وه ک قه شه کانی له به ردا بو و. پو خساری پان و سپی و ده سته کانی نه ستوور. له سه رستی سپی و کراسیکی سپی دریزی وه ک خوردا به ده رزیه کی سی نه سینی و و ده سته کانی ده میت و ده سته کانی ده مینی که رو ابون ده مینی که رو او مون ده مینی که و مه مکی گه و ره له پنتسیه و ده رو او مین ده مینی که و ده مینه که و دو مه مکی گه و ده مینی داوه مین ده و سمتی گه وره دانه کراسه که داوه ده رون و له دواوه ش ده و سمتی گه وره. لای چه په به رز بوایه ته و داوه داوه رام

د. نەۋال سەغداۋى

و به پیچەوانەشەوه. وەك ئەوەى ھەر نيوەيەك لە شوينى راستى خۆيدا نەبيت. كاتيكيش دەوەستا قۆلەكانى بەيەكەوە دەنووسا. كە دەشرۆيشت قۆلىكيانى دەجوول او ئەويتريان بە جەستەوە دەنووسا. بە رۆژيش بە دوو پاژنەبەرزى لە مس دروستكراو تەقەتەقى بوو بەسەر كاشيەكاندا. شەوانيش لەسەر نووكى پەنجەكانى بەبيدەنگى دەرۆيشت. لە تاريكيدا سەردانى قاوشەكانى دەكرد وەك روحيكى ونبووى بى جەستە. روخسارى جيگير بەبى ماسولكە. چاوەكانى بە ھەموو لايەكدا دەسوررا. خۆلەمىتى و بازنەيى. لەسەر ھەر چاويكيش برۆيەكى بە قەلەمى رەساس كىشراو لە شىترەي كەوانىكدا مەبوو. لەلاوە لووتى بەرەو ئاسمان بەرزبوو. دەردەكەوت و ون دەبوو وەك روحيكى جيھانى دووەم يان يەكىت لە زىندوانى يان لە زەمەنىكى دىكەدا بىت.

شـهو، كاتيّك نووسـتبووم گويّم هەلخسـتبوو بۆ دەنگى هـهوا. هەست دەگرم بۆخشـهى كراسـەكە و بەركەوتنى ناديارى قاچەكان بە زەوى. دەسكى دەرگاكە لەخۆوە دەسووريّت روحى شـەيتانەكان دەيجوولاند. دواتـر دەمبينـى وەك خيّويّكى سـپى دەھاتـه ناو قاوشـەكەوە. بـە نيّوانى سيسـەمەكاندا تيّدەپـەرى و بەشويّن خەونى كچەكاندا دەگـەرا. چاوەكانى وەك گلۆپى لايت دەيدا لـه سـەرە نووستوەكان. تەنهـا سـەريّك لـە سيسـەمەكەدا. بـە پەنجـەى دەستى سەرەكانى دەزمار وەك چۆن كەسيّك سـەرى مەر دەزميريت. گەر سـەرەكانى دەزمار وەك چۆن كەسيّك سـەرى مەر دەزميريت. گەر سـەريّك كـەم بوايـە يـان دوو سـەر لەسـەر سيسـەمىدى بوايـە دەنگى زەنگى ئاگاداركردنـەوە ليّدەدرا.

من له جیّگهکهمدا بووم و (نعمهت الله)ی خوشکیشم له جیّگهکهی خۆیدا. شهو و رۆژ چاوهکانی کراوهتهوه. روخساری زیاتر بیّرهنگ

دهر دهکهوینت و چاوهکانی فراوانتر و رهشییان زیاتر. شهوان گەر بەگويىدا بچرپىنىت وەلام ناداتەوە. گەر لىويشىم بگىرم بەسەر روخساريدا هيچ ماسولكەيەكى روخسارى ناجووڭيت. باوەشم پيدا کرد و نووستم. له نيوهي شهودا چاوهکانم کردهوه. جيگهکهي چۆلبـوو، شوينەكەشــى لــە تەنىشـتمەوە بېدەنــگ. رارەوەكــە دريــژ و تاریک و منیش پیدا دەرۆم ناکەوم. لـهو دیـوی دەرگا داخراوەکەوە گوێم لـه دەنگى ھەنسىكدانىێكە. پاڵ بـه دەرگاكـەوە دەنێـم بـەلام تەنھا زەوييەكە دەبينم. لەپشىتى دەرگامەوە لـە سىوچىكى تارىكدا دەيبينم. وەك كۆرپەلەيـەك خۆى گرمۆلـە كردووە. لەژىرىشـيەوە ھىلـ سىرورەكە. پەنجەكانى سىپى خوينيان تىدا نەبور. لەسمەر كاغەزەكەش چەنىد پيتىكى رەش. نوشىتارەتەرە و پەنجەكانى رەك بەرد پىرەي نووسابوو. هيچ كەسىپك نەيدەتوانى دەسىتى بكاتەوە. چيى لەو كاغەزەدا نووسىيوە؟ سەرۆكە ئافرەتەكە لەو كاتەي ريزبەندىيەك لە يياوان وەستابوون و كلاوى فەرمىيان لەسمەردايە ئەوەى ليۆرسىم. وتم نازانم. وتيان چۆن نازانيت ئەو شەو و رۆژ لەگەل تۆيە. وتم له گه لم بوو، به لام ئه له جيهانيکي تردا ده ژي. وتيان ئهمه چ جيهانيكه؟ وتم نازانم هيشتا من نهچووم.

شەویش کاتیک روخسارەکان لا دەچن و شىنەى ھەواش نامینیت دەمبینى لە تاریکییەکەدا وەسىتاوە پەنجە بەردینەکانى دەکەمەوە و کاغەزەکە دەر دەھینم. لەبەر رۆشىنايى تیشکى مانگدا پیتەکانى سەر کاغەزەکەم دەبینى کە بە مەرەکەبى رەش نووسىرابوو.

٧.

هاوسەرى شەرعى ناچێتە بەھەشت

هاوارهکان له گویمدا دهنگ دهدهنهوه و لهسهر سهریشم عهرشی ئاسمان و لهژیر پیشم عهرشی زهوی. لهدهوروبهریشم پاسهوانیکردن تونده. دوژمنم زۆره و چاویان له عهرشه و هاوریکانیشم کهمن و چاوهروانی ههلی مردنم دهکهن دهکهن. له راستمهوه سهرۆکی ئاساییش له دوژمنان زیاتر له بۆسهیه بۆم و لای چهپیشمهوه نووسهری گهورهم چاوی چهپی لهسهر سهرۆکی سهرۆکی حزبی شهیتان و چاوی راستیشی لهسهر هاوسهری شهرعیمه. کاتیک له تارمهی ئافرهتان وهستاوه و لهدهوری هاوسهرانی دیاری کومهلگه و دایکی شههیدان وهستاون و هاوارهکان و دهنگی رۆکیتهکان و تهقهکانی جهژن دهبیستریت. دهبینیت روخسارم لهسهر جهستهم دهکهویته خوارهوه و ئهو ههر وهستاوه. چاوی چهپی لهسهر مهرشهکهیه و چاوی راستیشی لهسهر هاورهکان و دهنگی دوکهنده مهرشه که مهر و مهر وهستاوه. چاوی چهپی لهسهر

لـه مندالْیمـهوه قینـم لیّیهتـی. لـه تاقیکردنهوهکانـی کوّتایـی ســال پیشـم دهکـهوت و تهنهـا کچـی خهونهکانیشـمی چوبـوو بـه دلّـدا.

Y١

هۆنىراوە و نامەكانى خۆشەويسىتى بۆ دەنووسى و منيش نووسىينم نەببوو نەمدتوانى. نازناوى گەورە نووسىەر و لاپەرەيەكى گەورەم لـه رۆژنامـهى (الصبـاح) پـێ داوە لەڭـەڵ ويننەيەكـى گـەورە لـه چوارچيۆەيەكدا كە تېيدا خەندەى بۆ كچان كردووە لەگەل ئەوەشدا ليَناگـەرى. ئـارام نابيّتـەوە و لــه مندالْييــەوە ئاگـرى نــاو دلّـى ســارد نابيتهوه. له تەنيشتمەوە وەستاوە و گوينى لەو زرموكوتەيە و قيامەت هەسىتارە دەبىنىت سەرم لە ئاسمانەرە دەكەرىتە سەر زەرى، بەلام ومک ئەبولھەول لـه جێگەی خۆی وەستاوە. ھاورێيان و دوژمنان ون دەبىن و تەنھا روخسارى پياوانى بېگانـە دەبينـم. لـــى نزيـک دەبنــەوە و منیش سهرم له زهویدا دهشارمهوه. هیچکامیانم پیشتر نهبینیوه روبەروو. ئەوان روخسارى مىن دەناسىم بەھىۆى بوونى وينەكەم لەســەر پولـى پۆســتەكان و مــۆرەكان. يەكێكيـان لەســەر زەوييەكــە ســهرم ئـهم دیودیـو دهکات و ســهیری روخسـارم دهکات و پییان دەلْيّت ئەمە ئەر روخسارە نىيە كە ناسىيومانە. وتيان ئەي كەراتە كيْيه؟ وتى نازانم خودا دەزانيْت!

له چاوهکانیاندا ئەوه دەبینرا که له روخساری من زیاتر سل دەکەنەوه تا روخساری ئیمام. گەورەتر لەوەی که روخساری مرۆڤێک بێت. روخسار سپی وەک ئەوەی خوێنی تێدا نەبێت و ئێسکەکانی سەر وەک بەرد بێ جووله. گرژییهک به جەستەیاندا هات و سوجدەیان برد. هاواریانکرد ئەوە خودایه و یەکێکیان زیاتر لام نزیک بووەوه و روخسارمی تاریک و ئەسمەر به رەنگی زەوی بینی، دوور کەوتەوه و رایکرد و هاواری کرد: ئەوە شەیتانه. ئەوانی دیکەش ھەموو دوایکەوتن و ھەلھاتن. کاتێک رایان دەکرد یەکێکیان پێی له دەستم نا و یەکێکی تر پێی نا بەو ویسمەی لای قاچی

چەپمەوە كەوتبوو. ئيتر روخسارم لە زەوييەكەدا شاردەوە تا كەس نەمبينيّت. دواتر ھەستم بە دەستىكى نەرم كرد لەسەر سەرم. چەند روخسارىكم بينى كە دەمناسىين. كاتىكيش سەريان بۆ سەرەوە بەرز كردەوە و سەرنجياندام ھىچكاميان روخساريان نەناسىيەوە. دەنگىكى نەرمى ناسراو چرپاندى كە لە دەنگى سەرۆكى ئاساييش يان ھاوسەرە شەرعىيەكەمى دەكرد: ئەو نىيە. دەنگىكى تر لە دەنگى رزگارى كردووە، چونكە خوداى لەگەلە. دەنگەكان بەرزبوونەوە و مواريان كرد. بڑى ئىمام. ئىتر دەنگى تۆپەكان و تەپلەكانى جەژن دەھاتنە گوى. بىنيم ھاوسەرەكەم بە ھەنگاوى ئازايانەى وەك شىر تارمەى ئافرەتان جى دەھىلىت. كاتىكىش لە چاوەكان دووركەوتەو،

لهبهرم دانا و گیرفانهکانمی لـه ورده بهتـال کـرد و ئهنگوسـتیله_{کانی} هاوسـهرگیری و عهرشـی لـه پهنجهکانـم کـردهوه.

جهماوهر بهردهوام بوون له هاواركردن به ناومهوه و منيش له ژير زهمينه شاردراومه تهوه و له ههمان كاتدا لهسه شان وهستاوم و وتاری جهژن دهخوینمهوه. هیچ کهسیکیش ههست به ئامادەييم ناكات له يەك كاتدا له دوو شوينى جياوازدا جگه له هاوسىەرى شەرعيم و سەرۆكى ئاسايىش نەبىت. رۆكىتەكانى جەژن دەتەقينىرين و خەلكى ھاوار دەكەن و كەس نازانيّت كە مىن ئىمام نيم. منيش خودى خوم وا هەست دەكەم كە ئيمامى راستەقىنە و سهرۆكم. چاوەكانىم لىكدەنا و چېژم لـ گەورەيى وەردەگرت بن ئەوەى سەرۆك بم. بەبى ترس و بى ئەوەى كراسى (درع / پاريزگارى) بېۆشىم دەجوولايم لە تىرۆركردن ناترسىم، چونكە دەزانم که پیشتر تیرور کراوم و باشتر وایه ئیمامیکی تیرورکراوبم وهک لـ و مى هـ ه رئيمام بم. ئيتر ناوه نويد كم كرا به ئيمامى شـ هيد. نازناوهکه پیرۆزییهکی گەورەتری پیدام، چونکه من له مردن گەورەترم و بۆ ھەتايە لەسەر كورسى عەرش دادەنىشىم و نە لە دو ژمنان و نه له هاو رييانم ناترسم. ههروه کتوانای فرينم هه په له هـ ه وادا و رۆیشـتن لـه جیهانی یهکهمـهوه بۆ جیهانی دووهم و سـیٚههم، ترسم نییه له زلهیدز و هیزهکانی دیکهش و لهگه لگهورهترین ســهركردهكان دادەنىشـم و قاچـى چەپـم لەســەر قاچـى راسـت دادەنێم. له بهیانیاندا قاوه له زهوی باکوور دهخومهوه و نیوه روانیش لهگه ل خەلْكى باشوور نانى نيوەرۆ دەخۆم. لە ئيوارانيشدا ئيوارەخوانيكى تايبەتم ھەيە لەژير زەويدا لەگەڵ (جەواھر) له مالى خۆشبەختى. له تەنىشتىشىمەرە ھاورىيى تەمەنىم پىكى خۆشەرىسىتى و ھاورىيەتى

هەلدەدەيىن. نازناوەكەم پيبەخشى و لاپەرەيەكى تەواوى ھەيە و وينەيەكىش لەناو چوارچيوەيەكدا و ھەموو شەوانيكى پينجشەممان تا بەيانى ئاھەنگ دەگيرين و يادەوەريى لاويتى زيندوو دەكەينەوە. - ئەرى كورە ئەو كچەت لە يادە كە دەستدريزيمان كردە سەر !؟

ياشان به دەنگىگى بەرزەوە قاقا لىدەدەم و بە لەپى دەست دەدەم به رانيدا. ئەويش به ھەمان شيوه قاقا ليدەدات و دەستى بەرز ده کاته وه و دهدات به پانمدا. ساتیک دهستی له هه وادا دهمینیته وه وا دەزانيت كه رانى ئيمامه. دووبارە قاقا ليدەدەمەوە و دەدەمەوە به رانيدا و بيرم دينتهوه كاتيك له قوتابخانه له تهنيشتمهوه دانيشتبوو و يانتۆلنكى گرانبەھاى لەبەردا بوو، لەپشتەوە بە لەپى دەستى دەيدا بە دەسىتمدا كە لەسەر كونەكەي سەر پانتۆلەكە بوو. بۆ جارى سينههم قاقا ليدهدهمهوه و دەكىشمەو، بەو رانانەى لە رانى يلنگي دهکرد و پٽي دهلٽم: کوره ناوي ئهو کچهکهت بيرماوه؟ ئەويش بە قاقاوە دەليّت ناوى (جەواھر) بوو وەك قەيماغ سىپى و قاچەكانى سىپىيەتىيەكەيان ئاشكرا دەكرد، چاوەكانى گەورە و رەش و فراوان وهک چاوی حۆری. دەستبەجی میشکم لەم جیھانەوە دەچیت بق جیهانه که ی تر. به هه شت ده بینم دوورودریژ و سهوز منیش لهسلهر سلوندوس راکشلاوم و للهدهورم حۆرپلهکان بهرووتی لهناو رووبارەكەدا لەژيىر تىشىكى خۆردا مەلـە دەكەن. لەبـەر رۆشىنايەكە روخسارهکانیان دهناسمهوه و له نیوانیاندا روخساری هاوسهره شەرعيەكەمى تيدا نييە. ئيدى بۆ جارى چوارەم يان پينجەم قاقا ليدهدهم و دهكيشمهوه به رانيدا و دهپرسم. ئايا پياوي بروادار چهند حورى بق ههيه؟ دهليت: حهفتا يان حهفتا و حهوت و خودا دهزانيت. ئەى بۆ سەركردە يان ئيمام؟

۷٥

كەوتنى ئيمام

نووسەرە گەورەكە قاقايەكى ليّدا و ژمارەيەكى خەيالّى ليّدا، بەلام خەيالّى ئيمام گەورەتىر بوو. پاشان لەناكاو ليّى پرسى ئەى چى سەبارەت بە ھاوسەرە شەرعيەكانمان گەر لەگەلمان ھاتنە بەھەشتەوە؟ ھاوريّى تەمەنيش وتى: ھاوسەرەكانمان ناچنە بەھەشتەوە. وتم ئەى گەر رويدا و يەكيكيان ھات؟ وتى خودا دەيگۆريّت بە حۆريەكى پاكيزە، چونكە بەھەشت ھاوسەرى شەرعيى تيّدا نييە، گەرنا چ جياوازىيەك ھەيە لە نيّوان بەھەشت و زەويدا

° ____ = ×

نایاکیی شەرعی

لە كاتەوەى خوشكەكەم بە خۆشەويستى مردووە، روخسارى دايكەم نەبينيوەتەوە لەوەتەى لەدايك بووم. داپيرەش بە دايە حاجى بانگ دەكەين. لە خانەى مندالآن لەدەورى كۆ دەبووينەوە و چيرۆكى روحى جنەكانى بۆ دەگيّراينەوە. جنى حۆريى دەريا شەوانە بە ليّوارى دەريادا دەروات. سەرى ئافرەتە و كلكى ماسييە. لە نيّوانى دەستەكانيدا پياو دەبيتە بوونەوەريكى ديكە. جادووى لى دەكات و دەيگۆريت بە ماسى يان بەرخيكى بچووك يان بە مەر. بە بيّدەنگى باعە باعيەتى و خۆى لـە قاچوقولى ئافرەتيكى ديكە ھەلدەسوى بى بە بىيتەنگى ماسييە. لە يايە دەكتە مەروبىيەكەم بە بىيە بە بىيە بەرەريكى دىكە ئافرەت و بىگۆرىت بە ماسى يان بەرخىكى بچووك يان بە مەر. بە بىيدەنگى بە بواناى جادووى ھەبيت. تا تەليسىمى جادووى ئافرەتى يەكەم بەيەراناى جادووى ھەبيت. تا تەليسىمى جادووى ئافرەتى يەكەم بەرەرزىيەكەرە بروات و ئەوەى بىر بچىتەوە كە ئافرەتىكى دروستى مەربەرزىيەكەرە بروات و ئەوەى بىر بچىتەوە كە ئافرەتىكى دروستى مەربەرزىيەكەرە بروات و ئەوەى بىر بچىتەوە كە ئافرەتىكى دوستى مەربەرزىيەكەرە بروات و ئەوەى بىر بچىتەوە كە ئافرەتىيكى دوستى مەربەرزىيەكەرە بروات و ئەوەى بەرەن بەشكەنى بەيتى بەيەرە بە مەرەرەن يان پشىلەيەكى بېيو كە كەلكەرە بە كەردوى يەرە بە بىيەر بە

Y٧

كەرتنى ئيمام

دین و دەچن. شەو بەدوای شەودا. ھەزار و یەک شەو دەتویتهوه سەرەتا لە كۆتاییدا وەک چۆن رۆژ لە شەودا دەتویتەوه. دەنگی نەدەپچرا و چیرۆكەكانیشی كۆتاییان نەدەھات تا سەرلەنوی دەست پی بكاتەوه. لە پچران دەترسا. وەک ئەوەی گەر چیرۆكەكە كۆتایی بیت وەک شەھرەزاد ژیانی ئەویش بەكۆتا دیت. شەھرەزاد كیه دایه حاجی؟ ئیتر سەرلەنوی چیرۆكەكە دەست پی دەكاتەوه. پیاوەكە ئافرەتەكەی خۆی واز لی ھینا بۆ ئافرەتیكی دیكە كاتیک گەرايەوە ئافرەتەكەی لە ئامیزی كۆیلە رەشەكەدا بینییەوه. هاوسەرەكەی كوشت و سویندی خوارد كە ھەموو شەویك پاكیزەیەك بكوژیت. زەوی دادەنیشیت. ھەموو شەویك پاكیزەیەك بكوژیت. زەوی دادەنیشیت. ھەموو شەویكیش شمشیرەكەی ھەلدەكیشا و لە میردەكە سپیپیستیک بوو لە نەوەی پادشاكان و لەسەر عەرشی زەوی دادەنیشیت. ھەموو شەویكیش شمشیرەكەی ھەلدەكیشا و لە میردەكە سپیونین دەخاتە شوینی پادشا شەھرەیار؟ پاشان لە ناخیەوە دەنگیك دیت كە لە دەنگی پادشا شەھرەیار؟ پاشان لە ناخیەوە دەنگیك دیت كە لە دەنگی

پیم بری، بەلام ئەو ھەر بەردەوام بوو لە چیرۆكخویندنەوە، بەلام پادشا ناپاكیی لە شاژن دەكرد لەگەل جارلايەيەكی رەشپیستدا. پاشان وتی: جا چییه كچی؟ ناپاكیی پیاوان لـه هاوسـهرەكانیان به فرمانی خودا ریکهپیدراوه، بەلام ناپاكیی ئافرەت لـه شـهیتانەوەيه.

كاتیک مندال بووم هەمیشه پرسیاری ئەوەم کردووه کە بۆچی پیستی پادشاکان سپییه و پیستی کۆیلەکان رەش؟ من پیستم ئەسمەر بوو ئایا لە نەوەی كۆيلەكانم؟ دایه حاجیم تفیکی کرده سنگی کراوهی کراسەکەی و هاواری کرد: اعوذ بالله من الشیطان الرجیم. دوور له تۆ. تۆ له نەوەی گەورەکانیت.

Y٨

لەوەتەى لـه خانـەى مندالانـدا چـاوم ھەلَھێنـاوە ھەمىشـە گويم ليّيان بووە بـە كچى خودا بانگيان كردووم. لەوەتەى دايە حاجيشم مردووە لـه ئاوينەكـەدا سـەيرى پيسـتە ئەسـمەرەكەم دەكـەم. لـه خەونەكانمدا روخسـارى باوكم بـه سىپييەتى وەك روخسارى پادشا شـەھرەيار دەبينـم. لەكويـوە ئـەو پيسـتە تاريكـەم بـۆ ھاتـووە؟ ئايا دايكم ناپاكيى لـه باوكم كردووە لەگەل كۆيلەيەكى رەشدا؟ ئايا من كچى شـەيتانم و كچى خودا نيم؟.

خومم دەبىنيەوە لە تارىكىيەكەدا رام دەكرد و كەسم لەگەل نەبوو جگە لە سەگەكەم مەرزوق نەبىت. لە پىتىتىشمەوە پياوانىكى زۆر بە دوامدا رادەكەن و كلاوى سەربازىيان لەسەردايە لەپىتىتىشىانەوە سەگەكانيان ھەناسەبركىيەتى. خەرىكم دەر دەچم كاتىكى سەر دەكەومە سەر بەرزاييەكە بىق نىيرانى رووبار و دەرياكە. ھەواى ئەق شوينە سىنگم پردەكات. لە مندالىمەوە سۆزىكم ھەيە بىق ئەق ھەوايە و بەرامەى دايكم پېش ئەوەى بمريت. شوينىينى باوكم لەق ھەوايە ھەبوو پېش ئەوەى ھەلبېت. دەمتوانى لەدەستيان ھەلبېم و ھەوايە ھەبوو پېش ئەوەى ھەلبېت. دەمتوانى لەدەستيان ھەلبېم و مەكلەكە بەر رىگار بىكەم، بەلام بىرم ھاتەوە و وەستام. لە وەستانەكەمدا خۆم رزگار بكەم، بەلام بىرم ھاتەوە و وەستام. لە وەستانەكەمدا مەرلەكە بەر پىتىتم كەوت. ئەوان ھەيشە لە پىتەكانم بىر گوللەكە بەر پىتەتم كەوت. ئەوان ھەيشە لە پىتەكەنم بىر ۋەمەركىز رووبەرووم نەدەبوونەمە. پېش ئەوەى پىتەكانم بىر و ھەرگىز رووبەرووم نەدەبوونەم يېش ئەوەى پىتەكانىم بىر

هەموو شتيٽڪ لەناكاو

سەرم بۆ ئاسىمان بەرز كردبوۋەۋە و نىشانەكان لەسبەر سىنگم بوون، تەسىبىحىكى پيرۆزى كەعبەي شەريغم بەدەسىتەوەيە و تیشکهکانی جیهانهکانی یهکهم و دووهمیش وهک ئاوینهیهکی بازنهیی لەدەورمىن. ھاوارەكانى گەلانى جيھانى سىيۆھەم و چوارەم لـە گويمدا دەزرنگايەوە: برى ئىمام پەيرەوكەرى شەريعەت. روخسارى خۆمم لـه ئاوينهكانـدا بـه سـهد روخسـار دهبينـي تهنهـا روخسـاريك نهبيّت. نهوهد و نق روخسار هیندهی ناوه جوانه کانی خودا. هه ر کاتیکیش سەرم بەلاى چەپ يان راسىتدا بسىووراندايە رێژەى روخسارەكانم زیادی دەكرد. كه له ژير رۆشىناييەكاندا وەسىتابووم وله ژيرەوەم عەرش و لەدەورىشىم ئەندامانى حيزب اللـه و و نەيارى شـەرعى لـه حيزبي شهيتان ههبوون. زلهيزهكان و هيزه بچووكهكان و ئالاكاني ئازادی و دیموکراتی. دەنگم به خویندنهوهی وتاری سهرکەوتن زولاله و رۆكىتەكانى جەژنيش دەتەقيىن. خۆشىيەك دەيگرتىم و بهبی مه سهرخوش دهبووم و دهلهنگام دهکرد. له و لهنگاندنهم

لەناكاو روخسارەكەم كەوتە خوارەوە و بۆ نيوانى قاچەكانم لەسەر كورسىيەكە. قاچەكان بەسەر زەوييەكەدا رايان دەكرد و لەناكاو جاريّك پيّيان لـه قاچم دەناو جاريّك كورسىيەكەم لەسەر پشتى مەلّگەرابووەوە ھەر چوار قاچەكەى بەرەو ئاسمان بوو. بەملاولاى خۆمدا دەسورريّم.. لەناكاو چى رويدا؟

نەيارى شەرعى لە تەنىشىتيەوە وەسىتابوو دوورى لە عەرشەوە تەنھا بوونى سەرۆكى ئاسايىش بوو، لەناكاو گوينى لـ دەنگېك بوو دەپرسىيت ئايا لەناكاو قيامەت ھەسىتارە. پاشان زانى كە ئەرە دەنگى ئىمامە لە ژىر كورسىيەكەدا لە تەنىشىتيەرە راكشارە. دانایی نهیاری شهرعی توندبوو و لهناکاو کورسییهکانی کهشتیی نوحى بەيەكمەرە بەسىتەرە ھەررەھا ئاشىكراكردنى تېشىكى نمەرەرى و کوتایی دونیا. نووسهری گەورە سەری کردبوه نیوانی قاچەکانی و لەناكاو بۆ يەكجارى بە حەوانەوە چاوەكانى لىك نا. بە چاوى نيوه كراوهوه وتى بيركردنهوه له رۆژى دوايى به ميشكيكى دونيايى له شهريعهتدا بوونى نييه. ههر وهک هيچ زانيارييهکمان نىيە سەبارەت بە رۆژى دوايى تەنھا ئەرەندە نەبىت كە لە قسەكانى خودادا هاتووه له قورئاندا. ههر كهسيكيش به دليكي پر برواوه قسمه کانی خودا بخوینیته وه بوی ده رده که ویت که روژی دوایی رووداويکي کهونييه و هيچ پهيوهندييهکي به زهوي و خه لکهوه نييه، بەلكو ھەموو كەون دەگرىتەوە. خوداى گەورە دەفەرمويت: (وَنُفِخَ فِ الصورِ فَصَعِقَ مَن فِي السّمَاوَاتِ وَمَن فِي الأَرْضِ إِلّا مَن شَاءً)، قسمه ي خوداش نه قسه لهسهرکردن و نه نهیاری شهرعی و ناشهرعی قبول ناکات، چونکه قیامهت ههموو کهون دهگریتهوه زهوی و ئاسمانهکان و تەنھا كەسىيكى كە بە فرمانى خوداى لى بەدەر دەكريت جينشىنى

۸١

كەوتنى ئيمام

خودایه لهسهر زهوی له جیهانی مروّقایه تیماندا ئه ویش ئیمامه. قسه کانی خودا ئاماژه به دانیشتوانی هه موو هه ساره کان و مانگ و خور و ئه ستیره که ونییه کانی دیکه ش ده کات که چاره نووسیان و مخور و ئه ستیره که ونییه کانی ده مردنی له ناکاوه. خودا و می چاره نووسی دانیشتوانی زه وییه که مردنی له ناکاوه. خودا ئه و می به پروونی باس کردووه که پرژی دوایی له ناکاو دیت و می فهرمویه تی: (أفأمنوا أن تأتیه م غاشیة من عذاب الله أو تأتیه م ألساعة بغته)، خوداش پیویستی به هو کاره کانی تیشکی نه و موی نییه بو هه ستانی پرژی دوایی و هو کاریک نییه نه یبیت بو و یزانکردنی که ون هه مرکاتی و یستی و له ناکاو.

خۆشىحالى لە چاوەكانى ئىمامىدا بە روونى ديار بوو بە رەوانبيترى نووسەرى گەورەى و بەرفراوانى رۆشىنبىرى ئايىنى و گرنگىدانى بە شەرىعەت. خۆشىحالى لە چاوەكانى نەيارى شەرى گۆزىكىدانى بە شەرىعەت. خۆشىحالى لە چاوەكانى نەيارى شەرى كۆرا بىق شىيرە قيىن و ئىرەيىبىردن. دەستى كرد بە وتاردانىكى لەوەى نووسەرى گەورە دوورودريترتىر و تييىدا ئەوەى سەلماند كە پەيوەندىي ھەيە لەنتوانى رۆژى دوايى و تىشكى نەوەوى كەر دەقتكىش لەق بارەيەۋە نەبىت لە قورئاندا. پاشان سەرۆكى ئاسايىش ھەستا و ئەي تۆزەى لە خۆى كردەۋە كە پيوەى نىشتبوو ۋ ۋەك تىشكى لەۋتىزەى لە خۆى كردەۋە كە پيوەى نىشتبوو راكشاوى ئەمانەتى خوداكىيەكەدا دەبرىسكايەۋە و راى كرد. مەر يەك لە سەرۆكى چىزب اللە و سەرۆكى چربى شەيتانى بە راكشاوى ئەمانەتى خودا كرد و جىيەيىتىت. تەنھا نووسەرى گەورە لەنيوانياندايە و بە سەرسوورماوى دەمى كردووەتەۋە و ئازايەتيى لەنيوانياندايە و بە سەرسامى كردبوق لە گوزارشىتكردنى رۆژى دوايى دەيىرى شەرىي سەرسامى كردبوق لە گوزارشىتكردنى رۆژى دوايى دەيىرى سەرىي سەرسامى كردبوق لە گەزارشىتكردى بەزى دەيي كەر

خەندەيەكى فراوانيان بۆ يەكتر كرد درێژ بووەوە لـە گوێى چەيـەوە ىۆ گوينى راسىت و سىەرى ھەر يەكەيان لەنيوانى قاچەكانى بوو و ئىمامىش بەبىدەنگى لەنيوانياندا. ھەر دووكيان ليويان جووت كرد و چاوەروانى قسىمى ئىمام بوون، چونكە قسىمى ئەو كۆتا قسىميە و هیچ پرسیار و قسهی لهسهر ناکریت. ئیمام بهبیدهنگی مایهوه وەك ئەوەى بۆ ھەتايە قسىە نەكات لێرەدا سەرۆكى نەياران پرى دايه خوى و پرسى: ئايا ئيمام ليرهيه؟ پرسيارهكه وهك كوفريك وا بوق، وهک ئەوەى بېرسىنت ئايا خودا لېرەيە؟ ئەقە يرسىدارىكە گوزارشت له کوفر ناکات هیندهی گوزارشت له بروابوونی دوو هننده یان حهزی گرنگیدان به بروای دل و بروای میشک دهکات. ئىدى يرسىيارەكە بورە رورداو سەربارى ئەرەي كە ھەمور مندالتك برسيارى ئەوەيان دەكرد و خاوەنى پرسىيارەكەش يالەوانتك بوو له پالهوانهکانی نهیاران. لهژیر کورسییهکهیهوه نووسهری گهوره به چاویکی حەسبودیکردن سبەرنجی دا و گەرایبەوە لای ھاوسبەری چواردمی و لیوهکانی بهکراوهیی مایهوه و سویند و تهلاقی سی به سيني خوارد كه تەنھا ئەرە پيلوەكانى ھەلبريوە و ئەو ساتە میژووییهی بینیوه، ههروهک ههموو پیاوان له نهندامانی حیزب الله و حيزبي شهيتان نهيانتواني چاوهكانيان بكهنهوه، چاوهكانيان بەداخىراوى مايەوە وەك ئەوەى لەناكاو مردبىن تەنھا سەرۆكى ئاساييش نەبيت كە لەناكاو ون بوو.

حەزى خۆشەويستى

a fer harden strand and strand and a second

a state of the state of the

هیٚشتا له قوتابخانهی پهریستاران بووم و (نعمت الله)ی خوشکیشم لهپیناو خوشهویستیدا. (فزل الله)ی براشم چوو بو جهنگ، بووه قوربانی نیشتیمان. منیش نامهوینت بیمه قوّچی قوربانی. شهوانیش ههلدهسام و قسهکانم لهبهر دهکرد تا له تاقیکردنه وهکان بیانکهم. پاشان ئاههنگی دهرچوون و پیدانی بروانامه ی خزمهت و گویّرایه لی. پهرستارهکان به ریزبه ندییه ک به به ردمم سهکوّی شانوکه دا دهرویشتن. دهرچووهکان نازناوی (خزمه تکاری نمه نهی)یان پی دهدرا. جلوبه رگی سپی دهپوشی و قریشی به پارچه یه کوماشی شاش ده به ست. پاشان به ههنگاوی هیّواش له ریزه که دا دهرویشت. کاتیکیش دهگهیشته سهکوّی بق سائوکردن دهنوشتایه وه. له سه سهکوّی شانوکه بو سائوکردن دهنوشتایه وه. له سه سهکوّی شانوکه به گهوره ئافره تانی ده وله تایه وه. له سه مهنیوانیاندا هاوسه ری ئیمام له سه رکورسییه که پالپشتیکی سه دری هه بو داده نیشت. لای چه پیشیه و مسهروکی ریکخراوه

خيرخوازييه کان به روخساريکی مەتاتىيەوە دانيشتبوو. لای خىرمىن مى سەرۆكى پەرسىتاران كە ويسامى بەخشىندەيى راستىشى سەرۆكى بەرسىتاران كە ويسامى بەخشىندەيى راست. به سنگیهوه به دهرزییهک لکینرابوو. لهدوای ئهوانیشهوه ب» ریزبهندییه کان ده هات. بینوه ژنانی شه هیدان و دایکانی ریزبهندییه کان ده مان نیز دان ريد. نموونه يى و بهخشــهرانى خيّرخـوازى. ههمــوو يـهک شــيّوازن و مموں کەس ناتوانىيىت لىكيان جيا بكاتـەوە. بەبىدەنگـى دانىشـتوون و يەنجەكانى دەستيان لەسـەر سىنگيان كردووە بەيەكدا. كاتىكىش پری هاوسهری ئیمام هه لدهسا ههموو هه لدهسان. دهسته کانیشیان وەك خۆيان لەسەر سىنگيان بە تىكەللى. بە ھەنگاوەكانى وەك له پرسهدا بم له سهکۆکه نزیک دهبمهوه. دهمبینی کاتیک به ينوه وهستابوو، هەروەها كاتنك دادەنىشت لـه هاوسـەرە نويكـه بالای کورتتر بوو. خەریکە لەپشىتى سەكۆكەوە سەرى ون . دەبىنت. كە كەمەرىشى حجابىكى كە جۆرى حەريرى ھاوردە پيچرابوو. ملوانكەيەكى لـە ئەلماسى تيوە ئالابوو تيشكى خۆرى پیچەوانـه دەكـردەوە و ملوانكەيەكـى تـر لـه گەردنـى ئالابـوو، هیمایهک لهسته ممکی و بازنگ له مهچهکیدا و تُهنگوستیلهکان له پەنجەكانىدا. ھـەر كاتىك دەسىتى بـەرەو پىشـەوە يان دواوە دەجوولاند تـەواوى كـەون بـە ھـەزاران تيشـك دەلەرىيـەوە.

كاتیک له خانهی مندالان دەر چووم، ئەم دیمەنەم بینیبوو. لەسەر كورسىييەكەی سەرۆک پياویک دانیشتبوو خەریک بوو نەمدەناسييەوە. سەریکی گەورەی بی مووی ھەبوو سنگیشی پری موو. ھاوسەرە ئافرەتەكەشى قەبارەی گەورەتر و سەرتاشراو بەبی حیجاب. ئافرەتانی ریکخراوە خیرخوازىيەكانیش ھەموو يەک شىيوە. جەستەيەكی چوارگۆشەی گۆشىتن و سەریکی

10

كەوتنى ئيمام

بچووک به دەرزی پێچراو. دوو قاچی ئەسىتوورىش لـه کاتی دانىشىتندا لـه هـەوادا دەلەرىنـەوە. كاتێكىش دەرۆيشىتن تەقەتەقی پاژنە بەرزەكانيان دەھـات.

پرد جرد یا برد و مرگرتنی بروانامه و له سهکۆکه نزیک نۆرهی من هات بۆ وهرگرتنی بروانامه و له سهکۆکه نزیک بوومهوه. دهسته نهرمهکه بهرهولام هات و ئهستیرهکان پرشنگیان دهدایهوه. جهسته چوارگۆشهکانیش به پاژنه بهرزهکانیانهوه له ههر دوو بهر وهستابوون. دهسته خرپنهکانیان به تیکهلی له ههر دوو بهر وهستابوون. دهسته خرپنهکانیان به تیکهلی له مهر دوو بهر وهستابوون. دهسته خرپنهکانیان به تیکهلی له دهستیک له مهر سنگهکهوه به جوولهیه کی قورس ده جوولا تا له دهستهکهی تر بدات. پاشان چهپلهیه کی وه که ها سهدانیکی پچ پچر ده بیستریت.

بروانامه که وهر گرت و هه ژانیک له دلمدایه. که میکی په نجه کان به دهستم که وتن وه ک به رکه و تنیکی کاره بایی. دواتر به هه لپژان و خوشیه که وه به ریّی خوّمدا روّیشتم. زانستم هه لگرتووه و به ده نگی به رز هاوار ده که م. الله و نیشتیمان و بژی ئیمام. خوشکه که م بوّ ته نها پیاویک مرد من بوّ هه موو که س ده ژیم. یان سه ربه خوّیی ته واو یان مردن و کوتایی. به روّژیش له برینداریکه وه بوّلای یه کیّکی تر به سه تلّی میز و پیساییه وه دیّم و ده چم. شه وانیش ئیّشک ده گرم بوّ بیستنی هه نسک و هاواره کان. ده مبینی له به رتیشکه کره که دا راکشاوه و به روخساریکی هه لبز رکاوه وه رووی له من بوو.

لـه تاريكييهكـهدا دهچمـه لاى و دهلْيّـم: فـزلّ اللـه چـوو بـن بهرهكانى جهنگ ئايا لـهوى بينيوتـه ئايا هيّشـتا دهژى؟ ئهويش

دەلىيت: فزل الله كينيه ئايا ميردته؟ منيش پيم دەوت براى دەلىيى. شىرىمە و لە خانەى مندالان بوو. پاشان قسەكە تەواو ناكەم شیریس و بیدهنگ دهبم. ئهویش ده لیّت: بۆچی بیدهنگ بووی؟ منیش و بینہ دەموت: چى بلیّم؟ دەيـوت باسـى خۆتـم بـۆ بكـه. باسـى چى بكەم؟ باسى ھەمىوى شىتىك. منيش نەمدەزانى باسى چى بكەم. بكەم؟ باسى ھەمىوى شىتىك. منيش نەمدەزانى باسى چى بكەم. بت م. ژیانم پریتی له نهینی و ههر کات دهست به قسهکردن دهکهم دیام ہیں۔ ہیچ نییہ باسی بکہم. بہ قوّلہکانی وہک دایک لہ ئامیزی گرتم و وتی بنوو و مەترسىه. ئيتر چاوەكانىم ليكنا و نووسىتم، له خەوتنەكەمدا ترسىەكەم نەما. دەستمكرد بە باسكردنى ژيانم و لهگەل هـهر چيرۆكێكدا زمـان و دڵـم ئازاد دەبـوو و جەستەشـم وەك روحيكى بى جەسىتە دەفىرى. كە سەركەوتنەكەدا بۆ سهرهوه و لـهو كاتـهى خهونـم بـه سـهركهوتنهكهوه دهبينى ھەناسەيەكى قوڭم دايەوە. لەوەتمەي لەدايك بووم خەون بەو بهرزاییهی نیوانی رووبارهکه و دهریاکهوه دهبینم، دایکم وهستابوو و چاوه پوانی دهکردم و هیشتا به رامه هه ههوا هه له بیرمدایه، درهختهکه، بهردهکه، گهردهکانی ههوا، هه لی دەمرْم، چونكە ئەو نىشىتىمانم و بەرامەي ژيانمە، بە قۆلەكانم له ئاميزى دەگرم، سىنگم پر دەكرد وەك يەكەمين ھەناسەى كاتى لەدايكبوون و دوا ھەناسىمى پېش مردن. بۆ يەكەمىنجارە بۆنی دەريا و سويری ئاو و يۆد و ھەناسەكانی گژوگيا و گویچکه ماسی و و ماسی تازه دهکهم. خوممدایه دهست هاوای دەريا تا پرم بكات و نوقمم بكات. شاەوانە شاەپۆلە سپییهکانی بهرز دهبووهوه و له ئاسماندا وهک قوّلهکانی خودا له ئاميزى دەگرتم. ئەويش له تەنيشتمەوەيە و له ئاميزى

٨٧

كەوتنى ئيمام گرتـووم و قسـهم بـۆ دەكات: - حەزت لە ماسىيى برژاو ھەيە؟ - زۆر زۆر. - ئايا زياتر حەز لە ســەر دەكەيت يان كلك؟ - حەزم لە ھەر دووكيانە. پاشان پيکەنىنـە مندالىيەكـەى لـە كەونـدا دەزرنگايـەوە. ماسییهک فوی کردبیته خوّی و هـهوای دهریا بو ژیان برسی كردېينت. هـەر پينج هەسىتەكەشىي وەك شــەپۆل بەئـاگا دىتـەوە. رووناکیے ئەستىرەكانىش لەسسەر دەرياكـە وەك ئەلماس دەدرەوشىينەوە. گەلاى درەختەكانىش لەگەل شەپۆلى ھەواكەدا لـه بانگهێشــتێکدا دەتوێنــهوه. هــهر دوو چـاوه رەشـهکانیشــی بـۆ حەزى خۆشەويسىتى تا رادەي لەھۆشىخۇچوون فراوان دەبور. ئيتر چاوەكانى ليك دەنا و وەك مندال لەسىەر سىنگى دەخەرت و به هیمنی به گویچکهکانیدا دهیچرپاند: خوشم دهوییت.

والاردار الالتي محاجز والمائين والمنافع والمحاج والمحاج والمحاج والمحاج والمحاج والمحاج كاتيك خۆشەويستى كوير بوو

5.6 10

من هيشتا له حەزى خۆشەويستىدا بورم كاتيك خۆشەويستى بەرم دەكەوت ئيتر نەمدەبىنى و ھەسىتم دەكرد دلم بە قەبارەي ئەسـتېرەي خـۆر دەبېـت. جەسىتەشـم وەك گويٚچكـە ماسـييەكە و دەكرېتمەوە. هـەواى دەرياش هـەر پېنىج ھەسىتەكەم بەئاگا دېنېت. دەنگىشى كە گويچكەمىدا وەك چرپەيمەك وايمە. كە دوورەوە وەك هاواريكى دايك پيم دەگات. پرشىنگى شەوانەي ئەسىتىرەكانىش وەك برىسىكەى ئەلماسىن. ھىشىتا لـە رىزبەندىي پەرسىتارەكاندا دەرۆيشىتم. نازناوی خزمهتکاری نموونهییم هه لگرتووه. له جه ژنی سهرکهوتندا هاوار دەكەم (الله و نيشتيمان و ئيمام). لـه ترۆپكى خۆشەويستى و پەرۆشىيمدا ئەوەم بىرچوەوە كە خوشىكەكەم بە خۆشەويسىتى مرد. براكەشىم چوو بۆ جەنىگ و نەگەرايەوە. وتىم خۆشەويسىتى ژيانە نەك مردن. جەنگىش لەپىناو نىشىتىماندا خۆشەرىسىتيە. لە بەرەكانى جەنگدا خىرم بىنيەرە وەسىتارم و تفەنگەكەم بەشانەرەيە. ئامادەم بو مردن و نیشانه له دوژمنه کان ده گرمهوه. شهوانیش رامده کرده

كەوتنى ئيمام

تەنىشت ھاورىكانم. رامدەكرد و رام دەكرد، كە خەندەقەكەدا خۆم ده شاردهوه و دووباره رام دهکردهوه. له خهندهقهکهدا خوم دهشاردهوه و له سبکی زهوییهوه دههاتمهوه دهرهوه و رام دهکردهوه. له تاریکییهکهشدا روخساری دوژمنم دهبینی. روخسارهکهم دهناسی و هەڵـهم نەدەكـرد. نیشـانەكەم لـه خاڵێكى نێـوان هـەر دوو چـاوەكان دهگرته و دهستم به پهله پیتکهدا دهنا. رو خساره که ده که وته ســهرزهى و گويدم لــه تهپـهى قاچـمكان بـوو بــه پيدلاوى ئاسىنينهوه لـه زهویاندهدا. وامدهزانـی دوژمنهکانـن ئیتـر پامدهکـرد و پامدهکرد. لـه پێچـی سـهرکهوتنهکهدا لهنێوانـی رووبـار و دهرياکـهدا دهوهسـتام. لەببەر ئبەرەي ئەمبە ناوچەيەكى ئارامبە. شىرىننەكە و بەرامبەي ئبار و در مخته کان دهناسمه وه. به ههنگاوی هیدواش ده رویشتم و هه وام ھەلدەمرى. لە پشتىشمەرە گويم لە تەپەي قاچەكان بور. وتم دەبيت هاورییان بن و سهربازانی نیشتیمانن و له پیشیانهوه سهرۆکی ئاساييش دەروات و ويساميكى پنيه بۆم لەبريى ئيمام پيم بدات. کاتیکیش لیدانهکه لـه پشـتی دام، لام کردهوه و بـه سـهرسـوورمانهوه يرسيم:

بــق لێـم دەدەن مـن كـه لــه دوژمنـداوه؟ وتيــان ئــهوه هاوريێيـه و دوژمـن نييـه. وتم تا دوينـێ ئهو دوژمن بوو. وتيان ئهوه دوينـێ بوو، لهگەڵ ئەمرۆ جياوازه.

بەيەكەوە لە خەندەقدا

and the second second

and derivation have

چاوهکانی پهش و فراوان شوینی سهرسووپمانی ههموو کهونی تیدا دهبووهوه. له تاریکییهکهدا بهدهوریدا دهسووپانهوه. بهخیّرانی دهنگ دهجوولیّتهوه و دهنگیشی وهک ههورهگرمهیه. له زهوی نزیک دهبیّتهوه و به تهقینهوه دهکهویّته خوارهوه و بلّیسهیهکی ئاگر دروست دهکات. دهریایهک له گر و ئاگری سوور و چاوهکانی بهکراوهیی ماونهتهوه و شهو و پۆژی بۆ له یهک جیا ناکریّتهوه. ئاگرهکه کوژایهوه و تهنها دووکهلّیّکی پهش مایهوه و بهرامهی خوّلیش له لووتیدایه. لهژیر دهستی چهپیدا چهکهکهی ههیه و دهستی پاستیشی لهدهستی ئهودایه. دهنگیشی نه گویّیدایه: تهقهم لی کرد و کهوت. ببینه. سهری له لیّواری خهندهقهکهوه دهر هیّنا. هیچی نهبینی. دووکهلّیّکی چری وهک شهو بهبی تروسکاییهک له پوشنایی. تهنانهت پوخساریشی نابینیّت. مهری ناتبینم. و دهستی پاستیشی ایه دوستی و دور بووهو. بهبی تروسکاییه که ده بیش ناتبینم. له تاریکیه که وورد بووهو.

91

كەوتنى نيمام

بەلەپىتكەى چەكەكەيەتى و رووى چەكەكەشى ھىنشىتا لە ئاسمانە. وتى يەكىك كەوتووە و ھىنشىتا ھىتريىش ماون. لە تارىكىيەكەرا وتى يەكىك كەوتووە و ھىنشىتا ھىتريىش ماون. لە تارىكىيە يىنيم دەستى بۆ درىڭ كردووە و كاغەزىكى نوشىتاوەى تىدايە، بىنيم دەستى بۆ درىڭ كردووە و ئەم نامەيەى بدەرى. بە چرپە وتم: دايكت كىيە؟ وتى ئەو دايكمە و مالەكەي

به تەنىشىت خانـەى مىدالانەوەيـە و نـاوى خانـووى ئاسـوودەييە. زانيم كه ئهوه فزل الله يهو زيندووه هيشتا جهستهى ريك سەرى بەرزە. پيستى وەك رەنگى قور ئەسىمەرە و روخساريكى ھەلبزركاوى باريكى ھەيە. راسىتەوخۆ سەيرى چارەكانى دەكات بي ئهوهي چاوهکاني بٽ خوارهوه بجووٽينيٽ. له بريسکه چاوەكانيدا ئاسوودەيى مندالى ھەيـه. وتى ئايا لـه تارىكىيەكـەدا به ړوونی دهمبينيت مـن کچـی خـودام. ئيتـر بـه روخسـاری و چاوهکانی و بهرامهی قژیدا ناسیهوه. سهبارهت به نعمت الله پرسیاری لی کرد وتی به خوشهویستی مردووه، وتی ئهی تو؟ وتى من به خۆشەويستى دەۋيم. پاشان باوەشى پيدا كرد، وتى له نامه که دا چیت بۆ نووسیبووم؟ وتی بۆم نووسیبووی دایکه خەم مەخىق، لەبەر ئەوەى لەوەتەى لەدايك بووم نەمبىنيويت و نەشـچوومەتە خانـووى ئاسـوودە كـە تـۆ و خۆشمەويسـتى لين، بەلام مردن لەپيناو نيشتيماندا ژيانە لەپيناو تۆدا، ئايا ئەو ماوە زۆرە ونبوونەم بۆ ھەتايى دەبوريت؟ چاوەكانى ليك نا و وتى وهک ههمیشه دهتبینم و وهک ئهوهی دیارنهبوونهکهت دوینی بووه و تەنھا رۆژىك روخسارت لەپىشىچاوم ون نەبووە. ئىتر چاوهکانی لیک نا و لهسهر سنگی نووست وهک چۆن که مندال بوو وای دهکرد دواتر لهناکاو ههستا و زانی که چیتر مندال نییه

و نهویش بووه ته نافره تیکی پیگهیشتوو. پاشان له نامیزی گرت و ههستی کرد خهنده قه که بچوو که بق نه و له نامیز گرتنه و ته واوی کهون به قهباره ی نه ستیره ی خفره له چاوه کانیدا. نه ویش له خهنده قه که دا له نامیزی گرت و شوینه که ته نگه به ربوو، له نامیز گرتنه کیان پری زهوییه، کاتیکیش رووناکییه که ناشکرای کردن هه رله نامیزی یه کتریدا بوون، له و ساتی له نامیز گرتنه دا مهر دووکیان له نامیزی یه کتردا بوون وه کیه که سوا بوون، که مهر دووکیان له نامیزی یه کتردا بوون وه کیه که که سوا بوون، له مردن بترسیت، چونکه هه ردووکیان پیشتر مردون.

كاتیک زیاتر و زیاتر پیوهی دهنووسا و دهیویست تییدا فهنا ببیت، ئهویش به ههمان شیوه زیاتر و زیاتر پیوهی دهنووسا دهیویست تییدا فهنا ببیت. ههر یهکیکیان بووبوه ئهویتریان. ئهو ببووه ئهم، ئهمیش ببووه ئهو. هیچ هیزیکیش نییه له کهوندا یهکیکیان لهویتر جیا بکاتهوه، نه دهنگی توپهکان و نه روکیتهکان، نه هاواری هاوری و نه دوژمن، ههروهها نه دهنگی ئیمام یان شهیتان یا سهروکی ئاساییش.

پاشان چاوهکانم کردهوه بینیم به تهنیا له خهندهقهکهدا وهستاوم و کاغهزهکهش به نوشتاوهیی له دهستمدایه. فزل الله چیی لی هات؟ له دوورهوه گویدم له دهنگی ههناسه برکییان بوو بهدوامدا رادهکهن و به پیلاوه ئاسنینهکانیان له زهوییاندهدا. له تاریکییهکهدا دهستمکرد به راکردن و خوّم رزگار دهکرد. نهوانیش لهدوامهوه رایان دهکرد و سهگهکانیشیان دهوهری. منیش رامدهکرد و نهمدهزانی بوچی رادهکهم. خهریک بوو

كەرتنى ئيمام

لەدەسىتيان دەر دەچووم لە پيۆچى سەركەوتنەكەدا پيش ئەوە خۆر ھەلبيت، بەلام يەكىكيان لە پشتەوە ليّى دام. پيش ئەوە بكەوم و پيتەكانم بير بچيتەوە، وتم ئەو لە خانەى مىدالان لەگەلمدا بووە و براى شيريمە. وتيان تاوانەكەت دوو ھىندەيە لە دونيا و قيامەت، چونكە تۆكچى حەراميت و ئەويش كورى حەرام، نە لە حيزب اللە و نە لە حيزبى شەيتاندا ناوى نيە. ھىشتا رام دەكرد و تاريكىيەكەش بەردەوامبوو. گويّم لە

تەپ ەي پيڭلاوە ئاسىنىنەكانيان بوو لەدواممەوە. لە تارىكىيەكەدا ھەسىتى سىكم ھەڭدەگرم. لەژێر لەپى دەسىتمدا بەرزىيـە نەرمەكەي ومک خۆشەویسىتى. لـه دوورەوە دەنگى وەک دەنگى دايکم دەھات و بانگی دہکردم. کچی خودا وہرہ. ہیندہ لیے نزیک دہبووہوہ تا بەرم دەكەوت. باوەش بە يەكتردا دەكەين. لەرزىنىكى ناديار دەمگرىّت. گرژيـەك. بـە دەنگىكـى نـەرم دەچرپىنىت. مەترسـە من خودام و مەسىيحت دەبيىت. تارىكىيەك بەردەوام و منيش رادهکهم و کاغهزه نوشتاوهکهش له دهستمدایه. به پهنجهکانم گرتومه و له سنگمدا دەيشارمەوە. لەدوامەوە گويم له ھەناسە برِکێيانـه. وتـم ناتوانـن پێـم بگـهن پێـش ئـهوهى نامهكـه بگەيەنـم. ژيانى خۆم دەخەممە مەترسىيەوە لەپ<u>ى</u>ناويدا، چونكە ئەو ژيانمە. خۆم روبەروى مەرگ دەكەمەرە بە بەردبارانكردن وەك مريەم وای کرد لهپیناو لهدایکبوونی مهسیح، ههروهها وهک دایکم لەپيناو لەدايكبوونى مندا واى كرد. لـه پيچەكەدا لـه سـەركەوتنەكە لەنێوانى دەريا و رووبارەكە لە نزيكى ھێماى ئاراميەكە بەرامە^ى شـوينهكهم ناسـييهوه. وهسـتام و سوپاسـی حـودام كـرد بـق رزگاربوون. دەكرا رزگارم ببينت گەر نەوەستامايە تا نوينژ بكەم،

له پشتەوە ليّياندام. ھەمىشىە لە پشتەوە لى دەدەن و كاتيّك لا دەكەمەوە ھەلديّن. ھەرگيز رووبەروو نابنەوە. پيّش ئەوەشى بكەوم و وشەكان لەبير بكەم وتم من نويّژم دەكرد و بەرھەمى خۆشەويستيشم ھەلگرتووە، سەرۆكى ئاساييشىش وتى شتيك نييە بە ناوى خۆشەويستى ئەوە بەرھەمى گوناھەيە.

363 C

 A second sec second sec

ترسى به كۆمەڵ

شەوى جەژن كاتێك تەپڵ و زورناكان لێدەدران، لاشەكەيان دۆزىيەوە لەسەر رێگاكە فرێدرابوو لاى خانوەكە لـە نزيك پێچى بەرزاييەكەى نێوان دەريا و رووبارەكە. بينييان لەسەر پشت كەوتووە و چاوە رەشەكانى بەرەو ئاسمان كراونەتەوە. روخسارى بێجووڵـﻪ و كەون بێجووڵـﻪ ھەموو سـەيرى دەكەن و ھەواى شەويش تەنھا يەك تاڵە مووى قژى ناجووڵێنێت و لـە نزيكى كونه لووتەكانى موو ھەيە. پێستى وەك رەنگى قور ئەسمەرە كاتێك بۆشىنايى مانگى دەكەويتـە سـەر سـپى دەنويّنيٽت وەك حۆريى بەھەشت يان پـەرى دەريا. تـەواو رووت وەك چـۆن لەدايكبووە نە جلێك نە كراسيك نە پانتۆڵێك. لـە روتبوونەوەكەيدا سـەربارى مردنى گوناھبارى دەبينرا، چونكە ئافرەت نـە لـە ژيانيدا و نە لـە لەبەر دەميتنيت گەر دشداشەكەشى لينيٽتەوە دشداشەكەى لەبەر دەميتنيت گەر دىداشەت ئەر لەبەر

ناکریت بی پانتول بیت نه پیش مردن و نه دوای مردنیش. پشتی لهسه ر زهوییه که بوو پوخساری به ره ئاسمان و گوی مهمکه کانیش وه کدوو میووژ هه لتوقیو و له نیوانی قاچه کانیشی برینیکی قوول له گوشته که یدا و دهستی چه پی به سه ر برینه که وه یه وه ک ئه وه ی بیشاریته وه. مادامیش ده یشاریته وه ئه وه خودی خوی دروستیکردووه و خوی خویی کوشتووه. خوکوشتنیش تاوانه. یاخی بوونه له ویستی خودا، ته نها خودا بوی هه یه بکوژیت. ئیتر له دوای مردنیشی و له چاوه کانیاندا تاوانه که ی بووه دوو تاوان روو تبوونه و کوشتن . تاوانی سینهه میشان بو زیاد کرد که به بی دایک و باوک له دایکبووه، لای ئه وان هه تیوی عه یا بوو، ئیتر ناوی سیانی بی باوک و بی باپیر بوو له ناو ئه و فایله شینه ی نووسینگهی ئاساییشی سه ر به دایک، له پیش هه ر ناویک تاوانیکی سیانی هه بوو. کوشتن و پوو تبوونه و هم تیوی داوان کان داین که دایک و می به می می داون که و ناوان که دایک و می بود که دایک داین که دایک دایش می به می می بود که داین دایک و باوک له دایک و بی باپیر بوو له ناو ئه و فایله شینه ی نووسینگه کاساییشی سه ر به دایک، له پیش هم دناویک تاوانیکی

ئەو شەوە جەژن بوو. سال سوورايەوە و جەژنى قوربان و جەژنى سەركەوتن ھاوتابوون و جەژنەكە بووە دوو جەژن، خەلكەكەش لەژيدر رۆشىناييەكەدا كۆ بوونەوە و ھەلتروشىكان. روخساريان دريدژ و ھەلبزركاو و خۆلەميشى رەنىگ و ئيسكى سەريان لە نزيكى لووتيان بەرز بوو. لە كونەكانى روخساريانەوە قسەو دووكەلەكانيان دەكردە دەرەوە. لەژير سميلە دريژەكانى سەر ليوەكانى سەرەوەيان ھەناسەكانيان وەك كۆكە دەھاتە دەر. لەگەل قسەكانيان و دووكەلەكاندا قوتيان دەدايە سىنگيان. دەپژمين و بە ئاگاوە سەرنجى ئاسمانيان دەدا و چىرۆكەكانى سەبارەت بە پادشاكان و خوداوەند و دينو و جەكانيان دەكونى سەبارەت بە رەت ئاكى ھاورييان لەق كاندا دەدا و خىرۆكەكانى سەبارەت بە

كەوتنى ئيمام

دەپەرسىت. يەكىكى تريان وەلامى دەدايە و دەيوت: ئەرى بەخوا دەپەرسىت. يەسپى قىلىمەرا تىا كچىنكى پاكىزەمان بىق نەكردايەت خوداى لافاو لىمان نەدەگەرا تا تېلات بىلىمان بىلىمان خودای لاف یسین قوربانی. ئەق ھەزى بە ئافرەتى تەلاقىدراق قايان ھاۋسسەرگىرىي مورباسی. - روینی نهدهکرد. یهکینکی تریان دهیوت: خودایهکی کردبینت یان بیوهژنی نهدهکرد. یهکینکی تریان دهیوت: خودایهکی دردبیت یک ... زورداربو هاوریدیان. یهکیکی تر دهیوت: ههمو خوداکان به رورد،ربین میں میں دوری مالی جووتیارہکانیان دہدا و شیوہیہ بوون، سے بازہ کان دہدا و سيري بې مربي پاکيزهکانيان دهگرت. کچهکان خۆيان لهناو فرنهکاندا يان له ژير کارا له کایهنه کاندا دهشاردهوه. خوداش به توورهیی دهمایهوه و تهنها خوينى پاكيزەيەك ئارامى دەكردەوە. يەكيكيان دەيوت: نـە پادشا شـهرەيارىش لـه سـەردەمى خۆيدا. يەكىكى تـر وەلامىدەدايـەوە: تەنھا پادشا شەھرەيار، ھەملوو پادشاكان بەو شىيوەيەن تا ئەمرۆشى لەگەلدا بىت. لەناكاو بىدەنىگ دەبىن و قسمەكانيان لەگەل هەناسەكانيان و دووكەلەكانيان قوت دەدەنـەوە و بەچاويكى ئاگاوە ســەرنجى دەرگاى ئاســايىش دەدەن. جەســتەيان لەســەر ئىسـكى ئانیشک چالیکی له زهوییهکهدا دروست دهکرد. ریزبهندییهک له ميرووله ي بن دهچوو و پادشا ميينه که يان له پيشيانه وه. ئيسکه ئەسىمەرەكەى بە رەنگى زەوى دەبىنىن. دەزانىت كە ئەوە زەوى نييه و دەكريت له ههر ساتيكدا بجووليت و بكەويت بەسمريداو پانی بکاتهوه. پادشا میینه که ئاراسته کهی ده گۆړیت و به دهوری ئیسےکه که دا دهسور پنته وه و ریگه یه کی دیکے می دوور له چاله که دەگرىتەبەر. ھىللە رىكەكە دەچەمىتەرە بەدوايدا تا دوربارە رىك دەبىتەرە و درىخ دەبىتەرە. بىلبىلە رەشەكانيان لەژىر رۆشىناييەكەدا خستوهته سهر ئهو سوپايه له ميرووله و دهست دهدهن به دەستدا. ليوەكانيان دەكرۆژن. سوپايەك لـ نيرينـ دواى مييينەيەك

کەوتورە! فرمانى خودايە بەسەرياندا كە كۆپلە بن و تا ھەتايە لهسهر سكيان بخشين. پشتى دەستيان ماچ دەكەن و سوياسى خودا دەكەن. ريزبەندىيەكەيان ريك و پيك نىيە تەنانەت گەر ياسەوانەكەشىيان بەدارەوە بىت و سەرۆكەكەشىيان نىرە مے نىيە. دەكۆكن و دەپژمن و دووكەل لـ نيرگەلەكانيان بـەرز دەكەنـەوە و ئنسكى ئانيشكيان دەگۆرن و دەكەونە سەر لاكەي ترى جەستەيان. گونچکهکانیان دهنگی روکیتهکان و هاوار و سرودهکانی تیدایه. سريان دەكەرىتەرە كە جەژنەكانى سەركەرتن و قوربانە ھەر دور ىەيەكەوە. سال سىوورايەوە و لەگەل ئەو دوو جەژنەدا يادى رۆژى لەداىكىوونى ئىمام ھاتە پېش و بووە (سى جەژن). شەو و تارىكى دادنت و ييلوهكانيان قورس و خەوتيزاو دليان وهك بەرد قورس و ئاگر هنشتا لهسهر نيرگەلهكانه. مردوهكانيان له جەنگدا بير ديتهوه له گه ل ونبو وه کانیان که نهمردوون و نه گهراویشنه تهوه، دهست و قاچ براوهکانی له پشتهوهش، رهجمکراوهکان له پیاوان و ئافرهتان، گيراوهكان له ههر دوو رهگهز و كهمئهندامانی جهنگ و شههيدهكان. هەروەها ئەوانامى مردنيان لەگەل شىرى بەيانى خواردەوە و بە تيشكهكه لهناوچون. ئەوانەشى كە ھېشىتا نەمردوون و ھەر دەبىت بمرن به فرمانی مهولانا. پاشان دوا قوم له نيرگهلهكه دهدهن و دووكەل كۆتايى يندينت و ئاگرەكە دەكوژيتەوە، دواھەمين قسەش قوت دەدەنلە گەدەيەكى بەتالى بى خواردنى ئيوارە و ليكيكى تال، دوا ئاشكرابوونى پيش لەھۆشىخۆچون و نووسىتن ئەويش ئەوەيە كە چەقى قورساييان لەسەر زەوى نە ئانىشكى لاى چەپيانە و نە لاى راست ئەوان نە دانىشىتون و نە وەستاويشن. بە ھەنگاوى ھۆواشى وهک ميرووله دهجووٽين، بهلام ريزبهندييهکهيان خواروخيچه.

99

كەوتنى ئيمام

پالْپالْيَنيانـه بـه دەسـت و قـاچ و ئانيشـک و هــهر يـهکهيـان چالْيَکی لـه تاتكەيانـە بـۆ بىنىنـى سـەرەتاى رىزەكـە، ھيچ كەسـىش ھيچ شـتێك نابينيّت، چونکه ړيزبهندييهکه دريّژ و خواروخيّچ بـوو بـه دريّژايي مەوداى بىنىنى چاو و لـە كۆتايى ئاسىق و بەيەكگەيشىتنى ئاسىمان كۆتايى دەھات. بىلبىلە رەشەكانىش لەنيو چارەكان بەدەورى خۆياندا دەسىورپان. دەنگەكـەش لــە گوێچكەكانيـان دەلەريــەوەو نەياندەزانـي ئاخو دەنگى رۆكىتەكانـە يان ھاواركىشـان و تىكـەل بـە ھەلھەلـە کیشان دهبوو. لهناکاو پیلوهکانیان دهکهنهوه و بیریان دهکهویتهوه که جەژن، ئەوانىش پىلاوى نويىان لەپىدايە، ھەر پىلاوىكىش نالىكى ئاسىنىنى ئەسىپى پيوەيمە لەسمەر راسىپاردەي ئىمام و كوتانيان بە زهوييهكهدا دهبيستريت. ريز به دواى ريزدا به خواروخيچم، وهک سوپای میرووله بهبی شاژن و ههموو چاویان به کهوندا دەگيرن و بەدواى خودادا دەگەرين. خودايە تۆ لەكوينى؟ له ينچى سهركهوتنهكهدا له نيوانى رزبار و دەرياكه دەوەستن و هەناسه وهر دهگرن و دهروانن. لهسهر زهوییهکه درید ببوو، روخساری بۆ ئاسىمان و چاوە رەشەكانىشى كىراوە. سەرە پيچراوەكانيان راوه شاندوو وتيان لا الله الا الله به مردنى خودايى مردووه و خودا خوى خەلكى دەمرينيت. پاشان يەكيكيان وتى مردنى خودايى نییه و من بکوژهکه دهناسم، بکوژهکهش خودامان نییه. دوای ئهم قسىەيەى (اسىتغفراللە) يان كرد چونكـە ھيـچ كەســێک بەبـێ دەسـتى خودا نامريت. هەناسەيان گرت و لـه ئاسـمان وورد دەبوونـەوه بـه بۆچوونى خۆيان پييان وايە خودا دەسىتى ھەيە و بە چاوى ئاسايى دەتوانىن بىبىنىن. ھەمىوو سىوجدەيان بىرد و نيۆچاوانيان لـە زەويدا.

د. نەۋال سەغداۋى

سېچانه نه دهستي ههيه و نه زمان. سـهريان له پهکتر نزيک کردهوه و به چرپاندیان بهگویّی یهکتردا. پاشان چاوهکانیان بهرز کردهوه و استغفرالله یان کرد و هاواریان کرد خودا و نیشتیمان و نیمام. هەندىك گومان گوناھەيە و ھيچ كەسىك بەبى ويستى خودا نامريت سبحانه. ههموو به يهك دهنگ هاواريانكرد: لا اله الا الله دواتر له خۆلەكەدا ناشىتيان. لەخۆلەكەشدا دلى ھەر ليى دەدا. وتيان لەدواي مردنى ماوهى سنى رۆژ دلى ليداوه. حەوت رۆژيش روحەكمى بەدەورى گۆرەكەيدا ھاتوچىۆى كىردووە. لـ رۆژى ھەشىتەمدا روحەكەي گۆرەكەي جينھيشىتووە و دەسىتى بە رۆيشىتن كردووە بهردو بهرزاییه که نیوانی رووبار و دهریاکه. سویندیان به خوای گەورە خواردووە كـه بينيويانـه بـه دوو قاچـى خـۆى رۆيشـتووه. هەنگاوەكانى خيرا و سەرى بەرز ھيچ گۆرانكاريەك تېيدا رووى نەدابوو، لەداشىيەوە سىەگەكەي مەرزوق دەرۆيشىت. وتيان كە نەپانتوانيوە لـه پيشـهوه سـهيرى بكەن و تەنھا لـه پشـتەوه بينيويانـه. گوايه روحهكهي له گۆرەكە بۇ تۆلەسەندنەوە لييان ھاتووەتە دەر و ئيتر ههر يهكهيان دەلـەرزى. واي لـي هـات شـهو و رۆژ ترس وهك جهستهیان به دوایانهوه بوو. نیوانی ئهوان و ترس نه دشداشهیه و نه هيچ پەردەيمەك. دەترسان تەنانمت كاتيك لم توالينت بوون و دەرگايان لەسبەر داخرابوو. ينيان وا بوو كە دەتوانىت لە ھەر دەرگايەكەوە بېتە ژووردوە يان لە ھەر ديوارىكەوە ئاوديو بېيت و بيانبينيت و ئەمان ئەو نەبىنىن. گەر يەكىكيان لەسەر جىگەى هاوسىەرەكەيەوە چورە سەر جېڭەي ئافرەتېكى دېكە دەيبىنىت. دەست بكات بە گىرفانى كەسىكى تردا دەيبىنىت. كە جلوبەرگەكەى دانا و رووت بوودوه دهيبينيت. له خهودا دهست له عهورهتي بدات

1.1

كەوتنى ئىمام

دەيبينيّت. ھيندەى لە خودا دەترسان ليّى دەترسان. لـه خەونەكانياندا وەك خودا دەھات بۆيان. ھيچ كەسىنكىش ھەسىت بەبىتاوانى ناكان و هـهر يهكهيان بهرديكى تـى گرتـووه دليان قـورس بـه تـاوان و پیلوهکانیشیان قورسه بۆ نووستن. شهوانیش که دەنووستن له بي . ترسان به يهكهوه دهنووسان و يهكيّكيان نهيدهويّرا به تهنها بنويّت يان دەرگا بكاتەرە و بـه تاريكى بـه تەنھا بچيتـه دەرەرە. ھەمـوو دەترسان تەنيا دوانيان نەبيت ئازاريان نەدابوو. دايكى و سەگەكەي مـەرزوق. دایکەکـە لــە تاریکییەکــەدا دەوەســتا و چاوەروانــى دەکـرد. به جێگیری لـه جێی خـۆی وهک بـهرد. ڕوخسـاری بـۆ ئاسـمان و سەرى بەرز. دەسىتەكانى گەورە و بە نوقاوى لەسىەر سىنگى بوو. لـه تەنىشـتيەرە مـەرزوق وەك منداڵێـک راكشـاوە و خـۆى گرمۆڵـە کردووه. روخساری درێڗٛ و هەڵبزرکاو چاوەکانی بەبێ فرمێسک. گۆشەي ھەر چارىكى بريسكەيەكى دەدا وەك فرمىسكىكى بەستور. گويچكەكانى قوت ھەليخسىتبوون بۆ تەپەي پييەكانى پيش ئەوەي دەربكەويت. ملى دريد و لووتى كراوە لە كەونەوە بەرامەكەي وەر دەگرت و چاوەكانى لە نيوانى مليۆنان لە ئەستىرەكان دەبىنيەوە. پيش ئەوەى بيبينيت راى دەكرد بۆلاى و لنگە فرتيى بوو وەك چۆن مندالْيْک لەسەر سىنگى دايكب لنگەفرتىيەتى. بە چمكىكى كراسەكەى چاوهکانی دهسریت و ههناسهبرکییهتی و دهزولهیهک له فرمیسکی خوينين دەبينيت و ليدانەكەش بە پشىتيەوەيەتى.

1.1

خۆشەويستى بۆ ھەتايە

پێى وت: من بۆ ھەتايە خۆشىم دەوێى. وتى: مەڵێ بۆ ھەتايە بۆ ئەوەى بروات پێ بكەم. وتى: بروام پێبكە خۆشەويسىتيم بۆ تۆ بۆ ھەتايە بەردەوام دەبێت. وتى: تكات لى دەكەم مەڵێ بۆ ھەتايە تا بروات پێ بكەم. وتى: تكات لى دەكەم مەڵێ بۆ ھەتايە تا بروات پێ بكەم. وتى: بە چى سويند دەخۆيت؟ وتى: بە چى سويند دەخۆيت؟ وتى: بە خودا و بە نيشتيمان و بە ئيمام. وتى: بە خودا و بە نيشتيمان و بە ئيمام. وتى: بە منىم و منيش لە خۆشەويسىتيدا يەك شىتم. بۆ بەيانى وينەكەى بە چوارچۆەيەكى گەورەوە لە رۆژنامەكەدا بينى و لەگەڵيدا ھەواڵى ئاھەنگى ھاوسلەرگيريكردنى لەگەڵ سەرۆكى ئاسايىش و ويسامى ئازايەتيىش لە جەژنى سەركەوتندا لەسلەر سىنگەتى.

1.2

كەرتنى ئيمام وتي: تۆ دويننى پيٽ وتم خۆشت دەويم. وتي: ئەوە دويننى بوو، لەمرۆ جياوازە. وتی: دلسۆزی بۆ نیشتیمان دەنوینیت و ناپاکی له من دەکەیت؟ ری وتی: من تەنھا يەك پياو نيم. من دوو پياوم. ئەوەى دوينى له که ت بوو من نهبووم پیاوی دووهم بوو. ئیستاش خوشم دەويـــى، چونكــه خۆشەويســتى شــتيكە و ھاوســـەرگىرى شــتيكى وتى: بەبى خۆشەويسىتى ھاوسىەرگىرىت لەگەل كردووە؟ وتي: باوكي وهك شهيتان بهدوامهوه بوو، منيش وتم خوّمي لي لا بدهم و بیلبیلهی چاوهکانی بکهمه مولکی خوم و ئیتر دیته ژیر دەستم و ھەرچى بليم ئەوە دەبيّت. پيويستم بەوە بوو بيكەمە مولکی خوم، گەر شىتىكىش پيويسىت بور ئەرا خۆشەريسىتى گرنگ نسه. بۆ شەرى دواتىر لـە ئاميىزى پياويكى دىكـەدا بىنـى و كاتيك روخسارى بينى راچلەكى. ھەر خودى سەرۆكى ئاساييش خۆى بوو. وتى: ئايا لەگەل پياويكى دىكەدا ناپاكيم لەگەل دەكەى؟ وتى: من تەنھا يەك ئافرەت نيم، من دوو ئافرەتم، ئەوەى دويني لهگهٽت بووه من نهبووم و ئافرهتهكهى تر بووه، هيشتاش بۆ ھەتايە خۆشىم دەويرى، چونكە خۆشەويسىتى شىتىكە و هاوسه رگیری شتیکی دیکهیه. وتی: میردته ؟ وتی: هه رهشهی لی دہکردم باوکم زیندانی دہکات منیش وتم خوّمی لی رزگار بکهم و هاوسهرگیریی لهگهلدا بکهم و بیته ژیر دهستمهوه و چیم وت ئەوە بیّت. پیویستم بەوە بوو بیکەمە مولّکی خۆم، گ^{ەر}

پێۅيستييش ھەبـوو، ئـەوا خۆشەويسـتى گرنـگ نىيـە.

ئیتر شەوی دوور له چاوهکان هەر دوو دەست له ملان بوون و هەر يەكەشيان بە خودا و نيشتيمان و ئيمام سويّندى بۆ ئەوى تر دەخوارد كە تا ھەتايە خۆشى دەويّت. لە ترۆپكى چێژدا پێى وت پياو بەپێى شەرع بۆى ھەيە لە يەك كاتدا چوار ژنى ھەبێت، بەلام لە خۆشەويستيدا تەنھا يەك ئافرەت. ليّى پرسى تۆ لە (حيزب الله)ى يان لە حيزبى شەيتانيت؟ وتى من لە ھەر دوو دوو حيزبى جياواز؟ وتى: لە شەريعەتدا دەقيّك نييە پياو لە ئەنداميەتيى دوو حيزب بخات لە يەك كاتدا بىيتە ئەندامى ئەنداميەتيى دوو حيزب بخات لە يەك كاتدا بىيتە ئەندامى لە ھەر دوو حيزبى شەيتانيت؟ مىن لە ھەر دوو بەيەكەم، وتى ئايا پياو دەتوانيّت لە يەك كاتدا بىيتە ئەندامى دوو حيزبى جياواز؟ وتى: لە شەريعەتدا دەقيّك نييە پياو لە ئەنداميەتيى دوو حيزب بخات لە يەك كاتدا، وتى: ئەى بۆچى ئەنداميەتيى دوو حيزب بخات لەيە يەك كاتدا، وتى: ئەى بۆچى لە ھەر دوونى خودا ھەيە و برواشم بە بوونى شەيتان ھەيە، لە ھەر دووكيشيان دەترسىم، وتم با خۆميان لى لا بدەم و بچەمە ھەر دوو حيزبەكەرە.

وتى: تۆ بۆ ھەتايە لە ترسىدا دەژىت.

نووسەرى گەورە

دەسىت بخەرە سەر سەرم و جىم مەھىلە چونكە تو تەنھا كەسى لە جىھاندا كە بتوانىت كاتىك دەمرم سەيرم بكات و ھەست بە شەرمەزارى نەكەم. گەر ھەر چوار ژنەكەشىم ھاتىن ئەوا دەرگاكەم لەسەر دابخە تا جوين بە مردنەكەم نەدەن. گەر پياوەكەش بە سەتلە ئاوەكەوە ھات تا بمشوات ئەوا رىكەى مەدە بىتە ژوورەوە. لەوەتەى باوكم مىردووە و ئەو پياوەم بىنى كە دەيشۆرد ھەلگىرايەوە و دەستى كرد بەو كونەى خواروى پشتى بريارى ئەوەم دا بەبى شۆرىن بمىرم. بۆچى جەستەى مىردووم دەشۆرن و دەيخەنە خۆلەوە؟ دايكە ئەو خەلكە بەبى مىيشكى دەژىن و بەبى مىتىكىش دەمىرن. لەو كاتەوەى ئىمام نازناوى نووسەرى گەورەى پى داوم بوومەتە خاوەنى خانوويەكى نوى و ھاوسەرىكى نوى و ناومالىكى لە باشترىن جۆرەكان و ھەست بە شەرمەزارى نوى و ناومالىكى لە باشترىن جۆرەكان و ھەست بە شەرمەزارى بەخشىم لە جەژنى ئەدەب و ھونەر نە لە ژيان و نە لە مىردىرە

1.7

د. نەۋال سەغداۋى

لیّی دوور ناکهومهوه. پینی وتم که دلسوّزیم بوّی بوّ ههتایه و وای لیمی دورد لی کردم کتیبی خودا بگرم به دهستمهوه و سویندنی دلسؤزی بو لی مرب بخوم. وتی من ئیمامیم و هیچ هاوبه شیکم نیپیه له فهرمانیره وای بخر. کردندا، تـوش نووســهری گهورهیت و ههموو روژیک وینهیهکی مرد. گەورەت لـه چوارچێوەيەكدا لـه رۆژنامـەدا هەيـه و كورسىيەكەت لـه تەنىشىتمەرەيە و تەنھا سەرۆكى ئاسايىش لە نيوانماندايە. شەوانىش هيچ بهربهستيک له نيوانماندا نييه و پيکی هاورييه تيمان له مندالييه وه دەخۆينەوە. دايكە من نەمدەزانى كاتيك لە تەنىشىتيەوە وەسىتاوم لە ریزی یهکهمدا و لـه دهوروبـهری ډووناکییـهکان و هـاوارهکان دهنگیان دەدايەوە و كەوانەكانى سەركەوتنىش لە بەرزىدان دەكرىت بكەويت يان بمريّت وهک چۆن هەموو مرۆڤيّک دەمريّت. من هيّشتا ميشكم لەسەرمدا بوو، بەلام كارى نەدەكرد، نازانىم چۆن. بيرم چوەوە كە باوكم و خەلكانى دىكەش لەپيشىچاوم مردن، لاپەرەي رۆژنامەكانىش رۆژانىە پرن لىە ناوى مىردووەكان. بىرۆكەي مىردن لىە خەيالىم دەر ناچيت. لهگهڵ ئەوەشىدا ھەرگيز لـەو بروايـەدا نەبووم كـە بمرم. من له تەنىشىتيەوە وەسىتابووم و گويىم لە تەقەكان بوو بىنيم دەكەويىت و منیش لهگه لی دهکهوم، لهگه ل ئهوه شدا میشکم وهستابوو وامدەزانىي بــق ھەتايــە دەمينىيّـت، ھەروەھــا منيـش دەمىنىـم، ھەرگيـز رۆژېك لـه رۆژان خۆمـم بـه مـردوو نەزانيـوه. گـەر واش دابنيـم مردووم ئەوا وينەكە دەرەويتەوە و گويم لييان دەبيت بانگم دەكەن و ھەموو رۆژىك بە گەورەيى ناوەكەم ھەلدەكۆلن، ئىتر بۆ ھەتايە خومم به نهمري دينته پيشچاو و دهمهويت خوم به مردوويي ببينم، بەلام بينھودەيه. گەر خۆشىم بە مردويى ببينم ئەوا ناتوانىم ئەو بە مردويى ببينم. وينهكهى بەردەوام له پيشچاوم دەبيت ھەموو

1.1

كەوتنى ئيمام

رۆژىك و لە ھەموو شوينىتك لەسەر زەوى و لە ئاسىمان و لەسەر روریسی کهوانهکانی سهرکهوتن و له لاپهرهی یهکهمی رۆژنامهکاندا بهیانییان و ئينواران. ناوي لهسهر ههموو زمانيک دهبينت و دهنگي لهناو ههموو گوینچکهیهک که وشـهکانی راستی و ههڵه و چاکه و خراپه و شـهرهف و عەيب ديارى دەكات. دەنگى لـ گويمدايـ كاتيك لەسـەر سـەكۆى شانۆكە وەسىتارە و وتارى سەركەوتن دەخوينىيتەرە و رۆكىتەكانى جەژن دەتەقيىزىيىن. وشمەكان زۆر بەھيواشىي دەدركىنىيىت و تەتەل دهکات و خه لکیش هاوار دهکهن، منیش وهستاوم و گویم له هاوار و دەنگەدەنگەكانە و مىشكم وەستاوە، بىرم چووەتەوە بۆ رابردوو كاتنيك له تەنىشىتمەرە له قوتابخانە دادەنىشىت، هەر كاتىكىش كە مامۆسىتا پرسىيارىكى لىن دەپرسىي تەواوى دەمىي دەكىردەوە و تەتەلەى دەكرد، قوتابىيەكانىش پىدەكەنين، لە تارمەكەشدا لە یشتیهوه دهرویشتن و دهستیان دهکرد به کونی پانتولهکهیدا. له تاقيكردنه وهكانيدا له تهنيشتمه وه دادهنيشت و له ژير ميزهكه وه سه چرپه دەيوت: ئەرى لە ھيچ تێدەگەيت كورە؟ ئيتر دايكە نازانىم چۆن رِوْرْگار سوورا و ئەو بورە ئىمام و منیش بە نورسەرىكى بچروكى ناديار، به لام ئه قوتابييانه يكه دوا دهكهوتن ده چوونه سوپا و پۆلىسىەوە، تياياندا بە سىەركردە و سىەرۆك دەر دەچوو و ھيچكاميان هيچ شتيکيان پينهبوو پۆزى پيوه ليبدهن تەنھا جلوبەرگيکى فەرمى و ئەســتێرەيەك نەبێـت لەســەر شــانيان. منيـش چووبوومــە كۆلێجى ماف و باوکم به وهزیر بانگی دهکردم، منیش به گویمدا دهمچرپاند که حهزم به یاسا و دادپهروهری نییه و باوکیشم خوش ناویّت، پاشان تۆش به هەناسەدانیکی ساردەوە بە روومدا بەو دەنگە سەيرەى كە يەكەمين جار بە ھەناسىە سىاردى داد بە رومدا كاتێک

1.4

به رووتی لهبهردهم ئاوینهکهدا وهستابووم. لهبهردهم ههمان ئاوینهدا به رود ی باوکمم به رووتی له ئامیزی ئافرهتیکی دیکهدا بینی که تو نهبوویت. بال بال م له ديوى پهردهكهوه بينيمي و ههستاو به گويچكه دواتر باوكم رای کیشام و هه لیدامه وه سه رجیکه کهم و هاواری کرد: ئه وه تن بەدەم خەرەرە دەرۆيت؟ بەيانىيش كاتىك لەسەر سىفرە دانىشىتىن و ب این کوپنیک شیرت دامن و من نهمخواردهوه لیمی دام و وتی: شیره کهت بخوره وه. بهزور دهمی گرتم و کردیهوه و شیره کهی كرده قورگمهوه. ههر هيندهش كه له تهنيشتهوه شيرهكهم هينايهوه و کردمه قاپهکهی بهردهمی. پاشان لنت پرسيم چی رووی داوه من حەزم لـه شـيرى بەيانيـان بووگويم ليبوو وتى: ئـهو نەخۆشـه و بهدهم خهوهوه دهروات. له جیکه رای کیشام و بهزور دهرمانه تاله که وه ک ژه هر بوو کرد به قورگمدا. وتم باوکم دهیه ویت بمرم تا باسى ئەوە نەكەم كە بينيومە. وتت چيت بينيوە؟ مردنم لە چاوەكانىدا بىنى ئىتر زمانم وەسىتاو قسەم بۆ نەكرا. ئەو قورساييەم له دلمدا هه لگرت و رۆ لهدوای رۆ قورستر دهبوو کاتنک دهمبينيت حلوبەرگەكانى بۆ دەشۆرىت و بەبى ھودە ھەوللى لىكردنەوەي ئەو يەل دەردە دەدەيت لەسەر پانتۆلەكەى. پەلەكە لەژىر چارەكانتدا دەمىنىتەرە و بەرامەي ئافرەتەكەي تر دەكەيت و جلوبەرگ دەشىۆرىت و خواردن ئاماده دهکهیت و چاوهروانی دهکهیت تا کوتایی شهو ديتهوه. كاتيكيش سهرنجى چاوهكانم دهدايت دهمزاني كه دهزانيت. له كەوندا ھەل دەبىنىت و بىدەنگ دەبىت. گەر جارىكىش قسە بكەيت. گەر ئەوە رەت بكەيتەوە پانتۆلە پىسەكەى بە عەرەقى ئافرەتىكى دىكە بشىۆرىت. گەر بچىتە لاي پياوىكى تر، لەوانە بوو لە كەوندا ھەلەكـە كەمتـر بيّت. لەوانەيـە لـە مندالييـەوە ھەسىتى

1.9

كەوتنى نيمام

دادپەروەرى لەگەلم روابىيت. لەوانەيـە بروابـوون بـە خـودا چوبىتـە درب رو-ری دلمهوه، چونکه له مندالیمدا خودا بریتی بوو له دادپهروهری دىمەرى. چى ھيواخواز بىروم لىە ئاميىزى پىيارىيكى جگە لىە باركىم بىتبىينىم. گە بىز یں۔ تەنھا جاریک ئەوەت بکردایە لەوانە بوو تەرازوى دادپەروەرى لە كەوندا ريك بوايەتەوە. كويم لن بوو مامۆستاى وانەى ئايين قسەي خودای دهخویندهوه و دهیوت چاو به چاو و ددان به ددان ناپاکییش به ناپاکی و دلسوزی به دلسوزی. ئیتر ئه ناپاکییهی باوکم له كەونىدا ھەلكۆلىرا بى ئەوەى ناپاكىيەكى تى بىسىرىتەوە. گوناھەكە هيندهيتر زيادي دهكرد كاتيك دهمبيني به دهميهوه خهنده دهكهيت. ئیتر بیدوده بهملاولای خومدا بو دادپهروه ری دهگه رام و دهمبینی له تەنىشىتمەوە دانىشىتووە و سەرى شىۆر كردووەتەوە و لە پشتەوە دەستى خستوەتە سەر پانتۆلەكەي. گەر مامۆستاش پرسىيارىكى لى بكردايه به سەرسىوورماوى بەدەورى خۆيدا دەخولايەوە و تەتەلەى دەكرد. كاتىكىش قوتابىيەكان دەستيان دەكرد بە پىكەنيىن دەيوت گەر لـه كەونىدا دادپـەروەرى ھەبوايـه ئـەوا خـودا بـه شـيۆەيەك دروستى نەدەكردم تەتەل بكەم ئيتر ھەموو بيدەنگ دەبوون. پاشان بهگویمدا دهیچرپاند: خودا بوونی نییه چونکه دادیهروهری نییه. منیش بهگوییدا دەمچریاند و دەموت: گەر خودا ھەبوایه ئەوا ناپاکى بەرامبەر بە دلسۆزى نەدەكرا، يان ناياكى بەرامبەر بە دلسۆزى بينت. دايكه من ئەوكات قوتابيەكى نۆ سالان بووم و ئەويش ھاوريم بوو باوەرىكى پتەو سەبارەت بە نەبوونى خودا بەيەكيەوە دەيبەستىنەوە. ئىدى تواناى مىن بە بوونى خودا بەسترايەوە بە توانای تۆوه که ناپاکی بکهیت لهبارمبهر باوکمدا. باوکم له ناپاکیکردن لـه دژی تـۆ نەوەسـتا و تـۆش بـەردەوام بوويـت لـه

دلسۆزىت بۆ ئەو. چەندىن جار پىم وتىت كە ئەو ناپاكە، بەلام دايە تو گوینت نه گرت. گهر گوینشت بگرتایه بیدهنگ دهبوویت و وه لامت ى ى بى بى بى بى بى بى بەرامبەر ناپاكىدا دىسىۆزىت دەنوانىد، نەدەدايەوە. نەمدەزانى بى بەرامبەر ناپاكىدا دىسىۆزىت دەنوانىد، دواتر زانیم که دهترسایت. ههموو شهویک دهگریایت و له خەونەكانتدا لەگەل پياويكى تىردا دەبوۋيت، بەلام بەيانى پاشگەز دەبوويتەوە. تۆ لە خەلكى و له باوكت دەترسايت، له ھەمورى زياتر له خودا دەترسايت. پيم وتيت دايكه چاو به چاو و چاكه بهرامبهر چاکه و خراپه به خراپه، به لام تو گويت نهگرت. گهر گویْشت بکردایه تیْنەدەگەیشىتى. گەر تیْشبگەیشىتىتايە ھیچت نەدەکرد. رۆژ بەدواى رۆژدا دەرۆيشىت و تۆش خۆت بەدەسىتەوە دەدا. گەر تەنھا جارينى بەرەنگاريت بكردايەتموە. گەر بەرگريت لـە مافەكانت بکردایه. لهوانه بوه من دادپهروهریم بناسیایه و گهر بمناسیایه خوداشم دەناسى، بەلام دايكە تۆ شكستتت ھينا لە بەرگريكردن لە مافەكانت. كاتىكىش كە شكست بەينىت لە بەرگرىكردن لە مافەكانى خوت ئایا دەتوانیت بەرگرى لـه مافى كەسانى دىكە بكەيت؟ دايكە ئەر كەسەي شىتىكى نەبىيت ناتوانىت ببەخشىت. شىكستخواردور بوویت له بهرامبهر مافوکانی مندا. باوکمت دهبینی زولمم لی دهکات بيدەنگ دەبوويت و له ھەموو پياھەلپژانيكماندا سەيركەر دەبوويت. گەر پياھەلپژانەكمە توندوتيىژى تىبكەوتايمە لايەنى ئەوت دەگىرت و بەرگرىت لەو دەكرد. ھەمىشىە ئەو راسىتبوو، تۆش بەرگرىت نەدەكرد. گەر تۆ تەنھا جارىك بتوتايە ئەو ھەلەيە. گەر تەنھا جارىك دادپەروەرانـه ھەلسىوكەوتت بكردايـه. لەوانـه بـوو مـن دادپەروەريـم بناسيايه. لەوانەبور خودام بناسيايه. لەوانەبور لە بەرامبەر دلسۆزيدا دلسوز بوومايه، بهلام من وهک توم دايکه له به رامبه داپاکيدا

111

دلسوزم. وهک باوکیشیمم ناپاکی لیه هیهر کهسیک دهکیهم کیه بوّم دىسىورى. رىمى يېڭى دىلسۆز دەبىم كە ئاپاكىم بەرامبەر دەكات. لەر دىسىۆزە و بۆ كەسىيكە دىسۆز دەبىم كە ئاپاكىم بەرامبەر دەكات. لەر دستور، و بر ____ کچهی خۆشی دەویستم هەلهاتم و لەگەل ئەو ئافرەتە ھاوستەرگىرىم کرد که پهتی کردمهوه. دواتر به فرمانی ئیمام بوومه نووسهری گەورە و لەنيو ھەموو ئافرەتانى جيھاندا تەنھا ھاوسىەرەكەى ئەو منی بەدل بوو، منیش تەنھا ئەو نووسىينانەن دەنووسىي كە بە دلّى ئیمام بوون. نسیبینکی دادپهروهرانهیه دایکه. ئهو له رینگهی منهوه دلی جەماوەرى بەدەست ھيناوە. منيش لـ پيگـەى ئـەوەوە دلى هاوسىــهرەكەيم بەدەســتھيناوە. ئــهو دەيزانــى لــهو كاتــهى لەنيۆوانماندا دانیشتووه دل و میشکی لهگهڵ مندایه. ئـهو لـه ئافرهیتـهدا میشک و دلی بەلاوە گرنگ نەبور. بە منى دەوت ئافرەت تەنھا بريتيە لە جەسىتە و ھيچى تر. منيش تەنھا ھەر دوو چاوە شىينەكەيم دەبىنى. شهو و رِوْژ دەمبينين. كاتنكيش هاوسهره نويكەم سەيرى دەكردم مهحال بوو رەشايى چارەكانى بېنە شىينى دەريا و كاتيكيش لەئاميزم دەگرت مەحال بوو ئەسىمەرى جەسىتەى بېيتە نەرميەكى سىپى، كاتنك لەگەل ھارسىەرەكەم لەسبەر جىڭەييدا لىە گەيشىتن بە ترۆپكى چَيْرْ ناوى ئەوم دەبرد ليبى دەپرسىيم: ئەو (كاتى)يە كييه؟ زمانم تيْكەل دەبوو: كى ئەو ناوەى ھيناوە؟ وتى تۆ لەو كاتەى خەرىك بوو لەھۆشخۆت دەچوويت ئايا ئەوە يەكەمين خۆشەويسىتتە؟ زمانم دەبەست پێش ئەوەى بڵيم ئەوە كۆتا خۆشەويستمە. خۆشەويستى یه کهمم ناوی کاتی نهبوو نه ناوه که و نه شیوهیم بیرنه ماوه، هەموو ئەوەى لەبارەيەوە بىرمە ئەوەيە كە روخسارىكى لاوازى ھەڭبزركاوى ھەبـوو لەگـەڵ پێسـتێكى ئەسـمەر كـە پەڵـەى سـپيى لهسه بوو و قسهکردنیشی گوندی بوو. کاتیک دشداشهکهی

هەلدەدايەوە تا زەوييەكە بسىرىتەوە خوين لە سەرمدا كۆ دەبووەوە ههاله های ده چوه خواره وه بق نیوانی رانه کانم و ماسوولکه و پاشان ده چوه که استان ده چوه که اند و پاست و می به درد لی ده کرد. توش ده رگای چیشتخانه به شه پتانییه که ی وه ک به دار لی ده کرد. توش ده رگای چیشتخانه به کایل له سهری داده خست، منیش کاتیک دهنووستیت کلیله که م له کلیک گیرفانه کهت دهدزی. کاتیکیش سکی به مندالیکی ناشه رعی به رز میرد. بووهوه دار حدیزه رانه کهت هه لگرت و له قاچه رووته کانیتدا. دانم بەرەدانا بۆت كە باوكم بورە و بەو شىيوەيە ترسىم نەما. من دەمبىنى كاتنيك كليلهكهى لـي دەدزيت. هيچيشم پي نەوتيت، چونكه گهر ييشم بوتيتايه گوينت نەدەگرت. گەر گويشت بگرتايه بيدەنگ دەبوويت. وام لى ھات وەك تۆ بىدەنگ دەبووم دەترسام لە خەو هەستم و لەگەل ئافرەتىكى جگە لـ تق بىبىنم. تا بەيانى مىزم رادهگرت یان لیدهگه پام وهک دهزویهکی نهرم و گهرم برۆیشتایه. باوكم دەيوت كە نەخۆشىم و ميز بەخۆمدا دەكەم و بەدەم خەوەوە دەرىقم. منيش دەموت كە لەگەل ئافرەتىكى دىكەدا بىنيومە رادەچلەكىت و بروات نەدەكرد. كاتىكىش گەر لىلى بدامايە لايەنى ئەرت دەگرت و بەرگرىت نەدەكرد. گەر جارىك لەگەل حەق بوەسىتايتايە لەرانىە بىرو رەك تىزم بكردايە، بەلام ھەرگىز ئەرەت نەكرد. ئيتر باوكم ئەوەي ويستى لينى كردم و منيش وەك ئەوم لى هات و وهک ئهوم دهکردهوه و کلیلهکهم له گیرفانت دهدزی. کاتیک دەيبىنيىم بېدەنىگ دەببور كىە منيش ئەرم دەبىنى بېدەنىگ دەببورم. شــهوى جــهژن وينهكهيمـان لــه رۆژنامهكانـدا بينـى بـه روخسـاريكى ههلبزرکاوهوه و چاوه رهشهکانی و قوّلهکانی به کراوهیی ب^{هرهو} ئاسمان بوون وهک پارانهوهیهک بیدهنگ و ئهژنۆکانیشی کراوه. له خالمی ناوه پاستیشدا بهرد لهدوای بهردی تیدهگیریت رهجمیان

دەكرد. تەپلەكانى جەژن ليدەدران و رۆكيتەكان دەتەقيىران، كاتىك لە وينەى ناو رۆژنامەكەوە بە چاوە رەشەكانى سەيرى دەكردم و خەريك بوو وەك ئاگر رۆژنامەكەى دەسووتاند ھەسىتم بە تالى شكست كرد لە گەرومدا.

لـه ريـزى يەكەميشـدا لەژيـر رووناكىيەكانـدا دەوەسـتام و تەنھا سەرۆكى ئاسايىش لـە نيوانـى مـن و عەرشىدا بـوو لـەدواى ئەويش ئيمام بوو. له گويمدا هاواري (خوات لهگهڵ) دەزرنگايەوه، ئەويش تەتەلەي بوو لە خويندنەوەي وتارى جەژندا و منيش بەبىدەنگى لە تەنىشىتيەوە وەسىتابووم و مىشكم سىربوو لە گۈيمدا وتارەكە تىكەل به هاوارهکان و دهنگی تهقهکان بوو روخساری کهوته ژیر تیشکی خۆرەكە و روخسارى منيش لەتەنىشت روخسارى ئەوەوە كەوت. سەيرى كردم و لينى پرسىيم بە تەتەلەوە لەژير كورسىييەكەوە وەك چۆن كە لە قوتابخانە بووين واي دەكرد: ھيچ تيدەگەيت كورە؟ منيش وهلامي ههر پرسياريکم له تاقيکردنهوهکاندا پي دهوتهوه، بهلام من ئەم جارە نەمزانى وەلامى بدەمەوە و ھيچم نەوت، بەراكشاوى لە تەنىشىتيەوە مامەوە و روخسارم كردبوو بە زەوييەكەدا و تاريكايى شهو داهات و لهگهڵ خوی قورسی مردنی هینا. جهستهم وهک دیواری لی هاتبوو و دهنگی تهقهکانیش له ککتهی راکشابووم له گويٽچکهمدا دەزرنگايەوە. بانگى تۆم دەكرد دايکە وەک چۆن کاتيک مندال بووم بانگم دەكرديت و لـه تاريكييەكـەوە وەك رۆشـنايى دەھاتيـت بـۆلام، جەســتەت بەلامـدا لار دەبـووەوە و روخسـارتم دەبينى و دەزانىم كە مارەي بېسىت سالە نەمبينيويت. لـە نزيكى چارە بچووكەكانت دەنوشىتىمەوە و عەرەقى روخسارت دەسىرم و بانگت دەكەم وەلامم نادەيتەوە. لـە پەنجەرەيەكى دوورىشـەوە كـە بەسـەر

کەونى بيدەنگدا دەيروانى دەموت كاتيك منجالبووم ليره بووم و دلم هيندەى ئەستيرەى خۆر دەبوو خۆشىم دەويستى وەك چۆن حەزم بە شىرى بەيانييان بوو، بەلام شەوى چاوەكانىم كردەوە بينيم باوكم رووتە وەك شەيتان، ئيدى خودا سزايدام لەبەر ئەوەى چاوەكانىم كردەوەو دەبوو ليكيان بنينم و بە نووستوويى بىينمەوە. وام لى ھات نە حەزم لە شىرى بەيانيان بوو نە لە تيشكى خۆر، ئيمام بووە ھاورينم و بروام بە بوونى خودا كرد و لەگەل خەلكى ھاوارم دەكرد خودا و نيشىتيمان و ئيمام.

110

ئیمام به رووکهشی

هینشتا دەنگەکە بەردەوامیی ھەبوو و خەلکیش ھاواریان دەکرد و منیش لەسەر سەکۆکە وەستاوم و وتاری سەرکەوتن دەخوینمەوە و دەنگی خۆم لـه گویچکەمدا دەزرنگیتەوە و دەزانم کە ئەوە دەنگی من نییه و دەنگی ئەو پیاوەی دیکەیه کە لەگلم ھاوبەشە و كەسیەتیی ئیمامە. روخساری بە بەرزی بەرەو ئاسمان دەبینم لەسەر كەوانەكانی سەركەوتن ھەلواسراوە و لەژیر گلۆپی رووناكییەكاندا ماسوولكەكانی روخساری توند دەكاتەوە تا بە دەمیكی فراوانەوە خەندەيەك بكات جیگەی خۆشەویستی خودا و تەراوی فراوانەوە خەندەيەك بكات جیگەی خۆشەویستی خودا و تەراوی دروستكراوانی لەسەر زەوی بكات. سوپاسی خودام دەكرد كە لە شوینیكی دوور لـه رووناكی و چاوی خەلكی راكشاوم. ئازادانە قۆلم دەجوولینم و دلم پری ئاسوودەییه، چونكە لـه چاوی گەل و دەولەت و زلهیزەكان من ھینشتا وەستاوم و وتاری سەركەوتن دەخوینمەرە و ئەندامانی حیزب اللـه و ھاوسەرە نویكەم و نووسەری گەورە و ى ئەندامانی حیزب اللـه و ھاوسەرە نویكەم و نووسەری گەورە د و ئەندامانی حیزب اللـه و ھاوسەرە نویكەم و نووسەری گەورە د

ھەمان كاتدا من راكشاوم و ئاسىودەم ھيچ قورساييەكى دەوللەت يان قەرزەكان يا شكست يان تيشكى نەوەويم ھەلنەگرتووە. دەشتوانم به شيوهيه لهسهر سبک يان لهسهر پشتم رابکشيم و جلوبهرگي فهرمی دانیم و جلی پیاویکی ئاسایی میللهت بپوشم و به تهنیا برۆم بەبى پيويسىتىم بە سەرۆكى ئاسايىش و شوينكەوتوانى ل روحي جن و شـهيتانهكان. هيمنانـه پياسـه دهكهم، هيچ پهلـه نـاكام بهبي هـ وا ه ه لدهم و لـ ه ماسوولکه کانی روخسارم دهگه ریم به خاوی بميننهوه بهبي پيويستي به گرژ کردنيان که بگونجيت لهگهڵ عهرش و گەورەيى ئيمام يان خەندەيەكى فراوان جېگەى خۆشەويسىتىي خودا و نیشتیمان و گەلى تېدا بېيتەوە. قۆڭم لـه هـهوادا دەجوولاند كاتېك بـه رووکهشی دهرویشتم و قورسی نیشان و ویسامهکان و کراسی درع که بۆ پاريزگاري تيوهم دەئالا لەکۆل خۆم كردبووهوه. هيچ كەسىيك ل مجیهاندا ناتوانیت رامگریت و بنوشتیتهوه و داوای بهرهکهت و ئامۆژگارىم لى بىكات. قاچەكانىم لىه ھمەوادا و لەناو پانتۆلىكى كۆنمە دهجوولنينم كه له پشتهوه كونيكي تيبووه و گوي به هيچ شتيك نادەم، چونک کهس نامناسينت و لهوه ناترسم کەسينک بمناسيت، ماسوولکهکانی روخساریشم به ویستی خویان خاوبوونهتهوه و هیچ گرژییهکیان پیوه دیار نییه ببیته هوکاریک بو نیشاندانی ههیبهت و ئازايەتى يان ترس و شكست يا هيز. بەلكو بريتييە لە حەوانەوەيەكى تهواوی ئاسوودهیی خودایی و متمانهیه بهوهی که بهبی بوونی من جیهان دهگوزهری، لهگه لئهوه شدا من بوونم ههیه و مانگه دەستكردەكان دەنگەكەم دەگويزنەوە بۆ ھەموو جيھان و لەويشەوە بۆ جيهانەكەى دىكە. وينەكەشىم لە ھەموو شوينىكە و لە تەنىشىتيەوە

ئالاکان دەشەکینەوە، ھاوارەکانیش لە دوورەوە دەمگەنى لەو کاتانەى من بەھیمنى پیاسە دەكەم، بەخۆشىييەوە لە پايەى ئیمامدام بى ئەوەى خودى ئیمام بم و گویم لە دەنگى ھاوارەكانە بى ئەوەى دەنگەكان گویچكەم ئازار بدەن.

لـه دوورييهكـهوه بينـى تارماييـهك لـه رۆخـى رووبارهكـهرا دەجوولْيّت. وايزانـي يەكيّكـە لـه ئەندامانـي حيزبـي شــەيتان و ناسیوینیهوه و تیروری دهکات. کاتیک رووکهش بوو لهوه دهترسا كەسىپك بىناسىيتەرە. بە ھەناسەبركى لەپشت درەختىكەرە خۆي شاردەوە. چاوەكانى زەق ببوو چاودىريى تارماييەكەي دەكرد. ورر بووهوه. له دوورهوه واي زاني بهرديكي بيجوولهيه له زهوييهكه هەلچەقيوه. زياتر ورد بووەوە بينى دەجووليّت. له سەرەتارە جووله کهی لهوهی دهکرد بهردیک بیت تلور بووبیتهوه. زیاتر ورد بووهوه بينی چوار قاچی ههيه. وای زانی گاميشه و له رۆخی ر رووبارهکه پیاسته دهکات، به لام شاخ به سته ریهوه نهبوو، به لکو قژيکی پيچراو لهژير عەمامەيەکی سيپيەوە. وای زانی پياويکی بەسالاچووە كەوتۆتە سەر ئەژنۆ و دەستەكانى و داواى نزا دەكات له ئیمام. لهپشت درهختهکه به ئارامی هاته دهرهوه دوای ئهوهی زانى يەكێكە لـە ئەندامانى حيـزب اللـە. زياتـر لێـى نزيكبـووەوە بينى ئافرەتىكە و پياو نىيە. بە روخسارە درىتركۆلـە لاوازەكـەى و چاوە رەشــه فراوانەكانى و دشداشــه رەشــەكەى و قـرْه درێـرْه پێچراوەكەى لـه لهچكهیهكدا و پاچیكی بهدهستهوه بوو ناسییهوه. زهوی دهكیّلا. پيشتر نەيبنيبوو. حەزى كرد بى ئەوەي بيبينيت چاوديرى بكات بينى به لەپى دەسىتەكانى زەوييەكمى تەخت دەكىرد. پارچە قوپ و بەردەكانى جيادەكردەوە. زەوييەكەي بە خۆلْيْكى نەرم داپۆشى[.]

شتېکې بچووکې له سنگې کردهوه و له زهوييهکهدا ناشتې. شوينېکې له زهوييهكهدا بن چالكرد و دواتر به خۆليكى نهرم پرى كردهوه و تەختى كرد. بەخۆيى وت ميردى يەكيك لـە ئافرەتانى كۆيلـەى سـەر زموي بەھۆي جەنگ يان نەخۆشى درمەوە مرد. ليّى نزيك بووەوە و سلاوی ماندوونه بوونی لیکرد و لیّی پرسی چی چاند وتی درهختی بندق. دەشىيزانى كە درەختى بندق سەد سالى دەويت تا ديتە بەر. پنی وت هیوای تهمهنیکی دریژ و تهندروستت بو دهخوازم، به لام ئايا لـهوه دلنيايت كـه لـه بهرههمي ئـهوه دەخۆيت كـه چاندووتـه؟ ئافرەتەكە بى ئەوەي چاوەكانى بەرزبكاتەوە زانى كە ئەوە ئىمامە و وتى: ئەوەندە ناژيم تا بيبينم كاتيك گەشـه دەكات. وتى: كەوايـه بۆچى خۆت ماندوو دەكەيت و دەيچينيت؟ وتى: من خۆم متندوو ناکهم دایکم ئهوهی کردووه و منیش بهردهوامی به کارهکهی دەدەم و گەر ئەوەى نەكردايە نەمدەتوانى بژيم. خەريك بوو پيى بِلَيْت من ژيانم پێ داويت نهک دايکت، به لام ئهو ړووکهش بوو نەيدەويسىت بيناسىيتەوە. خۆي توندكىردەوە وتى پيويسىتە زانياريى لى وەر بگرم تا بزانم له حيزبى شەيتانە يان له حيزب الله. دواتر جێى دەھێڵم بۆ سـﻪرۆكى ئاسـاييش. خەندەيەكى لەسـەر روخسـارى كيَشا وهك ئهوهي مندالْيَك بدويَنيَت وتبي: تبوّ له (حيرب الله)ي يان له حيزبي شهيتان؟ بهبيدهنگي مايهوه نه وهلامي دايهوه و نه چاوهكانى هەلبرى، وا هات به خەياليدا كە لە حيزب الله بيت و لەوه دەترسىيت دانى پيدا بنيّت واى دەزانى كە ئەو شەيتانە يان يەكيّكە له روحهکانی جن. ماوهیهکی زۆر بېدهنگجبوو تا وايزانی خۆی گڼل دەكات دواى ئەوەى تيدوەگلاوە لەوەى خۆى ئاشكرا بكات، ھەروەك هەموو ئەوەى دەيەويت لەبارەيەوە بيزانيت بى ئەوەى باسى بكات

119

پنی دەزانینت. له روخساری ورد بووهوه به لام هیچ گیلی و فیلیکی پیی دەر. نەبىنى و ھەستى كرد وەك مندالنكى بنگەردە. ھەر چەندىش ئەر یک که بیّتاوان نییه و کچیکی حهرام زادهیه و خوّی به بیّتاوان پیشان دەدات، بەردەوام بوو لـه قسمەكردن لەگەليدا و چلّى درەختەكانى دەدايە دەست پاشان وتى: كاتى خۆت وەر بگرە و مەترسە. گەر تـ لـ حيزبي شـ هيتانيش بيت، چونكـ وهك حيـزب اللـ م مويش به فرمانی ئیمام دروست بووه و وا ههست نهکهیت که بمهویت زانیاریت لی وہر گرم اعوزبالله، بەلكو بۆ ئەوەيە كە پاداشتت بكەم بۆ ئە ماندوبوونە بى بەرامبەرەى ئەنجامى دەدەيت، بەتايبەتى ئەممەش زۆركردنيكە لـە خود بەپنى زانسىتەكانى خودا و نيشتيمان و ئیمام. ئافرەتەك بەبىدەنگى و بېتاوانى مايەوە و شادومانى بە روخسارييەوە دياربوو سەرى بۆ بەرز كردەوە زانى كە يېشتر نەيبىنيوه. پياويكى بېگانـ سـ مرى مـووى پيدوه نەبـوو ريشدار و برۆكانى ئەستوور و چر لووتيكى كەوانى و دەمى خوار لاجانگى سنگوشه و له ناوه راستيدا كوننك هه به مووى ليوه هاتوه ته دهرهوه و شور بووهتهوه. له دلّي خويدا وتي: وهک له وينهکهدا بيني له روخسارى ئيمام دەچيت. پاشان خۆى بەدرۆ خستەوە، چونكە ئیمام وهک مروق به شهقامه کاندا ناروات و پانتۆله که شی کونی تيدا بيت و بهبيدهنگى مايهوه. لينى پرسى بۆچى بيدهنگه وتى وام زانی ئیمامیت، بەلام ئەو نیت. بیری تیژبوو و چەکی زانیاریيەکانی بير هاتهوه و له دلم خويدا وتي: ئيستا دەتوانم بزانم چەند خوشى دهویم و چهند بروای به خودا و نیشتیمان ههیه و به و شیوهیه دەتوانىم خواسىتى دلمى بزانىم. زياتىر لەخىۆى دلنيا بورە و زانى

11.

که له توانایدا ههیه سیخوریکردن به سهر دلیه وه بکات، هیشتا له توانای سهرق کی ناساییش و زلهیزهکانیشدا نه بوو سیخوری به سهر ویستی دله کانه وه بکات. له زقری دلنیابوون له خوّی بیری چووه وه یکه نیمامی رووکه شه و وای زانی خودایه، چونکه ته نها نه وه که توانای ههیه دله کان ناشکرا بکات، خهریک بوو رووی راسته قینه ی خوّی دهر بخات، به لام ترسا که ناشکرا بیّت له کاتیکدا ده یه ویّت به رووکه شی به ینیّته وه تا راستی هه سته کانی بزانیّت، هه روه ها ریّزه ی خوّشه ویستی بق خودا و نیشتیمان و نیمام بزانیّت، هه روه ها ریّزه ی و ده رخستنی کونه که ی پشته وه ی و قسه کردن به ده نگیّکی نه رم و ده رخستنی کونه که ی پشته وه ی سه ریانتوله که ی هم روه ی به ری راسته و ی رووکه شیه که ی نیمام برانیّت، ده دو ی ی کرد له شاردنه وه ی ده نگه گره که ی و قسه کردن به ده نگیّکی نه رم و ده رخستنی کونه که ی پشته وه ی سه ریانتوله که ی، هه ر چه ندیش رووکه شییه که ی زیادی بکردایه و راستییه کانی بشاردایه ته وه زیاتر ده و دانیا ده بوه وه که رووی راسته قینه ی و خواستی دلّی ناشکرا

هیّشتا لهبهردهمیدا وهستابوو، ههستی کرد له ترسان دهلهرزیّت، نهیزانی بۆچی دهترسیّت، بهلام له بیّدهنگی و جیّگیرکردنی چاوهکانی لهسهر چاوهکانی ئهو توانیی ئهوه بزانیّت که نه بروای به خودا و نه به نیشتیمان و نه به ئیمامیش ههیه، ههر وهک ئهندامی هیچ کام له حیزب الله و حزبی شهیتانیش نییه و ئهو کچیّکی حهرامزادهیه، دایکیشی حهرامزاده بووه. لهدلّی خوّیدا وتی: گهر کچیکی حهرامزاده بیّت ئهوه هیچ سهیر نابیّت که ههر گوناههیهک بکات و هیچ چارهسهریّکیشی نییه جگه له رهجمکردن.

141

فهيلهسووف

e star for a

جادوویهکی نادیار رام دهکیّشیته ناو ئهم جیهانهی ترهوه. کاتی خوّشهویسته کوّنهکهمی بق ههلّهاتووه. لهبارهیهوه چیروّک و ئهفسانهکانی ههزار و یهک شهوهی بیستووه. بریسکهی نیّو چاوهکان و ئالتوونی شل له سکی زهویدا. منیش له ژووره سارده بی گهرمکهرهوهکهمم. لهژیّر زهوییهوه له شهمهندهفهریّکهوه بق یهکیّکی تر دهچم. فهرمانبهریّکی بچووکم له کوّمپانیایه کی بچروک به نیازی کوری بهریّوهبهرهکهم. خوّشمویست و رهتی کردمهوه و ئافرهتیّکی دیکهی کرده هاوسهری خوّی که رهتی کردبووهوه. ده و باریک. سهری گهوره تر بوو، سنگی تهخت بهبی مهمک. شانهکانی لاواز له دوای کتیّب دهیبوو، تهنها بروای به مندالانی بلوری ههبوو. وتم بلیمهتترین ئافرهت ئهو ئافرهته نییه که گهورهترین کتیّبی نووسیوه، بهلکو ئهو ئافرهته یه بلیمهترین پیاوی بوه. وتی مریهمی پاکیزه بهلکو خودای بووه و منیش له مندالانی میهری میهمی شارد. کتیّب

122

و بروام به مەسىيحىش نىيە. وتى ئەي بروات بە چى ھەيە؟ وتى بروام به میشکم ههیه و به ههر کهسیکیش که لهگه لمیشک وتویژ بكات نهك لهگهڵ رەحم. وتم له خودا و مەسيح داواكارم قەرەبووم یکهنهوه، ئیدی لهگه لی مامهوه زستان گهرمم دهکردهوه و ئهویش هاوينان فينكى دەكردمەوە. بەيانيانيش لەژير زەمىنەكاندا راكە راكم بوو. سواری شهمهندهفهری درید اریک دهبووم که وهک ئهو بلورانهی مندالانی بلوری تیدا دروست دهکران وا بوو. خهلکی وهک ماسى سەردىن خىرابوونە ناويان. دواتر پليكانەي كارەبايى سەرى دەخسىتم، جەسىتەم خاو دەكردەوە و چاوم ليك دەنا. ھەواى سەر زەوى ليم بدات. بەسەر چيمەنتۆكەدا رام دەكرد و چەتريكى بارانم بەسمەرەوە بوو. دەچووممە نووسىينگەكەم و ئاوەكمەم لمە پالتۆكمەم دەتەكاند و لەبەر ئاوينەكە قرم رىك دەكردەوە. زەنگى تەلەفۆنەكە ىمو زەنگە لىنادات كە چارەررانيى دەكەم. نە پيار و نە ئافرەت. چىتى چارەررانى كەسىم نەدەكرد. تەنھا دەنگى بەريوەبەر نەبىت. ئەم راپۆرتە بە پەلەيە. ئەم وتارە گرنگە. كوا فايلەكە. بىست وينە لەم كاغەزە بگرەوە. ئەم ژمارەيەم بۆ داوا بكە. شوينىكم لەم فرۆكەيە ىق بگرە. ئەم تيبينيە بنووسە. خۆنەرىستانە يەنجەكانىم بەسەر دوگمهکانهوه دهجوولان. چرکهی دووبارهی وهک چرکهی کاتژمیر. هیچی نوی نییه. نه خوشهویستی. نه هاورییهتی. نه سوتهمهنی. نه هيوا. تەنانەت بنهيواييش رۆيشت.

ديوارەكانى دلم وەك بەفرىكى سىپى بوو. كوپىك قاوەى گەرمم بە دەستەوەيە. ديوارەكانى ژوورەكەم تارىكن. رەنگىكى خۆلەمىشى تۆخ كەمىك تىكەلـەى رەنگى شىينى تىدايـە. ماوەى بىست سالە بۆياخەكەم نوى نەكردووەتەوە. برىك پارەم كۆ كردبووەوە. بەنياز

124

بووم له جەژنی کریستماسدا بۆیاخەکەی نوی بکەمەوه. جەژن هات و رۆیشت بۆیەم نوی نەکردەوه. شەوی رۆکیتەکانیان رەوانه کرد. جەنگی ناوەکی کۆتایی بە دیوارەکانیش دەهینیت چ جای بۆیاخ. دیوارەکانم هیچ وینەیەکیان پیوه نییه. نه باوک و نه دایک. وینەی باوکم له خەیالمدایه به جلوبەرگی سەربازییەوه وەک چۆن داپیرەم بۆی باس کردووم. لەدوای کۆتایی جەنگی جیهانی یەکەم هەلی گرتووم و لەناو سکی دەریادا ون بووه. کەشتییەکە له نزیکی چوو بۆ جەنگیکی دیکه. بی ئەوەی چیرۆکی لەدایکبوونم بۆ باس بکات و داپیرەشم هیچی نەدەزانی. گەر لیشم بپرسیایه دەیوت تۆ مندالیکی زۆر جوانبووی لەناو بۆریەکدا. له خەونەکانمدا بەناو مندالیکی زۆر جوانبووی لەناو بۆریەکدا. لە خەونەکانمدا بەناو مندالیکی زۆر جوانبوی لەناو بۆریەکدا. لە خەونەکانمدا بەنو دەرو بۆر بوانبووی لەناو بۆریەکدا. لە خەونەکانمدا بەنو

پەنجەكانى بەليۆرى كوپەكەوە وەك بەفر بوون. قاوەيەكى رەشى بەبى شىر. ھەموو بەيانىيەك بە گەدەى بەتال دەيخواردەوە. حەزى بۆ خواردن و خۆشەويستى و خويندنەوەش نەما. جگە لە خويندنەوەى ناونيشانى رۆژنامەى (الصباح) ھيچى ترى نەدەخويندەوە. چاوەروانى تەنھا يەك ھەوال بوو لە سى وشە بلاو بكريتەوە: راگەياندنى جەنگى ناوەكى.

كاتژميّر نۆ و پينج خولـهك بوو. توانـاى هەسـتانم نەبوو پاشـان بۆچى ھەسـتم. لـە دەرەوەى ژوورەكـەم تەنهـا شـەقام و بـاران ھەيـە. ژيّر زەمينـەكان و شـەمەندەفەرەكان وەك بۆرىيەكانـى بالله دەسـتكردەكان. جەستەشـم خـۆى دەدايـه پليكانـه كارەباييەكە. ھەروەھا پەنجەم لەسـەر دوگمـەكان و دەنگى بەريۆوبـەر. راپۆرتيكى

د. نەوال سەغداۋى

بەپەلە. نووسىراويكى خيرا. ئەمە بنووسىە. نا ئەم فايلە. كورسىيەك له فرۆكەي نمىرە يەك بەبىي جگەرەكىشان. ئەو جگەرەي دەكىشا، بەلام حەزى بە بۆنى جگەرەي كەسانى دىكە نەدەكرد. جارىكيان . بانگهیشتی کردم بۆ خوانیکی ئیوارہ. وتی که منی زور به دله و به . دريَژايي كاتژميريك دانيشتن و نانخواردن چاوهكاني لهسهر جهستهم يوو. دواى نانخواردن قۆلەكانى تيوە ئالاندم. روخسارم لە ھەناسە دووكەلاوييەكانى دوور خسىتەوە. وتىم سوپاسى خۆشەويسىتىت دەكەم، بەلام مىن كەسىيكى تىرم خۆش دەويىت. ليخى پرسىيم ئافرەتە يان پياوه؟ پيم وت بـۆت نييـه هيـچ شـتيک لهسـهر ژيانـي تايبهتيـم بزانيت. پاشان گرنگی بۆ تۆ چىيە گەر كەسىكى ترم خۆشىبويت لە كاتيكدا تۆم خۆش نەوينت. من ھيچ كەسىيكم خۆشىنەدەويسىت. نە ئافرەت و نـه پياو. لـه پێويستى خۆشەويستى و چاوەروانى رزگار ببووم. ھەروەھـا لـەو بەڵێنانـەى جێبەجـێ نەدەكـران. چيتـر جەسـتەم مولَّكى كـهس نهبوو. ناشـمهويّت كـهس بكهمـه مولَّكى خـوم. هيّشـتا مانگانـه پێويسـتم بـه برێـک پـاره بـوو. تـا کرێـی ئـهو ژوورهکهمـی لى بدەم و قاوە و نانيش بكرم. گەر كارەكەم لەدەسىت بدەم ھيچ داهاتيكي ترم نابينت. كاتينك بن رۆژى دواتر قۆلەكانى تيوە ئالاندم سەبارەت بە خۆشەويسىتى بە گوێيدا چرپاندم. لێى پرسىيم ئايا تۆ باشيت، روخسارت وهک دوينني نييه. بيرم هاتهوه که نهخۆشىم و تالی قاوهکه رهشیهکه لیه گهرومداییه. وتی ئایا سیهردنی پزیشیکی دەروونيت كردووه. وتـم: نەخيّر. وتى برۆ، چونكە ئەوە نيشانەكانى خەمۆكىيە.

پزیشیکی دەروونی سىەبارەت بە ژيانم پرسىياری لیٰ کردم. ھەموو شىتێکم بـۆ بـاس كـرد. وتـی چارەســەری تـۆ گەشـتکردنە، چونکـه

110

تۆپيويست به گەرمى و خۆشەويستى و خۆر ھەيە ھەروەما ماتن و چونى پارە بە نيوانى پەنجەكانت. پاشان جانتاكەمم ئامارە كردوو بە ھاوسەرەكەمم وت دەچمە گەشت. وتى بۆكوى؟ وتم بۆجيهانەكەى تر. وتى چ جيهانيكى ديكە؟ پەنجەم خستە سەر نەخشەكە. چاويلكە ئەستوورەكەى وەك بنە شووشە وا بوو لە چاو نەخشەكە. چاويلكە ئەستوورەكەى وەك بنە شووشە وا بوو لە چاو كرد و وتى: ئەوى پشتى دەرياكان؟ وتم بە ئەلماسەكەنەوە ديمەوە لات. ماچىكى دەمە بى ليوەكانيم كرد و بەبى ئەم ماسەكەنەوە ديمەوە خۆشەويستيە كۆنەكەم و ژيانى نويم. دلم لييدەدا بۆلەرينەوەى ئالتوون و لە ئاوينەكەدا خۆمم وەك پادشا شەھرەيار دەبىنى. ھەر شەوە و دەستدريزيى دەكەمە سەر پاكىزەيەك و پيش رۆژھەلاتنيش

له ئاسمانهوه زهوی لهژیر خۆرهکهدا وهک دهریایهک له ئالتوون دهدرهوشایهوه و بهرزاییهکهی نیّوان رووبار و دهریاکهش سهوز دهچووهوه. لهدوای خۆرئاوا بوون فرۆکهکه نیشتهوه و لووتم پری بهرامهیهکی لهمیژینه بوو. عهرهق و چهوری و گازی سووتاو. دووکهل له ئاسماندا و روخسارهکان خوّلهمیتشی. له زمانی ناخاوتن ناگهم و چاوهکان بی بریسکهن، توّپهله گوشت لهناو دشداشهی رهشدا. مندالان روخساریان له بهسالاچووهکان دهکات و میّش چاوی دهر هیّناون. پیاوانیّک به دشداشهوه هیّرشیان کرده سهرم کاتیک له فرۆکهخانه هاتمه دهرهوه. کیّبهرکیّیان بوو لهسهر رادهکیتشام. یهکیّکیان به زور کردمیه تاکسییهکهوه و جانتاکانمی رادهکیتشام. یهکیّکیان به تاریکاییدا و به هوّرین لیّدانیّکی زوّردا مسته پشتهوه و بهخیّرایی به تاریکاییدا و به هوّرین لیّدانیّکی زوّردا دهر چوو. دهنگهکان ههروهها روّکیّت و توّپهکانی جهنگ دهبیستران

ئوتومبيّلهكه لهنزيك گلْۆپى سىوورى فولكەكە وەسىتا و مندالانىكى زۆر به پەرۆى زەردەوە كەوتنە سىرىنەوەى پەنجەرەكان. دەستە ئەسمەرە . قلیشاوهکانیان دریدژ کرده بهردهمم. شوفیرهکه به دهنگیکی گرهوه دەرى كىردن. گەيشىتمە ھۆتىلىكى ويرانىە. وتىم ئايا كەس پرسىيارى كردووم؟ وتيان نەخير. وتـم چاوەروانـى ژوانيْكـم لەگـەڵ ئىمامـدا. وتيان ئەمشـەق جەژنـە و ئيمـام لـه وتاردانـه و خەلّكى لـه پشـودان. وتـم ئەي چى بكەم تا پشوو كۆتايى پى ديّت؟ وتيان ھيچ شىتيّك، چونكە ههموو شوينهكان داخراون. وتم ئايا ناتوانم لهم رۆژانهدا هيچ ببينم. وتيان تەنھا دەتوانيت پاكيزە ببينيت كە لە كلْيْسا كۆنەكە دەر كەوتووە و خەلكى ھەموو لەوين. پيش ئەوەى بريار بدەم يەكيكيان کردمیه تاکسییهکهوه بهرهو کلیساکه و منیش هیمای خاچم لهسهر سنگم دهکیشا. باوک و کور و روحی پیرۆز. بروا به چاوهکانی خوم ناكەم. لـه هەمـوو شـوينينكى جيھانـەوه هەموو مرۆڤـەكان وەك ميروو كۆبوونەتـەوە. پياوان و ئافرەتـان و مندالان لەسـەر زەوييەكـە يان لەســەر كورســيى لەپـوش دروســتكراو دانيشـتوون.

دشداشهی گوندی و قاتی ئەفەندی. ئافرەتانی بالاپۆش و ئافرەتانی بیمچه پرووت. پوخساری ھەلبزرکاو و نەخۆش و پروخساری تەندروست و پر له ژیانەوه. چاوەکانیان بەرز کردبووەوه بۆ لووتکهی کلیّساکه. چاوەپروانی دەرکەوتنی پاکیزه دەکەن. له پۆژنامەکاندا سەبارەت به ھەوالی دەرکەوتنی خویندبوویانەوه. ھەر کەسیّک که سالی پابردوو بینینی لەدەست داوه، ئاماده بووه. بیانییهکانیش ھاتون بۆ بینینی ئەو موعجزەیه و له تەنیشت ھەر یەکەیانەوه سەگیکی پەش ھەیە. چاوی سەگەکان بەرەو لووتکەی کلیّساکەیه و نەوازشی تیّدا بەدی دەکریّت. پیاویّک بە گویّی دراوسیّیهکی چرپاندی: ئایا

برواداری دەچیته دلمی سهگەكانەوە؟ پیاوەكەش لـ وەلامدا وتی بۆ نا؟ دراوسينكه وتى: لـه كاتيكدا سـهگەكان وەفادارى بزانىن ئيتر بۆچى بروادارى نەزانن! ئەم سەگەش لە باشترين جۆرە ھاوردەكانى ئەو دیوی دەریاکانەوەن و خوای گەورە ھەلی بژاردوون و تاوانبار ل بیّتاوان جیا دهکهنهوه، جگهری نهههنگ دهخوات و له ویّنهکهشدا خەنىدە دەكات. پيارەكەي يەكەميىن جار دەلْيّت: لـە ولاتانى خۆمان نەمانبىنيوە سەگىك خەندە بكات. پياوى دووەم دەلىّت: ولاتانى ئەوان جياوازن له ولاتانى ئيمه و سەگەكانيشيان جياوازن لەوانەي ئيمه. زلهيزهكان خوا بهدوورمان بكات لييان له قتوى خواردنهكاندا مردنمان بۆ رەوانە دەكەن و رۆكىتەكانيان شارەكان لەژىر زەويدا دەكوتىن و فرۆكەكانيان گەشىت دەكمەن بەرەو مانىگ. پياوەكە سەرى سىوور دەمينىيت. مانىگ؟ چارەكانى دەبرىتە مانىگ. ھېشىتا مانگ بەبى راگرىك بە ئاسىمانەرە ھەلواسىرارە. ھىشىتا خودا لە زلهيّزهكان بەتواناترە. خودا لەسىەرو ھەموانەوەيە. ئايا پياويان ھەيە گەشتى كردېيت بۆسەر مانگ؟ ئەرى بە خودا تەنانەت ئافرەتىكىش گەشتى كردووە بۆسمەر مانىگ. سەرسىوورمانى پياوەكە زيادى کرد. ئافرەت؟ ئەي شىيوەي چۆنە؟ ئايا وەك ئافرەتى خۆمان دوو مەمكى ھەيە؟ وەك ھاوسىەرەكەي مىن و ھاوسىەرەكەي تۆ؟ ئايا بە تەنھا و بەبى ئەوەى پياويكى لەگەلدا بيت گەشىتى كردووە؟ بەبى مەحرەم؟ پياوى دووەم دەليّت: تەواو به تەنبا گەشتى كردووە بهبى مەحرەم و بەبى حيجاب، چونكە مانگ يياوانى تيدا نييە ئيتر بۆچى حيجاب بكات؟ سەر مانىگ پياوى لينىيە يان پياوانىكى لە جۆرىكى دىكە لىيە ئافرەتى ئىمە سەرىجى راناكىشىت. ھىندەيتر پياوەكمە سەرسىوورمانى زياتىر دەبيّت: گەر شىيوەى ئافرەتانى ئىمە

د. نەۋال سەغداۋى

سەرنجيان رانەكىشىت ئەى چى سەرنجيان رادەكىشىت؟ پىاوى دووەم دەلىّت: خودا دەيزانىت چ شىتىك سەرنجيان رادەكىشىت براكەم وا نيوەى شەوە و پاكىزە دەر نەكەوتووە. بۆچى دواكەوت؟ ئايا راى خۆى گۆريوە و لە ولاتىكى دىكە دەر كەوتووە. لەنى ھەموو ولاتانى جىھاندا تەنھا ولاتى ئىمەى ھەلدەبىژارد. گەر لاى ئىمەش دەر بكەويت لەكوى دەر دەكەويت؟ ئىمە بروا بە مەسىحى كورى ناكەين و لەوانەيە لە ولاتىكى دىكە دەر بكەويت، بەلام ئەو دوينىتى دەر كەوت و ئەو جياوازى ناكات لەنىوانى بېرواداران بە مەسىح و برواداران بە محمەد. ئەو ھانى فىتنەى تايفەگەرى نادات. لە رۆژنامەكاندا ھەوالى دەركەوتنىمان خويندەوە و وينەكانىمان بىنى ھەركىز چونكە مى خويندەواريم نىيە، بەلام ئايا پاكىزە مريەم پوچىكى بەبى جەستە نىيە؟ بەلى ئەو روحىكى پاگىزەيە. ئايا روحىكى بەبى دەپ دەركەوتى مەلەر كرابورەۋە، دۆژنامەت نەخويندەۋە؟ ئەسەر لووتكەي كىلىسا بىلاو كرابورەۋە، بەلام ئايا پاكىزە مريەم ئەرلىز خونكە مىن خويندەۋاريم نىيە، بەلام ئايا پاكىزە مريەم ئەرمىيەر ئەرىيەر ئايەكاندا ھەرالى دەركەۋىتىمان خوينەكانىمان بىنى

مندالیکی ئیفلیج که به باوهش دایکیهوه بوو هاواریبکرد و ههستایه سهر پیکانی خوّی. ههموو خهلکهکه ههستان و دهستیانبکرد به ههلههلهکیّشان و بهرزکردنهوهی ناوی خودا و پاکیزه. ههر دوو پیاوهکهش لهگهل خهلکهکه ههستان و الله ئهکبهریان کرد. پیاوی یهکهم به گویّی پیاوی دووهم چرپاندی: ئایا پاکیزه دهرکهوت؟ دووهم هاواری کرد: بیکومان ئایا نایبینی؟ ببینه پاشان سهیری ئهو شوینهی کرد که ههمووان سهیریان دهکرد سهر لووتکهی کلیّساکه. کاتیّک هیچی نهبینی جهستهی ههژا وای زانی کویّر بووه. گومانی دوور خستهوه و روانییه تاریکییهکه و لهگهل خهلکهکه هاواری کرد: بینیم بینیم

120

ئیمام وہ ہیمایہک بۆ قاییلبوون سەرى لەقاند، وتى پرۆژەيەكى گرنگه که چیایهک له لم بکریته بهههشتی عهدهن. نازناوی شارهزای پێ بەخشىيم و بەندەرىكى لەسمەر دەرياكە پيدام جگە لەوەى بە ناوى خۆم لەسەر گريبەسىتەكە واژۆ بكەم بژاردەيەكى دىكەم لەبەردەمدا نهبوو. وتيان ناوت چييه؟ وتم (جوزيف) وتيان خوّى لـه راستيرا (يوسف) بووه دهبيّت ناوهكهت بگۆريت. وتم با (يوسف) بيّت و خودا و مەسىيى پاداشىتم بدەنسەرە. وتيان ئايا بروات بە مەسىيى ههیه و بروات به محمهد نیه؟ وتم دهتوانم لهپیناو پرۆژهکه واز له مەسىيى بەينىم. وتيان ناوت چىيە؟ وتم نازانم، چونكە من لـە مندالانى بلوريم. وتيان بلورى چييه؟ وتم جۆريكى نوينى رەحمـه مندالانى بیّتاوان لـه گوناهـه و دوور لـه سـیّکس و هاوســهرگیری و سـهر جيْگەيى دروسىت دەكات، مەگەر تەنھا پيتاندنى دەسىتكرد. وتيان شــهیتان بـه لهعنـهت بیـت. بـه فرمانـی ئیمـام ئهمـه حهرامـه، چونکه ئەوە زينا و گوناھە و تيكەلكردنى نەسەبەكانە. وتم من تاوانم چيپە کاتیک کۆرپەیەک بووم لـه سـکی بۆريەكەدا و هیچ نازانـم سـەبارەت به زينا و گوناهه. وتيان دهبينت خوّت پاک بکهيتهوه و بروابوونت به خودا و پيغهمبهر رابگهيهنيت. وتم بروام به خودا و پيغهمبهريش هيْنا لەپيْناو پرۆژەكەدا. بەلام پاكبوونەوە چىيە؟ وتيان ليْكردنەوەى پارچەيەك لە پيست لە سەرى چووك. وتم ھەموو شىتىك ئاساييە تەنھا ليكردنەوەى بەشىيك لە جەسىتەم. وتيان دەبينت لينى بكەيتەوە گەر بەرەكەتى خودات دەويّت و ھەروەھا سەركەوتنى پرۆژەكە^{ش.} وتـم بـا لێکردنـهوهی پارچهيـهک پێسـت بێـت کـه هيـچ نـاکات گـهر ئالتوونەكە پەيدا بېت.

پاشان دەلاكەكە ھات و جانتايەكى بە دەسىتەوە بوو، ل<u>ن</u>كردنەو^{ەكە}

14.

رووی دا بهبی بهنج جگه له شووشهیه ک مهی نهبیت. مندالانیکی زوّر هاتن و حهزیان به پاکبوونه وه دهکرد من گهوره ترینان بووم له نیّوان خهته نه کراوه کاندا. روخسارم له زهوییه که دا شارده و بروا بوونم له روّژنامه کاندا راگهیاند و ناویاننام شاره زا برواداره که. هه مو و بهیانییه ک ویّنه یه کی خوّمم له چوارچیّوه یه کدا دهبینی له گه ل بلاوکردنه وه ی رایه کم وه ک دهستوور، بق ههر پرسیاریّک وه لامیّک و بق هه د کیشهیه ک چاره سه دی و چاره سه ری سه در که وتو ش ته نها بق هه د کیشهیه ک چاره سه دیک و چاره سه ری سه در که وتو ش ته نه و تیان ئه ی چاره سه دی ناوه کی چیه ؟ و تم نویّژ کردن و و تیان ئه ی چاره سه دی ناوه کی چیه ؟ و تم نویّژ کردن و و تیان ئه ی چاره سه دی ناوه کی چیه ؟ و تم نویّژ کردن و و تیان ئه ی چاره سه دی ناوه کی چیه ؟ و تم نویّژ کردن و و تیان ئه ی چاره سه دی تیش کی ناوه کی چیه ؟ و تم نویّژ کردن و و تیان ئه ی چاره سه دی ناوه کی چیه ی گرانی و برسیبوون ؟ فه یله سوونی ره مه دان. و تیان ئه ی کیته می گرانی و برسیبوون ؟ فوتم برینی ده ستی دز و حیجابکردنی ئافره تان. ئیتر ئیمام نازناوی فه یله سووفی بلیمه تی پی به خشیم و خوداش قازانجی زیاد کردم. له کوتایی گرینه سته که شدا جانتا ئالتوونه کانم کو کرده وه و بی ئه وه ی گومرگ بدهم له گه ل کاتی خوّشه ویسته کونه که م به فروکه یه ک ده رباز بووم.

خۆشەويستى كۆن

a a dal picade bright de súa Sire

لەتارمـەي پەمەيـى ئافرەتانـەوە بـە رەنگـى خـۆر سـەرنجى بەرزاييەكەى نيوانى رووبار و دەرياكە دەدەم پانتايى فراوان بووە و بەرەو زەريا دريد بوەتەوە. لەو ديوى دەرياكەشمەوە مزگەوتە دهورهکه دهبینم و له پشت مزگهوتهکهشهوه خانهی مندالان و لـهو ديـو ئهويشـهوه شـانۆ نقـوم بوهكـه و خانـووى ئاسـودەييش لـه پشتى كەلارەكەي خەندەقەكەدا بور. كە نيوانيشىياندا نەخۆشىخانەي جەنگى ھەبوو تارمـە شووشـەكانى لەژێر تيشىكى خۆردا بريسـكەيان دەدايەوە لەپشىت ئەويشىەوە پزيشىكەكانى سىوپا پىدەكەنيىن و فىكەيان بـۆ كچـەكان لێـدەدا لـە خانـەى پەريسـتاران، كلاوى سـەربازىيان لەسمەردابوو، تفەنگى مندالانەيان بەدەسىتەوە بوو و چۆلەكەى سەر دارەكانيان راو دەكىرد. گيرفانىي ھـەر يەكەشـيان ياريەكـي ئاگرينـي جهژنی تێدا بوو. هـهر يهکهيان دهريان دهکرد و فويان تێ دهکرد و ب^ه زەوييان دەكێشا دەتەقى و دەچوو بە ئاسىماندا و ھاوارەكانى جەژن بەرز دەبووەوە. دەنگى ئىمامىش كاتىك وتارى جەژنى دەخويندەو^{ە.}

منیش له تارمهی ئافرهتانم و به چهندین چهپکه گول و قوتابییانی منیش ا منیش کی در ورم دراوم که وهک فریشته به جلوبهرگی سپیهوه قوتابخانهکان دهوره دراوم که وهک فریشته به جلوبهرگی سپیهوه قوتابصات و المحمد المعاني ويكخراوه خيرخوازهكانيش وهك قەللە رەش سەما دەكەن. ئافرەتانى رىڭخراوە خيرخوازەكانيش وەك قەللە رەش سهما دیسی وهستاون و چهپله لیدهدهن. ههروهها دایکانی نموونهیی و شههیدانی وهستاون و چهپله ایسیندا محسبتاین وەسىسەن بەدواى ريىزدا وەسىتاون. ئەويىش لەسىەر سىەكۆكە جهست پ تەتەلەيەتى و پووى لـه خودايـه. ھاوارەكانيش وەك گوللـه دەردەچن و روخساره مەتاتەكەى دەكەويتە خوارەوە بۆ نيوان قاچەكانى و لـه و پې زهوييهکهدا دهيشارينتهوه. منيش روخسارم شاردوهتهوه و له خودا ر پیغهمبه ده پاریمه وه که زهوی هه لم لوشینت. داوا له مهسیح و ر ... دایکی پاکیزهی دهکهم ببمه روحیّکی پیرۆز و به ئاسماندا بفرم بهبی جهستهیهکی بینراو. دهگه پنمهوه لای دایکم و له رهحمیدا ون دەبم. به پلیکانه کۆنەکاندا به راکردن سهردەکەوم و دایکم له چاوه روانیمدایه. قۆله دریژکراوهکانیم تیوه دهنالینیت و دهلیت دواکهوتيت ئهوه لهکوي بوويت؟ منيش دهڵێم لای پياوه بيکانهکه بووم. دەليّت بۆچى كچەكەم ژيانت دەدەيتە بيّگانەيەك؟ منيش دەلّيم ئە عەرش و بەردەسىت و خزمەتكارى لەگەللە و من ماندوبووم له شۆرىنى قاپەكان و خەنىدە كىردن بىۆ ئەو روخسىارانەى خەنىدە ناکهن و دان به باوکیکدا نانین دانی پیادا بنیت. ئهویش دهلیت کچم شۆرىنى قاپەكان ئاسانترە لـە شـۆرىنى جەسىتەكان لـەدواى مردنيان و دان پیدانانی دایک باشــتره لــه دان پیدانانـی بـاوک. لیّـی گــهرام و رامكرد بۆ ريكە كۆنەكەي لە كۆتاييەكەيدا خانووە بچووكەكەي لييە له تەنىشت كليساكەوە و لـه دەرگامدا. دليشم ترپه به دواى ترپەدا ليدەدات. دەرگاكـه بـه روخسـارى مەسىيحدا دەكريتـەوە دەيناسـم و ئەويش من دەناسىيت. قۆلەكانى تيوەم دەئاليت و دەليت دواكەوتيت

182

لەكـوى بوويـت؟ منيـش دەڵێـم لاى ئيمامـى مێـردم بـووم. ئەويـش دەلْيّت (كاتى) ئايا تۆ و ميردەكەت ناپاكيم لەگەل دەكەن؟ منيش دەليم ناپاكى نييه (جوزيف) چونكە من زياتر تۆم خۆشدەويت لهو كاتانهى لهگەليدام و باوەشمى پيدادەكم چاوەكانم ليكدەنيم و تۆ لەنتوانى قۆلەكانم دەبىنم. ئەويش دەلنت تۆ خۆشەويستى تاقانەمىت و لـ المدواى تۆشمەوە تەنھا ئـ او پياو و ئافرەتانـ ام خۆشويستووە ك بهبى مەمكن و كتيبيان دەبيت. له خەومدا سرودى خۆشەويستى دەچرم و خۆشەويستىش نايەت. كە شوينى ئەو لەھۆشخۆچون دينت وهک نووستن وايه ميشک دهکاتهوه به روی له بير کردن بي ئـ ہو ہی چاو ہکان لیک بنییت. خەویکی قوول لـ ہ مـردن دہکات ب_ی ئەوەى بىرمەندى لە دەست بدەيت. نە تۆم بىر دەچىتەوە و نە مەسىيى و نە ناوەكەم و نە جەسىتەم بەبى بريندارى. منيش دەليم كامه برين؟ هيچ ناليت و لەئاميزم دەگريت. له ئاوينه بازنەييەكەي سـهر سيسـهمهكهدا دەبينـم ئيمـام لـه ئاميّزم دەگريّت. لـه ئاوينهكـهدا وهک ئهوه دهر دهکهویت له یهک کاتدا سهد پیاو باوهشی پیدا كردبم. سهرلەنوى باوەشى پيدا دەكەمەوە وەك ئەوەى باوەشم كردبيّت به ههموو پياواني كهوندا. دهستم دهخهمه سهر برينهكه، له ژير پانتۆله که وه ههوی کردووه و بۆنی ته ختهی کۆنی ليديت، منیش دەلْيەم بەرامەى درەختى سەوزت لى دەھات. ئەويش دەلْيت ئەوە رۆژانى خۆشەويسىتى بوو بەلام تۆ خۆشەويسىتىت واز لى هينا له پيناو ئالتوون و منيش وهک تـوم کرد. لهناو ئاوينهکاندا له ئامينزى گرتم و منيش عەرەقەكم به بۆنەكم دەسىرم و بۆنى دەكات و ليم دەپرسىيت ئايت بۆنەكەت گۆريوە؟ وتم ئەوە ھەر بۆنە كۆنەكەمە، بەلام جەستەم بەرامەي مندالي نەماوە. سەرمنا بە راگرى

سیسه مه که وه و سهرینیکم خسته نیوان سهرم و راگره که، بونه که م سیست به تهواوی جهستهمدا بلاو کردهوه، به لام بیسوود بوو به رامهی ب حور بارامه ي مردن لانه ده چوو. وتى گويم دهري من خوشم دهوينى كه له سهر مردن عەرشىت و ھيچ شىتىك لەخۆتىدا مەگۆرە و چرچى و نارىكىيەكانى پیری مەشارەوە. پەرداخە ساردە مەيەكە لە دەسىتم كەوتە خوارەوە پیری بۆ سەر جێگەكە و وەك چۆن منداڵێك كوپى شىر دەرژێت پێكەنيم، بەلام پەلەكـﻪ لەســەر ســەرچەفەكە رەنگێكى تاريكى ھەيـە و نــە بــە شۆرين و نه به خاوينكەرەوە لا ناچيت. جەستەشم لەسەر جېگەكە قورس و شله و به زەحمەت بۆم بەرز دەكريتەوە تا برۆم و لەسەر كورسيى عەرش دانيشم. جەسىتەم لەپشىت كتيبخانە زەبەلاحەكەوە دەشارمەوە و خۆم لـه نيوان كاغـەز و كتيبەكاندا پەنا دەدەم. بينيم ناوم به زيـو لهسـهر بهرگێک نهخشـێنراوه نهمکردهوه. مێردهکهشـم نتوى به ئالتوونى لەسمەر كتيبينك نووسىراوە كە نەينووسىيوە. پاشان ئيمام ديته ژوورهوه بۆنى مەي و عەرەقى ئافرەتەكەي ترى ليديت. هيچ ناليم، چونكه من تەنھا ئافرەت نيم له ژيانى ئەودا و ئەويش تەنھا يياو نييه له ژيانى مندا. من لەتاو ھەژارى رام كرد بۆ لای، ئەويش لەدەست شكست و دۆراندن رای كردە لام. لـه ناخمدا تالی راستی و هەستكردن دينت و دەچيت وەك هەوايەكى گەرم له ههموو لاكانهوه دهورهى داوم، گەردىلهى خۆل دەچىتە لووتمەوه. ناشىزانم كورسى عەرش چورە بۆكون، ئەريش لە تەنىشىتمەرە راکشاوه و دهستیم بۆ درید دهکات و دهیهویت بمگریت. دهستی منيش بەرەق لاى دريد بوقەتەقە دەمەقيت لەئاميزى بگرم. ھەر چەنىد نزيكبووينايەتمەرە ممارەي نيوانمان فىراوان دەببور. گەر بەر يه كتر بكه وتينايه و يه كمان له ئاميز بگرتايه زياتر دوور ده كه وه ته وه

و منیش زیاتر. باوه شم پیادا ده کات و منیش له باوه شی ده گرم، ب لام بهبێ سوود چونکه لـه يهکهمين باوهشـهوه ئـهو ماوهيه دروست بووه. له جنگه نهرمهکه شدا و له پنش نووستن صهزم به خويندنهوه بوو. بهرهو لام دهكشا و پيکيکي بهدهستهوه بوو باسي رووداوهکانی رۆژی بۆ دەکردم. ئە شتېکی دەوت و منيش شتېکم دەوت و ئىتىر وتويېژىكى گەرمى بى كۆتايى چېزبەخش لـە نيوانماندا دروست دەبوو. كاتيكيش بە قۆلەكانى لەئاميزى دەگرتم چيرەكە _{ون} دەبوو. زياتىر قسىەكردن لەگەليىم پى باشىتى بوو وەك لەئامىزگرتنى وهک ئـهوهی لـه نێوان جهسـتهی مـن و ئـهودا قسـهکردن قهدهغـه بيّت يان زمانيّک ھەبيّت کە تيّى نەگەين، بەلام لـە قسـەكردنەكاندا لــه يەكتـر دەگەيــن، راكان دەگۆرىنــەوە. لــه باوەشــەكاندا يەكسـانى نامينين، چونكه زياتر ئهو جووله دەكات و هيرشىبەرە، لەناكاويش دەكشىنتەرە رەك ئەرەي چىز ر گەيشىتن بە خۆشى حەرام بىت يان باریکی قورس بیّت لهسته جهستهی و بیهویّت به یهک پیاکیّشان رزگاری ببینت له دهستی.

له ئاويندكەدا دەمبينى لەسەر جېڭەكە لە شيۆەى دوو پياودا راكشاوە يەكىكيان ئىمامە و ئەويتريش وينەيەكى وەك خۆى. لە تارمەى كۆشكەكەشدا دەمبينى ھاورى لەگەل بۆدى گاردەكە پياسە دەكات. شەوانىش كاتىك لە ئامىزم دەگرىت شىتەكانم لا تىكەل دەبىت، دەلىم ئايا تۆ ئىمامىت يان بۆدىگاردەكەى؟ ئەويش دەلىت ئىمامم. منىش دەلىم ئەو تەواو لەتۆ دەچىت و خەرىكە راسىتيەكە لە ساختەكە بۆ جيا ناكرىتەوە. ئەويش دەلىت مى لە ژىرىدا لەو بەتواناترم و ئەويش لە جەستەدا لە مى بەھىزترە، ھەر چەندىكىش تەمەنم برواتە پىش و مىشكم گەورە بىت و جەستەم لاواز بىت تۆش

گەنجىت لە تەمەنى كچەكەمدا دەترسىم كاتىك لە گەشت دەگەرىمەوە دەبىي-وەك چۆن شەھرەيار واى بەسەرھات لەگەل بۆدىگاردەكە بتبينم لە ود ب ب المنیش و تم شه هر هیار کید ، و تی شه هر هیار ناناسیت ؟ ئایا جید کنیبی هـهزار و یـهک شـهوهت نهخویندووهتهوه؟ وتـم نهخیر. وتـی کیواته تۆ كولتوور نازانیت و ئەوەش كەموكورتىيە لە رۆشىنبىرىدا و دهبيت بخوينيت وه. جيگه که ی جن هيشت و به ههنگاوي له المعادي المعانية الم كتيبهكاندا مايەوە و بە زەحمەت ناونيشانەكانى سەر بەرگەكانى بۆ د د خوينرايه وه. به پشته كهمينك قهمور مكهيدا له دواوه دلنيا بوومهوه که خودی ئیمام خۆیەتی و بۆدىگاردەکـه نىيـه. زانيم کـه من زياتر به پشتیدا وهک له روخساری دهیناسمهوه. ئه راستییه تووشی باشتره له نەزانين. باشتريشه بۆ من كه له پشتيەوه بيناسمەوه وەك لەوەى ھەر ئەيناسىم. لەسىەر نووكى پەنجەكانىم رۆيشىتم بۆلاي و له پشتهوه باوهشم پيدا كرد. له پشتهوه زياتر خوشم دهوينت تا له روخساريهوه و له نادياريشدا زياتر خۆشم دەويت.

لای کردهوه و له کتیبهکان دوور کهوتهوه و کتیبیکی گهورهی به دهستهوه بوو بهزهحمهت هینایه سهر جیگهکه. چاویلکهکهی لهسهر لووتی جیگیر کرد و زنجیریکی ئالتوونیی لیوه شوّر بووهوه. کاتیک دهخوینیتهوه چاوهکانی دادهخات دهنویت و چاویلکهکه بهسهر لووتیهوهیهتی و دهمی نیوکراوهیه و ئایهت ئهلکورسی دهخوینیت و شهیتانهکان و روحی جنهکان دوور دهخاتهوه. کتیبهکهش وهک ئافرهتیک عهشقی بوبیت دهگریته باوهش. له تاریکییهکهشدا خوّی له جیگهکه دهدزیتهوه و دهچیته لای ئهو. له شوینیکهوه دهبینی

که باوهشی پیدا دهکرد و ئه منی نه ده بینی . بینینه که ئازاریکی به چیژی پی ده گهیاندم، چونکه بینین سه رباری ناخوشییه کهی له نه بینین باشتره، ئاشکراکردنه که ش وه ک چیزیکی گوناهباری ته نها خوم به دهستم ده هینا بی ئه وه ی که س بمبینیت. هه ستیش به ئیره یی یان تووره بوون ناکهم، به لکو هه ستکردنه به تاوان. وه ک ئه وه ی من زیاتر ناپاکیی له گه لدا بکه متا ئه و. چیز وه ر ده گرم به له ئامیز گرتنی ئافره ته که ی دیکه وه ک له خوم.

. . .

زيندووكردنهوهي كولتوور

part of the second of

له جیکه که دا و کاتی نووستن حه زم به خویند نه وه کتیبه میز ووییه کان بوو. نه وه ی زیاتر حه زم لیّی بوو، کتیبی هه زار و یه ک شه وه بوو. چاویل که ی خویند نه وه له چاو ده که م و پوخساری نیمامی لا ده ده م. له ناوینه که دا ده بینم پوخسارم بازنه یی ده نوینیت له ژیر تیش که سپییه که دا و پیستم و ددانه کانیشم سپی ده رده که ون وه ک ددانه کانی پاد شا شه هره یار. دلیشم وه ک دلّی نه و مه مقی نافره ته به رده سته په مشعکانه. پو حیشم وه ک پو حی نه و بیگه رده و نازانیت که ده کریّت نافره ت عه شقی پیاوی کی دیکه ش بیت جگه له میرده که ی جه سته م ده ه دا کاتیک هاوسه ره که یاد شا شه هره یارم له جیگه که دا له نامیّزی کویله یه کی په ساد اینی. له شه هره یارم له جیگه که دا له نامیّزی کویله یه کی په می ده ده که یاد شا خونه کانمدا هاوسه ره که مم له جیگه ی نووستدا له گه ل یه کیک له خونه کانمدا هاوسه ره که مم له جیگه ی نووستدا له گه ل یه کیک له ده مینی به ته نها نووستوه و کتینه که ی له باوه شه و چاوه کانی ده میینی به ته نها نووستوه و کتینه که ی له باوه شه و چاوه کانی

129

كەرتنى نيمام

جینگه که خوم جهجزمه وه بولای نافره ته به رده سته ره شه که بل رینگه مدا بولای له ژینر سینه ری دره ختیکدا ده وه ستام وه که جون پاد شا شه هره یار وای ده کرد. هه وام هه لده مرثی و ناسوده ده بروم به ودی به ته نیا و به بی پاسه وان چوو مه ته ده ره وه بی نه وه ی کس به ودی به ته نیا و به بی پاسه وان چوو مه ته ده ره وه بی نه وه ی کس بمناسیته وه. سنگم پر هه وا ده کرد کاتیک دیویکی زه به لاحم بین سنو قیکی گه وره ی له سه ر سه ره. وام زانی خیویکی جنه کانه یان یه کیکه له دو ژمنه کانم له حزبی شه یتان. وه ک چون به مندالی وام ده کرد چوو مه سه ر داره که و له نیو لقو پو په کانی خوم شارده و بینیم دیوه که له ژیر سینبه ری دره خته که دا دانیشت و قوفله کانی سنو قه کهی قوفل له دوای قوفل ده کرده وه، حه وت قوفل ای ناو سنو قه که دا سنو قیکی ترم بینی کردیه وه و نافره تیکی زور جوانی مسنو قه که دا سنو قیکی ترم بینی کردیه وه و نافره تیکی زور جوانی جاد و و گه ری ده ره ینا.

بینیوت: ئهی ئافرهته دلسوزه کهم ده کهویت کهمینک بنووم. ئیتر سهری کرده سهر ئهژنوکانی و نووست. بینیم ئافرهته جوانه که سهری به ز کرده وه بق دره خته که و به چرپه و به ده نگینکی هیمن سهری به رز کرده وه بق دره خته که و به چرپه و به ده نگینکی هیمن وتی: وه ره خواره وه و له م دیتوه مهترسه، چونکه ئه و له به نی ئاده مه و جن نییه. دابه زیم سهری میرده که ی به رز کرده و و له سهر ئه ژنوکانی لای دا و خستیه سهر زه وییه که و وه ک چون ژن ه مو و ئه شتانه ی پیاوینکی چاکه کار خوازیاریه تی له گه لیه کید که مالئاوایی لی بکه م، ده ستی کرد به گیرفانیدا و کیسه یه کی ده ر کرد و موانکه یه کی می ده می ده دو نه و مالئاوایی لی بکه مه دو می ده مو و ملوانکه یه کی مه ده میتی کرد به گیرفانیدا و کیسه یه کی ده ر کرد و ملوانکه یه کی تیدابوو که نوسه د و نه وه د که نگوستیله ی پیوه بود و ملوانکه یه کی می ده مین ده می نوانید و تی ده نگوستیله ی پیوه بود

ئەرەى لەگەل تۆكردم لەگەل خارەنى ئەم ئەنگوستىلانەدا كردورمە ئەوەى -و بينه تۆش ئەنگوسىتىلەكەتم بدەرى. مستىلەكەم لە پەنجەم دەركرد و و بیست و جسم دمردر و بیست و تسمی بود و مستمیه سنوقیکه و مستمیه سنوقیکه وه پیمتاری ی و سنوقهکهی کرده سنوقیکی دیکهوه به صوت قوفل داده خریت و مستمیه ناخی زموییهوه بی ئهوهی بزانیت که ئیمهی ئافرهتان و مصبی استیک بکهین ئەوا ئەنجامی دەدەین. جەستەم ھەژا ی له گه لیدا دلم خور په یه کی کرد و خیرا گه پامه وه بن کوشک بینیم ور ھاوســـەرەكەم لەگــەڵ دۆســتەكەيەتى لــە جێگەكــەدا. بــە شمشــێر لــە مليمدا و چوومـه لای هـهمـوو هاوسـهره كۆنهكانـی پيشـووترم و يـهک له دوای یـهک لـه ملـی ئهوانیشـمدا. وام لـێ هـات هـهر مانگێک کـه ئاسىمان مانگەشىھوى تەواو بېت كچېكى پاكيزە دەكەمە ھاوسىەرم و دەيكـەم بــه ژن و هــەر ئــەو شــەوەش دەيكـوژم. مـاوەي بيسـت سال به شيوهيه مامهوه تا خهلکه بيزاربوون و کچهکان همموو ھەلاتن و ھيچ كچينك نەمايەوە خۆى لـە بەرامبەر ئـەو سوكايەتىيە ېگرېت. شـﻪوى جەژن بە سـﻪرۆكى ئاسايىشـم وت پێويسـتم بە كچێكى پاکیزهی بەردەست ھەيە كە لەو زەمەنەدا لەو باشتر نەبيّت. پاشان له كتيبى كولتووردا تايبهتمهندييهكانيم بن خويندهوه. وتم دهمهوينت قەد بارىك و سىنگى پان بېت دەسىتوپەنجەي ورد و سەرى بچووك بێت گەردنى بەرز و پەمەيى بێت خۆشەويسىتى لى سەرڕێژ بێت و دەستى ھيچ پياويكى بەرنەكەوتبيت چوار شتى سپى بيت، روخساری و سیپینهی چاوهکانی و گهردنی و دهست و پهنجهکانی و چوار شتی رەش بېت، برۆ و برژانگەكانى، چاوەكانى و قژى. چوار شوينيشي سيوور بيت: زماني و ليوهكاني و رومهتهكاني، چوار شتیشی زبر بن: قاچهکانی و مهچهکهکانی، چوار شتیش پانوبهرین

151

بیّت: نیّوچاوانی و چاوهکانی و سنگی، چواریش تەنگ بیّت: د_{ەمی} و لووتی و کونی گویّچکەکانی و ئەو شویّنەی تری که مەبەستە لە ئافرەتدا.

كاتيك سەرۆكى ئاسايىش گوينبىستى ئەم تايبەتمەنديانە بور هەرچى خوين بوو لە روخساريدا نەما و رەنگى وەك رەنگى مردوانى لیهات و بروای به دووبارهبوونهوهی روحهکان هیدا، پاشان وتی ئەمە روحى پادشا شەھرەيارە چۆتە جەسىتەى ئيمامەوە يان روحى ئیمامیه لیه جهستهی شیههرهیاردا. بهبیدهنگی مایهوه و روخساری له زهوییه که دا دهشار دهوه و دهنگی ئیمام ده هاته گوینچکه ی کاتنک تايبەتمەنىدى چوار تەنگەبەرەكمى دەخوينىدەوە و بە پەنجەكانى دەيبىۋاردن: دەمىي و كونـه لووتەكانـي و كونـه گويٚچكەكانـي و ئـهو دەرچە گرنىگ و مەبەسىتەي ئافرەتان. پاشان سەرۆكى ئاسايىش وتى، بەلام گەورەم جەنابى ئىمام ئافرەتىكى بەردەست بەم شىپوەيە نرخی له نهوهد ههزار دینار کهمتر نابیت و خهزینهی دهولهتیش بەتال و قەرزە دەرەكىيەكانىش... ئىمام قسەكانى يىبرى و بانگى پاسهوانی خەزىندى كرد. پاسەوانەكە وتى بە فرمانى خودا خەزىنە ئاوەدانە و پرسىيارى بەندى خەرجى كرد. ئىمام وتى بەندە بەتالەكانت چين؟ وتى ھەموو بەندەكان بەتالن تەنھا بەندى عەشىق نەبين، بەلام گەورەم جەنابى ئىمام عەشىق ناديارە و نەزانىراوە، زانىراو ناديار نابينت. قۆشىمەكانى راسىتىيە و راستىيەكانىشى قۆشىمەيە و خوداش دەيزانىت. ئىمام ھاوارى كردە نووسەرى گەورە، پىي وت ئايا پىناسى عەشىق لـە زانسىتى كولتووردا چىيە؟ نووسىەرى گەورە وتى: عەشق جوولاندنی جیگیریکه و جیگیرکردنی جوولاویکیش لـه خراپهکانی ئايين نييه و قەدەغه نييه له شهريعەتدا دەرمانى ھەموو دەردىكى

به چنیژه و که حهز به به رده وامبوونی دهکریت و وا له پیاو دهکات به چیرد و نهو شنته ی قینی لینیه تی خوشی بویت و هه اسوکه و تی ریکده خات و نهو سب کی و بینده مات و شیرینی ههنگوینی تیدا دهتوینینیته وه و دواتر دهبیته ههوینی نیمان. شیریسی نیمام سهرنجی نووسه ری گهورهیدا و سهریسوورما بهو روشنبیری تیمام و گرنگیدانـهی بـه کولتـوور. وهک ههڵویّسـتی ههمیشـهی نهیاری و مرحی سهری کردبوو به زهویدا هاته ژوورهوه و چاوهروانی نۆرەي خۆيى دەكرد تا ئەويش راى خۆى لەو بارەوە دەر بېرىت، له کوتایی دانیشتنه کهدا نورهی هاته سهر و وتی: گهورهم جهنابی ئىمام عەشىق تۆزىكى پىسىە بەرزدەبىتەوە بۆ دەماخ لە ئەنجامى تۆرىكى پەستىنراو لە دواى نانخواردىنىكى چەورى ئىوارەي پىسبوو به تیشک که ئهوهش داوی ئیبلیسه که لاوازی جهسته و ههناسهبرکی و ناتهواوی لیدانه کانی دله وا له پیاو ده کات بچیته جیهانی خوارموه و دەرەنجامەكەي كوشىندەيە سىەرەتاكەي يارىكردنىە و كۆتاييەكەي لەكاركەوتنـه، خوداي گـەورەش ھيچ پيغەمبەريكى رەوانـە نەكردووە له ئافرەت لينى ترسابين، كاتيكيش كۆئەندامى پياو ھەلدەسىت نيوەي ميشك دەرەسىتىت و ھەسىتانى كۆئەندامىش نەھامەتىيەكى گەررەيە که وروژا نه میشک و نه ئایین خویانی بو راناگرن، جهنگیکه پيويستى به جرتوفرت هەيە ھيرشبردن و كشانەوە، ئافرەتيش وەك فریشتهیهک خوی پیشاندهدات و دواتر دهبیته شهیتان و جادووو له پیاو دهکات و دهیکاته پشیله یان مهر لهسهر سنگی دهخشیت هیچ پياويکيش نەبورە خۆشەريسىت و دۆسىتەكەي جى بەيلىت و نەلىت کوشتمی. ئیمام به توورهییهوه هاواریکرد: بیکوژه و گوناههکهی به ملی من. نەيارى شەرعيش وتى: ئەي ئايا لە خەزىنە بەشى منيش و تـۆش ھەيـە جەنابـى ئيمـام؟ پاسـەوانى خەزىنـە بەبىدەنگى مايـەوە.

152

ł

1

ş

سەرۆكى ئاسايىشىش وتى ئەي من جەنابى ئىمام ئايا بەشم نى سارومی میسیدی که ماته چاوهکانی نووسیهری گهوره ل له عمستان. جریم مهمووانی دهدا. له دوای بیدهنگیهکی زور پاسهوانی کاته ی سهرنجی ههمووانی دهدا. له دوای بیدهنگیهکی زور پاسهوانی خەزىنىە وتى: خەزىنىە تەنھا بەشى ئىمام و پياوىكى ترى تىدايە ي ئیمام دەستنیشانی بکات. پاسەوانی خەزینه وای دەزانی کە ئیمار نهو دهستنیشان دهکات و وتی ئاو به سهر تینودا ناروات. نیمام ب سەرسىوورمانەوە سىەيرى ھەر چوار راگرەكەي كرد، حوكمى خۆ دەدات و نايەوينت ھيچكاميان توورە بكات. ژيانى لە دەستى سەرۆكى ئاسايىشىدايە. خەزىنبەش لـە دەسىتى پاسبەرانەكەدايە. دىموكراتيەتىش له دەستى نەيارى شەرعىيە و كولتوورىش لە دەست نووسەرى گەورە. كارەكـە بـەوە كۆتايـى ھـات كـە ھـەر چواريـان بكشـينەرە لەپينيا ئيمام چونكە زينەتى دونيا بىۆ ئەرە و چەنديىن بەردەسى و خزمەتكارى بۆ ھەيە، لە رۆژى دواييشدا حەفتا و حەوت حۆرى ھەيـە و بۆ ھيچ كـەس نييـە برابەشـى لەگەڵدا بكات، جگە لـە ئيماميش ئيمه هەموو لەبەردەم ياسادا وەك يەكين، هەر كەسىيش سەبارەت به کارهکانمان قسبه بکات ئەوە له داوى شەيتانە.

پاشان سەرۆكى ئاسايىش برى نەوەد ھەزار دىنارەكەى ھەلگرى و چووە بازار بەشوين دەلالەكاندا دەگەرا. بريارىكىشى دەر كردكە نابىت ھىچ كۆيلەيەكى ئافرەت بۆ بەردەست بە زياتر لە نەرە ھەزار بفرۆشرىت و پىش فرۆشىتنىش دەبىت بخرىتە بەردەمى بز پشكنين. جوولەى بازار چالاك نەبوو بە تايبەت لە دواى شكستى جەنگ و رۆيشىتنى ئافرەتانى بەردەست و كچەكان بۆ ولاتانى ترى دونيا. ئىتر سەرۆكى ئاسايىش بە مالاندا بە لايتىكەوە دەگەرا و لە دواشىيەوە سەگەكانى راوى يىن بوو. نەيتوانى ھىچ پاكىزەيەك

بدۆزىتە وە ئە و تايبەتمەندىيانە ى تىدا بىت. خەرىك بوو لا بكاتە و و بە دەستى بەتال بگەرىتە وە گەر نەيبىنيايە بە ھەنگاوە خىراكانى وەك ئاسك رادەكات و لەدواشىيە وە سەگەكە ى بەدوايدا راى كرد لە دوايە وە پاسە وانەكانى و سەگەكان. تەنھا لە پشتە وە بىنيى قەد بارىك و چالاك جەستە چالاك لە پشتە وە تەواو تايبەتمەندىيەكانى بەسەردا دەگونجىت لە روەكانى پيرۆزى و خەيال و كولتوورىشە وە. وەك سوپاسگوزارىيەك دەستەكانى بەرز كردە وە بىز ئاسمان بۆ خودا. بۆشى نەبو و لە وىستى خودا دەربازى بېز.

ئیمام بینی هاته ژوورهوه و هیشتا له جیکهی نووستنه که اله سهرجییدا بوو له گه لکوتا هاوسه ری، به چرپه یه که وه لیوه کانی جوولاند و ههر له ویدا ته لاقیدا، سی به سی پانتوله نویکهی له به کرد و به به ژنوبالایه کی ریکه وه و به سهر به رزی چووه ژووره وه بقلای و له پشتیشیه وه سه گه که (مه رزوق). سه گه که سه ری به رز کرده وه و چاوی به روخساری که وت دهستبه جی ناسییه وه سه رباری تیپه ربوونی ئه و هه موو ساله. سه گه کان میژوو، کولتووریان له بیر نه ده کرد.

مەرزوق دەسىتى كىرد بە وەريىن و راكىشانى پانتۆلەكەى لە جوولەيەكدا وەك ئەوەى بيەويت مىزوو دووبارە بكاتەوە. سەگەكان بۆيان نەبوو مىزوو دووبارە بكەنەوە ھەربۆيە سەرۆكى ئاسايىش ملى گرت و دەست و قاچەكانى بە زنجير بەستەوە. لە بىدەنگى شەودا و دواى ئەوەى ھەوا جىگير بوو بەبىدەنگى گوللەى پىرەنا. ئەويش ئەوكات لە نيوان قۆلەكانى ئىمامدا بوو و تەنھا يەك شەو لە تەمەنىدا مابوو ئەويش شەوى جەژن و دەركەوتنى مانكى تەواوە. تەمەنىدا مابوو ئەويش شەرى جەژن و دەركەوتنى مانكى تەواوە.

لـه تیشـکه سـپیهکهدا روخسـاری دایکی بـه ههڵبـزرکاوی بینی، وتی یـان ئهوهتـا دهژیـم یـان دهبمـه قوربانـی لهپینـاو کچانـی نیشـتیمان و هۆکاریک بۆ رزگاربوون لـه چنگیـان.

له كونى دەرگاكەوە سەرۆكى ئاسايىش سەرى سوور ما كاتىك بىنيى بە ئاوگردانىك دەيپرژىنىت و دەلىت لەم وىنەيە دەرچۆ و ببه بە مەر، دەستبەجى بووە مەر و بە درىزايى شەو باعەباعى بوو. پىش خۆرھەلاتنىش ئاوگەردانەكەى ھەلگرت و پرژاندى و وتى: لەم وىنەيە دەرچۆ و ببەرەوە بە وىنەى يەكەمين جارت. ئىتر گەرايەوە بۆ حالەتە كۆنەكەى بە روخسارى ئىمامەوە.

سەرۆكى ئاسايىش كاتىك لە كۈنى دەرگاكەوە سەيرى دەكرد شىلەرا. ئەو وەك ئافرەتانى ناو كتىبەكانى تايبەت بە كولتوور تواناى جادووكردنى ھەيە. زۆر سەرى سوور ما چۆن كۆيلەيەكى ئافرەتى بەردەست تواناى ئەوەى ھەيە ئىمام لە وينەى يەكەمى دەر بكات و بىكاتە چوارپى و ئەو ناتوانىت بىگۆرىت. دەستىدا بە دەستىدا و وتى لەوانەيە ويستى خودا بىت، سبحانە نەينى خۆى دەخاتە لاوازترين لەوانەيە ويستى خودا بىت، سبحانە نەينى خۆى دەخاتە لاوازترين مەونەيە دەستىدا و وتى ئەموە ويستى شەيتانە لەبەر ئەوەى خوا لەگەل ئىمامدايە و ناكرىت خودا بەمە قاييل بىت. مەيتانەومە ھەيتان ناتوانىت ھىچ شىتىك بكات بەبى رەزامەندى خودا. لىرەدا لىوەكانى جووت كرد وەك ئەوەى بۆ ھەتايە بىدەنگ خودا. لىرەدا لىۋەكانى جووت كرد وەك ئەوەى بۆ ھەتايە بىدەنگ

Scanned by CamScanner

كچى خودا لەگەڵ ئىمامدايە

شەوى جەژن و هاوسەرگىرى بە دەست مى نەبوو. بە دەستبەسراوى بە زنجىرىك مىيان راپىچ كرد بۆ لاى و دەوروبەرم جلوبەرگى سېى بوو بە رەنگى روحى فرىشتەكان و كفنى مردوان. لەسەر جىڭەيەكى رازاوە و نەخشىيىراو بە قوماشى گرانبەھا كە وەك گۆرى شازادەكان بوو خۆمم بە رووتى بىنيەوە. بىرم ھاتەوە. لەوەتەى لەدايك بووم دايكمم نەبىنيوەتەوە و لە خانەى مىدالانىش بەدەم خەوەوە دەرۆيشىتم و لە تاريكىدا بەشوين روخسارى دايكم بەدەم خەوەوە دەرۆيشىتم و لە تاريكىدا بەشوين روخسارى دايكم دەگەرام. لە خەوەكەمدا گويتم لە دەنگى خودا دەبىت وەك دەنگى دايكم بانگم دەكات، رادەكەمە لايى و دەست دەكەمە ملى و خۆم لە دەنچم بانگم دەكات، رادەكەمە لايى و دەست دەكەمە ملى و خۆم لە دەنوم و خودام لەگەلە. بەيانىيانىش ھەلدەسام و مەسىحم لەگەلبوو. سىنگىدا لە درى روحى جن و شەيتانەكان حەشار دەدەم. شەوانىش دەنوم و خودام لەگەلە. بەيانىيانىش ھەلدەسام و مەسىحم لەگەلبوو. لە ناخمدا ھەستم يىي دەكرد دەجوولىت. بە چەند قاچىكى نەرمى دەنوم قەيغە. لەرتىر دىوارى سىكمەوە بە قۆلەكانم لە ئامىزى دەگرم وەك قەيغە. لەرتىر دىوارى سىكمەوە بە قۆلەكانم لە ئامىزى دەگرم

و نیشتیمان و ئیمام بیبینن. بۆ روخسارەكان خەنىدەم دەكرر و روخسارەكان خەندەيان بۆ نەدەكىردم. چارەكان لەناو پىڭرەكانىرا ه مدده که پانه وه و پوخساره کان له سه ره کان ده که و تنه خواره و و سەرەكە بەبى موڧ سىوور دەبوڧ، روخسارەكەش موڧ دايدەپۆشى. دەنگە ئارامە بەسىۆزەكە دەگۆرا بۆ لورەى گورگ و لە خەوەكەمرا راوی دەنام کاتیک له تاریکیدا بەشوین دایکمدا دەگەرام، له پشتیشمەوە كاتنیک رامدەكرد گونیم لـه تەپـەى پنیەكى زۆر بوو لەدواممەوە رايان دەكرد. كاتيكيش لام دەكردەوە ھەلدەھاتىن. ل بەرەنگاربوونـەوەى رووبـەروو دەترسـان. ھـەر يەكەشـيان دەترسـا بەتەنيا بروات. ھەسىت بە ھيىز و توانا ناكات ئەگەر ئامىرىكى كوشـتنى بەدەسـتەوە نەبيّت. بـه ئاراسـتەيەكى خواروخيّچ و بـه قاچوقوليکي خواروخيّچ و چاوي خيّلهوه دهرۆيشــتن. يهکـه يهکـه خۆپان و سەرۆكەكەشيان و روخسارى سەگەكانىشيان دەناسمەوە. سهگ به رۆژ روخسارى كاورى دەپۆشى و بە شەويش روخسارى گورگ. پياوەكان لـه پێشـەوە دەرۆيشـتن و لـه دوايانـەوە پاسـەوانەكان و لـهدوای ئهوانیشـهوه سـهگه و پشـیلهکان کـه ئهوانیـش دههاتـن و كەلبەكانيان نيشاندەدا و پييه بچووك گۆشتنە بى ئىسكەكانيان لـه زهوی توند دهکرد، چاوهکانیان بریسکهی دهدایهوه و سکیان ومک ههوا هه لناوسابوو به نهبوونی و نه هیشتن تهواو و مک ههوای قەتىسىي ژوورىكى داخراو.

من رام دهکرد و دایکمم دهبینی له نزیکی بهردهکه چاوهروا^{نمه} لهسهر بهرزاییهکهی نیّوان رووبارهکه و دهریاکه. قوّلهکانی ب^{هرهو} لای من دریّژ کردووه. خهریک بوو پیّی بگهم گهر نهوهستامایه و چاوهکانم پری شویّنهکه نهکردایه شویّن و هیّمای ئارامی و ^{ئهو}

جیّگهیهی لیسی لهدایک بووم. پاشان له پشتهوه لیّیان دام. پیش ئهوهی بکهوم و وشهکان لهدهست بدهم لام کردهوه، وتم ئایا ئیّوه قوربانییهکه دهکوژن و تاوانبارهکه فهراموّش دهکهن؟ وتیان تاوانبارهکه کیّیه؟ ئاماژهم کرد بوّ روخساریّکی ههلّواسراو به راگریّکی دریّژبووهوه تا ئاسمان.

ئيتر له ژير به تانييه كهوه خوم گرموله كرد وه كچون له خانهى مندالان وام دەكرد. بينيم لەبەردەممدا بەرووتى وەك چۆن لەدايك بووه وهستاوه. وتم تق كيى؟ وتى من ئيمامم ئايا روخسارم ناناسيتهوه؟ وتم ناتناسم. وتى ئايا پيشتر روخسارت نهبينيوم؟ وتم ناتناسم. وتى ئايا رۆژنامەكان ناخوينيتەو، سەيرى شاشەكان ناكەيت سەيرى ئەو وينەيە ناكەيت بەسەر كەوانەكانى سەركەوتنەوە هەلواسىراوە ئايا ھيچ پوليكى پۆسىت و كاغەزى مۆركردنت نەكريوە؟ وتم مۆركردن چييـه؟ وتـى نازانيت مۆركردن چييه؟ وتـم يەكەمين جارمه گويم لهو ناوه دهبينت. وتي تو لهم دونيايهدا ناژيت و يهكيك نيت لـه ئيمـه. گـهر ئيمـام نهناسيت ئـهوا نيشـتيمان ناناسيت و كـه نیشتیمانیش نەناسىیت واتە خودا ناناسىت. پاشان وتى ئايا گويت لە هاواری (خودا و نیشتیمان و ئیمام) نهبووه؟ وتم گویم لی نهبووه. دهستیکی به دهستیدا دا و زۆر سهری سوور ما و وتی تو له (حزب الله) ي يان له حزبي شهيتان؟ وتم نه ئهميان و نه ئهويشيان. وتي ئەممە سمەيرە ئايا كتيبى كولتوورت خويندوەتەوە؟ وتم خويندەواريم نييە. وتى گەر نەخوينىتەرە خۆ دەبىستىت؟ ئايا چىرۆكەكانى ھەزار و یـهک شــهوه و پادشـا شــههرهیارت نهبیسـتووه؟ وتـم شـههرهیار کیدِیه؟ وتی ئایا پادشا شـههرهیار ناناسیت که هاوسهرهکهی وهک قەيماغ وا بوو لەگەڵ كۆپلەيەكى بەردەستى رەشدا ناپاكيى لى كرد؟

وتم لهبهر ئهوهی له میردهکهی زیاتر خوّشی ویستووه. دهستیکیرا به دهستت دا و زوّر سهری سوور ما و وتی: ئایا دهکریّت ئافرهتیک پیاویّکی له میردهکهی زیاتر خوّش بویّت؟ وتم به لیّ. وتی: تهنانهت گهر میردهکهشی پادشا یان ئیمامیش بیّت؟ وتم به لیّ. وتی: دهبیّت چ شتیّک لای ئهو دوّسته ههبیّت که ئیمام نهیبیّت؟ وتم خوّشهویستی. به قاقایه کی وه کته پلهکانی جهژن و قوّلهکانی کرده وه و کهونی لهئامیّز گرت و وتی: خوّشهویستیم هیند لایه بهشی ههموران بکات و دلّم هینده فراوانه جیّگهی ههموانی تیّدا دهبیّتهوه. وتم: گهر دلّت جیّگهی ههمووانی تیّدا بیته و که دونی.

لەسەر سەرىنىكى پەرى وشترملى نەخشىنراو راكشابوو ئانىشكى چەپى وەك راگر خستبورە سەر ڧەرشىكى عەجەم كە وينەيەكى كەعبەى لەسەر بور. دەستى راستىشى پەرداخىك مەى. ئانىشكى لە كەعبەدا چالىكى گەررەى دروست كردبور. كەمىك پەرداخەكە لە دەستىدا لەريەرە، كەمىك لە مەيەكە رژايە ناو چالەكەى كەعبەرە. كەمىك جەستە داپۆشرارەكەى بە مور راست كردەرە. چارەكانى لەسەر جەستەى روتى بى مورى مىن جىكىركرد. پاشان وتى بۆچى لەبەر پىمدا نانوشتىرىتەرە؟ وتم لە ژيانمدا بۆ ھىچ كەسىك نەنوشتارمەتەرە، وتى مىن ھىچ كەسىك نيم و ھەمور ئافرەتان نەنوشتىدەرە. وتم مىن لەر ئافرەتانە نىم. وتى ئەى تۆ چىت؟ وتم ئافرەتىكى بى نارى بى بارك و دايك و خويندەرارىم نىيە بەلام خۆشەرىستى ناكەم و دلم كەسىكى دىكەي تىدايە.

لیّرهدا پهرداخهکه به دهستیهوه ههژا و ههموو مهیهکه رژا و تهواوی کهعبه و گۆری پیّغهمبهریشی پرکرد. ههستا و جهستهی به موو داپۆشراو بهریّکی به روتی وهستا. حهزی وروژا و میّشکی

رۆيشت. ھيچ شىتىكى داخى ناكات و مىنشىكى نابات ھىنىدەى ئافرەتىك كە مولكى ئەو نەبىت. ئاگرەكەش ناكوژىتەوە تا ئەوكاتەى نەيكاتە مولكى خۆى وھيچى لىن نەھىلىت ەوە تەنانەت گۆشىتى بەسەر ئىسكىشەوە نەھىلىت.

لهبهردهمیدا دانیشتبوو ئیسکهکانی دهلستهوه و ئیسک له دوای ئیسک وهک قامیش لهسهر ئهژنو دهیشکاندن، موّخهکهی لهبهردهمیدا دمخوارد و ئهویش وهک مهری جهژن سهرنجی دهدا کاتیک دهچیته دوکانیکی قهسابی و له چاوهکانی تا ئیسکهکانی لیّی ورد دهبیتهوه. دوکانیکی قهسابی و له چاوهکانی تا ئیسکهکانی لیّی ورد دهبیتهوه. تهنها لیّوان لیّوه له ترس. تیّر ناخوات ههر چهند بخوات، ههر چهندیش بروادار بیّت بی بروایه، کاتیّک ئیّسک له دوای ئیّسک دهیخوارد شانهکان و ئیّسکهکانی تر و جگهر. گهدهی پر بوو لیّوان لیّو وهک مهشکهی پیّستهی بزن ئاوسا. ئهویش ههر دهیدایه دهستی و نهدهوهستا.. تا ئهوکاتهی گویی له دهنگی تهقینهوهکه بوو و روخساری کهوته سهر زهوی و چاوهکانی به سهرسوورمانهوه کرانهوه، خهریک بوو بروای نهدهکرد، وتی سهرمتاکهی یارییه و کرانهوه، خهریک بو بروای نهدهکرد، وتی سهرمتاکهی یارییه و

Scanned by CamScanner

بهئاگاهاتنهوه له دوای چێژ

له تاریکایی شهودا دهستی چهپم بهرهو لای پۆیشت، به ددانهکانی وهک ددانی پشیله دهستی گرتم. بانگم کرد پشیله بچکولهکهم به ناوی (کاتی)ی هاوسهره کونهکهم. لهگهل خوشهویستی کونی ههلهات بو ئهو دیوی دهریاکان و به تهنها له جیهانهکهی تردا جیّی هیشتم. وتی پشیله بچکولهکهی تو نیم. وتی گهر پشیله نهبیت ئهوا له گروپی پلنگهکانیت. به ددانهکانی پهستانی خستهسهر دهستم تا دهستهکهی له قول کردهوه. سهرباری برینهکه چیژیک ههبوو. دهستهکهی له قول کردهوه. سهرباری برینهکه چیژیک وهک دهستهکامی لی کرده وه سهرباری برینه که چیژیک دهستم تا دهسته می دیکه مور کرد به ددانه کانی گرتی و لیّ وه کردهوه. وتم کاره که گالته نییه. قاچی چهپم بو دریژکرد گرتی و وه کدهسته می ای کرد. کاتیک پاکشابووم و پوخسارم بهره زه وییه که بوو چاوه کانم کردهوه بینیم له به دهمدا وهستاوه. دهسته جی ناسیمه وه. روخساره هه لبز کاوه لاوازه که و دوو چاوه پشان وتم تو کچی خودایت ئایا پوخساریکانی جیهانی تیدا ده بیته وه.

جیاوازت پۆشیوه؟ دەمی نەكردەوە و لیّوی نەبزوت و بەبیدەنگی و به وەستاوی لەبەردەممدا مایەوە. لە دلّی خۆمدا وتم گەر ھەر بەو شیۆەيە بەبیدەنگی بمینیتەوە ئەوا واتای ئەوەيە زیاتر لەودی كە شەريعەت ریّگەی داوە بیر دەكاتەوە و ئافرەتیش لە پارچەيەكی خواروخیّچ دروست كراوە میّشك و ئیمانیشی كەمی ھەیە. ھەولّم دا لیّی نزیك ببمەوە تا له روخساری دلّنیا بمەوە. زانیم كە تەنها یەك قاچم ھەيە و بەسەر زەويدا نارۆم. ئیتر دەستم كرد بە سنگەخشی و ئەویش وەستاوە و ھیچ جوولەيەكی نییە. لە دلّی خۆمدا وتم ئەو جادووگەرە و كاتیّك نووستوم ئاوپرژیّنی كردووم و بوومەته مەر یان مارمیلكه، روخساری جادووگەرانی نەبوو، چاوەكانی مەر یان مارمیلكه، روخساری جادووگەرانی نەبوو، چاوەكانی مەر یان مارمیلكه، روخساری جادووگەرانی نەبوو، چەوكانی

وەک بەرد لە جیّی خوّی لیّوەکانی جووت و بەبیّدەنگی وەستاوە. بیّدەنگییەکە لە گویّچکەمدا وەک زەمینلەرزەی مردن دەزرنگیّتەوە و دەستم دریّڅ دەکەم تا بمگریّت قوّلّم ون دەبیّت. قاچمی بۆ دریّڅ دەکەم قاچ و جەستە و ھەموو چیّژەکانی دونیا ون دەبیّت. دەموت دەستم بگرە کچەکەم من لیّوان لیّو لە دونیا تیّر بووم، هیچیشم لە تۆ ناویّت جگە لەوەی کە دان بەوەدا بنیّیت من باوکتم.

چاوهکانم به سهرسوو پمانه وه زهق بوون و وتم دایکم منی به بی باوک هیناوه ته دونیاوه. وتی نه کچ و نه کو په بی باوک له دایک نابینت و من ئیمامی باوکتم. وتم من ناتناسم و ئیستا نه بیت پیشتر پوخسارتم نه بینیوه خودا باوکی منه و منیش کچی خودام. وتی بیده نگ به، زمانت به برین بچیت سبحانه نه که سی لی بووه و نه له که سیش بووه (لم یلد ولم یولد). وه کنو وستوویه کده نگی ده

نهدهات و لـه هـهوادا دوو قوّلْـی نهبینـراوی دهجوولانـد و دهنگیکی مهدات و نه بیستراو. ده لینت له ههموو خوشی و چیزهکانی دونیا تیر بووم و تەبىسىرى تەنھا يەك چير مارە ئەريش ئەرەيە سەرى ئەم ئافرەتە بكەمەرە و میشکی بیلیشینمهوه تاکو وهک ههموو ئافرهتانی دیکه ببیته نموونەيى: جەسىتەيەكى نەبىنىراو تەنھا رەحمى تىدا بىت، ھىشىتاش وينهى يەكەمى لە ئاوينەكەدا دەبىنى پيش ئەرەى جادووى لى بكان و بيکات مەرى جەژن، ھيشتا دەنگى دەزرنگيتەوە كاتيك وتارى دەدا و رۆكىتەكانى جەژن دەتەقيىن و كە دەوروبەرىشى پىاوان و شـوينكهوتووان و حيـزب اللـه ســهما دهكـهن و حيزبـى شــهيتانيش هاوار دەكەن. سەرى لـه ئاسـمانەوە بـۆ زەوى دەسـوورىنى<u>ت</u> و چاوهکانی له ئاسمان دوور دهخاتهوه. خودا و شهیتانی لهگهله و له کەسىي دەوروبەرى ناترسىێت. چاوەكانى بەسـەر ھەموواندا دەگێرێت و لهسـهر کهسـیان جیّگیـری نـاکات و هـهر یهکهشـیان بـه ئانیشـک لهويتر دهدات و دهخاته پشتيهوه و شوينهكهي له ړيزي پيشهوه دەگرىت. سەرى بۆ دوور لەوان دەسىوورىنىت و چاوەكانى بەشوىن روخساره هەڵبزركاوەكـەدا دەگەريّـت، چـاوەكان وەك شــەو رەش. دەبيّت كي بيّت؟ كي بيّت؟ پياو يان ئافرەت؟ ئنس يا جن؟ جاريّكي تر چاوهکانی لیک نایهوه تا بنویتهوه، زانی که پیشتر نووستبوه، خەوەكەشى قوول بووە قوولتىر لـە خـەوى كىسـەلەكان و بـە ھيچ شتيك بەئاگا نايەتەرە، نە تەقەي گوللە و نە تەقىنى رۆكىتەكان.

نووسەرى گەورە

ل ، ريزى پيش و ، كاتيك له ژير رووناكييه كه دا له ته نيشت ئيمامه وه وەسىتابووم. ھاوارەكان لـه گويمدا دەزرىنگىنەوە. رۆكىتەكانى جەژن دەتەقىنرىن. تەنھا جەسىتەى سىەرۆكى ئاسايىش لە چەپمەرە لە کورسیی عەرشی دوور خستبوومەوە، جەستەى نەيارى شەرعيش لای راستمهوه. منیش له نیوهنددا وهک خالی ناوه راستی دوو گوریسی توندکراو. گەر لای چەپ شىلبېتەوە سەرم بەرەو لای راست لار دەبيتەوە، گەر راستىش توندبوو مل و جەستەم بەلاى چەپىدا لار دەكـەم. كـە وەسىـتابووم پشـتم راسىت كردبـووەوە و قاتیکی جهژنم به رەنگی قاوەی سووتاو له خوریی هاوردەکراو که بەڵگەى دڵسىۆزىمە بۆ چەپ و بۆينباغىكى سوورىشىم بەستووە وەک ھاوسىۆزىيەک بىق راسىت. قەلەمىكىش لـە دەسىتمدايە و وەک گۆچاننىك لـە ناوەراسىتيەوە گرتومـە. قاچىشم لەسـەر زەوىيەكـە لـە خالْيَكى ناوەنددا لەنيوانى ھەر دوو حيزب الله و حزبى شەيتان جێگیرکردووه. به یهکسانی لهسهر ئهو خاله و لهسهر یهک قاچ

به وهستاوی دهمینمهوه. جیکیری دهکهم و نایجوولنینم. ههر چهن زەوى بھەژىيت نايجووڭىنىم، چونكە ئىممەي پياو گەر قاچى خستە ريزى پيشهوه جيمى ناهيليت گهر ئاسمان بكەويته سەر زەوى يان روخسارى ئيمام لەسمەر سەرى بكەويتە خوارەوە بۆ ژير كورسييهكه، چونكه قاچەكان زۆرن و جنگەكەش تەنگەبەرە ھەر ئەوەندەي يەكيك قاچى جوولاند قاچيكى ديكە شوينى دەگريتەوە. هـهر قاچهش لـه پاژنـهوه پال بـه قاچيکی تـرهوه دهنيّت. هـه ئانیشکەش وەک بزمار دەچەقىتە سىكى ئەوەي پشتيەوە. منيش لە شوينى خۆم بەبى جوولە وەستاوم. سەرم لەگەل جەسىتەم يەكسانە. جەستەشم له دۆخىكى ستوونىدايە لەگەل زەوييەكە و رووم لە ئيمام. ئيماميش رووى له لايهكى ديكهيه. سهيرى من ناكات و من سەيرى ئەو دەكەم، بەلام لە قوتابخانە حالەتەكە پيچەوانە بوو كاتنك له يۆلدا تەنىشىتمەرە دانىشىتبور. سەيرى دەكردم و منيش سهيري لايهكي ترم دەكرد. له ريزبەندىيەكەدا من يەكەم بووم و ئەو لەدواى منەوە بوو. گەر برۆيشتمايە ئەو لەدوامەوە دەرۆيشت. سبحانه چۆن دۆخەك گۆرا و وات لى كرد له پيشمەوه بروات. له به لا بهدوورمان بكهيت خودايه. من بروادارم كه تو تهنها چاکـه دروسـت دەکەيـت، شــەيتانىش خراپـەکان. اسـتغفرالله، چونکـه شهیتان دروستکهر نیه تو دروستکهری و هاوبه شت نییه، به لام بۆچى خودايە نەينىيى خۆت دەدەيتە لاوازترين دروستكراوەكانت و دەسمەلات دەخەيتە دەسىتى كەسىيىك كە بىركردنەوەى نىيە و بىرۆكە دەدەيتـه كەسـيك دەســەلاتى نييـه؟ ئەمـه بەلايـه و بـەلاش خراپەيـه. گەر لای خوداوه بنت ئەوە تاقىكردنەوەيە و دەبنت پنى قاييل بين و گويٽرايـهٽ بيـن. دواتـر قسـهى خـودات بيـر بيّتـهوه (ونبلونكم ^{بالشـر}

Scanned by CamScanner

والخير فتنة). گەر خراپمەش لىە شىمەيتانەوە بىت ئەوا بەرھەلسىتى و ى ر پاخيبوون دەبيتە ئەرك لەســەرت، بەلام ئايا چۆن بزانين كە بەلامان ی لای خوداوه یان لای شهیتانهوه بۆ دیّت؟ خوای گهوره ناشوکور نين و هيچ كەسىنك جگە لەتىق تواناى ئەومى نىيە بەلا بگۆرىنت بۆ خير، خيريش بەلايە، سىبحانك ھەر خۆت لـه گۆرىنى دۆخەكان شارهزایت. تا دوینی من جهستهم به هیر و روحم لاواز، له دوای پێگەيشتنيشەوەجەســتەم لاواز بـوو و روحيشـم بـۆ ئاسـمان بـەرز بووەوە. چيتىر كۆتا ھاوسىـەرە شەرعيەكەشـم ئـەوە ناخوينيتـەوە كـە دەينووسىم. ياشاي گويزايەلى و شەرىعەت رەتدەكاتەرە و زۆربلېيم لەگـﻪڵ دەكات ســﻪبارەت بـﻪ پيرۆزىيـﻪكان، خـۆى دەخاتـﻪ شـوێن و میشکی من. ئەممەش بدعەيمە و ھەرگيز لەگەل ھاوسمەرە كۆن و شهرعی و ناشه رعییه کانمدا نه مبوره کاتیه کان و به رده وامه کانیش. دەنگى ھيچكاميان بەسىەر دەنگمدا بەرز نەدەبورەوە. گەر پيبكەنيايە دەستى دەخستە سەر دەمى و ئىستغفارى دەكرد. گەر بە پنى شەرىعەتىش بۆ سىزادان لىمبدايە نەيدەزانى سىكالا بكات. گەر خۆشىم لە جىڭەكە بدزيايەتەرە بۆ لاى دۆستەكەم گەر بە ئاگا بوايه خوى دەكرد به نووستوو و گەر له خەويشدا بوايه ئەوا دەچووە خەويكى قوولترەوە، بەلام ئەم ھاوسىەرەى دوايى لەكاتى نووستنیشدا چاوهکانی دهکاتهوه و رهشی چاوهکانی وهک رهشی روخساری شهیتانه. به دهنگیکی به رزتر له دهنگی من پیدهکهنیت و سەرى بە پشىتدا دەخات بە جۆرىك من بەو جوولەيە نەگەيشتوم هیشتا. به تهواوی سیهکانیهوه قاقاً لیدهدات و ههوای سنگی و سکی دہکاتہ دہرہوہ. دہنگی له گوێچکهمدا له کاتی قاقا لێدانی من زیاتر لـه دەنگى خـۆم دەزرنگېتـەوە. دەزانـم كـه هـەر لـه منداليمـەوه

104

هەوايەكى قەتيس لـ ناخمدايـ و بەبـى هـودە دەمەويّت بىكەم، دەرەق، دەنگىشى كاتىك قاقا لىدەدات زياتىر ئىرەييم لا دروسى دەرى لەسەر جۆڭرم پىبدات. بە روتى لەسەر جېگەكەي جېم دەھيشت و رام دەكرد بۆ لاى دۆستەكەم. بينھودە ھەوللدەدان نيرينهيم بهئاگا بينينتهوه به لهخوبووردوويي و خو مراندني له کاته که له ژیرمدایه. پیم ده لیت که ځهوه بهسالاچوویی و هیزی روم و مردوهکانـه يـان مردنـی جهسـتهکان و بـه ئاگايـی میشـکه. منيش رەتم دەكردەوە و دەموت بەلكو نەبوونى ئايين و رەوشت و لادانى نافره تانه له ژیاندا. پاشان دهنگیگی وهک پرخه له کاتی نووستندا به لووتی دەر دەكات. لا دەكاتەرە و بەر شىيوەيە پشىتى لە من دەبينت و روخساريشى بەرەو ئاسىمان. پانتۆلەكەم لەبەر دەكەمەو، و دەگەرىمەوە بۆ لاى ھاوسىەرەكەم لـە جىڭگەكەيدا نايبىنم. بـە تەنھا رادەكشــيّم و ســهرنجى ســهقفەكە دەدەم. روخسـارى باوكـم دەبينـم لەناو چوارچێوەيەكـدا لەســەر ديوارەكـﻪ ھەڵواســراوە. روخسـارێكى بازنهیی گۆشتن و سوورباو وهک روخساری من. لووتیکی ریک و راستی وهک لووتی من، دلنیایی باوکایهتی دهدات به من و دڵسۆزىشىي بـﻪ دايكـم. سـﻪرى لەسـﻪر جەسـتەي يەكسـان و بـێ خواروخيچى نه بەلاى راسىت و نه بەلاى چەپدا تەواو وەك خۆم. باشترین شتهکان له ناوهندهوه کورم به لام ئه ههرگیز ناوهندی نەزانيو، لەگەڵ دايكمدا. شەو و رۆژ ليني دەدا. بە رۆژ گويم ليني بوو هەنسىكى دەدا و بـه شـەويش هـەر گوێم لـه هەنسىكدانى بـوو. دەيو^ت كورم ئيمهى پياوان له گه ل ئافره تاندا يان ليدهدهين يا ليدراوين. يا دەپەرسىتىن يان پەرسىتراوين. نيۆانيان نىيە. دايكىشىم دەيى^ق كورم ئيمهى ئافرەتانيش لەگەڵ پياواندا يان ھاوسەريكى بەريزى

نهويستراوه يا دۆستېكى ويستراوى بېرېزه و خالى نيوانى تېدا نييه. تەرىيىدى. ھەورىكى خۆلەميىشى سەر روخسارى دەكەويت و كاتىكىش دەنويت ههور~~یا ی~~ روخساری له دیوارهکهیه، باوکیشم که دهنووست روخساری روو رومت ورومی له خودا بوو بهرهو سهقفهکه. منیش لهسهر جیگهکه له نیوانیاندا له حن وهک کۆرپەيەک خۆم گرمۆله دەكەم. گويم له دەنگى باوكم دەبوو ييش نووستن كتيبى خوداى دەخويندەوه. سى جار (اية الكرسى) د مخویند و شهیتان و روحه کانی جنی دهر ده کرد. کاتیکیش خهو زۆرى بۆ بەينايە دەسىتى دەبىرد بۆژىنر سەرىنەكە و كتىبەكەي خودای دەخسىتە تەنىشىت دەمانچە رەشمەكەي كە دياريى جەژن بوو له باوکيهوه کاتيک مندال بووه. گهر له کاتي نووستندا گويبيستي وەرىنى سىەگ بوو بە پەنجەكانى دەسىتى لە دەمانچەكە دەدا. گەر لە خەويشدا ماسىوولكە شەيتانيەكەي ناو پانتۆلەكەشى جوولا دەستى چەپى بۆ دريد دەكرد. دەسىتى راستىشى لەژير جلەكانەوە دريژ دەكرد بـۆ دايكـم. دايكيشـم بـه تيلـهى چـاوى سـوچێكى دەمانچەكـه دەبىنىت لەژىر سەرىنەكەدا جلەكانى دادەنىت و استغفراللە دەكاتلە شهیتان و گوناههکان، پینج جار به ئاو و سابوون دهستنویژی دهگرت و پیش نووستن حەوت رکاتی بۆ خودا دەکرد و سەرى بە حیجابیک دەپیچا و چاوەکانی لیک دەنا و وەک فریشتەيەکی پاکیزە دەنووست. منيش وەك مندالان دەچمە قوولايى خەرەوە و نابيستم و نابينم جگه له خير و روحي جنهکان نهبيت. ترس وهک ههوايهکي سارد له ههموو لايهكهوه دام دهگريت و جهستهم له ناوه راستی جنگهکهدا جنگیر دهکهم نه دهچمه لای راست و نه لای چهپ. له جهستهی دایکم و باوکیشم دوور دهکهومهوه، لیّیان دهترسام، له هه د دووكيان. له گه لترسه كه دا قين له گه ل هه واكه دا ده اته

109

ژیدر بهتانییه که مه وه. هه ر چه ندیکی ش دایکم باوه شی پیداده کردم دوورده که و تصهوه. هه ر چه ندی ش باوکم خو شی بوویستمایه من خو شم نه ده ویست. باوکم شیخی ته ریقه ت بوو له ژووری تاریک نوشته و دوعای بق ئافره تان ده نووسی. پیشه یه ک بوو باوکی فیری کردبوو تا له جیهانی ئاییندا ئه وه به ده ست به ینیت که نه یتوانیوه له کردبوو تا له جیهانی ئاییندا ئه وه به ده ست به ینیت که نه یتوانیوه له کیلگه ی به خیو کردنی که رویشک و مریشکدا به ده ستی به ینیت. قسه خودای له دوعایه کدا به موورویه کی شینه وه به ملی ئافرهی تاندا مه ده اته و و گیرفانه کانی پری قرشه عه ره قاویه کانی ئافرهی تاندا ده ها ته و و گیرفانه کانی پری قرشه عه ره قاویه کانی ئافره تان بوو. پاشان ده رگاکه مله سه رخوم داده خست و ده ستم ده کرد به ژووردا که پاشان ده رگاکه مله سه رخوم داده خست و ده ستم ده کرد به کو شش ده که مو داوای سه رخوم داده خست و ده ستم ده کرد به کو شش کردن و پر قری تاقیکردنه و مکان نویز م بیردیته وه. سی پکات بو خودا ده که مو داوای سه رکه و تنی ای ده که ما تاقیکردنه و مکانم دا. خوداش

من ههمیشه له سهرکهوتندا ده ژیام و شکست و دۆراندنم نهدهزانی. نووسهر لهدوای نووسهر دهکهویت و منیش به جیکیری له شوینی خوّمم له تهنیشت ئیمامهوه. له نووسین ناوهستم و ئهوهی دهینووسم نایخوینمهوه و سهیری وینهکهم دهکهم له چوارچیوهکهدا. روّ ژگاریش وهک ماوهیهکی نیّوان خهونیّک بوّ خهونیّکی دیکه بهسهر دهبهم. شهویش چهند چینیّکه له نووستن و به شهونوخونی لهگهل ئیمام بهسهری دهبهم. بهیهکهوه پیّکی هاوریّیهتی کوّن له گاههنگ و جه ژنهکانیدا له تهنیشتیهوه ده وهستام و گویّم لیّی بوو تهتهلهی دهکرد له ژیر تیشکی خوّردا و چاوهکانی ئاسمان به هموو رهنگهکان کراونه ته و خهرکی هاوریانه. دهزانم که

17

له كەوندا ويستيك ھەيـە لەسـەروو شـهيتانەوە پالم پيوه دەنيت بۆ له حمومت مي چونه ناو حيزب الله و هاواركردن له گه ل ئمو خه لكه. به ملاولاي چون میں خومدا دەسىوورامەوە كاتيك لەژير رووناكىيەكەدا وەستابووم و لە حوست. کەوندا بەشىرىين ئەر ويسىتەدا دەگەرام كە لەسسەرو ويسىتى منەرەيە. در نازانم لهکوينوه دينت، چونکه لـه شـوينيکي دهرهوهي هزرمهوه دينت. له لووتکهی ئاسمانهوه یان له ناوسکی زهوییهوه. له شهقامهکان و گەرەك و كۆلانەكانــەوه. لــهو خانوانــهى وەك گۆر وا بـوون و له سهرهوه دووکه ليان ليدوه ده هاته دهرهوه. له چاوه شکاوهکانی خەلكيەوە. كە روخسىارى ئەو مندالانە مىش خواردوويەتى. كەو ئالايه پ له پ ن شکستخواردندا بهرز کرايهوه. له و پ کيتانه شـ هوي جـ ه ژن دهنگه کانيـان و هک دهنگـي گوللـه دههاتنـه گويـم. لـهو کاتهی له تهنیشت ئیمامهوه وهستاوم و قاچم به جنگیری لهسهر زەوييەكەيـە و نايجو ولْينـم. دەترسـام گـەر بيجو ولْينـم شـوينەكەى لەدەست بدەم. چاوى ئاسىمانم لەسىەر سىەرەكان دەبىنى چاودۆرىيان دەكات. كاتىكىش روخسارى ئىمام لـ ئاسىمانەوە كەوتە سەر زەوى ئاسمان ههر وهک خوی دهمینیتهوه و هاوارهکان دهکیشرین و دهنگی رۆكېتەكانى جەژن دەتەقيىن لـەو كاتـەى لـە تەنىشىتيەوە راكشـابووم و روخساريم لـه زهوييهكـهدا دهشـاردهوه وهك ئـهوه هيچم نهبينيبيّ^ت. وەك ئەوەى ئيمامى نوى ئيمامـە كۆنەكە نەبيّت، چونكە روخسارەكە ^{ھەما}ن روخسارە بەلام جەسىتەكە گۆراوە. ئەويش لە تەنىشت منەوە راکشاوهو لهبهرچاومدا ههوریکی تهنکی وهک تـهم ههیـه. گـهردی خۆليش دەچيتە لووتمەوە. چيتر سەريشم لەگەل جەستەم يەكسان نەببوو. سەرىشىم بە شىيۆەيەكى سىتونى نەببوو لەسبەر جەستەم. قاچیشم قاچیکی دیکه پالی پیوه نابوو، شوینهکهی گرتبوو^{هوه.}

17

چاوهکانم لهژیّر پیلّوه داخراوهکانهوه بهلای راست و چهپرا دەسووران و ھيچ ئاسەوارىكى حيزب اللـه و حيزبى شـەيتان نىپ و جەسىتەى ئىمامىش ون بورە. بە تەنھا راكشابورم لەژىر چارى ئاسماندا و بەركەوتنى زەوى لەژىر سىنگمدا ساردە. دەنگى باوكىشىم ومک دهنگی ئیمامه و له گویچکهمدا دهزرنگیتهوه. تیروانینهکانمی بز دەنيرم بەلام تيروانينەكانى ئەو بۆ شوينىكى دىكەيە. شكست وەك خوينيکی سارد به دەمارەکانمدا ديّت و دەچيّت. به ئاسودەييەكى بِن هەتايى چارەكانىم ليك دەنيم. لەسبەرخۆ خۆلەكم ھەلدەمىژم و پەل ە ناكەم لە مردندا. لە مليشمدا كليلى بەھەشت ھەيە و پەلەي ئاسوودەيى و فيردەوسىم نييـه. ك خەيالىشـمدا حەفتا و حەوت حۆريى سووروسىپى و ئەسىمەر ھەن كە نازانىم چۆن دەستنىشانيان بکهم. له گهروشمدا مردن به هيواشي ده روات و بي چيژ نييه. وهک مەي قوم قوم دەيخۆمەوە. سەرەتاكەي تاله و كۆتاييەكەي شيرين. به دەنگىكى بەرز قاقا لىدەدەم و ھەواى سىكم و سىنگم دەر دەكەم. پاشان دەنگم له دەنگى كۆتا ھاوسەرم له گويۆچكەمدا بەرزترە. چيتر هيچ هەوايەكى قەتيسكراوى له سەردەمى منداليمەوە لە ناخمدا نهما، هيچ شتيكيش نه ئيرهيي و نه چيژم لا دروست ناكات. له ههموو خۆشىيەكانى ليوان ليو و تير بووم جگە له خەندەيەكى فريشتەئاسا ھيچ شتيكى ديكە به روخسارمەوە ديار نييە.

له سنوقیکی نهخشینراودا بردیانه لای کوّتا هاوسهری و لهسهر پشتی سنوقهکه به خهتیکی گهوره ناوهکهی نووسرابوو لهگهل ویّنهیهکی له چوارچیّوهیهکدا تیّیدا وهک کچیکی پاکیزه خهندهیهکی کردووه. ئیدی ئهم خهندهیه له بیری کوّتا هاوسهردا مایهوه و گوزارشتی له ناخی پهژارهیی میّردهکهی دهکرد. له دلّی خوّیدا وه

177

د. نەۋال سەعداۋى

بەلگەيەكى ھەستېيكراق لەبىرىدا ھېشىتيەۋە ۋەك ئەۋە كە تواناي بەللەيدى قەبىيت. گوينى لىنى نەدەببور گەر بە قاقىا پىنەكەنىيايە. پەرارىنى لەر كاتەى لە خۆشەرىسىتى ونبور پەژارەيى كۆى كردبورنەرە. سال له دوای سال ون دهبوو، شهو بیری ده مینایه وه. له هه موو میان چاوپنکهوتنیکیشدا به قۆلەکانی لـه ئامینزی دهگرت و وهک ماسی له نيوانيانهوه دەخليسكا. بەبينھودە ھەوللى دەدا بيگريت. دەستى به بهتالی لـه دەرياكـه دەردەھينـا و تەنھـا وينەكـهى خۆيـى لـه چوارچێوهكەدا دەبىنى. ھەروەھا پىتە چاپكراوەكانى لەسەر روپەرى رۆژنامەكە نەيدەخوينىدەوە ئەويش نەيدەخوينىدەوە و جگە لە ئىمام که نهیده خوینده وه. شهویش ده تبینی راکشاوه و چاوهکانی كراونه تهوه و به گومانه وه سهرنجی ئه و منداله نووستووه دهدات. لووتی لووتی ئەو نییە و لووتی باوكیشی نییه و لووتی بايپرەشی نىيە. لووتى مندالەكە بەپەنجەكانى دەگرىت وەك كەسىك بەلگەيەكى ناياكي بگريت. مندالهكه له تاريكييهكهدا چاوه فراوانهكاني دهكاتهوه که جنگهی ترسبی ههموو جیهانی تیدا دهبیتهوه. دهستبهجی دایان دەخاتەرە كاتىك چارەكانى باركى دەبىنىت رەك چارى شەيتان سوورھەڵگەراون. گوێـى لـێ بـوو باوكـى لـه دايكـى دەپرسـى: ئەمـه كورى كييه؟ دايكيشى وتى: كورى خۆشەويستييە. ئەوكاتەي مندال بوو زانیی که کوری باوکی نییـه. چاوهکانی لیٔکنا و تـا بهیانی بـه ئاسوودەيى نووسىت.

بەڭگەي بىٽاوانى

به ریکی و جەستەیەکی چالاکەوە سەری لە ئاسمان بوو لەژیر خۆرەکەدا وەستابوو هیمای بروابوون لەسەر ناوچاوانی و لەسەر سنگیشی ئەستیرەی سەركەوتن و لە گویچکەكانیشیدا هاوارەكان برز دەبوونەوە (خوات لەگەل)، لە توندی دەنگدانەوەكان سەری دەلەرینیتەوە و روخساری شل دەكاتەوە و دەچەمیتەوە تا بكەریته نیوان قاچەكانی كاتیک كە وتار دەخوینیتەوە سەرۆكی ئاساییش لای چەپیتی و نەیاری شەرعی و نووسەری گەورەش لای راستی، رۆكیتەكانی جەژنیش دەتەقینرین. چیتر سەری لەژیر خۆرەكەدا بەرز نەما، روخساریشی بەرەو زەوییەكە دەروات و گەردی خۆل دەچیتە لووتيەوە، سەرۆكی ئاساییشیش وەک ئەوەی ھیچ نەبوبیت بەبیدەنگی سەیری دەكات. پیش ئەوەی پرسیارەكەی بیر بچیتەر مەری دەكاتەو تا بېرسیت: چی رووی دا لە كەوندا؟ سەرۆكی ئاساییشیش وەلامی دەداتەيە: ھیچ شىتیك نىیە قوربان ھەمو ئاساییشیش وەلامی دەداتەرە، لە تورەيدا جەستەی دەھەژیت. چیم

لەگەل بىنت ھەى نابىنا ئايا نابىنىت؟ سەرۆكى ئاسايىش پىلوەكانى لەگەل بىنت ھەي جامەكانىي دەكاتمەرە بولمە تابىك م له گەل بىلىك . مەلدە گلۇفىيت و چارەكانى دەكاتەرە و لىه تارىكىيەكەدا بەدەورى خوید، میں این مکانی گرژ دهکات و بوقی مەترسى لیدەدات. زەوی بۇ حيزب الله ليوه دارى و حيزبى شهيتانيش بن هەمويان دەقليشيتەوه. له هەموو سوچيكەوه و خبرجی دنین و بهرگری دهکهن و تومهت دهبه خشینه وه. له پشتیشیانه وه دىن دى. سەگەكانىان دەۋەرن. كە پېشىشىيانەۋە سەرۆكى ئاسايىش رادەكات. سب به دەستەوەيە. ئەوانىش كە پشتيەوە رادەكەن. نەياندەزانى لايتەكانى بې رادەكەن، بەلام فرمانەكە دەرچووە كاتېكىش فرمان دەر بوپ ۵ ، رەچينت ئيتر نـه پرسـيار هەيـه و نـه قسـهكردن، چونكـه قسـهكردن بيدعەيەكى بيانىيە و لـ كولتووردا نەبورە. ھەر كەسىكىش شىتىكى ئەنجام دا كە لە كولتووردا نەبيت ئەوە فيتنەيە و فيتنەش لە كوشتن كاريگەرترە. ھيچ كەسىيكيش لەو باسەدا قسە ناكات تەنھا ئەوانە نهبن که بروایان به خودا نییه و ناپاکن بهرامبهر نیشتیمان و ئيمام. گەر ناپاكىيەكەش لەلايەن ئافرەتىكەوە بىت ئەوا كوفر زياتر دەكات و ناپاكىيەكى گەورە بە نىشىتىمان دەكات و بەرەلايى و لەدەستدانى شەرەف بالاو دەبىتەوە. شەرەفىش لاى ئىمە بريتيە لە زەوى. ھيچ شتيكيش ھيندەى جەستەى ئافرەتەكانمان بەنرختر نىيە لامان، لهبهر ئهوه هيچ گومانيک سهبارهت به خستنهوهی مندال له لايه پياوانهوه دروست نابيت. باوكايهتى به تهواوى و راستى دەچەسىپىت. بەق شىيوەيە جياۋازى دەكرىت لە نيوان مىدالانى شهرعی و و ئهوانه ی باوکیان نادیاره. هیچ مندالیکیش بوی نییه بلَّىٰ ئَـهوه باوكمـه گـهر باوكهكـه دانـي پيدانهنيّت. گـهر باوكيكيش نکولی کرد له کورهکهی ئهوا ئهو کوره تهنها دهتونیت نویژ بکات

كەرئنى نيمام

و بهروژو بیت و پاشگەزبیتهوه له گوناههکان. گوناهی کچیش دور هیندهی گوناهی کوره. جگه لهوه له ههموو مافهکانی دیکهدا کچ

نيوهى مافى كورى هەيـه. قاچەكانيـان لــه پشــتەوە بــه پاژنەيەكــى ئاســنين لــه زەوى تونـر دەكمەن و ھەناسىەكانىشىيان بچربچىر و لمە دواشىيانەوە سمەگەكانيان ھەناسەبركىيانە. كاتىك كە ئەويش رادەكات نازانىت بۆچى رادەكان تاريکاييهکهش چره. لـه رووناکييهکهدا لـه دوورهوه دايکی دهبينيّت چاوه روانیتی و بانگی دهکات: وه ره کچی خودا. قوله کانی به ره لای دريز كراونهتهوه و تهنها سي ههنگاو ليوهي دووره. ههنگاوي يهكهم و دوودم بازی دا. تەنھا كۆتا ھەنگاو مابوو. لە پيچى سەركەوتنەكەي نیوانی رووبار و دەریاکەدا وەستا، سىنگى پـرى بەرامـەى ئـەو شوينه دهکات که ليني لهدايکبووه و تييدا دهمرينت. ليدانهکه له پشتي داوه و پیش ئەوەي بكەوينت و وشمەكانى بير بچيتمەوە، لاي كردەوە و وتي: له کاتيکدا من پاکيزهم و هيچ مروڤيک دهستي لي نهداوم دەبيْت تارانەكەم چى بيْت؟ وتيان گەر ئافرەتيْك بمريْت و هيْشْتا پاکیـزه بیّت دهچیّتـه بهههشـتهوه و ناتنیّرینـه جیهانهکـهی تـر گـهر ىاكىزە نەيىت.

سەرۆكى ئاسايىش بە ھەناسەبركى عەرەقەكەى بە دەستسرىكى جۆرى گرانبەھا سىرى، ريزبەندىيەكەش لە پشىتيەوە بە دەستەسرە ھەرزانترينەكان عەرەقەكەيان سىرى. سەگەكانيشىيان لە پشىتيانەوە بە لەپى دەستە ئەسمەرە قليشاوەكانيان بەبى دەستەسىر عەرەقەكانيان سرى.

دەنگى زنجيرەكان وەك دەنگى ھاوارەكان لـە جەژنى سـەركەوتندا دەنگى پێكەنىنەكانى رۆژى ھاوسـەرگىرى دەزرنگايـەوە. لـە كاتێكدا لـە

نبوان زنجیرهکاندایه وهک مهری جهژن دهخشیت و چاوی ناسمان سووره لهژیر خوردا و فریشتهکانیش به جلوبهرگی سپیهوه چهپله لیدهدهن. حیزب الله دهف دهژهنن. حیزبی شهیتانیش لهبهر ناوازی دهنهکه سهما دهکهن. نهویش له سهر زهوییهکه بهستراوهتهوه و قولهکانی کراونهتهوه و قاچهکانی توندکراوه قاچیک تا نهو پهری لای چهپ راکیشراوه و قاچهکهی دیکه تا نهو پهری لای راست راکیشراوه. له خالی ناوهنددا که هیمای شهیتانه بهرد له دوای بهردی تیدهگرن. نهویش له جیگهی خوّی جیگیره و ناجوولیت. روخساری لاواز و هه لبزرکاو و چاوهکانی فراوان بهجوّریک جیگهی تهواوی جیکیری جیهانی تیدا دهبیتهوه بیلبیلهکانی به رهنگی شهو روخساری لاواز و هه لبزرکاو و چاوهکانی فراوان بهجوّریک جیگهی روخساری لاواز و هه لبزرکاو و چاوهکانی فراوان بهجوّریک جیگهی روخساری دوای جیهانی تیدا دهبیتهوه بیلبیلهکانی به رهنگی شهو روخساری دو میشکیشی وهک ناوی رووبار روون.

له ژووریّکی تاریکدا له ناو سکی زهویدا چاوهکانی به کراوه یی ماونه ته وه و ناوه ستن له بینین و له ته واوی بیریدایه و له هو شخوی ناچیّت. روخساری دایکی و ه ک روخساری خودایه ون نابیّت. ده نگیشی نه رمه له گویّیدا و بانگی ده کات: وه ره کچی خودا. چاوه کانی به رز ده کاته وه بو ئاسمان. روخساری خودا له نیّو هه وره کاندا ون ده بیّت و روخساری شهیتان ده رده که ویّت. پر موه، پیّستی سه ریشی له ژیّر تیشکی خوردا سوور ده چیته وه. گویی له ده نگی سه ریشی له ژیّر تیشکی خوردا سوور ده چیته وه. کچی خودایه. وتی: هه رخوی خودی ناوه که تا او تی کوفره: کی نه م ناوه ی لی ناویت؟ وتی: له خانه ی مندالان به کچی خودا بانگیان ده کردم و خوشکیکیشم هه بوو به ناوی نعمه تالله مرد و برایه کیشم هه بوو ناوی فزل الله بوو له پیناوی نیشتیماندا خو به خت کرد، ئایا خوشکت هه یه مندالای مرد بیّت یان به کچی له

جەنگدا مردبينت؟ وتى: ناوى براكەت بە تەواوى چييە؟ وتى ناوى فزل الله. سهری بادا و به دهستهسره حهریرهکه دوجار سری و سينجار (استغفرالله)ى كرد، پاشان وتى: من دەيناسم و وينەيەكيشيم له فايلهكهدا ههيه و نه له حيزب الله و نه له حزبي شهيتاندا ناوي نيه، ئەرەش بەلگەيە بۆئەرەي كە ئەر يەكيك نييە لـە ئيمـە و ھەر كەسىكىش لە ئىمە نەبىت ئەرا دەستكردى شەيتانە. براكەم لەپىنار نیشتیماندا جەنگا و خودی خوم له یهک خەندەقدا لهگەليدا بووم و بـه چـاوی خـۆم بينيومـه دژی دوژمنـان شـهړی دهکرد. وتـی چيت وت؟ له يهك خەندەقدا لەگەليدا بوويت؟ وتى: بەلنى. وتى: تەنھا ھەر هــهر دووكتــان؟ وتــى: بەڵــێ. وتــى: ئــهوەش تاوانێكــى ديكەيــه. نابێت پياوينک و ئافرەتينک تەنيا بن، مەگەر لـ حالەتيكى شـەرعيدا نەبيت گەر نا، ئەوا شەيتان سىيھەمىنيان دەبىت. وتى ئەو برامە. وتى: تۆ به شير خوشكى ئەويت و خۆشەويسىتىتان بۆ يەكتر حەرامە. وتى: ئیمـه دایکمـان نهبـوو کهسـیکیش نهبـوو شـیری بخوّیـن و لـه خانـهی مندالان هـهر دووكمـان بهیهكـهوه شـیری گامیّشـمان دهخـوارد. وتی گامیِّش و ئافرەت يەک شىتن و مەمكيان ھەيـە ئـەو بـراى شـيريتە و به فرمانی ئیمام سـزاکهت رهجمکردنه تا مـردن. وتی: مـن وهک پاکیزه بینتاوانم و کهس دهستی بۆ نەبردوم. وتی دەتپشکنین تا بەلگەي پاكىزەييت ببينيىن، چونكە بېتاوانى ناسەلمېت بەبى بوونى بەلگەيەكى حاشـاھەڵنەگر.

Scanned by CamScanner

له ژووریکی تاریکدا له ناو سکی زهویدا له ژیر رووناکیه که دا روخساری ئیمامم بینی. دهستبه جی ناسیمه و و پیش ئه وه رووناکیه که نه مینیت و تم: تق ئیمامیت. و تی من قازیم و ئیمام نیم. و تم ئایا ده بیت قازی تاوانبار بیت؟ و تی: ئه وه ی پرسیار ده کات منم و تق مافی پرسیار کردنت نییه. ئیتر دوا رووناکی کو ژایه وه و بووه شه و یکی ره ش. چاوه کانم چ بکه مه وه و چ دایان بخه یه کشته. ره شایی هه ر ره شاییه. هه واش و مک ده دیای ره ش سارده. ده نگیشی له گوی چکه مدا قورس و چره و مک ئالتوونی شل. به ستووه و سه ری به بی مووی ده بریسکیته وه. روخساریشی موو ئه ریش له به رده ممدا و هستاوه و قوماشیکی ره شی له سه رگز شت دای پوشیوه. چاوه کانی تا بنه وه ته لخ و لیله. و تی ئایا روخسار دای پوشیوه. چاوه کانی تا بنه وه ته لخ و لیله. و تی ئایا روخسار دای پوشیوه. چاوه کانی تا بنه وه ته لخ و لیله. و تی ئایا روخسار دای پوشیوه. چاوه کانی تا بنه وه ته لخ و لیله. و تی ئایا روخسار دای بو من قازیم، ئایا تق قازی ناناسیت؟ و تم نایناسم. له ژیا مدا نیم من قازیم، نایا تق قازی ناناسیت؟ و تم نایناسم. ده زیا مکان ه من قازیم نه بینیوه. و تی ئایا ه مرگیز روخساری منت له روژنامه کاندا

قازي

.

نەبىنيوە؟ وتـم رۆژنامـەكان ناكـرم. وتـى ئـەى بۆچـى رۆژنامـەكان ناکریت؟ وتم نهو پارهیهی دهیدهم به رۆژنامهکان سی رۆژ نانی پێ دەخۆم. وتى ئايا مرۆڤى پێشكەوتوو دەتوانێت تەنھا بە نان بری؛ ئایا گوی به رۆشىنبىرى نادەيت؛ ئايا تى گامىشىت يان ئافرهت؟ وتم نرخی گامینش لهی نرخی ئافرهت زیاتره و پیاو یهی گامێش و چوار هاوسهری ههیه، من دایکم نهبوو تا شیرم پیدان لـه خانـهى مندالان گاميشـيک شـيرى داومهتـي، خوشکيکيشـم ههبوو به مندالي مرد، برايهكيش له جهنگدا مرد ئايا تۆ خوشكنكت به مندالی مردووه؟ ئایا برایهکت له کاتی شه پکردن له دژی دوژمنان مردووه؟ وتي: ئيمام له كاتي شهردا مردووه پيغهمبهر له كاتي شهردا مردووه مهسيح له كاتى شهردا مردووه.. منيش قازيم و وهک پنغهمبهران شهر دهکهم و ئیمام له کوتا خولدا کردمی به قازی، فرمانی پی کردووم ئەوە بۆ خەلكی روون بكەمەوە كە له گەنجيمەوە فيرى كردووم. خودى مرۆڤيش چوار خولى ھەيە لهوانه ئهو كهسانهى حەزيان به گومړايي و كوفركردن هەيه وەك نمرود و سهفروت و عازورا که له سهردهمی پنغهمبهردا خهلکییان بهرهو كوفر بردووه. منيش له خهومدا خودام بيني پيش ئهوهي هيچ ئەنداميكى حيزبى شەيتان بيبينن. پيغەمبەريشم له شەوى پيش جەژنى قوربان بينى. ھەموو پيغەمبەرانم بينى ھەر لـە ئادەمەوە تا نوح و يوسف و هارون و داود و سولهيمان و زهكهرييا و عيسا و موسا. لەبەردەم دەسىتەكانى پېغەمبەردا بە سەربەرزى و سادەيى وەسىتام. پاشـان جبريـل لـه شـيۆەى فريشىتەيەكى پاكيـزەدا ديّت و لەسـەر بالەكانى دەمبات بۆ روانين و تێروانين. چاوەكانـم لێک دەنێم و دەيانكەممەوە دەبينىم لمە مەلەكوتى ئاسىماندام كمە (سىدرة المنتهى)

14.

یه. پاشان گویم له دهنگی خودا دهبیّت بانگم دهکات: ئهی قازی يہ. پ ھەموو قازىيەكان ئيستا پەردەت لەسەر لا دەدەم تىا چاوەكانىت میدون تیژنر بن و روخساریشت خاوینتر و کهسینیت پتهوتر بیت. ئیتر به تەواوى بيرم ئاشكرا دەبيت و دەزانم كە من وەك ئيمامم يان خودی ئیمامم له خولهکانی پیشوتردا و خودا نهینیهکانی کهون و زانسته کان و پزیشکی پیداوم، چونکه من نه خوشیه که دهزانم و دەتوانىم دەرمانيش بنووسىم، راسىتگۆش لـ درۆزن جيادەكەم دەرە، دەنگى خودا لـه دەنگى شـهيتان دەكەمـەوە، دەزانم ئافرەت كاميان دووگیانه و کامیان دووگیان نییه، ئافرهتی پاکیزه و ناپاکیزهش دەناسم، جۆرى ئەو كۆرپەيە دەزانم لەپيش ئەوەى لەدايك بيت، باوکی شهرعییش له باوکی ناشهرعی جیا دهکهمهوه، ئافرهتان چارەسەر دەكەم لـە ئازارەكانى سىوورى مانگانەيان يان حەزى زۆر و چێژی له زیاد پێویستیان تا سنووری شهرعی، هێندهی ههر ئافرەتىك برىك لە داھات لەپىنا خودادا دەدات پىم منيش ھىندەى ئەو برە نەيننى دەدەمىن، پاداشىتى ھيچ كەسىيكىش بەھەدەر ناروات که زیاتر دەدات، گەر تۆش لەو بەشەى خودا پيداويت بدەيت ئەوا پنت دەلنىم كە پاكىزەيت يان نا، ھەروەھا ئەو كۆرپەيەى لە سكتدايە نيره يان مييه و ئايا حه لاله يان حهرام.

خوين له روخسارى هەلبزركاويدا نەما، وتى: سويندت بۆ دەخۆم پاكيزەم و هيچ كەسىيك دەستى بۆ نەبردوم و گەر كۆرپەيەكيشت لەناو سكمدا دۆزيەوە ئەوا پيدەچيت مەسىيح بيت چونكە چەند جاريك خودا له خەونەكانمدا سەردانى كردووم. وتى: بيدەنگ بە، زمانت بە برين بچيت، جلەكانت دابنى تا پشكنينت بۆ بكەم تەنھا من دەزانم كە ئنس يا جن دەستى لى داويت يان نا، چونكە

141

كلوتني نيعام

چەندىن روحى جنى ھەيـە لـە تاريكيى شــەودا زەفـەر بـە ئافرەتانى مىرۇڭ دەبـەن، ھەربۇيـە جلەكانـت دابنـى و مەترســە.

جلهکانی دانا و ددانهکانی جیړهیان دههات لهسهر میزهکه لهژیر دهسته گهورهکانی راکشا که لهسهر دیوارهکه سیېهریکی رهشی به پينج پهنجه دهکيشا.

دوو دەستى دريار ھاتىن و قۆلەكانى و قاچەكانى بە ھەر چوار راگرەكەوە بەستەوە. چوار راگرى لـ ، روخامى سىپى دروسىتكرار. كاتيك به روتى لەسـەر پشـت راكشـابوو، رووى بـۆ سـەقفەي بور ساردى به ئيسكەكانى پشتى كەرت. لەبەردەميدا بەبىدەنگى و بهودستاوی مایهوه و پهردهکهی سهر دهرگاکهی دادایهوه. ژوورهکهی تاریک کرد. نهیتوانی بیبینیت ههر چهند هینده لئی نزیک بود خەریبک وو بەرى دەكەوت. ئەوە وەسىتاوە و ئەمىش راکشاوه گوی له کهون دهگریت و کهونیش بیدهنگه. لهناکاو دهنگی دوو دەستى بىنى بەرەو لاى جەستەي دەھات كاتىك لەسەر مىزەكە راکشابوو. پاشان بینی جەستەی ھەلدەگەریتەوە و دەنگى شىتىك هات شكا لهو كاتهى ويستى جەسىتەي توند بكاتەوە لەژىر تارىكىيە چرەكەدا، بەلام جەسىتەي بە گوريس بەسىترابورەرە. گوينى ليبور فوى دەكرد فوو. جەستەشى مردن لەسبەر مىردن دەمريت وەك جەسىتەي مىردورە بەسىتوەكانى ھۆلىي تويىكارى. رەك پشىكۆيەكى ســهر ئاگـر زیاتـر دهگهشــایهوه. بـه بیّدهنگـی راکشــاوه و قۇلەكانـی کردوه ته وه نزایه بو خودا. ئه ویش وه خوداوه ندی کاولـکاری داوای قوربانیـی زیاتـر دەکات. لــه قلیشــیکی بچووکـی نـاو سکی زدوییے وہ پہنجہیہ کی گہورہی بی نینؤکی بینی کہ پہنجہ توته نینزکهکهی دریژتر بوو. ناو لهپی دهستهکه بی موو، لووس

بوو، پشتی دەستەكەش رەنگىكی تارىك و پىستىكى چرچ. لەبەر پىستەكەش دەمارى خوارى شىن و خالّى رەشى وەك شوينەوارى زىپكە يان موويەك ھەلّوەريبىت و لەناو چووبىت. گويّى لە دەنگىّك بوو داواى لى دەكات ھەوا بكاتە سىنگيەوە و ھەلّى مژيت. ھەواى ھىندە ھەلّمرى روخسارى بەر ديوارەكە كەوت و بە جوولەيەكى لەسەرخۆ بەرەولاى خۆى جوولاندى نەيدەتوانى سەيرى بكات. سىيەرەكەي لەسەر ديوارەكە وەك زەبەلاحيّك بىنى و لاى كردەوە و گەرايەوە. ئەو دەستەى كە ناديار بوو، ھات و لووتى يان گۆى مەمكى گوشى نەيزانى كاميانە. پاشان گەرايەو، بۆ زياتر ھەوا تىكردن. دواتر زمانىكى وەك ئاگر كورت پاشان دريىر بوو دواتر دووبارە كورت و لار بووەۋە و بە سەماكردن پارچە گۆشتىكى خوارد.

بەراكشاوى لـه تارىكىيەكەدا مايەوە و لـه جەستەشىدا برينە كۆنەكەى تـا سـەر ئىسـك مايەوە. لەژىرىدا دەزولەيەكى سـوورى بـه رەنگى خوين. لـه گويچكەشـيدا گۆرانىيەكانى جەژن و دەنگى فريشـتەكان سـروديان دەوت و زەنگى كليسا ليدەدرا. ھەروەها خويندنى كەلەشـيرەكان لەپيش رۆژھەلاتن. پيش بانگدان بى نويژ و سەربرينى قوربانىيەكە. ھاواررەكانىش لـه دەنگ بەرزكەرەوەكانەوە: خودا، نيشـتىمان، ئىمام، لەسـەر سـەكۆكە وەسـتاوە و وتار دەخوينيتەوە و لـەلاى چەپيەوە حيزب الله و لاى راستىشى حيزبى شەيتان. لـه تارمـەى ئافرەتـان ئافرەتـە شـەرعىيەكان لەسـەر پاژنە بەرزەكان وەسـتاون، ھەروەها ئافرەتانى رىكخراوە خىرخوازىيەكان بەرزەكان وەسـتاون، ھەروەها ئافرەتانى رىكخراوە خىرخوازىيەكان دىشداشـە زبرەكانيانـەوە، قوتابىيانى قوتابخانەكانيش جوداش بە دىشداشـە زبرەكانيانـەو، قوتابىيانى قوتابخانەكانيىش بە جلوبەرگى

شاخەوانيەوە، كچەكانى خانووى ئاسوودەييش بە جلوبەرگى سەماوە و زەنگۆلەكنى دەستيان ليدەدرا، زورنا و ھەلھەلەكيشان و ھاوارەكان و دەنگى تەقينى گوللـەكان.

زرنگانهوهکه لـه گوێچکهیدا بێدهنگه گوێی لـێ نییـه. برینهکهی جهستهشی بهبـێ ئـازار خوێنی لـێ دێت. بهبـێ پهشـیمانی لـهدوای خوّیـهوه جێی دێڵێت. سـهرلهنوێ لهسـهر پێیهکانی ههڵدهسـێتهوه. بهبێ جهسته بهسهر زهویدا دهروات. وهک روح و خهیال. قاچهکانی له زهوی نادهن. روخساریشی لاواز و ههڵبزرکاو هیچ خوێنێکی تێدا نییه. چاوهکانی فـراوان و بیلبیلهکانی وهک شـهو رهش. مێشکیشی روون وهک ئاوێکی روونی رووبار.

لهبهر دەرگای دەرەوە ریزبەندی ئافرەتانم بینی به دشداشهی رەشەوە وەستاون و چاوەروانی نۆرەی خۆیانن بۆ چونە ژوورەوە بۆلای قازی. كیبەركییانه بۆ چوونەژوورەوە و هەر یەكەیان به ئانیشكی لەویتر دەدات تا زوتر پینی بگات. دەستی پیرۆزی بەر نەخۆشەكە دەكەویت و چاك دەبیتەوە. نەزۆك و سك دەكات. دووگیان و لەباری دەچیت. تاونبار و بیتاوان دەبیت. دواكەوتوو شوو دەكات. ئیفلیج ھەلدەسیت. راكشاو لەسەرجی دەوەستیت. راوەستاویش دادەنیشیت. شیت ژیر دەبیت. ژیریش خودا به ژیریی خۆی چاكی دەكاتەوە. چاوی كراوە دادەخریت. چاوی داخراویش دەكریتەوە، چونكە ئەو بە فرمانی ئیمام قازییه و خوداش نەینییه رانستیهكان و یاسا و پزیشكی پی داوە. ئەویش ھیندەی ئەو برە نەینی دەدات كە ھەر ئافرەتیك دەیداتى

بیرم هاتهوه که من پیش ئهوهی بچمه ژوورهوه بۆ لای پارهم داوه. له تاریکییهکهدا سنوقه ههلواسـراوهکهم بینـی. هـهر کهسـهش

رەچىتە ژوورەۋە پارە دەدات بى ئەۋەي كەسىي تىر بىبىنىت. رەچىپ كەسىيكىش وەك چرپ بەسسەر رىزەكانى نزيىك دەرگاكەدا دەنگى كەسىيكىش بايا بىنكارتىنىدىدىن تېرىكانى نزيىك دەرگاكەدا دەسى دەسوورىتەوە و ھاوار دەكات: دەى دروسىتكراوانى خودا پارەكانتان. دەسەرىپ ھەر كەس ئەمىرى بىدات سىبەي لـە بەھەشىت وەرى دەگرىتەوە انشىاء هار ماری کا مالی کا ماری ک ماری کا ما الم نيمامدا وەرى دەگريت. خودا مالىك ئەلمولك. ئەو دەولەمەندەي یه میراتگری ههموو دهولهمهندانه. پارهش پارهی خودایه و وای كردووه خەلكى تەنھا بەكارى بھينىن. لاى ئىمە پارە مولكى خواي جيهانييانه. لهگهڵ ئهوهشدا خودا داواي خير و قهرز له خهڵکي دهکات. (من ذا الذي يقرض الله قرضا حسنا فيضاعفه له أضعافا كثيرة). ئهی دروستکراوانی خودا پاره بدهنه سنوقی بانکی بروا که خودا پيرۆزى كردووە، قازانجى قەرزەكەش لەســەدا پەنجايـە، چونكە ئێمـە ياري به ئالتوونهوه دەكەيىن و لـه مايەپوچى ناترسىين. بەبى ترس وەرنـه پێشــهوه بــرواداران. لای خــوداش قازانجـی قەرزەكــه دەبێتــه حەفتا ئەرەندە. كە نھينىيدا پارە بدەن بى ئەرەي كەس بتانبىنىت، چونکه بهخشینی نهینی توورهیی خودا دهکوژینیتهوه و نهخوش چاک دەکاتەوە. نەزۆک سىک دەکات و ئىفلىج ھەلدەسىيت. تاوانبارىش بيتاوان دەبيّت. پيويستە ھەر يەكيّكيشتان پارەكە بۆنخۆش بكات پێش ئەوەى بيخاتە سىنوقەكەوە. فاتمەي كچى پێغەمبەر دينارەكانى بۆنى خۆش ليدەدا پيش ئەوەي بيانبەخشىيت. ليم پرسى بۆچى؟ وتي: گويٽم لي بيووه پينغهمبهر فهرمويهتي که بهخشين له پيدا ^{دە}چىتە دەسىتى خوداوە ئەنجا دەگات بە دەسىتى كەسىي ھەژار.

قاييشـيّكم بـه سـكمهوه بهسـت و نهمدهخوارد و نهمدهخواردهوه و قرش لهسـهر قـرش كـۆم دەكـردەوه و دەمكـردە دەسـتى خوداوه.

140

چاوهکانم لیک نا و وهک مندالان چوومه خهویکی قوولهوه. له تاریکیدا چاوهکانم دهکهمهوه و گویم له دهنگی خودایه وهک دهنگی دایکم نهرم و وهک سنگی گهرم بانگم دهکات. وادهزانم دایکمه پرادهکهم بق لای. له دوورهوه دهیبینم له تاریکییهکهدا وهستاوه و چاوه پوانمه و قولهکانی دریژکردووه. له نیوانی من و ئهودا تهنها یهک ههنگاو ماوه. بق ساتیک له پاکردن دهوهستم. ههناسهکانم وهربگرم. لیدانهکه له دواوه له پشتم دهدریت. نازانم بق چی له پشتم دهدهن. پیش ئهوهی لا بکهمهوه و پیتهکان و وشهکانم بیر بچیتهوه، دهلیم بق چی لیمدهدهن له کاتیکدا هار چیم همیه دهیدهم ره خودا؟ نهوانیش دهلین: لهبهر ئهوهی نیمه یاریمان به نالتوون دهکرد و بانکی بروا مایه پووچ بوو لهبهر ئهوهی تق کچی حهرامیت و فالهکهت خرابه و نهستیرهت به دبهخته، خودا سه رمان ناخات و قازانجهکانمان زیاد ناکات گهر تق له کهوندا نه سرینهوه.

سكالأ

وتم: سکالام بەرمـه لای کـێ و ئـهم داده بـۆ کـێ بـهرم؟ وتيان: بۆ ئيمام، چونكە ئەو دادوەرى ئيمەيە. وتم: ئايا لاى خوى سكالا له خودى خوى بكهم؟ وتيان: هەموومان لاى خوى سكالا له خوى دەكەين. سكالاش لاى جگە له خودا ريسواييه. ئيتر سىكالأكەم پيچايە سىنگمەوە بى ئەوەى كەس بيبينٽٽ. بەو پٽيەي چاوەكانى ئيمام لـه ھەموو شـوێنێكە بينيمى. وتيان: چې له سينگتدا دهشاريتهوه؟ وتم: هيچ شتيک. سنگيان کردمه و سکالا نوشتاوه که یان دۆزییه وه که پیته کانی سهری به خەتى دەسىتم نووسىراوە. تۆپەليان كرد لـە دەسىتيان دا و وتيان: بەلگەي حاشا ھەلنەگرمان دۆزيەرە سەبارەت بە تارانە گەورەكە. ئيتر چۆن لەسمەر كاغەز بە دەسىتخەتى خۆت سكالا بۆ خودا دەنووسىيت؟ وتىم ئەوە سىكالايەكە دژى ئىمام. وتيان: ئايا نازانيت کـه ئيمـام جێگـرەوەى خودايـه لەسـەر زەوى و ههرچی دژی ئیمام بیّت ئهوه دژی خودایه. وتم نازانم. وتیان

چۆن نازانیت؟ ئایا رۆژنامهكان ناخوینیتهوه، ئایا لهم دونیایهدا ناژیت؟ وتم: رۆژنامه ناخوینمهوه و له دونیای ئیوهشدا ناژیم. وتیان: ئمه تاوانیکی تر و بیدعهیهکی نوییه، ههر کهسهش بدعهیهک بینیته ناومان که تیماندا بوونی نهبووبیت ئهوه شهر و فیتنهیه و فیتنهش توندتره له کوشتن.

قازی سزاکهی به لهسیدارهدان خویندهوه. تاوانهکانیشی سیانن فیتنهگهری و ناپاکی و کوفر. پیش ئهوهی سزاکه جیبهجی بکهن و نویژی ونبوو لهسهر روحی بکهن به دهنگیکی بهسۆزهوه وتیان: چیت دهویت پیش ئهوهی ئهم دونیایه جی بهیلیت؟ وتی: دادگاییهکی دادپهروهرانه و پاریزهریکی شهرعیم دهویت. وتیان: ئیمه نهیاری شهرعیمان ههیه و پاریزهری شهرعیمان نهبیستوه.

رۆيشىتى و ھاتنەوە و لەگەل خۆيان نەيارى شەرعىيان ھىنابوو. لەبەردەمىدا وەستا و سەرى بە عەمامەيەكى سىپى پىچابوو وەك بەلگەيەك بۆ دلسۆزى و دادپەروەرى، ئەستىرەيەكى سىوورىش لەسەر سىنگى بوو، ھىماى فەرمىيى خەستىرەيەكى سىوورىش لەسەر سىنگى بوو، ھىماى فەرمىيى حيزبى شەيتان. بە دەنگىكى گرەوە وتى: بەلى قوربان؟ وتى: مىن بىتاوانىم بەبى باوك و بەبى دايك و... بەشلەژاوى پى برى: بەبى باوك؟ وتى بەلى. وتى: ئەمە بەلايەكە لاى خوداوە، برى: بەبى باوك؟ وتى بەلى. وتى: ئەمە بەلايەكە لاى خوداوە، رونبلوكىم بالشر والخير فتنە) لەبارەى ئەم ئايەتەرە ھىچ دەزانىت؟ نازانىم. بە سەرسورىمانەوە وتى: ئەوە ئايەتىكى زۆر بەناوبانگە، ئايەتى سى و پىنج لە سوورەتى ئەنبىاء، ئايا نور بەناوبانگە، ئايەتى سى و پىنج لە سوورەتى ئەنبىاء، ئايا كىزانىت؟ وتىم نازانىم. وتى: نەزانىنىت سەبارەت بەم ئايەتە گوناھىكى گەورەيە، پىرىستە لە دلى خۆتدا ئەم ئايەتە لەبەر

بكەيت پيش مردنت تا لەجياتيى ئەوەى بچيتە ئاگرەوە بچيتە .تىشەھەب رەستى كرد بە گيرفانى پانتۆلە گرانبەھاكەيدا كە لە السترين جۆرەكان بـوو، كاغـەز و قەلەمىكى دەر كـرد كـه بېسىرىكى سەرىكى ئالتوونى پيوە بوو. قەلەمەكەى بە ناسكى پەنجەكانى که وهک پهنجهی هاوسته ره شته رعییه کان وا بوو گرت. به خهتی خۆى لەسەر كاغەزەكـە چەنـد پيتىكى وردى رەشى نووسى: (ونبلوكم بالخير والشر فتنه). قەلەمەكەى بە سەرە ئالتوونەكە راخستهوه و سنی جار بای دا و کردیاوه گیرفانی پانتوله گرانده هاکهی. دواتر ههر پننج پهنجه ناسک و سپیدکانی له گیرفانی دەركردەوە و به دەنگىكى گرەوە وتى: رۆژى سى جار ئهم ئايهته بليّرهوه له پيش نانخواردن و دواى نانخوارد، بۆرۆژى سىيەم پشت بە خودا خۆت لە بەھەشت دەبىنىتەوە. وەک چۆن مندالىك لـە رووى بادا يووشىكەيەك بە دەستەرە دەگرىت بە شىيوەيە كاغەزەكەي گرت بە دەستيەوە. شەو و رۆژ ئايەتەكەى لـه دلّى خۆيدا دەوتـەو، و لەبـەرى كرد. لـه قلیشیکی دەرگاکـەوە بېنىنـى لـە زەوييەكـەدا خەريكـن چاڵيکى بۆ ھەلدەكەنن. بە گورىسىەكان بەسىتيانەوە و ئەويش ھەر ئەو ئايەتمەى دەوتمەوە (ونبلوكم بالخير والشر فتنه). گويۆچكەكانى ئیمام ئەوەي بېسىت كے لے ھەمـوو شـوينىنىك گوينى ھەبـوو و به توورهییهوه وتی: تهنانهت له وتنهوهی قسهی خوداشدا مەل دەكەيت؟ وتم: چ ھەلەيەك ھەيە كە ئەوە ئايەتىكى قورئانيه؟ وتى: ھەمبور ھەلمەكان بەخشىراون تەنھا ئەو ھەلان ^{نه}بينت لـه قسـهى خـودادان، چونکـه ئـهوه يهکيکـه لـه گوناهـه

144

گەورەكان. وتم: ھەلەكە چىيە لـە ئايەتەكـەدا؟ وتـى: ئايا ئايەتە راستەقىنەكە نازانىت؟ وتم: نايزانم. وتى ئايەتمە راستىيەكە . ئەمەيــه (ونبلوكـم بالشـر والخيـر فتنــه) تـق ئايەتەكـه پێچەوانـه دەكەيتـەوە و دەلْيْيـت: (ونبلوكـم بالخيـر والشـر فتنـه)، ئەمـەش هەلەيەكى گەورەيـە لـە مافـى خـودا، چونكـە بـەلاى خـودا بـه شــهره نــهک بـه خهيـر. وتـم: ئايهتـه راسـتهقينهکه نازانـم. وتى: ئەي ئەم ئايەتە ھەلەيەت لەكوينوە ھيناوە؟ وتم: له نەيارى شەرعىيەوە. وتى: تۆ درۆزنىت و نەيارى شەرعى ھەللە ناكات لـه قسـهی خـودادا. دواتـر ئیمـام بـه پهنجـه بچووکهکـهی زهنگێکی ليّدا و دەسىتبەجى نەيارى شىەرعى ئامادە بوو. سىەرى بە عەمامەيەكـى سىپى پێچـراوە و ئەســتێرەيەكى سىـوور لەسـەر سىنگيەتى. وتى: بەلىّى قوربان. ئىمام سەبارەت بە ئايەتە ھەلەكە پرسیاری لیٰ کرد. نەیاری شەرعی نکولیی کرد له پەيوەندى به ئافرەتەكمەوە و وتىي: مىن تەنھا چاوم بە ئافرەتانى پاك و چاكەكار دەكەوينت. ئيتر ھەموو ئەندامانى حيزب الله و حيزبى شــهيتان بروايان پـێ كـرد و بروايان بـه ئافرهتـه گوناهبارهكه نەكرد. كاغەزە نوشىتارەكەي كە بە خەتى دەسىتى نورسىرابور له سنگی دهر کرد. وتيان: ئەوە دەسىتخەتى ئەو نييە و ئەمەش تاوانیکی دیکهیه ساختهکاری له ئایهتهکانی خودا و نووسراوه فەرمىيـەكان. وتـم سـوێندتان بـۆ دەخـۆم لەپێشــچاوى خـۆم نووسى به قەلەمىك سىەرىكى ئالتوونى ھەيە. وتيان: چىت وت، ســهريْكى لـه ئاڵتـوون؟ وتـم: بهڵێ بـه چـاوى خـۆم بينيـم. وتيـان: ئايا نەيارى شىەرعى بە ناپاكى تۆمەتبار دەكەيت؟ وتم: بە هيچ شتيک تۆمەتبارى ناكەم، بەلام... وتيان: ئايا نازانيت كە

نەپارى شەرعى بە فرمانى ئىمام دامەزراوە؟ وتم: نازانم، بەلام من دەمەويّت بلّيّم... وتيان: دەتەويّت چيتر بلّيّيت دواى ئەوەى بە زمانى خۆت وتت، ئەمەش بەلگەيەكى دىكەيە بۆ ئەوەى كە زمانت سەرچاوەى پروپاگەندەكانە، بەپيّى شەريعەت دەبيّت لە بندا بېرريّت.

گوینچکهکانی ماندوو ببوون له بیستنی دەنگەکان. به جیکیری له شوینی خوّی بی جووله مایهوه. چاوهکانی وهک دوو ئهستیره له ئاسمانیکی رهشدا دهبریسکانهوه. سهری بهرز بهرهو خودا. له تەنیشتیشیهوه مهرزوقی سهگهکهی. وهک ئهو سهری بهرز. گوینچکهکانی ههلخستووه و گویی له دەنگەکانیانه روخساریان دەناسیتهوه و کاتیک ئیمام دهبینیت به دەنگیکی بهرز دهوهریت. له پشتهوه پانتۆلهکهی رادهکیشیت. به ددانهکانی دهگریت و بهری نادات. ئهوانیش بیهوده ههول دهدهن دووری بخهنهوه لیکی. گوللهیان نا به پشتیهوه. له تەنیشتیهوه کهوت و پارچهیهک له پانتۆله گرانبهها له باشترین جۆرهکان لهنیّوانی ددانهکانیدایه.

زلهيّزهكان

سەرم بەرز كردبووەوە بۆ ئاسىمان و دەسىتەكانم بەرز كردبووەوە بەرەو مليۆنان مىرۆڭ كە ھاواريان بۆ دەكىردم كاتێك گوللەكان تەقين، بينيم روخسارم لەسەر سەرى روتم دەكەويتە خوارەوە بۆ ژێر كورسىيى عەرش.. دوور لە چاوى خەلكى لەژێر زەوييەكەدا دەيشارمەوە. لەگەڵ روخسارەكەى ديكە كە ليكچوويى ئيمامى ھەيە دەيگۆرم. جاريكيتىر ھەلدەسىمەوە بۆ سەر سەكۆكە. ئيمامى ھەيە دەيگۆرم. جاريكيتىر ھەلدەسىمەوە بۆ سەر سەكۆكە. ھىچ كەسيكى ھەستى بە كەوتنەكە و ھەستانەوەكە نەكىرد، بەلام ئەو جيھانەى لەدەورم بوو ئەو جيھانە نەبوو. نيشان و ويسامەكانيش قاييم كرابوو. نە ئەنگوسىتىلەى فەرمانرەوايش لە پەنجەمدايە. ھيچ تاييم كرابوو. نە ئەنگوسىتىلەى فەرمانرەوايش لە پەنجەمدايە. ھيچ سەسەر سىنگم نابىنم. نە ئەسىتۆرە دادپەروەرييىش كە بە دەرزى تاييم كرابوو. نە ئەنگوسىتىلەى فەرمانرەوايش لە پەنجەمدايە. ھيچ دەسيكىش لە شوينكەوتووانم لەدەورم نىيە. نە ئەندامانى حيزب بوو. من تەنھام و ھيچ كەسىيكم لەگەڵ نىيە زەوييەكى وەك بيابان. بوو. من تەنھام و ھيچ كەسيكم لەگەڵ نىيە زەوييەكى وەك بيابان.

بەسەر بەرزاييەكى سەوزدا. وتم من لە جيهانەكەى دىكەدام و ئەوەش بەھەشتە لە دوورەوە دىيارە. لە مندالىمەوە گەروم وشكە. تېنويتى زۆر توندە و متمانەم بە چوونە بەھەشت لە سەدا سەدە وەك متمانەم بەخودا. لە گىرفانمدا پشتگىرىيەكى پىغەمبەر و ھەندىكى چەكى بانكى بروام پىيە. ھەموويم لە گىرفانم دەر ھىنا بۆ پاسەوانى دەرگاكە سەلامى خوداى لى بىت. نەخويندەوار بوو پىتە نووسراوەكانى بى نەدەخوينرايەوە. پىم وت من ئىمامم و يەكىك لە وتارە بەناوبانگەكانم بى خويندەوە. ھىچ تىنەگەيشت لەبەر ئەوەى بە زمانى عەرەبى قسىە ناكات. بە سەرى رووتەرە لەژىر تىشكى خۆرى سووتىنەردا مارەيەكى زۆر جىتى ھىنىتم. لىم پرسى چىيە گوى بە وتارەكانىم نادەيت كاتى خۆى خەلكى لە ھەموو جىھاندا

سەريكى لەقاند وەك ئاماژەيەك بۆ تينەگەيشتن. پاشان لە دوورەوە روخسارى ئافرەتىكم بىنى نزىك دەبووەوە. وامزانى دايكمە بەخيرايى بەرو لاى رۆيشتم. دايكم نەبوو. ھاوسەرە كۆنەكەم بوو. ھانايم بۆ برد شتيكم بۆ بكات لاى رەزوان. وتى ھيچ كەسيك فريات ناكەويت ھاوسەرە نوييەكەت نەبيت. وتم ئەى لە كەسيك فريات ناكەويت ھاوسەرە نوييەكەت نەبيت. وتم ئەى لە كوييە؟ ئەوەتا. بينيم بانگدەريك بانگى دەكرد. ئەى ئەھلى ئاخيرەت چاوەكانتان بنوقينىن تا ھاوسەرى ئيمام تيدەپەريت. پاشان ئافرەتىكى ھاوسەرە شەرعىيەكەمى دەكرد تيپەرى، سىلاوم لى كرد و پيم وت: مى لە دونيادا وتارگەليكى زۆرم نووسىيوە و بەناوى خودا دەستم يېكردووە و بە سەلاواتدان لەسەر پيغەمبەر كۆتاييم پى ھيناوە و بەر ھۆيەوە پرە سەلاواتدان لەسەر يىغەمبەر كۆتاييم پى ھيناوە و

144

سنگی کرد، پاشان وتی: ئەی مەسىيح و مريەمى پاكيزە ئايا ناويان له قورئاندا نه هاتووه؟ وتم: لاى ئەوانيشەو ، شتيكم بۆ بكه. ئاماردى بۆ كردم دواى بكەوم، منيش دەستم گرت بە كلكى ئەسپەكەيەرە. بەھۆى جەنجالى و قەرەبالخى و زۆرى ھيماكانى ھاتوچۆوە رېگەوە ئەسىيەكە بەسىەر زەويىدا نەدەرۆيشىت. بىنيىم بىە ئاسىماندا بىە دوو بالمي پۆلاينەوە دەفريت، سەريكى بچووكى گرنجيش وەك لووتى رۆكىتىكى نوى، وتم: ئەمە چىيە؟ وتى: خوداى گەورە نىعمەتى خۆيى پێ داويت به بەخشىينى فرۆكەيەكى نوێ لەجياتيى ئەسىيە كۆنەكە. لەسەر كورسىيەكەم لە ريزى پېشەوە دانىشىتم و لە تەنىشىتىشمەوە بينے. بازنەيے و سىپى و گۆشىتن و خالمى رەشى پێوە بوو بە زمانی بیانی قسهی دەكرد. وەك كاريكی ھەمیشەيم لەگەل نوينەری زلهيزهکان سلاوم لي کرد و ئەويش لـه قاپيکي زيويندا پارچەيەک له كاڤيارى پێشكەش كردم، شووشـەيەك مـەي كۆنەسـاڵى لـە باشـترين جۆرەكانىش. لـه كاتى رۆيشىتندا دەنگەكەيمان لـه ســەقفەكەرە بىست به پشتیوانی خودا هـهر لـه سـهقفی فرۆكەكـهوه ئاوازيّكی سـهما ئاميّز و دەست و پەنجەي ئافرەتىك تەپلى دەكوتا، ھاتە گويم. روخسارىم ناسيهوه و وتم: جهواهر؟ وتي: جهواهر كيّيه؟ وتم: كاتي خوّى له خانووی ئاسوودەيی بوو، منيش لـه تەمەنـی سـەرشـيّتی و ھەرزەييدا بـووم. فڕۆكەكـﻪ لەريـﻪوە و پشــتێنەكانمان لــﻪ ناوقەدمــان بەسـت و دەنگەكـە لـە ســەقفەكەرە ھاتــەرە گويٚمــان قورئانــى دەخويٚنـد و لـه خودا دەپارايەوە فرۆكەكە لـە كەوتنـە خـوارەوە لـە كاتـى نىشـتنەوەدا بپارىزىيت. تايەكانى فرۆكەكـە لەســەر زەوييەكـى ســەوزاييەكى نـەرم و لووسى وەك سوندوس خليسكا، وتم: گەيشىتىنە بەھەشت؟

ھارسەرە شەرعيەكەم وتى: ھيشتا نا. ناشچيتە بەھەشت تا مەسىح نزان بۆ نەكات و قەرزەكانى دونيات نەگيرىتەرە. ەو پيارەشى خاله رەشەكان بە روخساريەوە بوو وتى: ئايا ھىشىتا قەرزەكانت نەداوەتەوە؟ وتم: يەك سال مۆلەتم بدە داوا لە خودا دەكەم مردنم روا بخات تا قەرزەكانىم بدەممەوە. پەرداخەكەم دايە دەسىتى با پيكى هاورییهتی بخوینهوه. رهتیکردهوه و و به زمانی بیانی وتی مهی حەرامـه و فرمانـم كـردووه لـه پەنجـەرەي فرۆكەكـەوه فرييان دەنـه خوارەوە. بەريىزم بۆچى ئەرە حەرام دەكەيت كە خودا حەلالى کردووه؟ بروانه بهههشتی خودا چهندین مهی وهک رووبار و حۆريى سىپى وەك قەيماغ تيدايە؟ لەسمەر بەربەسىتەكەرە سەرى دەر كرد ھيچى نەبىنى وتى: كامەتا بەھەشت جەنابى ئىمام؟ وتم: راوهسته، سهبرگرتن باشه و کهس بۆی نییه پهله بکات له خودا، به ېشتيواينى خودا بەيەكەوە دەچينە بەھەشىت. وتى: تۆ بە تەنھا برۆ من ليدره له فرو كهكهدا چاوه ريت دهكهم و كاتى فرينمان شهشى تەواوە بە كاتى گرينتش. ئەوەش بزانە كە من لە چاوەروانيتدام تا بتگەيەنىم گەر خوانەخواسىت توشىي شىتىك بېيت.

هاسهری شهرعیم قوّلی کرد به قوّلمدا و بهیهکهوه تا لای مهسیح رویشتین. به زمانیک که من تیّینهگهیشتم چرپاندی به گویّیدا. مهسیح سهری راوهشاند، تکای بوّ کردم، فرمانی پیّداین بهرهو (سراط المستقیم) بروّین. کاتیکیش پیم خسته سهر سراط هیّندهی یهک پهنجه نهمتوانی بروّم. هاوسهری شهرعیم وتی: هیّندهی یهک پهنجه نهمتوانی بروّم. هاوسهری شهرعیم وتی: لیرهدا جیّت دههیا م و به خودا و پیخهمبهرت دهسپیّرم. جیّی لیرهدا جیّت دههیا م و به خودا و پیخهمبهرت دهسپیرم. جیّی میشتم و جهستهم دهلهرزی. بینیم ئافرهتیکی رهش بهراکردن بهسهر (سراط)دا بهرهو لام دههات. پیش ئهوهی بکهومه خوارهوه

دەسىتى گرتىم. لـە روخسـاريەوە ناسـيمەوە. ئـەو بەردەسـتى مىن بوو پێش ئەوەي خودا دەروازەكانى رزقم بۆ بكاتەوە. شەو ليى هەلاتم پێش ئەوەي كچەكەمى ببێت. پێموت: تۆ يەكەميىن و كۆتاً خۆشەويسىتمى. گرتبوومى و لـە تەنيشىتيەوە دەرۆيشىتم بەلاي چەيدا لار دەبوومەدە خۆم بەلاى راستدا دەبرد. دووبارە لەلاى راستدا دهیگرتمهوه و بهلای چهپدا لار دهبوومهوه. تا ئهویش و منیش ماندوو بووين، پاشان پيموت: جەواھر گەر سەلامەتيى منت دەويت ئەوا ئەو وتە دونياييە بەكار بھينە لەگەلم كە دەيوت: گەر ھيلاكم كردوويت بمضهره قەلادۆشكان. وتى: قەلادۆشكان چىيە؟ وتم مرۆۋەكە دەسىتەكانى دەخاتـە سـەر شـانى كەسـەكەي تـر و ئەويش به دەسىتەكانى ھەللى دەگريىت بە شىيوەيەك سىكى دەنووسىيت بە پشتیهوه. وتم: ئایا قسه کهی جه حجولت له دونیا نه بیستوه: حالم هيندهيتر خراپتر كرد تا به قەلادۆشكان بەرەو دوا دەرۆيشتم. وتى: نه قەلادۆشكان و نه جەحجولم نەبىستوە، بەلام من بۆلاى محمد پيغەمبەر ھەلت دەگرم. ئيتر وەك منداليّک لەسـەر سىنگى ھەلّى گرتم و كاتيك گەيشتينە لاي پيغەمبەر درودى خوداي لي بينت، وتى: ئەم بەردەستەمان بۆ ئامادە كردوويت تا خزمەتت بكات له بەھەشت لەگەڵ خۆت بىب. كاتىك رۆيشىتمە لاى دەرگاى بەھەشىت رەزوان ليِّي پرسيم پاسيۆرتت پيِيه؟ وتم: نەخير. وتى هيچ رِيْگەيەك نييە بۆ چوونەژوورەوە بەبى پاسىپۆرت. زۆريىك لەبەر تىشىكى خۆرى سووتينهر مامهوه به سهری رووت و کاتی رۆيشتنی فرۆکەکەش نزیک بووهتهوه. دواتر لهبهر دهرگای بهههشت درهختی سهفسافم بينی. وتم: گەلايەكم لـەم دارى سـەفسـافە بدەرىّ تـا بەخيّرايى بچمەوم لای پیغهمبهر و پاسیورتی لی وهر گرم. وتی: هیچ گهلایهک له

121

بهههشت ناخهمه دهرهوه به فرمانی خاوهن شکو نهبیت. وتم: گهر بمبینیت دهمناسیتهوه، چونکه له دونیان ههمیشه لهگه لمدا بووه، له دونیادا شوینکهوتووم زوربوو له حیزب الله و هاوریی بینه نداز له ناوهوه و دهرهوهی ولات له پادشاکان و سهرکردهکان، ههمووشیان هاتوون و له پرسه کهمدا رویشتوون، دیمه نه که به ههیبهت بوو. نایا وینه کهت له سه ر به رگی نیوزویک نهبینی؟ رهزوان وتی: من ته نها نیستا ناوی نیوزویکم بیستوه. وتم: گهر تو نیوزویک نه ناسیت نه وا تو نه گهوره کان و نه زلهیزه کانیش ناناسیت.

2 H

چاوەروانيى دايك

له کاته ی به سهری روته وه له ژیر تیشکی خوری سووتینه را وه ستابووم دهنگه کان له گویمدا دهزرنگانه وه. ئازاریکی نادیار وه ک برینیک یان کونیکی قولی تا ناو دل له سنگمدایه. ده رگای جیهانه که ی دیکه ش داخراوه. هه روه ها جیهانی یه که م و دووه م و سیه م و چواره میش هه موویان به بی من ری ده که ن و ده رون. سیه م و چواره میش هه موویان به بی من ری ده که ن و ده رون. جه ماوه ر و خه لکه که ش بق که سیکی جگه له من هاوار ده کیشن باسپور ته که م ورد ده بیته وه. هی ماه روای پاسه وانی به هه شت له پاسپور ته که م ورد ده بیته وه. چاوه کانی له ژیر چاویل که ره شه که و و تم من پشتگیرییه کم له پیغه مبه ره وه پیه و ده مه ویت خودا ببینم. لی پرسیم ئایا پیشتر کاتت وه رگرتووه ؟ وتم نه خیر، به لام کاتیک روخساری بینیم ده مناسیت. لی پرسیم ئایا چاو پیکه و ته که که تایبه تیه یان بق به رژه وه ندی گشتی؟ و تم بق به رژه وه ندی گشتی. له قسه کردن وه ستا. نه مزانی چی بلیم. و تم بق به رژه وه ندی گشتی.

د. نەۋال سەغداۋى

نېښى نابيت. لەژيدر چاويلكە رەشەكەوە وەك سەرۆكى ئاسايىش لېمورد دەبيتەوە و لە ھەموو ئەو شىتانەى پەيوەندىيان بەوەوە نىيە رەكۆلىتەوە. ماوەيەكى زۆر لاى دەرگاكە جيّى ھيتشتم. تەلەڧۆنەكەى گرت بە دەستيەوە و لە قسەكردن بە چرپە لەگەل ئاڧرەتىكدا بە ھىلاك چوو. پيدەكەنيت و قاقا لىدەدات و بە زمانيكى نيرينەيى قسە دەكات. بەبيدەنگى چاوەروانىم كرد تاكو بيرزارى نەكەم. كاتيك لى بووەوە و بينيمى وەستاوم وتى: ئەوە ھەر ليرەيت؟ وتم: تكات ليتەكەم بهيلە چاوم پيتى بكەويت. وتى: بۆچى دەتەريت بىيىيىت؟ وتم: تاكو داواى ليبكەم مردن بى تەنھا يەك سال دوابخات، وتى: بەك سال چەند فيلابازى تۆ بلى مانگيك يان دوو مانگ. وتم جەنابى رەزوان مانگيك بەچى دووبارە پر چەككردنەوەى سوپا و دانەوەى ئەر سالەم بۆ خۆشى و چىزەكانى دونيا ناويت بەلكو لەپىناو خودا ئەر سالەم بۆ خۆشى و چىزەكانى دونيا ناويت بەلكو لەپىناو خودا

زەنگى تەلەفۆن لييدا و بە دەنگىكى تىر و بەرز و گر كەرتە قسەكردن لەگەل ئافرەتىكى دىكەدا و بەخىرايى كۆتايى بە قسەكان ھىنا. زانيم كە ھاوسەرە شەرعيەكەى بوو. پېش ئەوەى جارىكىتر زەنگى تەلەفۆنەكە لىنداتەوە وتم: ھىشتا چاوەروانى فرمانى تۆم زەنگى تەلەفۆنەكە لىنداتەوە وتم: ھىشتا چاوەروانى فرمانى تۆم مەرمېزە جەنابى رەزوان. ماندوو بوبوو لە خويندنەوەى نووسراوەكانى سەر مىزەكەى، لەرىر چاويلكە رەشەكەيەوە چاوەكانى بۆ ھەلبريم ورتى: بەيانى وەرەوە. ئەزموونەكانى پېشوترم لەگەل پاسەوانەكانى دەرەرەرە دۆخانەدا فريام كەوت، پاشان لە گىرفان شىتىكە ئاسايىش لەم جۆرە دۆخانەدا فريام كەوت، پاشان لە گىرفان شىتىكە ۋەك ديارى دەر كرد، وتم بىگرە ئەوە دەسىتكەوتىكى زياترە پىشەنەشى

من کاتم کهمه و دهبیّت فریای فرۆکهکهم بکهوم. رەزوان سەيریکی کاتژمیر مکهی سهر دهستی کرد و دیارییه کهی خسته گیرفانیه و و وتى تەنھا چەند خولەكيىك ماوە بۆ فرۆكەكە دەتوانيت خيرا بكەيت و گەر ناونىشانەكەت جى بھىليت بە بۆسىتەدا بانگھىشت بِن دەنيرم. به چاويکي گوماناويەوە ليني ورد بوومەوه، بەلام بيرم هاتهوه که ئهوه گهورهمان رهزوانه و ناکريت دروم لهگه لدا بکات و گەر بەلينىنىكى دا دەيباتـە سـەر. ناونىشـانەكەمم بـۆ جـێ ھىشـت و بەراكردن بەرەو فرۆكەخانە رۆيشتم و شتيك له ناخمدا پيم دەليت که هیچم بـ نانیریدت. قوناغی بیهیواییم تیپه اد و ههنگاوهکانم هيّواش كردهوه و چيتر گويّم بهوه نهدا كه فرۆكەكە جيّم بهيْلْيّت. ماندوو بووم و دانیشتم ههر هیندهی سهرم خسته سهر زهوییهکه خەوم لېكەوت بە جۆرىك گويىم لـە دەنگى نىشىتنەوەي فرۆكەكە و دواتر رۆيشتنيشى بەبى من نەبوو. بەئاكا ھاتمەوە و دەشىزانم كە رەزوان ھيچ نامەيەكم بۆ نانيريت و خۆشم لەو بروايەدا نەبووم. گەر بيبينىم بەرەولاى مىن دينت و نامەيەكىشى بەدەسىتەوەيە بروا ناكەم بۆ من بينت. تەنانەت گەر بۆ منيش بينت ئەرە دەبينت ھەلەيەك هەبينت له پيداچوونەوەكانى خودادا. گەر بيبينم بەرەولاى من ديت و نامەيەكى پنيە ئەوا دەسىتم درينژ ناكەم و لينى وەر بگرم. پيى دەڵێم بەردەوام بە لە رۆيشىتن، چونكە تر بەشىوێن پياوێكى جگە لە من دەگەرىيت. ناكرىت ئەو نامەيە بۆ من بىت، چونكە شايەنى نيم. به ئاسودەيى خەندەيەكى زۆرم كرد بۆ ھەموو شىتىك تا بىنىنى خودا. دواتر وتم خودایه تهنها مافی خوم داوا دهکهم نه زیاد و نه کهم و هیندهم ئازایهتی ههیه که توانیم رای بکهیهنم به ناشکرا شــهريعەتى تــۆ پيـادە بكـهم و سزاكانيشـت ھەمـووى جينبەجـێ بكـهم

سنووری زینا و دزی و فریدانی مهیهکان بو ناو رووبار، هیچ کهسیک ئازایهتییهکی لهمن زیاتر نهبوو لهوانهی که لیّت نزیک دهبنهوه و چاوهکانیان دهتروکیّنن و دهنگهکانیان به چرپهیه، چونکه هیچ کهسیّک لایهنی تو ناگریّت وهک من و هیچ کهسیّکیش وهک من شهریعهتهکهتی پیاده نهکردووه.

دەستم بە روخسارمەرە گرت و چارەكانم پر فرميسكن. گويم له دەنگىك نەبوو لـه پشـتمەوە بـه دەنگى بـەرز فرمانـم پـى دەكات: هەستە و قۆلەكانىت بىق سىەرەوە بەرز بكەرەوە. لام نەكردەوە بۆ دواوه لهبهر ئهوهى هيچ كهسيك ناتوانيت بهو شيوهيه فرمانم يي بكات تەنھا كەسىيكى لـه خۆم بالاتر نەبيت. ھەستام و بى ئەرەى لا بکهمهوه قولم بهرز کردهوه بق سهرهوه و له چاوهروانیی لیدان بووم له پشتمدا. له بروايهدا نهبووم كهسيك دوژمنهكهى ببينيت بوارى ئەوەى بدات لابكاتەرە، چونكە تىرۆركردن لە پشتەرە ئاسانتره وهک له پیشهوه. فرمان کردنیش به لاکردنهوه تهنها ب شکاندنی پیاوہ. شکاندنی پیاویکی ئاساییش زیاترہ لے شکاندن، چ جای بۆ ئیمام! لام نەكىردەوە. روخسارم تى نەكىرد، چونكە مىن ^{دەمە}ويّت وەك ئيماميّكى تيرۆركراو بمرم نەك وەك ئيماميّكى دۆراو. له شوینی خوم به وهستاوی و دهستبهرزکراوهیی مامهوه. دواتر وەك سەربازىك تا كۆتايى لـە ناكاو خەندەيـەك كەوتـە سـەر ليدو و روخسارم. هەروەها وەک چێژوەرگرێک لـه خۆشـييەکانى دونيا تا مردن. گويم له شنهي درهختهکان و قيرهي بوقهکان بوو وهک ئاوازىكى سەماكەر. شىنەى شەوانەش شىيدار و بەچىر بەرامەى دەرياى ھەلگرتورە. منيش لەشوينى خۆم جيكيرم و ھەناسە بركيم نييه و راشناکهم، چونکه کات زۆره و هيچ شتيکی گرنگ يان نا

پيويستم لەدەست ناچيت. ھەستىش بە ئازار و بيھيوايى ناكەم و بيريش له حيزب الله و حزبى شهيتانيش ناكهمهوه. جگه له خوم کهس نابینم کاتیک مندال بووم و دایکم شیری گەرمی پی دەدام و به نهرمی له کهلینیکی لیوهکانمه وه دهزوله ی دهکرد و دههاته خوارەوە. لەير كۆكەيەك و پرژەيەك دەمگريّت، دەمم دەكەمەوە و دای دهخهمهوه و دهست و قاچهکانم له ههوادا بهرز دهکهمهوه و روخسارم شين هەلدەگەريت، خەرىكە بخنكيم. خەرىكە لەو ساتەدا دەمرم. بەق شىزەيە ئىتر نە ئىمام و نە جېگرەۋەى خوداش نابىت لەسبەر زەوى. گەر دايكم بە لەپى دەستە قليشاوەكانى لە پشتم نهدات و شیرهکه له بۆریی ههناسهم بکاته دهرهوه یان ههواکه له بۆريى خواردنەكە بكاتە دەرەوە. پاشان دووبارە خوين دەگەريتەوە بۆ روخسارم و بيرم بۆ دەگەرىتەرە و روخسارى دايكم دەبىنم و لەناكاو دەزانىم كىە مارەي بېسىت سالە نەمىيىنىرە. لەسبەر پیکانم دەوەستم و به دەستم برینه کۆنەكەم دەگرم تا ریکهی خوينبهربوونی لي بگرم و به ړيکه کونهکهدا ده وم و دهيناسمهوه و هه له ی تیدا ناکهم. له دهرگا تهخته کونه کهی دهدهم و گویم له دهنگی کلیل و کلّۆمه کۆنهکه دەبيّت و لهو ديوى دەرگاکەشمەوە گويبيستى تەپـەى سىنگى پيكانيـم بەسـەر زەوييەكـەدا دەيانخشـينينت. دەنگيشـى لـە گويمدايه دهيناسمهوه و ههلهي تيدا ناكهم: كيّيه؟ منيش دهليّم: منم. پاشان له ديوي دهرگاكهوه گويم له تهپهي دليتي و ههناسهكاني بچربچر و دەستە گەورەكانى دەلـەرزن كاتێک دەرگاكـە دەكاتـەوە و فرميسكەكانيشى وەك ھەوريكى سىپى لەسىەر چاوەكانى كـە بەبى برژانگ دەيانتروكىنىنىت پشتىشىي چەماوە. كاتىك لـە دوا چاوپىكەوتنىدا بينيم برژانگەكانى درێژبوون و پشتيشى نەچەمابووەوە. بـە قۆلەكانى

له ئامیزی گرتم و فرمیسکهکانی جلوبهرگه فهرمییهکهمی تهر کرد که له جۆری خوریی گرانبههابوو وتی: ئایا دهکریّت بیست سال بیّت نهمبینیبیّتی کورم؟

وتم: كيشه و گرفتهكان دايكه به شيوهيهكن كه تهنها خوداي گەررە تواناى چارەسمەركردنيانى ھەيمە سىبحانە. وتى: روخسمارت مەلبزركاوە كورم وەك ئەوەى ماوەى بىست سالبىت نانت نهخواردبيت؟ به ههنگاوه خيراکانی و به پشتيکی راستی وهک حاران و به جەسىتەيەكى ھێندە سىووكەڵەوە كە خەرىكدەبوو يێكانى له زهويان نهدهدا رايكرده چيشتخانه. گهرايهوه لام و چاوهكاني بريسکهی شادوومانيان تي هاتبوو، برژانگهکانی دريّژ، سينييهکی به دەستەوەيە نان و ھەنگويىن و شىرى بەيانيانى لەسمەرە. بەرەولاى من هات كله لهتهنيشت پهنجهرهكلهوه وهك منداللي لهسلهر قهنهفله تەختەك دانىشىتبورم. سىەرنجى ئەسىتىرەكان دەدەم و روخسارى خودا لەنيو ھەورەكاندا وەك روخسارى باوكم دەبىنم. كاتيك ليم نزیک بووہوہ گویدم لے تەپ ای دلی بوو چاوہکانی لے خوشییان دەبرىسكانەوە و دەسىتى دەلمەرزى و سىينيەكەش لەسمەر دەسىتى ^{دەلـە}رزى. تەنھـا ســـن ھەنگاومـان نێـوان بـوو، لەخۆشـيان ســەرى و ههموو دونیاش دهسوورا. ههنگاوی دووهمی نا و تهنها کوتا مەنىگاو مابىوو. قاچى ھينايە پېشەرە بەلام ھەنگاوى بۆ نەنىرا. هيندهى هەنگاوينك ليمهوه دوور بوو بينيم لهو كاتهى لەبەردەممدا ومستاوه جەستەى كەوت. دەستم دريۆ كرد تا بيگرم نەيگەيشتمى. ماوهکهی نيوانيشمان زيادی دهکرد. ههر چهند قولم درينژ دهکرد تا بیگرمهوه ماوهی نیوانمان فراوان دهبوو. نیتر ئهو له منهوه دوور ^{و منی}ش لهوهوه دوورتر.

191

چاوپیکهوتنی کۆتا هاوسەر و کچی ناشەرعی

هیچ پەلەم لە رۆیشتنی نەدەكرد لەناو سنوقەكەدا، چونكە ئەو سەرباری مردنی جۆریّک لە ئاخاوتن دەخاتە ژیانمەوە و ژیانیشیدا قسەی لەگەل نەدەكردم ھەر چەندە نووسینەكانی سەبارەت بە (ئاخاوتن) بوو نووسین بە دوای نووسیندا. بەردەوام بیّدەنگ یان بەردەوام قسەی دەكرد هیچان لەنیّواندا نەبوو. تەنها گویّی لەخۆی دەگرت و تەنهاش ویّنەكەی خۆیی دەبینی كە لـه چوارچیّرەیەكدا لەسەر گۆرستانیّک لـه روخام دانرابوو. ئەو تەنها بەھۆی خوەوە پەیوەستی نووسین بوبوو. قەلەمی بە دەستی چەپی دەگرت. دەستی پەیوەستی نووسین بوبوو. قەلەمی بە دەستی چەپی دەگرت. دەستی راستیشی دەگرت بە سەریەوە وەک ئەوەی میّشكی بپاریّزیّت. پاشان وەک نەخۆشییەکی مانگانـه نووسینی بـه ئـازار یـان بەبی ئـازاری دەخواردەوە. زستانایش خوی دەدایـه بەر تیشکی خودكە پاقلەوە لەي قەدەغە دەكرا. ھاوينانيش دادەنیشت و مەی بە دەنکـه پاقلەوە دەخواردەو. زستانایش خوی دەدایـه بەر تیشکی خور. جار لـه دوای جاریش ھەناسـه ھەلدەکیّشیت و ھـەوای پیسـبوو لـه میت

198

گەررەترىن بالاخانەدا لـە نووسىينگەكەي خۆي دادەنىشىت و سـەيرى كاغهز و وينهكاني دەكرد. وينهى خۆيى لەتەنىشت ئىمامەوە دەبىنى له كۆبوونەوەكانى لووتكەدا. ھەروەھا لـ دانىشـتەكانى پارلەمان و شورادا. ئاھەنگەكانى جەژن و بۆنـەكان و ھەلبژاردنى شـاجوان و نمایشکاری جلوبهرگ و شمه هیده نموونه پیهکان. به خشینه وه بروانامه و دیاریهکان له جهژنی ئهدهب و هونهردا بهسهر ئهندامانی حزب الله و حيزبي شهيتان. كاتيك ئهو له ريزي پيشهوه وهستاوه له تارمه ی ئافره ته کانه وه چاوه کانی ئافره تانی پاکیزه و بنوه ژنانی شەھىدەكان و دايكانىي نموونەيىي و ئافرەتانى رېكخراوەكانى بەخشىن و خىرخوازى و لەنيوانياندا ھاوسىەرى ئىمامىش سەرنجيان دەدا. دەستە بچووكە نەرمەكەي كە يەنجەكانى بە ئەنگوستىلەي ئەلماس و ياقوت دەدرەوشىايەوە دريزدەكرد. خەلاتى ئەدەبى بالاو ناو ناوبانگی پێ دەبەخشىي. لەپى دەسىتە گۆشىتن و خرېنەكان بە يەكتردا دەدران و دەبىورە چەپلەريىزان. جەسىتە چوارگۆشـەكان لەنار جلوبەرگە رەشــەكانى تايبـەت بـە پرســە و لەســەر پاژنـە بـەرزەكان. دلهکانیشیان لهناو سنگیان لیّی دهدا و ههموو به یهک ههناسه هاواريان دهكرد (خودا. نيشتيمان. ئيمام)·

زەنگى تەلەفۆنىش لە نووسىينگەكەى لە لىدان نەدەكەوت. پشتى تى دەكردم و تەلەفۆنەكەى ھەلدەگرت. كاتژمىر بە دواى كاتژمىردا بە وايەرەكاندا دەيچرپاند. دواى ئەوەى لى دەبووەوە پىى دەوتم: نابىت ھاوسەرى شەرعى وەك سەرۆكى ئاسايىش كتوپر خۆى نابىت ھاوسەرى شەرعى وەك سەرۆكى ئاسايىش كىرپر خۆى قاقام لىدەدا و دەموت: كتوپر نىيە بەلام كاتىك ھاوسەرى شەرعى قاقام لىدەدا و دەموت: كتوپر نىيە بەلام كاتىك ھاوسەرى شەرعى

190

و سهردانی نهکات. سهری بهرزدهکردهوه و به کورسییهکهیهوه دەسىورپايەرە بۆم. چارەكاي بە چێژەرە بريسىكەيان دەھـات. زياتر حەزى پيم دەبـوو كاتيْـك كەسـيكى ديكـەم بوويسـتايە بــە ھەمـو توانایه وه سه یری ده کردم و من سهیری لایه کی دیکه م ده کرد. شــهویش ههوللی بیسـوودی دهدا بـوم. پاشان قهلهمهکهی دهگرت به دەستيەوە تا شتيك بنووسيت بەلام ھيچى نەدەنووسى. ك بەيانىيشىدا ھەمان ئەو نووسىينەى پېشىوو كە سەدان و ھەزاران جار دابەزيوه، بلاو كراوەتەوه، روخساريشى لەناو چوارچيۆەكەدا له روخساری ئادەم سالاوی خودای لیبیت كۆنتىرە. عەرەق لە ههمو کونیلهکانی جهستهیهوه دای دهگرت. دهمبینی وهک میشتک كەوتېيتە دەفريك ھەنگوينەوە شكسىتخواردوو بووە. روخسارى بە دەستسىرەكە دەسىرىت و خەندەيەكى لەناكاو دەكات. وەك ئەوەي خەمبارى لەناكاو داى گرتېيت. پاشان دەليت: من نەخۆشى نووسىنم، نووسينيش وهک خۆشەويستى وايە بكوژه. منيش دەلْيم: نووسين بكوژ نىيە، تەنھا ناھۆشىيارى دەتكوژىت. خۆشەويسىتىش بكوژ نىيە و پێچەوانەكەي راسىتە. پاشان بە دوو چاوى پر ئيرەييەوە سەرنجم دەدات. حـەزى دەكـرد هۆشـياريى بـۆ بگەرىتـەوە تـا بگەرىتـەوە بـۆ نووسين. حهز دەكات وەك من خۆشەويستى بناسينت و لەدواى مردنى خۆشەويسىتى ژيانىي پى ببەخشىيتەوە. خەندەكـە لەسـەر روخساری وهک خوی دهمینیتهوه. دهمزانی که پهژارهی له دلی خۆيدا تا مردن شاردوەتەوە. گويم ليي بوو پيدەكەنى و قاقاي ليدەدا و له بروايهدا نيم بتوانيّت خهمبار بيّت. له ژوورهكه جيّم دههيّشت تا بنووسيّت نەيدەنووسىي. بەيانيش نووسىينەكەي و ويّنەكەيم دەبينى لـه نـاو چوارچێوهكـهدا، وا ههست دهكـهم، ڕوخسـارێكى نـوێ بێت

197

وەلى ھەمان روخسارە كۆنەكەيـە. سەرم بەرز كىردەوە بىۆ سىەرەوە روخسىارە ھەلبىزركاوە باریکهکهیم بینی و چاوه رهشهکانی شهوانه وهک دوو ئهستیره بريسكەيان دەدايـەوە. وتـم: تـۆكێـى؟ وتـى: مـن كچـى ئـەوم. وتـم: من هاوســهری شــهرعیی ئـهوم و ئـهو کچـی نهبـووه. وتـی: لهدهسـت دايكم هەڵهاتووه كاتيك من منداڵ بووم. وتم: تۆ كچى ناشەرعيى ئەرىش؟ رتى: بەلّىّ. چارەكانىم بۆ دراى خۆم لە چارەكانى گراستەرە و لەگەلىدا جەسىتەشىم لـەو سىوورانەدا جەسىتەم ھـەژا. لـە ھەژانـى جەستەكەدا مىشىك ھەۋا. ھۆشىيارى گەرايەوە. زانيم كە ئەو مردووە و له سنوقهکهدایه. ئهویش گەنجێکی پاکیزهیه وهک من. لهسـهر دوو قاچ وەسىتاوە و ئاژەڵ نىيـە بـە چـوار قاچـەوە. دوو قۆڵـى ھەيـە و دوو دەست و لەھـەر دەسـتيكدا پينج پەنجـه ھەيـه. بيترس دەسـتى بۆ راكیشاوم و سىنگى رووته. دەسىتم بۆ دریژكرد و گرمەيەك لە دلِّمدايه. لەســەر جەسىـتە راكشـاوەكەى لەناو سىنوقەكەدا دەسـتەكانمان بەيەك گەيشت. بە توندى دەستى گرتم و منيش دەستە بچكۆلانەكانى که هیندهی له پی دهستم بوو وهک دهستی مندال گرتمن. بهرکهوتنی گەرمە وەك گەرمى جەسىتەم. دواى دريزكردنى دەسىتەكان قۆلەكان ^{هات}ن و يەكترمان گرتـه بـاوەش. دواتـر جەسـتەكان تێكـەڵ بـوون. پاشان وتم: له کوی بوويت؟ که ی له دايکبوويت؟ ئايا تو له ژياندايت؟ بهبیدهنگی مایهوه و به دوو چاوی فراوانهوه که جیگهی ههموه خەمى دونيايان تيدا دەبيتەرە سەيرى دەكردم، بە ھەنگارى ھيواش بەرەو لای پەنجەرەك وۆيشت. سەيرى كەونى كرد و قۆلەكانى ىلارى بلاو کردہوہ وہک ئەوہی سىرود بۆ خودا يان بۆ باوک يا بۆ دايک بور بچریّت. پاشیان چاوہکانی کەوتـه سیـهر وینیـه هەلکۆلراوەکـهی سیهر

191

من وهستابووم سەيرم دەكرد كاتيك له پەنجەرەكەوە دەيروانى. گويّم له دەنگى ھەناسەكانى بوو وەك سيخەيەكى بيدەنگ دەھات. يان وەك پيكەنينيكى بچربچر و ھەناسەبركيّى بوو وەك كەسيّك بى وەستان رابكات. دليشى بە دەنگيّكى بيستراق ليّدەدات. دەستيشى لەسەر دلّيتى لەژيّر مەمكى چەپەۋە لەسەر برينە قولەكەى سەر گۆشتەكەى. روخساريشى ھەلبزركاق بەبى خويّن. چاۋەكانى وشك بەبى فرميّسك و بيلبيلەكانى رەش وەك چاۋەكانى ئاسمان لە شەودا. گويّم ليبوو بە دەنگيّكى وەك شنەى درەخت دەيوت: مى نەدەگريام دەسوورامەۋە بەشويّن ئەۋەدا دەگەرام لەكويّوە ئەق ليّدانە ھاتووە. كاتيّك لە پشتەۋە ليّيان دام. لام دەكردەۋە و بەدەۋرى خۆمدا دەسوورامەۋە بەشويّن ئەۋەدا دەگەرام لەكويّوە ئەق ليّدانە ھاتوۋە. و پشتم ريّك دەكردەۋە بەرمۇ خۆر دەرۆيشتم. شەقامەكان و خانو و پەنجەرە و دەرگا داخراۋەكانى تىدەپرۆيشتم. شەقامەكان و خانو و پەنجەرە و دەرگا داخراۋەكانى تىدەپرۇلىد. لەبەردەم دەرگايەكى و پەنجەرە و دەرگا داخراۋەكانى تىدەپەراند. لەبەردەم دەرگايەكى

دایکهم نهبینیبوو. وتیان که خودا بردوویهتیهوه. منیش وتم گهر خردا بدوزمه وه دایکم دهدوزمه وه. له خهومدا ده و قوله کانم له تاريكيدا درين دهكرد و به شوين دايكمدا دهگه رام. پيشتر خودام رروب روو نەبىنىبو تەنھا لـ خەونەكانمدا نەبووبىت. لـ خانـ ى مندالانیش به (کچی خودا) بانگیان دهکردم لهسهروو دیوارهکهشهوه لووتکهی کلیسا و منارهی مزگهوته کهم دهبینی. پاسهوانی منارهکه وني كه خودا نه كورى ههيه و نه كچ. پاسهواني كليساكهش دهيوت که خودا باوک و کور و روحی پیرۆزه. هیچ کهسیک سهبارهت به كچى خودا نەيبىسىتبوو. لەوەتـەي لەدايك بووم باوكمم نەبينيوه. وام زانی که خودایه، به لام بیستم که نووسه ریکی گەورەیه له ولاتی ئىمامدا. مال و سامان و مندالى ھەيە. ھەروەھا ناوبانگىكى باشىش. دوژمنیشی نییه نه له حیزب الله و نه له حیزبی شهیتانیش. ههمووش خوشیان دەویتت دۆست و دوژمن. لهگه لکوتا هاوستهریدا وهک ^{مەسیح} ژیانیکی خۆش دەباتە سەر. تەنھا شەوى پینجشەممە لیے نزيك دەبيتەوە. بەيانيى ھەينييش بەبى دەستنوير لەپشت ئيمامەوە نویژ دهکات. لهدوای نویژیش لهو کاتهی له رکوعدایه به لای چهپدا سەرى رادەوەشىينىيت وەك دلسىۆزى دەربرينىك بۇ حيزب اللـ. پاشان به لای راستدا و سلاو له ئهندامانی حزبی شهیتان دهکات. پیش سوجدهبردن و دوای سوجدهبردنیش سنخجار استغفرالله دهکات. پاشان بـه جەسـتەيەكى سـوكەلەوە وەك كۆرپەيەكى تـازە لەدايـك ^{بوړ،} پاکیزه بهبی گوناه ههلدهسیت. لهدوای ئیمامهوه ژووری پ^هرستن جي دههيليّت. به هيواشي و سهرداخستنهوه ريّدهکات و لەبەرخۇيەود ئايەتەكانى خودا و ناوەكانى بە دەنكى تەسبىحەود ^{رو}ليتهوه. ژير زهمينه بهنرخه که ی وهک پردی سيرات که له نيوان

199

ژووری پەرسىتن و ژووری مەيخواردنەوەدايـه لـه نهۆمـی ژێرەوەی كۆشـكەكە تێدەپەرێنێت. لـه پێشـيەوە ئيمـام بـه ھەنگاوێـک دەچێتـه ژوورەوە. ئەويـش لەدوايـەوە دەچێتـه ژوورەوە. بەيەكـەوە پێكی ھاورێيەتيـی لەمێژينـه دەخۆنـەوە. يادەوەرىيەكانـی سـەردەمی لاوێتی لـه خانـووی ئاسـودەيی دەھێننـەوە يـاد.

خۆشەويستىي قەدەغەكراو

باخچەيەكى سەوز لەدەورى ژوورى مەي خواردنەوەكەي كۆشك. ديوارى بەرزى ئاسىنىنىش. سەگىكى لە جۆرى (ۆلْتْ)ى هاوردەكراو. شـهوان وەرينيكى ترسىناكى ھەيـە. ھيچ كەسـيك جگـه له پنگر و روحهکانی جن و خيّوهکان کهسيتر له ديوارهکه نزيک ^{نەدە}بووەو. بە رۆژ لـه گۆرەكاندا يان لـه خانووى وەك گۆردا ون ^{ده}بوون. شـهو دههاتنـه دهرهوه. لهبـهر تیشـکی سـوور نهرمـدا ئیمـام دانیشتووه و پیکیکی له دهستدایه. له تهنیشتیهوه هاوریی تهمهنی. نيوانيان لەسمەر قەنەفەكمە مارەي دريدرى قۆليكمە. قۆليش لەژيىر ^{سەر}ينێکی لـه پـهری نەعامەيـه و لەژێر سەرينەکەشـەوە کتێبی خودا که به خهتی ئالتوونی نووسراوهتهوه و دهمانچهیهکی بیدهنگ له ^{هەره} جۆرە باشەكان. كاتىكى سەگەكە دەوەرىت دەستى ئىمام درىخ ^{دهبیّت} بۆ ژیر سەرینەکە و گرتنی مشتی دەمانچەکە. دڵی نووسەری گەورەش لەژىر پەراسىوەكانيەوە دەھەژىت. پەنجە نەرمەكانى تەنھا بەركەوتنىيان بە قەلمەم دەزانىن. كە مىدالىييەو، كە تارىكى دەترسىيت ^{و دو}ژمنی نییه. هاورێی زۆریشی ههیه له هـهر دوو حیزب اللـه و

4.1

حزبي شهيتان. لهوهي خودا پني داوه بهشيان دهدات. هاورينيهتيش به پاره تێر دەكات. خەڵكيش بە نووسىەرە بەخشىندەكە ناوى دەبەن. له مالیشهوه هاوسهرهکانی به پیاوه بهخیلهکه بانگی دهکهن. شهوی جەژن بەبى ديارى دەچىتە ژوورەوە، دەسىتەكانى بەتاللە. بە رۆژىش مەسىرەفى مال لەبيىر دەكات. كۆتايىي شىەويش بە بەبيھۆشىي و گیرفانی بەتاللەوە دەگەرىتلەوە. ھەناسلەكانى بۆنى ملەي و عەرەقى ئافرەتانى ليديّت. ليّوەكانى بە روخسارى ھاوسـەرە شـەرعيەكانى جووت دەبن. ھیچکامیان دەمیان ناکەنەوە. گەر بیکردایەتەوە ئەوە تـه لاق دراوه. سي جار دهيوتـهوه لـهو كاتـهى راكشـاوه و دهمي نيوه كراوهيه و چاوهكانى داخراو. هاوسمهرهكه بوخچهى جلهكانى دەپيۆيتە و دەچيتە سەر شەقام. باشان ھاوسەرى دورەم ديت که هیندهی مردن له تهلاق دهترسیت. ههموو خهلکی سهبارهت به میردهکهی ههموو شتیک دهزانن و ئهو دواههمین کهسه بهو شتانه بزانيت. گويبيستي پروپاگەندەكان دەبيت، بەلام بروايان يى ناكات. خەيالەكان لە ژيانى دەردەكات. يان لە ناخيدا دەيشاريتەرە. دەترسا تەنانەت لاى خۆيشى بياندركينينت و ئەو خەيالانە بېنە راسىتى. لەبەر ئەرە دەمى دادەخسىت و نەيدەكىردەوە، چونكە گەر بىكردايەتەوە ئەوا وەك قەزا و قەدەر تەلاق درابوو. ئىتىر ھاوسىەرى سىيەم دههات ئەوەندە لـه قـەزا و قـەدەر دەترسـا وەك ئـەوەي خـودا بيّت. بۆ ھەتايە بىدەنگ دەبىنت و رېڭە بە خۆى نادات تەنانەت خەيالىش بكات، بەلام تەلاقەكە وەك چارەنووسىنىك بەبى ھۆكارىنى بۆى دىنت. پاشان هاوسـﻪرى چـوارەم دێت كچێكى گەنجى سـﻪربەرز. باڵا ڕێک و ناوقـهد باریک وهک ئاسـک.. وهک شـیّر بـۆ قـهزا و قـهدهر خـۆی مــهلاس دهدات. چاوهکانــی رهش و کـراوه وهک شــهیتان. کتیْبهکانـی

۲.

مېژوو و پادشاکان و کولتـوور و هـهزار و يـهک شـهوه و ههمـوو کتیبه پیرۆزەکانى خويندوەتــهوه. خـودا و شــهيتان و بەھەشــت و ئاگرى ناسيوە. لە مردنيش نەدەترسا. پەلەشى نەبوو لە رۆيشتن بۆ بەھەشت، چونكە لـە بەھەشىت شىوينىك نەبور بۆ جگە لـە پاكىزەكان. به گريبهستی هاوسته رگيرييهوه ليّی چووه پيشهوه به روخساری پاکیزهوه. وینه گهورهکهی لهناو چوارچیوهکهدا پیشان دهدات و بەخپلىيەكەى بە دلراوانى دەر دەخات. ترسىش بە خۆشەويستى دەشارىتەوە. وەك باوكىشى بەنھىنى خۆشەويسىتى دەكات. تەنھا له کاتی مردنیشدا روخساری دایکی بیر دیتهوه. دایکی بهدهر له چنشتلينان و هه بوونى ميرد خوشه ويستيكى ديكهى هه بوو. کاغەزى لەژێر سىەرىنەكەيدا دەشىاردەوە و چىرۆكەكانى دەنووسىي. چيرۆک لـهدواي چيـرۆک لـه کتێبێکدا کـۆي دەكـردەوە. يەكەميـن و دواهەميىن كتيبى. لـەدواى ھاوسىەرگىرىيشـەوە پەنجەكانى قەلەميان نەگرتووە. شەوانىش دواى ئەوەي باوكى دەنويت چەكمەجەكەي خوارەوە دەكاتەوە. دەسىتى لە بەرگەكە دەدات كە ناوەكەى لەسەرى مەلكۆلراوە. بەدەورى خۆيدا دەسىورپىت وەك ئەوەى كەسىيك بيبينيٽ. چاوهکانــی دهکهوێتــه ســهر چـاوی کـوره بچکۆلانهکـهی. شهوان کراونه ته وه وه کچاوی خودا و چاوديريی دهکهن. کتيبه که له چ^{ەكمە}جەكەدا دەشىارىتەرە و قۇلى دەدات. لەسەر جىگەكەش لەسەر ب لا روو دهاته ديوارهكه. له لاكه ي ديكه مير د مكه يه تي و منداله كه ش لەنتوانىيانداييە. چاۋەكانىي ليكدەنتيت و خۆى دەكات بە نووسىتوو. به رۆژىش باوكى لينى دەدات تا وانەكانى دوينى لەبەر بكات. اله منداله کهش وه کدایکی دهدات ما والکیکی ده داریته وه. زانس و مکدایکی حدزی بق چیرۆک نووسین ده شاریته وه. رانست دەخوينىيىت وەك ئەدەى بۇ چيىروك مان بىت بە ئەدەب. ______

2.4

له دلّی خوّشیدا کتیبی خودا له به د دمکات. هه و چه ندیکی له به بکردایه باوکی خوّشی دهویست و گومانی هونه ری له سه و لا ده چوو. شهوانیش گوی هلده خات بو گوینی باوکی له سه سنگی و گویییستی لیدانه کانی دلّی ده بیّت. هه ر لیّدانه و هه ر دلّوّپیّک ده گریّته وه که له گه ل شیری دایکیدا چووه ته خویّنه وه.

دۆست

له خانووی ئاسوودهییهوه هاتووه تاکو بو دواجار له کاتهی لهناو سنوقه که دا راکشاوه سهیری بکات. سهیری ده کات و له چاوه کانیدا بریسکهی خوشه ویستی ههیه. وتی: ساتیکی کوتا بیهیوایی که هیچی لی پهیدا نابیت، خوشه ویستیشی بو کوتا بیهیوایی که هیچی لی پهیدا نابیت، خوشه ویستیشی بو ئافره تان وه که هه ول ه بیسوده کانی وایه له گه ل شکستدا. هاته ژووره وه و قره چره کهی سهری داپوشیبوو، به له چکه یه کی شبی به ستبووی. تیروانینی چاوه کانی له وه وه گواسته وه بو مسبی به ستبووی. تیروانینی چاوه کانی له وه وه گواسته وه بو ماوسه ره شه رعییه کانی که جلوبه رگی پرسهیان پوشیوه و وه ستاون. رو خساریان له یه ک ده چوو، ده ست و په نجه بچوو ک و خره کانیان له سه ر دلیانه. هه ناسه کانیان بیده نگ و قاچه کانیان له ناو پیلاوه پاژنه به رزه کاندا. خه ریکه له یه کتری جیا ناکرینه وه مه گه ر به و ده رزییه سه ر سنگیان یان ئه و هیتمایه ی سه ر شانیان نه بیت. رووناکی له رو خساره کاندا نه مابوو سه ره کان شانیان نه بیت. رووناکی له پوخساره کاندا نه مابوو سه ره کان شانیان نه بیت. رووناکی له پوخساره کاندا نه مابوو سه ره کان

كەرتنى نيمام

وهستاون و به دوو چاوی وهک چاوی بۆق یان ماسی لهژیر ئاوەوە ليمى دەروانىن. لەناكاو ھەمىوو ليموە جووتەكان بەيەكەو، کرانهوه و وتيان: تو کيري؟ ئەويش به جوولهيهک سهري لەسبەر گەردنى بە لووتبەرزىيەكەوە بەرز كردەوە كە ھاوسىەرە شــهرعییهکان ئەوەیـان نەدەزانـی و پاشــن وتـی: مــن جەواهـری دۆسىتم. جەسىتەكانيان بەسىەر پيلاوە پاژنـە بەرزەكانـەوە ھـەژا. لهگەل ئەو ھەژانـەدا روح و ھۆشـياريش گەرانـەوە. لـە چاوە رەشـەكانىدا بريسـكەيەكى بـە ئـازارى وەك راسـتىيان بـەدى كرد. چاوهکانیانی بری. رۆ چووه ناخی دلهوه. ههموو به یهک دهنگ هاواريان كرد: دۆسىتى كاميانيت؟ وتى: ھەمويان، لـ ئيمامـەوە تا پاسـهوانهکانی کلیّسا و منارهش. چاوهکانیان لـه ترسـان زهق بوون. به دەستيان شارديانەوە. دەستەكان له سىنگەوە ئالينران و قۆپچـەكان داخـران. ھەمـوو بــە دەنگێكـى وەك ھەناســەبركێوە هاواريانكرد: تو شهيتانيش و دەبيت به مردن سرزا بدرييت. قاچـه ئەسـتورەكانيان دايـه بـەر هـەوا. پاژنـه بەرزەكانيـش وەك رِوْكَيْت دەنگيان دەھات و تەقە تەقيان بوو. لە ژوورەكەدا تەنھا دووان مانهوه. كۆتا هاوسىەر و كچى ناشەرعى. وەسىتاون و دەسىتەكانيان تىكەلـە. دەسىتى دۆسىتەكەيان بىق درى ژبىوو، ھەر سينكيان باوەشىيان بە يەكتردا كرد. ھەر شەش قۆلەكە لەسەر جەستە راكشارەكەى نار سىنوقەكە تىكەل بور. خەندەكەى سەر ليّوي رۆيشت. هيلكارييەكانـي روخسـار ون بـوون. چيتـر نـه لـه ئیمام و نه له نووسهری گهوره و نه له سهرۆکی ئاساییش و نه له نهیاری شهرعی و نه له هیچ پیاویکی نهدهکرد له حیزب الله و حیزبی شهیتاندا. بوو بهبی روخسار یان روخساری

2.1

ھەموويانى تێدا كۆ ببووەوە، بەلام ھێڵكارىيەكانى لەدەست دابوو. ھيچكاميانت لـەوى تريانت بۆ جيا نەدەكرايـەوە بـە ھێمـاى سـەر سىنگى يـان ئەسـتێرەكەى سـەرشـانى يـان شـتێك لەسـەر سـەريدا نەبێت.

له ئاوينهكانى كەونيشىدا وينەى سى ئافرەتى سەربەرز دەر كەوت. چاوەكانيان كراوە. چاوەكانيش رەش و فراوان وەك چاوى شەو. دلەكان بە خۆشەويسىتىيەوە ليرى دەدا. دەس و قۆلەكان يەكگرتوو و تىكەل. ھەر سىيانەكەش وەستاون و يەكتريان لەئاميرز گرتووە و لە كەوندا بەبى جوولە جىڭيرن.

جەواھر

له سنوقهکهدا له کاتهی پاکشاوه سهیری دهکرد و چاوهکانی به خۆشهویستیهوه بریسکهیاندهدایهوه. دهستی دههینیت بهسهریدا و به لاجانگیا به هیواشی دهیخشینیت و دهیهینیته خوارهوه برسهر گهردنی. به دهوری ملیدا دهسوو پنهوه و هک دهزوویه کی حهریری توندی دهکات که خهریکه بخنکیت، به لام پیده کهنیت و زیاتر توندی دمکات تا له پیکهنین بکهویت و شیوه شینبوونیک شین بیتهوه. پاشان پهنجه نهرمهکانی له دهوری ملی خاو دهبنهوه. دواتر به ناو شینه کهی له کاتهوهی به مندالی دایکی له ملی کردووه ههر و هک خویه تی دهگات به نیوانی ده خاوری ملی خاو دهبنه ده دواتر به ناو شینه کهی له کاتهوهی به مندالی دایکی له ملی کردووه ههر و هک خویه تی دادیت له پیکه به مندالی دایکی له ملی کردووه ههر و هک گویتی راده کیشیت و پیده کهنیت. قره چره کهی ده خات به پشتا گویتی پاده کاته ده به دهنگی تا به خوشه و سسیه کهی ده پیده گویتی پاده کینه ده ده ده تی تا به خوشه و سیو به به به ده بکات. چاوه کانی بریوه به دهنگی تا به خوشه و سیو به موکانی قری

2.7

رادەوەسىتن. سىەلكى مىووە سىپيەكان بىە رەنگى رەش دەشىارىتەوە. بْزِيه یه که خه نه که دایکی له کیسیه کی خامدا بوی ده نارد. هاراوهکه لـه ئـاودا دهتويّتـهوه و هيّله سـپييهکان بۆيـه دهکات تـا قری دہبیتے پہنگی شےو، بہلام مووہ سیپیہکانی سے سنگی و خوارتر راسىتيى تەمەنى ئاشىكرا دەكات. سەرنجى چرچولۆچى سەر روخساری دەدات و چاوەكانـی بـه سـهرسـورمانەوە زەق دەبـن. وەک ئەوەي پيرى بە دزىيەوە خۆى بۆكشاندېنت لەو كاتەي چووەتە قوولايي خەوەوە. لـه ئاوينەكەدا چاوى بـه چاوەكانى خرى دەكەويت، سەرى دوور دەخاتەوە لە ترسىي ئەوەي ئالوودە بنت. وەك ئەوەي پيرى نەخۆشىييەك بيّت و لـه رېڭمى سـەيركردنى چاوەكانـەوە بگوازريته وه له چاوه کانيدا تيروانيني بهزهيي به خويدا دهبينيت، چونکه ئه گهنجیکه و له ژیاندایه و بهسالاچوویهکی مردوشه. به قۆلەكانى لە ئاميزى دەگيت و لە نيوان مەمكەكانيدا ھەنسك دەدات: من دۆراوم جەواھر. به دەستى له خۆى دوور دەخاتەوە. لە ناخيدا ^دەزانيّت كە دەيەريّت ئـەر شكسـتەى بـۆ بگوازيّتـەرە. لـەدراى هـەر چاوپيكەوتنيكيشەو، شكسىت زياتر دەبيت. لەگەل ئەوەشدا ديتە لاى و کوڵ نادات. وهک شيٽوه ئالوودهبوونٽيک. وهک مهی حهزی لي دهکات، به لام به بی شهوه نه ده ژی و نه ده شمریت.

جوم بەبى ئەوە ئە دەرى و ئەرى باردەى ھەستكردن ھەرگىز دانى بە شكستدا نەناوە بۆى. تا رادەى ھەستكردن بەسەركەوتن ئالوودەى كردووە. وەك ژەھرىك كەسى ئالوودەبوو بە چىژىكى زيادەوە بىخواتەوە. كاتىكىش پىي دەگات سەرنجى بە چىژىكى زيادەوە بىخواتەوە. كاتىكىش پىي دەگات سەرنجى رئىر جلوبەرگەكەى دەدات. لە چاوەكانىدا برىسكەيەكى وەك دەمى ژىر جلوبەرگەكەى دەدات. لە چاوەكانىدا برىسكەيەكى وەك دەمى شەشىر ھەيە. سەيرى جەستەى مرودى دەكات و بە برىسكەى چاوەكانى ژيانى بۆ دەگىرىتەموە. ئىتر لە يوان قۇلەكانى وەك

مريشكيكى سەربراو ھەلدەبەزيتەوە، بەلام ئەو نا. دەليّت: تۆ ئافرەتىكى جياى لـە ئافرەتانـى دىكـە. ئەويـش دەلْيّت: چـۆن؟ دەلْيّت: تۆ ئافرەتىكى ھەسىت بە جەسىتەت نادەيت لەگەل ئەرەي ھەسىتىكى ھەمىشمەيى ھەيە بۆ مېشىكى. گېر دەبېت وەك ئەوەى لەناكاو خەر زۆرى بۆ بينينت. پاشان دوو چاوى پرى ئيرەيى دەكاتەوە. زياتر لە هەموو شتيك ئيرەيى بە ميشكى دەبات. ھەول دەدات دەستدريژى بکاته سهری. وهک ئهوهی دهستدریزیی هاوسه نگی بگیریتهوه، به لام بيتوانايى جار لـ دواى جار دلنيايى دەدات. لاى ئـ دوردەچيت و رادەكات بـۆلاى ھاوســەرە شــەرعيەكەى. ســەرى دەخاتــە يوانـى مەمكەكانىي و وەك مندالْيْك لـە ئاميْـزى دايكيـدا ھەنسىك ھەلْـدەدات. به قۆلەكانى لە باوەشىي دەگرىت لە كاتەي لە خەرىكى قولدايە. پێڵۅەكانى ناكاتەرە. ھەسىت بە ھەناسىە گەرمەكانى دەكات لەسـەر گەردنى و دەزانيّت كـه بـه خۆشەويسـتى داخ بـووه. بـۆ ئـەو نييـه، بەلْكو بۆ ئافرەتىكى دىكە تواناى بەدەستھىنانى نىيە. لەو كاتەي نووسىتووە ئەوەى بۆ ئاشىكرا دەبىنت ئەو ئافرەتەى بەدەسىت نايەت به هيچ كەسىڭ ئەوە پەرسىتراوى ھەموو پياوانە. لەبەر ئەوەى تەنھا ئەو تواناى ئازارپێگەياندنيانى ھەيـە. دواتىر لـە خەوەكەيدا بـە خۆى دەليّت:

پياوان تەنھا ئەوانەيان خۆش دەويت كە بە ئازارن.

11.

دایک و کچ

له ئاوينەكەدا خۆيى بينى وەسىتارە قەد باريك. لە دەورى سەرى سىيبەرىك بىە رەنگى شىمو. چارەكانيىش رەك ئەسىتىرەي خۆر فىراوان. جەسىتەشىي پرشىنگدار و پێچىراوە بە رەنگەكانى پەلكەزىرىنـﻪ. لەسىـﻪر بەرزاييـﻪ سىـﻪرزەكەى نىـّـوان رووبـار و دەرياكمەرە دريـــ دەبيتــمەرە. قۆللەكانــى دەكاتـموه و كـمەون لەئاميـز دەگرىـت. قاچەكانىشىـى لەسىـەر زەوى دەجووللىنىيت. قاچەكانـى بـە ئاوازەوە دادەنىيت. ئاوازەكانىي بەيانيان وەك ئاوازەكانىي شىھو ^{دە}يجوولنينيت. ميشىكى ئارامى نازانيىت. جەسىتەشىي لە سەماكردن ناوهستينت. هــهواش لــه دهوروبــهری وهک ئاوازيکـی ليّديّـت کــه خ^{ۆشی دەو}ينت. ئاوازيش لـه سىنگيدا وەک هـەوا پـرى دەكات. ئيتىر ^{وهک} پوحێک بهبێ جهسته به هـهوادا فـړی. به سـهماکردن بهبێ ^{سمت و} بێ سـک دەسىوورايەوە. سـەرى بەرزدەكردەوە بۆ ئاسىمان ^{و ده}يگرت و کهس ځهوی نهدهگرت. له گوێچکهشيدا گوێی له چهند . ^{تەپە}يەك دەبىنت يەك لەدواى يەك سىن تەپە دەيناسىنت و لىنى ھەلە

111

نابيّت. روخساره بچکۆلانەكەي لـه نيّوان ھەورەكانـەوە سـەر دەر دەكات و دەيناسىيت و لينى ھەل ە نابيت. ل ، نيوانى مليۆنان روخسار له كەوندا جياى دەكاتەرە. دەستە بچكۆلانەكەش له قوماتەكە دينت دەرەوە ھەلبىزركاو و سىپى بەبى خوين. بەبىدەنگى و وەك بق نزایه کپهنجه کانی دهسته که کراونه ته وه. چاوه کانیش فراوان و رەش وەك چاوى شەو. لە سىنگىدا دەيشاردەوە و راى دەكرد و نەدەوەستا. قاچەكانىشىيان لـ پشتيەوە بـ پيلاوى ئاسىنىنە ، لـه زەوى دەدا. لـه هـەر پاژنەيەكـدا پارچەيـەك ئاسىنى وەك سىمى ئەسب ھەبور. لە دەستى ھەر يەكەشيان بەردىك يان ئامىرىكى كوشتن هەيه. ئەويش له سىنگىدا لەژير دليدا شاردراوەتەوە. دله بچووكەكەى ترپە لەدواى ترپە لنى دەدا. پننج پەنجەى دەستىشى کۆ دەبورە و پەنجەى دايكى دەگرت. دايكەكەش رايدەكرد و له تاريكييهكهدا پيش رۆژهەلهاتىن خۆى دەشاردەوە. خۆر لـه هه لهاتـن دواكـهوت تـا لـه شـهودا دايكهكـه بپاريزيّـت. مانگيش چاوهکانی لیکناوه و ئەسىتېرەکانىش چوونەتـە خـەوەوە. ھەمـوو رووناکییهک له کهوندا کوژاوهتهوه. پاسهوانهکهش کوتا دهرگای كۆشكى داخست. (ايـة الكرسـى) خويند. ئيمـام و حيـزب اللـه و حیزبی شهیتانیش نووستن، ههوا نووست و گهلای در مختهکانیش به ههمان شيوه نووستن. ئەويش وەستاوە و بەملاولاى خۆيدا دەسىوورىتەوە دەترسىنت چاويىك بىبىنىت. كە تارىكىيەكەدا ھىچ چاويکی نهبينی. له سنگی کردهوه و به له يی دهستی زهوييهکهی تهخت کرد. بهرد و کهرسهکهکانی دوور خستهوه و زهوییهکهی وەک سىنگى دايک بە خۆلىكى نەرم تەخت كرد. رايكىشا. روخسارى بچووک و ههڵبـزرکاو لـه کونێکی جلهکانـهوه ســهری دهر دهکرد.

د. نەوال سەغداۋى

ددانهکانی له سهرمادا جیرهیان دیت. شاله رهشه خوریهکهی لی کردهوه و دای پوشی. دهسته بچووکهکهی بهر پهنجهی دایکهکه کەرت و به هەر پينج پەنجەكەي گرتى و بەرىنەدەدا. دايكەكمش پەنجەي لـە نـاو دەسىتىدا جێھێشىت بـە درێژايى ھەناسـەدانى. بيرى چووهوه که به دوایهوهن و ماوهی نیوانیان نزیک دهبیتهوه، بەلام پەنجەي لـ دەستىدا ھىشىتەرە و تاكۆتايى ھەناسمەي. ب وهستاوی مایهوه و لهستهرهوه ستهیری دهکرد. له دواشتهوه یهک لەدواي يەك لـه پشـتى دەدەن. دايكەكەش روخسـارى لە روخسـارى كچەكەي دوور نەدەخسىتەوە. لا ناكاتەوە، ھەر چەند لىبدەن ناكەرىت. لەبەر ئەرەي ئەو پېشىتر كەرتورە. كەرتنى كەرتنىش سەركەوتنە. ھەر چەندىش ھاوار بكەن ھەر يشتيان تى دەكات، چونکه ئه دەيزانى گەر روپان تېبكات ھەلدىن. لەرە دەترسىن روخساريان ببينيت. ئەو يەك بە يەك دەيانناسىت لە ئىمامەرە تا پاسەوانەكە. ھەمووشىيان لە تارىكىدا بە روخسارى رووكەشەوە دەھاتنى لاى. لىه جېگەكەشىدا لىه خانبورى ئاسبوردەيى روخسارە مەتاتەكان و ريش و سىميل و قر و پانتۇلەكانيان دادەنا. ھەمويانى یه که یه که به بی جلوب هرگ و هیمای سه ر شان و نهستیرهی سهر سنگ دهبینی. ههمووشیان یهک شیوه و یهک بون و یهک جوولهن. وهک هيرشيکردني لهناکاو و گهرانهوهي لهناکاو و ھەلكردنى ئالاي دۆرانىدن و بەرزكردنەوەي وەك كلكى كەلەشىير لەناكاو. رۆكىتەكانىي جەژن دەتەقىنرىن. ھاوارەكان دەكىشىرىن. ئەويش لەژيىر رووناكىيەكەدا وەسىتاوە. نىمچە رووت و جلنكى سەماي لەبەردايە. چەقەنەكانيش لـ نيوانى پەنجەكانيدا تەقەيان ديت. جەستەشىي گەرم لەژيىر خۆرەكەدا. وەك دەمىي شىمشىير

rir

باوه شی به میشیکی ساردیدا کردووه. چاوه کانیشی کراوه و سوور هه لگه راو. یه کبه یه کلییان ورد ده بیته وه و نه وانیش وه ستاون و سهریان بق زهوی شقر کردووه ته وه. هه ریه که شیان دوو رو خساری ههیه. رو خساریکی هیلکاری جوان فرمیسکی لی ده باری. رو خساریکی دیکه تاریک و چاوه کانی لیل و لووتیکی گرنج.

کاتیکیش گۆرانی دەچری دەنگی ئاواز بوو. جەستە باریکەكەشی وەك ئاسك بۆخۆی خۆشەويستى بوو. ئەو گوێ بەلیدانەكان نادات چ لەپیشەوە بیت یا لەپشتەوە. ئەو سەما دەكات و گوێ بە مردن نادات. ئەو نە لە حيزب الله و نە لە حیزبی شەیتانیشە. پیاو نییه و ئافرەتیش نییه. ئنس و جنیش نییه، بەلام ئەو ھەموو ئەوانەیە گەر شتیکی لی بكەویت ھەمووی دەمینیتەوه.

دادگایی

پێش ئەوەى سەرى لـە جەسىتەى بكەنـەوە بىنييان رەگەكانـى بـە ناخي زەويدا رۆ چووە. ماندوويەتى وەك تىرس زۆرى بۆ ھېنان. ترسهکهیان به ماندووبوونهکهیان شاردهوه. لهژید سینبهرهکهدا دانیشتن ســهریان لــه خۆرەكــه دەپاراســت. روخسـاریان بــه ^{دەستەسـ}رەكان دەســرى و لەژێـرەوە ھێڵكاريـى روخسـارەكان ون ^{ده}بوون. هیچ شـتێک روخسـاری لـه یهکێکی تـر جیا نهدهکردهوه ^{مەگە}ر بـە ھێمايەكـى ســەر ســەرى يـان شــانى. سـەرشــانى ســەرۆكى ئ^{اساییش}ی ناسییهوه روخساری به دهستسرهکه دهسری و دهلّیّت: ئايا هيچ وتەيەكى ترت ھەيـە پێش جێبەجێكردنى فرمانەكە؟ وتى: کام فرمان؟ وتی: فرمانی خودا و نیشتیمان و ئیمام. بهبیّدهنگی ^{مایهوه} و وه لامی نه ده دایه وه. وتی: ئایا بروات به خودا و نیشتیمان ^و ئیمام نییه؟ وتی: هەرسىێكيان لـه يـهك كاتدا؟ وتی: بەلّى بروا بوون به ههموو يان هيچ شتيک. بهبيدهنگي مايهوه و وه لامي نهدهدايهوه. له دەڧتەرەكەدا بە قەڵەم نووسىى: بېدەنگى واتـە بىـر دەكاتـەوە

210

لهبهر ئهوهی بیر دهکاتهوه واته بروابوونی نییه. روخساری به دەستەسىرەكە سىرى و وتى: ئايا وتەي ترى ھەيە؟ وتى: دەمەويت ئەوە بلنيم كە من بيتاوانىم و گوناھم نييە و يەك دايكيشىم ھەيە ئەويش خۆرە. چەندىن باوكىش بەبى ئەژمار. ناو و روخسارى ھىچيان نازانم. پيتەكانى سەر كاغەزىشم بۆ ناخوينريتەوە. لە خانووى ئاسوودەيى دەۋيم و دلم تەنھا پەۋارەى تېدايە. رۆۋى ئېوە شەوى منه. خۆشىحالى و ئاسىودەيى ئيوە پەۋارەى منه. چيرى ئيوە ئازارى منه. سەركەوتنى ئۆرە شكسىتى منە. بەھەشتەكەشىتان دۆزەخى منە. شەرەفى ئۆرە لەكەى منە. لەكەى منيش شەرەفى ئۆرەيە. مېشىكم شيتى ئيوەيە. شيتى من ميشكى ئيوەيە. گەر جەستەشم بمريت ئەوا دلم نامريت. كۆتا شىتىك كە تىمدا بمريت مىشكمە، چونكە ئەو ب که مترینی شته کان ده ژی. تیمدا هه مو شتیکیش پیش میشکم دەمريّت. ھيچ كام لە ئيدوەش نەيتوانى ميشكم بەدەست بھينيّت. ھيچ کهس. ههر چەند جەسىتەم ببەن ناتوانىن بگەن بە مىشىكم. وەك چاوی خۆر له رۆژدا. وهک چاوی ئاسمان له شهودا.

بینی لهبهردهمیدا به ریزیکی دوورودریز وهستاون دهست به دهستدا دهدهن و زوّر سهریان سوور ماوه. وتیان: جادووگهر نییه و شیّتیش نییه، به لکو زوّر ژیر و دانایه. وای لیّ هات میّشکی له شیّتی ترسناکتر بوو. ئیتر به سزایه کی له رهجمکردن خیّراتر به مردن سزایاندا. ههروه ها هیچ بواریکی پی نه درا بو قسهیتر. بلاونه کردنه وه ی دادگاییه که ش له روژنامه کاندا. داخستنی دوّسیه که و شاردنه وه ی له ناخی زهویدا بو ههتایی.

«كۆتايى»